

POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA i PRODUCENTÓW MLEKA

OCENA I HODOWLA BYDŁA MLECZNEGO

Dane za rok 2014

WARSZAWA 2015 r.

POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA I PRODUCENTÓW MLEKA

www.pfhb.pl

Opracowanie publikacji:

Dział Oceny
Dział Hodowli Bydła
Dział Oceny Typu i Budowy

Redakcja merytoryczna
i opracowanie merytoryczne:

Danuta Radzio
Elżbieta Gandecka
Joanna Pośniak - Sobczyńska
Anna Nakonieczna
Elżbieta Rybicka
Krzysztof Słoniewski
Dorota Śmigielńska
Teresa Piechowska
Anna Siekierska
Olga Orłowska
Roman Januszewski

Projekt okładki
Przygotowanie do druku:

Konrad Wienczatek
Eliza Zientarska

Fotografie:

Dorota Grabarska
Wojciech Idźkowski
Roman Januszewski
Wojciech Rasiński
Michał Rodak
Anna Siekierska
Marzena Sulowska
Mateusz Uciński
PFHBiPM PhotoTeam

Przy publikowaniu danych PFHBiPM – prosimy o podanie źródła.

Przedmowa + english version

5

Wyniki oceny wartości użytkowej bydła mlecznego w 2014

11-139

Kalendarium wydarzeń Działu Oceny

13

Wyniki oceny wartości użytkowej krów mlecznych – część analityczna

23

+ english version

38

Projekty rozwojowe, realizowane przez PFHBiPM w 2014 roku

46

+ english version

47

Doradztwo żywieniowe PFHBiPM

49

+ english version

52

Zadania realizowane przez laboratoria PFHBiPM

56

+ english version

58

Spis tabel

60

Wyniki oceny wartości użytkowej krów mlecznych – część tabelaryczna

61

Wykonanie zadań hodowlanych w 2014 + english version

141-169

1. Wpis cieliczek i krów do ksiąg dla bydła hodowlanego ras mlecznych

144

2. Wpis buhajów do ksiąg dla bydła hodowlanego ras mlecznych

156

3. Zaświadczenia potwierdzające dokonanie wpisu do ksiąg dla bydła hodowlanego ras mlecznych

157

4. Świadectwa rodowodowe

158

5. Współpraca ze spółkami inseminacyjnymi w zakresie realizacji programów oceny i selekcji buhajów

158

6. Udział w realizacji programów ochrony zasobów genetycznych bydła rasy polskiej czerwonej, polskiej czerwono-białej i polskiej czarno-białej

161

7. Udział w organizowaniu wystaw i pokazów bydła

162

Kontakt do Działu Hodowli Bydła i selekcjonerów bydła mlecznego PFHBiPM

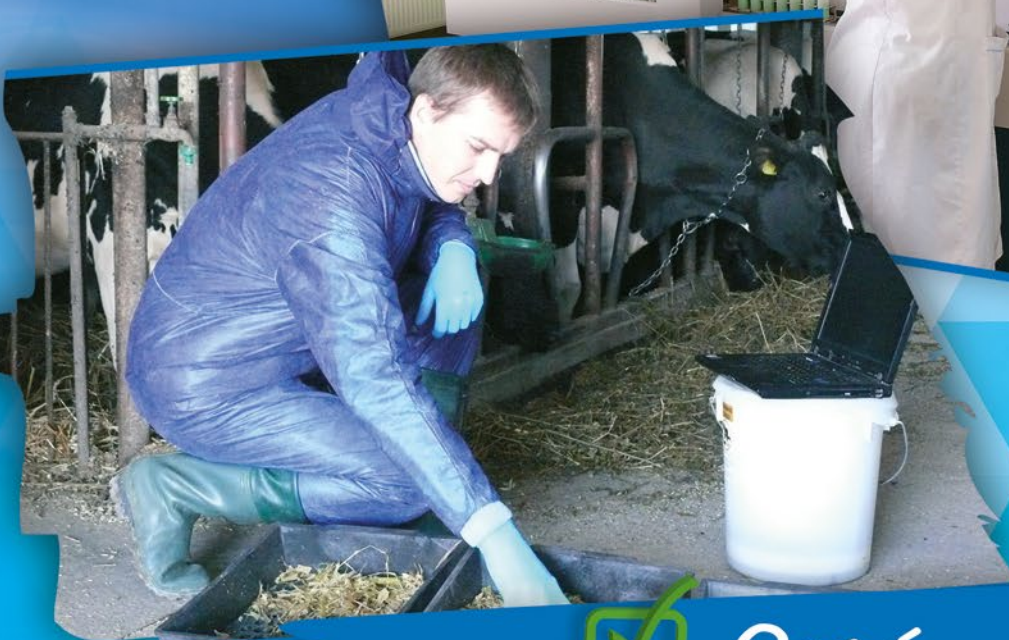
163

Ocena typu i budowy krów mlecznych w 2014

171-181

KOMPLEKSOWE WSPARCIE NOWOCZESNEJ HODOWLI BYDŁA

Oceń naszą ofertę

POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA I PRODUCENTÓW MLEKA
www.pfhb.pl

Drodzy Hodowcy, Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przekazuję w Państwa ręce kolejne wydanie publikacji podsumowującej wyniki oceny wartości użytkowej i hodowli bydła ras mlecznych i mięsno-mlecznych za 2014 roku. Wzorem lat poprzednich nasze działania koncentrowały się na wzroście populacji ocenianej oraz wspólnie z hodowcami nad poprawą jej wydajności. Uzyskane wyniki w ocenie wartości użytkowej bydła za 2014r. potwierdzają, że podejmowane wysiłki przynoszą oczekiwane rezultaty.

W 2014 roku od przeciętnie ocenianej krowy uzyskaliśmy następujące wydajności: **7 582 kg mleka, 309 kg tłuszczu przy zawartości 4,08% i 255 kg białka przy zawartości 3,36%**. Oznacza to, że przeciętna wydajność mleka od każdej przeciętnie ocenianej

krowy wzrosła w stosunku do roku 2013 o **141 kg mleka i 5 kg białka, spadając o 1 kg tłuszczu** przy jednoczesnym wzroście populacji ocenianej o **54 212 sztuk**. Wyniki te potwierdzają, że populacja krów ocenianych w Polsce jest coraz liczniejsza i wydajniejsza, że charakteryzuje się wysokimi walorami genetycznymi i produkcyjnymi, a co najważniejsze, że polscy Hodowcy potrafią umiejętnie i skutecznie te walory wykorzystywać. **Potwierdzeniem tego jest poprawa ubiegłorocznego rekordu w życiowej wydajności 147 600 kg mleka (+ 8 547 kg) przez krowę ALFA 12 z hodowli Spółki Rolnej Kalsk**. Dodam, że krowa pierwsze wycielenie miała w 2002 roku i nadal żyje i produkuje. Takie osiągnięcia potwierdzają, że hodowcy przywiązują ogromną wagę do cech funkcjonalnych, z naciskiem na długowieczność. W 2014 roku, podobnie jak w latach poprzednich, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, poza działaniami na rzecz rozwoju oceny i hodowli bydła, angażowała się, w interesie hodowców bydła i producentów mleka, w wielorakie działania na rzecz stabilności rynku mleka, przywrócenia uboju rytualnego, pozyskania nowych podmiotów do wykonywania uboju z konieczności, uruchomienia wcześniej już sygnalizowanego dobrowolnego programu zwalczania chorób wirusowych u bydła IBR/IPV oraz BVD/MD, opiniowania aktów prawnych dotyczących sektora mleka.

Wszystkie te kwestie wymagały dużego zaangażowania z naszej strony, ale najwięcej wysiłku włożyliśmy w działania na rzecz stabilności rynku mleka. Od samego, bowiem początku roku źle zaczęło się dziać na światowym i polskim rynku mleka. Zaczęły spadać ceny produktów mlecznych, a następnie ceny mleka w skupie. Na to wszystko nałożyło się wprowadzone przez Rosję 7 sierpnia 2014 roku embargo na produkty żywnościowe z Unii Europejskiej obejmujące również mleko i produkty mleczne. Polska obok Litwy, Łotwy, Estonii i Finlandii najbardziej odczuła rosyjskie embargo, z racji lokowania na tym rynku 20% eksportu głównie sera. Wszystko to spowodowało, że ceny produktów mlecznych w 2014 roku spadły o ponad 40% w odniesieniu do odtłuszczonego mleka w proszku (OMP) i 37% w odniesieniu do pełnego mleka w proszku (PMP), a ceny mleka w skupie o prawie 20%. Produkcja mleka stanęła więc na pograniczu opłacalności a sytuacja ekonomiczna producentów mleka i ich rodzin znacznie się pogorszyła. Dodatkowo utrzymywał się i nadal utrzymuje wysoki skup mleka, grożący producentom wysokimi karami, dotychczas nienotowanymi na naszym rynku mleka.

W zaistniałej sytuacji trudno było Federacji, a zwłaszcza producentom mleka, przyglądać się biernie pogarszającej się sytuacji na rynku. Nasze niezadowolenie i oczekiwania kierowane były do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, do Komisji Europejskiej w Brukseli w ramach posiedzeń Copa – Cogeca i do Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wreszcie 27 listopada zorganizowaliśmy pod gmachem

Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pikietę Mleczną w Warszawie, w której uczestniczyło około 4.000 hodowców bydła i producentów mleka z całego kraju. W czasie pikiety uczestnicy domagali się szybkich i zdecydowanych działań zarówno w kraju jak też na Forum Komisji Europejskiej, wspierających rynek mleka, likwidujących skutki embargo na polskie produkty mleczne, przywracających stabilizację na rynku mleka, pozwalających producentom utrzymać się na tym rynku i otrzymywać godziwą zapłatę za codzienną, uciążliwą i ciężką pracę.

W ramach petycji skierowanej do Ministra Rolnictwa podczas tej pikiety znalazły się między innymi takie postulaty jak:

- Likwidacja kar mlecznych poprzez zastosowanie elastycznego współczynnika tłuszczu.
- Urealnienie cen skupów interwencyjnych.
- Uruchomienie subwencji wywozowych do eksportu.

Wprowadzenie regulacji prawnych, zabezpieczających właściwe relacje pomiędzy producentami, przetwórcami i konsumentami, a sieciami handlowymi.

Kontynuowanie działań zmierzających do dalszej konsolidacji branży mleczarskiej.

Ponieważ wiele zagadnień na rynku mleka regulowanych jest przez KE, Federacja wraz z producentami z niektórych mleczarni wzięła udział w proteście w Brukseli w dniu 11 grudnia 2014 roku, organizowanym przez EMB – Europejską Radę Mleka, zrzeszającą organizacje branżowe z 14-tu krajów. Na tym protestie Polska zaprezentowała swoje postulaty, oraz uzyskała poparcie pozostałych państw – uczestników protestu w zakresie między innymi wprowadzenia elastycznego współczynnika tłuszczu przy rozliczaniu kwotowania. Pomimo podjętych działań sytuacja na rynku mleka nadal jest trudna. Dotyczy to wszystkich krajów UE. Według analityków poprawa sytuacji powinna nastąpić pod koniec pierwszego półrocza 2015 roku. Być może ten lepszy okres dla rynku mleka pojawi się wcześniej. Sytuacja na giełdach światowych w styczniu i lutym 2015 roku pokazuje pojawiające się wzrosty notowań na rynku mleka i produktów mlecznych. Szczególnie budujące są dane z GDT (Global Dairy Trade) w dniu 3 lutego 2015 roku gdzie średnia cena wszystkich produktów mlecznych wzrosła aż o 9,4% w stosunku do poprzedniego notowania, w tym PMP o 19,2% a OMP o 6,7%.

W ramach działań na rzecz przywrócenia uboju rytualnego wspieraliśmy zbieraniem podpisów obywatelski projekt Krajowej Rady Izb Rolniczych. Projekt ten trafił do Sejmu, został przedstawiony na plenarnym posiedzeniu Sejmu, ale nie był głosowany. W grudniu 2014 roku Trybunał Konstytucyjny orzekł, że zakaz jest niezgodny z Konstytucją, czym przywrócił w Polsce unijne przepisy (Rozporządzenie Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 roku) prowadzenia uboju rytualnego.

Pomimo odniesionego małego sukcesu cały czas zabiegaliśmy o powiększenie liczby podmiotów gospodarczych – ubojni świadczących usługi w zagrodach rolników w zakresie uboju z konieczności. Najpierw w wyniku oferty złożonej ponad 300 ubojniom w Polsce udało się pozyskać 24 ubojnie, które podjęły się świadczenia tego typu usług. Uważaliśmy jednak od samego początku, że jest to pierwszy kroku regulujący i normujący tą ważną sferę usług i trzeba zrobić wszystko by liczbę tych ubojni co najmniej podwoić. Pomógł nam w tym Główny Lekarz Weterynarii, kierując do nas pismo GIWbż-5010-65/2014(2), w sprawie wykazu rzeźni przyjmujących zwierzęta po uboju z konieczności (w gospodarstwie) poza rzeźnią, zgodnie z rozporządzeniem (WE) 853/2004. Wykaz zawarty na stronie internetowej www.wetgiw.gov.pl zawiera ponad 100 ubojni świadczących tego typu usługi.

I wreszcie kolejna sprawa bardzo istotna z punktu widzenia zdrowia zwierząt i ich produktywności. W grudniu 2014 roku Główny Lekarz Weterynarii zobowiązał się do podjęcia tematu wdrożenia dobrowolnego

programu zwalczania chorób wirusowych u bydła IBR/IPV oraz BVD/MD w II półroczu 2015 roku. Pierwsze robocze spotkanie w tej kwestii na wniosek Federacji odbyło się 26 stycznia 2015 roku.

Wiele uwagi Federacja poświęcała rodzącym się aktom prawnym związanym między innymi z funkcjonowaniem WPR na lata 2014-2020. Szczególnie interesowała nas sprawa dopłat bezpośrednich związanych z produkcją do bydła i krów. Niestety w tej kwestii nasze wnioski i oczekiwania, zmierzające do lokowania wsparcia do większych stad, pomimo jednolitego stanowiska wszystkich trzech krajowych związków bydlęcych, zostały odrzucone na rzecz gospodarstw 3 krowich. Tak się niestety zdarza, że nie zawsze względy ekonomiczne są górną. Wszystkie te sprawy, obok hodowli i oceny krów, są bardzo ważne dla stabilności rynku mleka, bezpieczeństwa producentów na tym rynku i godziwego ich życia. W sierpniu 2014 również w naszym kraju została uznana za oficjalną genomowa ocena wartości hodowlanej buhajów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej (PHF). Wszystkie liczące się w hodowli kraje uznały ocenę genomową kilka lat wcześniej, należy więc stwierdzić, że jest to nowa technologia, sprawdzona w praktyce i potwierdzona już na wycenach córek. Uznanie genomowej wartości hodowlanej było poprzedzone uwzględnieniem jej w polskim programie hodowlanym dla rasy (PHF). Zmodyfikowany został również Index selekcyjny PF (produkcja i funkcjonalność), w którym – odpowiadając na potrzeby hodowców – większą wagę kładzie się na cechy płodności i długowieczności.

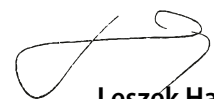
Chciałbym w tym miejscu podziękować wszystkim instytucjom i jednostkom wspomagającym PFHBiPM w realizacji zadań statutowych, zwłaszcza Spółdzielniom Mleczarskim i podmiotom skupującym mleko. Wsparcie finansowe kierowane do oceny wartości użytkowej bydła przez podmioty zajmujące się skupem i przetwórstwem mleka jest dla nas bardzo ważne i przydatne, zwłaszcza w rozwijaniu wielkości populacji ocenianej. Rozwijanie obopólnej, bardzo dobrej współpracy ze Spółdzielczością Mleczarską i innymi podmiotami skupującymi i przetwarzającymi mleko w zakresie wzrostu i rozwoju oceny krów w Polsce, a także wspierania rozwoju doradztwa jest celem, w który z pewnością warto inwestować dla dobra hodowców.

Jestem głęboko przekonany, że tak jak do tej pory, przy pełnym zaangażowaniu wszystkich zainteresowanych stron i podmiotów, towarzyszącej świadomości konieczności poprawy efektywności i konkurencyjności działań naszych rodzimych przetwórców i producentów mleka, jesteśmy w stanie osiągnąć zamierzone cele. Rok 2014 i minione lata są tego najlepszym dowodem.

Jeszcze raz serdecznie gratuluję Państwu osiągniętych wyników i życzę, by rok bieżący oraz lata następne były dla nas wszystkich pomyślne i przyniosły oczekiwane rezultaty hodowlane, produkcyjne i ekonomiczne.

Szczególnie ciepłe i serdeczne podziękowania kieruję do wszystkich pracowników PFHBiPM za wysiłek, zaangażowanie, solidność i jakość wykonywanej pracy na rzecz oceny i hodowli bydła w Polsce. Drodzy Hodowcy, łączę wyrazy szacunku oraz życzenia dalszej pomyślności i sukcesów w hodowli bydła i produkcji mleka. Jednocześnie zachęcam Państwa do szczegółowego zapoznania się z zakresem i wynikami pracy PFHBiPM przedstawionymi w niniejszej publikacji.

**Prezydent Polskiej Federacji Hodowców
Bydła i Producentów Mleka**

Leszek Hądzlik

Dear Breeders, Dear Sirs,

It is a great pleasure to pass the annual milk recording results containing the summary of milk recording and breeding tasks for 2014 into your hands.

Like in previous years, our activities were focused on milk recorded cows population increase and the improvement of milk's yield. Milk recording results achieved in 2014 confirm, that our efforts gave expected results.

In 2014 we obtained following yield from the average recorded cow: **7 582 kg of milk; 309 kg of fat (4,08%) and 255 kg of protein (3,36%)**. Meaning that the average yield from a recorded cow in ratio to 2013, increased by **141 kg of milk, 5 kg of protein and decreased by 1 kg of fat**. Simultaneously the average number

of recorded cows increased by **54.212**. These results confirm that the recorded population is both more numerous and effective, and is characterized with high genetic and production values and, what is the most important, Polish breeders can skilfully and efficiently benefit from these values. A new record which was beaten in a cow's lifetime production is a visible confirmation of the aforementioned.

The cow ALFA 12 owned by Spółka Rolna KALSK has beaten her own last year's record by +8 547 kg of milk achieving 147 600 kg of milk. I would like to add that this cow was calved for the first time in 2002 and since that time is still alive and still producing. This achievement confirms that farmers attach great importance to functional traits, with an emphasis on the longevity.

Apart from milk recording in 2014, on behalf of breeders and milk producers, PFCDBF was involved in multiple activities in agriculture aiming at: stabilisation of the national milk market, restoring the possibility of ritual slaughter in Poland, the acquisition of new entities for emergency slaughter, launching the voluntary programme of viral diseases eradication against the IBR/IPV and BVD/MD, which was already mentioned a year ago, and giving our opinion during legal acts preparation, which have their impact in milk market sector.

All these issues required a lot of commitment, but we put the strongest effort to stabilisation of the milk market. The situation in the world and on the Polish milk market has deteriorated from the very beginning of 2014. The prices of dairy products started to decrease, followed by milk prices in procurement. On top of that, on the 7th of August, Russia introduced embargo on food products from the European Union including milk and dairy products. Poland along with Lithuania, Latvia, Estonia and Finland, has been impacted by the Russian embargo the worst, due to having exported of 20% of its dairy products – cheese mainly – onto the Russian market. All these factors caused a drop of dairy products prices by more than 40% in reference to skimmed milk powder (SMP) and 37% for whole milk powder (WMP) and milk procurement prices by almost 20%. Therefore milk production, reached the edge of cost effectiveness and the economic situation of dairy farmers and their families has significantly deteriorated. What is more, national milk procurement is continuously maintained on a very high level, threatening milk producers with heavy penalties not yet listed on Polish milk market.

Having the aforementioned in mind it was difficult for Polish Federation – milk producers especially – to watch passively the deteriorating market situation. Our dissatisfaction and expectations were addressed to the Minister of Agricultural and Rural Development, European Committee in Brussels within Copa-Cogeca meetings and to the Parliamentary Committee of Agricultural and Rural Development.

Finally, on the 27th of November, we organised a Milk Picket in front of Ministry of the Agriculture and Rural Development's seat in Warsaw, which was attended by about 4.000 breeders and milk producers from the whole country. During the picket the participants demanded prompt and strict actions supporting dairy market both in the country and within the European Union, eliminating the negative effects of Russian embargo on Polish dairy products, restoring the dairy market stability, those will allow producers to stay on the market and receive reasonable payment for their daily hard work.

During the picket a petition was addressed to the Minister of Agricultural and Rural Development containing the following demands:

- Eradicating milk penalties by implementation of a flexible fat coefficient.
- Updating the prices of interventional stocks
- Launching the export subventions.
- Introducing the legal regulations protecting the appropriate relations between producers, manufacturers, consumers and retail chains.
- Continuing the efforts to further consolidate the dairy industry.

On the 11th of December Polish Federation together with milk producers took part in a protest organised in Brussels by European Milk Board (EMB), which unifies branch organisations from 14 countries. The reason for such a decision to demonstrate farmers' dissatisfaction was quite obvious: all legal regulations that affect the countries' dairy markets are created on the European level. During the protest Poland presented its demands, which were backed up by other participants – among others in terms of implementation of a flexible fat coefficient while quota accounting. Despite the measures that have been taken, the situation on the milk market is still difficult. It goes for all EU countries. According to analysts' research the situation on milk market should improve at the end of the first half of 2015. However, better times for the milk market may appear a bit earlier. The current situation shows, that a slight increase trends have started to emerge on the world dairy markets in January and February in terms of milk and dairy products prices. Data from the GDT (Global Dairy Trade) for 3 February 2015 were particularly promising, due to the increase of the average price of all dairy products by 9.4% compared to the previous trading, including 19.2% PMP and SMP 6.7%.

Acting in favour of restoring the ritual slaughter we backed up a civic project of the National Council of Agricultural Chambers with a collection of signatures. The project was brought to the Parliament, was presented at a plenary session of the Parliament, but was not voted. In December 2014 the Constitutional Court ruled that the ritual slaughter ban in Poland is unconstitutional, thus previous EU legislations referring to the ritual slaughter, have been restored in Poland (Council Regulation (EC) No 1099/2009 of 24 September 2009).

In spite of this small victory, we were constantly striving for enlargement of the list of business entities – slaughterhouses which offer emergency slaughter services on farms. First, as a result of a bid submitted to more than 300 slaughterhouses in Poland, we managed to acquire 24 slaughterhouses, which were able to provide such services. From the very beginning we were convinced that this was the first step for regulation of this crucial issue; we did as much as possible to at least double this list. As a result the Chief Veterinary Officer helped us by addressing a letter GIWbż-5010-65 / 2014 (2) to us containing the list of slaughterhouses accepting the carcasses from emergency slaughter (performed on farm – outside the slaughterhouse) in accordance with the regulation (EC) No 853/2004. The list on the website www.wetgiw.gov.pl contains more than 100 slaughterhouses providing such services.

We dealt with another very important issue for the animals' health and productivity. In December 2014 the Chief Veterinary Officer promised us to undertake actions towards the implementation of

the voluntary program of eradication of viral diseases in cattle: IBR/IPV and BVD/MD in the second half of 2015. The first working meeting on this topic at the request of the Federation was held on January 26, 2015.

Much PFCDBF's attention has been allocated to ascent legal acts related to, inter alia, the functioning of the future CAP 2014-2020. We were particularly interested in the matters of direct payments related to the dairy cattle production. Unfortunately, despite of having a unified position among of all three national associations of cattle, our requests and expectations in this matter aiming at supporting the placement of larger herds were rejected in favor of 3 cow farms. It is so, that unfortunately sometimes economic aspects are not considered the most important. All aforementioned aspects next to the basis like breeding and milk recording are very important for the stability of the milk market, security of producers on the market and their fair life standard.

In August 2014, genomic breeding value (GBV) for Polish Holstein bulls has been approved officially. Several years ago GBV was implemented in other countries advanced in cattle breeding, therefore it can be treated as practically checked and polish breeders can be sure of correctness and usefulness of this new technology. Approval of GBV was preceded by incorporating GBV in the breeding programme of PHF. The polish selection Index PF (production and functionality) was updated by putting higher weights on fertility and longevity in response to farmers' needs.

I wish to thank all the institutions and organizations supporting the Polish Federation in the realization of our statutory activities, in particular the Dairy Cooperatives and other buying and milk processing subjects. Their financial support for milk recording activities is extremely important and useful for us, especially in the enlargement of recorded population. The development of mutual, exemplary, successful cooperation with Milk Cooperatives and other buying and milk processing subjects, aiming at the increase and development of milk recording in Poland, and supporting development of nutritional advisory is an aim, which for sure is worth investing in, for the breeders' benefit.

I profoundly believe that, like till today, with full commitment, and the awareness of necessary improvements in our efficiency and competitiveness on the behalf of all stakeholders we are able to achieve desired goals. 2014 and the previous years prove as much.

Once again thank You very much and please accept my best wishes and congratulations for the ongoing year and years to follow, may they be beneficial for us all and bring expected breeding, production and economic results.

My warmest thanks to all the employees of PFCBDF for Your good job as well as for being fully involved in the work carried out within milk recording and breeding of dairy cattle in Poland.

I wish you, Dear Breeders, further prosperity and successes in cattle breeding and milk production. Simultaneously I encourage you to familiarize with the effects of PFCBDF's work presented in this publication.

**President of Polish Federation of Cattle
Breeders and Dairy Farmers**

Leszek Hądzlik

DZIAŁ OCENY

WYNIKI OCENY WARTOŚCI UŻYTKOWEJ BYDŁA RAS MLECZNYCH

ICAR 2015 WARSZTATY TECHNICZNE

10-12 CZERWCA 2015, KRAKÓW

STRONA
WWW

WWW.ICAR2015.PL

**SEKRETARIAT
KONFERENCJI**

SYMPOSIUM CRACOVIENSE, PCO

Krupnicza 3, 31-123 Kraków
Tel. +48 12 422 76 00 Fax +48 12 421 38 57
Osoba do kontaktu: Ewa Owsiak
e-mail: ewa.owsiak@symposium.pl

ORGANIZATOR

**POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA
I PRODUENTÓW MLEKA**

Żurawia 22, 00-515 Warszawa,
Tel. +48 22 502 33 99 Fax +48 22 502 33 39
Osoba do kontaktu: Danuta Radzio
e-mail: d.radzio@pfhb.pl

O KONFERENCJI

Tegoroczne warsztaty odbędą się pod hasłem:
OCENA WARTOŚCI UŻYTKOWEJ W ZGENOTYPOWANYM ŚWIECIE

Selekcja genomiczna znacznie zmienia systemy hodowli zwierząt. Niemniej jednak rewolucja genomiczna nie umniejsza roli i konieczności prowadzenia oceny wartości użytkowej zwierząt. Wprowadzanie nowych cech do aktywnego wykorzystania w hodowli zwierząt oraz stałe zwiększanie wielkości stad zwierząt wzmacnia zapotrzebowanie na opłacalne systemy oceny wartości użytkowej umożliwiające właścicielowi stada podejmowanie odpowiednich decyzji hodowlanych. Uczestnicy warsztatów reprezentują liczną grupę organizacji prowadzących ocenę na całym świecie, spodziewamy się ponad 200 osób. Warsztaty techniczne ICAR są najlepszym miejscem wymiany doświadczeń i tworzenia nowych pomysłów i rozwiązań. Stąd, wszyscy uczestnicy, przedstawiciele międzynarodowych organizacji prowadzących ocenę, koledzy z branży oraz sponsorzy są tak mile widziani i oczekiwani.

KALENDARIUM wydarzeń Działu Oceny

Od stycznia PFHBiPM przejęła odpowiedzialność – również finansową – w ramach opłaty za ocenę, za transport skrzynek mleka na terenie całego kraju. Działanie to organizowane jest poprzez tworzenie tzw. tras zwózki skrzynek lub zlecenia usługi zewnętrznym firmom kurierskim. Dzięki powyższym zabiegom znacznie skrócił się czas jaki mija od zakończenia próbnego doju do dotarcia próbek mleka do laboratorium. W roku 2014 średni wskaźnik dla całej Polski określający czas od wykonania próbnego doju do wysłania wyniku wyniósł poniżej 3 dni. W tym miejscu warto zaznaczyć, że na szybkość otrzymania zwrotnych wyników z próbnych dojów niebagatelny wpływ ma również sposób wysyłki raportów wynikowych. Dlatego przypominamy, że poza przesyłką pocztową istnieje możliwość wysyłki wszystkich raportów drogą mailową. Ponadto wszystkie dane dotyczące stada na bieżąco można analizować w internetowym programie Hodowca online.

PROMOCJA

Hodowco, czy wiesz, że Raporty Wynikowe to kopalnia wiedzy o Twoim stadzie?

Celem naszej akcji jest przedstawienie zawartości poszczególnych raportów z oceny wartości użytkowej oraz wskazanie możliwości wykorzystania tych informacji w zarządzaniu stadem. Od marca do lipca br. w ramach akcji promocyjnej poświadczyć można za standardowymi Raportami Wynikowymi w sprawie hodowcy otrzymać bezpłatnie, dodatkowy, darmowy Raport Wynikowy. Promocja obejmuje raporty RW-3, RW-4, RW-6, RW-7 oraz RW-8.

Przebieg ocenę wartości użytkowej w swoim stadzie masz możliwość regulaminie otrzymać pakiet niezbędnych informacji do profesjonalnego zarządzania stadem.

RW-3 Analiza cech phenotypu stada (RW30000) – zgłaszasz tutaj informacje o wskaźnikach charakteryzujących stado rasowe w Twoim stadzie, takich jak:

- wiek pierwszego oparcia,
- długość okresu międzywydolenia, międzyzłazowego, ciąży oraz zaszczepienia,
- długość ciąży,
- data porodu stada (data porodu porodowego oraz okres usług),
- wyniki oceny stada (wyniki oceny stada) przysyłasz na jedną stronę.
- Wszystkie dane przedstawiane są w odniesieniu do krowy jawnie.

RW-4 Mleczna krowa i stado mleczne (RW40000) – raport zawiera informacje o wszystkich wskaźnikach związanych z Twoim stadem. Korzystając z tego raportu otrzymasz dane dotyczące:

- jasnok do wypasenia,
- jasnok wykonywanych do krowy,
- ciąża jasnok, która urodzi się w ostatnich 3 miesiącach,
- jasnok przychodzących i odchodzących ze stada pomiędzy ostatnimi próbami,
- wyniki oceny stada (wyniki oceny stada) przysyłasz na jedną stronę.

RW-6 Przedstawienie stada w stadzie (RW60000) – głównym przeznaczeniem tego dokumentu jest wyrażenie informacji o stadzie w stadzie. Na tym raporcie przedstawia się Twoją stado podzielone są na trzy grupy:

- krowy do wypasenia,
- krowy do wykoślenia,
- krowy do krowy.

Począwszy **od marca** Dział Oceny przez kolejne miesiące 2014 roku prowadził akcję promocyjno-informacyjną dotyczącą raportów wynikowych dostępnych w ramach usług z zakresu oceny wartości użytkowej bydła mlecznego. Działania promocyjne polegały na przekazaniu, nieodpłatnie każdemu z hodowców raportów wynikowych: ROZRÓD (RW-3), MŁODZIEŻ (RW-4), ZDARZENIA (RW-6), WARTOŚCI HODOWLANE (RW-7) oraz SOMATYKA (RW-8), za które – normalnie – pobierane są opłaty zgodne z cennikiem PFHBiPM. Celem całej operacji była prezentacja hodowcom zawartości poszczególnych raportów oraz wskazanie możliwości wykorzystania zawartych w nich informacji w efektywnym zarządzaniu stadem. Dodatkowo, jesienią zaprezentowaliśmy w formie drukowanej raport ŻYWIENIE (RW-11), będący unikatowym narzędziem do kontroli zagrożenia krów subkliniczną ketozą, dotychczas dostępny jedynie w systemie Hodowca Online. Wskazanie hodowcom możliwości analitycznych i użyteczności raportu było pierwszym krokiem w kierunku udostępnienia dokumentu zainteresowanym również w wersji papierowej, co nastąpi – za dodatkową opłatą – w 2015 roku.

W kwietniu w warszawskim Pałacu Prymasowskim odbyło się podsumowanie wyników krajowych z zakresu oceny wartości użytkowej bydła ras mlecznych i mięsno-mlecznych, uzyskanych w 2013 roku.

Po raz pierwszy uroczystość, pod nazwą Mleczna Gala, zgromadziła czołowych hodowców z terenu całej Polski. Wyróżniono hodowców w VII-miu kategoriach związanych z liczebnością posiadanego stada oraz w oddzielnej grupie obejmującej hodowców krów ras innych niż polska holsztyńsko-fryzyjska odmiany czarno-białej. Statuetką Mleczna Gala uhonorowano 52 laureatów. To nowe, ale jakże ważne dla środowiska wydarzenie zgromadziło wielu gości: nagrodzonych hodowców, przedstawicieli władz resortowych, prezydium PFHBiPM oraz pracowników, przyjaciół i współpracowników naszej firmy.

W maju przedstawiciele PFHBiPM uczestniczyli w Zgromadzeniu Ogólnym Międzynarodowego Komitetu ds. Kontroli Użytkowości Zwierząt ICAR i INTERBULL, które tym razem zorganizowano w Berlinie. Po raz pierwszy konferencja, połączona była z tzw. „Tygodniem analitycznym” gdzie grupy IDF (Międzynarodowa Federacja Mleczarska) i ISO (Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna) podjęły rozmowy na temat norm i standardów, jakie funkcjonują w dziedzinie analiz mleka wykonywanych na rzecz oceny oraz możliwości ich wykorzystania w doradztwie. Na konferencji podejmowane były też tematy związane z możliwościami zastosowania genomiki w hodowli bydła, genomiczną międzynarodową wyceną buhajów oraz osiągnięciami naukowymi i nowoczesnymi technologiami w chowie i hodowli bydła. W czasie Zgromadzenia Ogólnego ICAR przedstawicielka PFHBiPM przedstawiła wstępny program i Kraków jako miejsce przeszłorocznego posiedzenia ICAR. Niemiecka konferencja zgromadziła łącznie 650 uczestników z 56 krajów całego świata.

W lipcu Dział Oceny PFHBiPM zrezygnował z obrotu gotówkowego z tytułu opłat za usług świadczonych w zakresie oceny wartości użytkowej. W szczególności dotyczyło to należności, które do tej pory pobierane były gotówką, bezpośrednio od hodowców przez pracowników Działu. Jednym z głównych powodów wprowadzenia zmiany są kwestie związane z bezpieczeństwem oraz konieczność efektywnego wykorzystania czasu pracy pracowników terenowych podczas ich wizyt w gospodarstwach. Dzięki temu pracownicy Działu Oceny tj. zootechnicy oceny lub inspektorzy nadzoru będą mogli poświęcić więcej czasu na doradztwo merytoryczne oraz wsparcie hodowcy w pracy hodowlanej.

W lipcu na raporcie wynikowym RW-7 WYNIKI OCENY WARTOŚCI HODOWLANEJ KRÓW ukazały się dane z sezonu 2014.1 po zmianie indeksu selekcyjnego dla krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej. Skonstruowany tak jak dla buhajów, nowy indeks PF (Produkcja i Funkcjonalność) zastąpił dotychczasowy indeks produkcyjny i stanowi podstawowe kryterium selekcyjne. Indeks PF usprawni doskonalenie populacji krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej z uwzględnieniem dotychczasowego kryterium jakim była produkcja białka (2x) i tłuszczu (1x), sprowadzając go jednak do wagi podindeksu na poziomie 40%. Pozostałe 60% to, nowe w indeksie krowy, elementy w proporcjach: 25% podindeks pokroju, 15% podindeks płodności i po 10% dla wartości hodowlanych komórek somatycznych oraz długowieczności. Wyniki oceny wartości hodowlanej na raporcie RW-7 ukazują się trzy razy do roku po wycenach realizowanych w następujących sezonach: kwiecień, sierpień, grudzień, dostępne są również dla użytkowników programu Hodowcy Online z możliwością wyboru informacji wg. preferencji użytkownika.

WYNIKI OCENY WARTOŚCI HODOWLANEJ KRÓW
ROK-SEZON: 2014.1
Numer obory 73-00294 metoda oceny A4 d

						Indeksy						
		Nr ob.	PF	PL_PROD	PL_POKR	PL_PLOD	NPK	Prs	Npk	PP	OMC	Prs
		00078	122	118	108	102	113	105	101	107	106	106
		00003	121	106	102	105	100	120	99	104	106	106
		00092	119	117	107	106	103	104	100	102	101	102
		00092	119	117	109	102	109	109	117	104	101	101
		00082	119	117	108	116	117	117	104	101	101	101
		00022	118	120	97	114	114	114	99	110	110	110
		00022	118	115	91	103	103	109	110	108	108	108
		00068	118	115	97	114	115	114	110	110	110	110
		00074	118	115	97	114	115	114	110	110	110	110
		00074	118	122	105	113	107	111	107	111	107	107
		01623	117	109	106	105	109	109	109	109	109	109
		00021	117	114	96	106	100	102	102	102	102	102
		00090	116	110	108	107	107	107	101	101	101	101
		01650	116	110	108	111	104	103	103	103	103	103
		00023	116	107	111	113	107	107	107	107	107	107
		01693	116	104	109	109	99	107	107	107	107	107
		00036	115	119	104	97	95	95	95	95	95	95
		01602	115	117	103	98	103	108	108	108	108	108
		01587	115	115	105	105	105	105	97	97	97	97
		01440	115	112	103	103	103	103	102	102	102	102

W sierpniu miało miejsce bardzo szczególne dla naszej Firmy wydarzenie tj. połączone uroczystości poświęcenia sztandaru Łódzkiego Związku Hodowców Bydła i odsłonięcia tablicy upamiętniającej śp. Stefana Glonka prezesa ŁZHB oraz wiceprezydenta i współzałożyciela PFHBiPM. Ceremonia miała miejsce w kościele św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Rzgowie, gdzie w ręce Andrzeja Karnkowskiego wiceprezesa ŁZHB sztandar przekazał prezydent PFHBiPM Leszek Hądzlik. Po zakończeniu mszy św. orszak z pocztem sztandarowym, gośćmi honorowymi i pracownikami oraz sympatykami PFHBiPM, przez plac miejski w Rzgowie, przeszedł do siedziby Oddziału Łódzkiego. Tam w obecności członków rodziny śp. Stefana Glonka odsłonięto tablicę pamiątkową, stanowiącą uhonorowanie postaci człowieka tak ważnego dla środowiska hodowców i dla naszej organizacji.

W październiku, po czterech latach dobrej aczkolwiek niezobowiązującej do tej pory współpracy, PFHBiPM podpisała porozumienie z Bretagne Conseil Elevage Ouest – największą francuską organizacją prowadzącą na terenie Bretanii ocenę wartości użytkowej i usługi doradcze dla hodowców bydła mlecznego. Porozumienie z BCEL-Ouest, zwane Kartą Współpracy, sformalizowało współpracę w tematach:

- wymiany doświadczeń w zakresie badań i rozwoju, z naciskiem na obopólne doskonalenie metod monitorowania problemów metabolicznych krów (ketoza, kwasica, krzywe laktacji);
- rozwoju i planowania strategii usług doradczych oraz wykorzystywanych w tym celu narzędzi;
- współpracy w zakresie zaplecza technicznego wykorzystywanego w ocenie wartości użytkowej.

Wzajemna wymiana doświadczeń obu Firm oraz czerpanie ze sprawdzonych rozwiązań, to najlepsze narzędzia przynoszące wsparcie i korzyści hodowcom.

Dzięki wspólnym działaniom PFHBiPM oraz Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego i Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, przy wsparciu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi utworzona została ogólnokrajowa sieć specjalistycznych ubojni prowadzących ubój z konieczności, z poszanowaniem przepisów unijnych. Nasze starania poparły także Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego UPEMI. Wspólne dążenia wszystkich organizacji zaowocowały wykazem ubojni, które przyjmują zwierzęta po uboju z konieczności poza rzeźnią. **W październiku** Główny Lekarz Weterynarii opublikował wykaz rzeźni, z którymi mogą współpracować rolnicy, a wszelkie informacje można znaleźć na stronie internetowej Inspekcji Weterynaryjnej www.wetgiw.gov.pl.

W listopadzie cztery tysiące hodowców bydła mlecznego i producentów mleka, przedstawicieli zakładów mleczarskich oraz pracowników PFHBiPM, przeszło ulicami Warszawy demonstrując swoje obawy i niezadowolenie z bierności rządu, wobec pogarszającej się sytuacji na rynku mleka. Pokojowa manifestacja o nazwie „Mleczna Pikieta”, zorganizowana przez PFHBiPM, głosami przedstawicieli różnych środowisk związanych z mleczarstwem, apelowała o zrozumienie nierzadko „podbramkowej” sytuacji, w jakiej znalazł się cały sektor mleczarski. Demonstrację zakończyło przekazanie na ręce Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Marka Sawickiego, postulatów protestujących wraz z symboliczną, gipsową krową, upamiętniającą to wydarzenie.

W listopadzie w Piątnicy koło Łomży odbyła się już trzecia edycja Podlaskiego Forum Bydła. Tym razem konferencja poświęcona była tematami związanym z żywieniem i zdrowiem krów mlecznych, a także trudnej sytuacji na rynku mleka w dobie obecnego kryzysu. Specjalistyczne wykłady przy pełnej frekwencji na sali, dynamiczne dyskusje z ekspertami, zainteresowanie licznymi prezentacjami oraz ekspozycją sprzętu i maszyn rolniczych, wskazują jak bardzo ważnym w kalendarzu wydarzeń branżowych stało się Podlaskie Forum Bydła. Ponadto, jak co roku, smakowitym akcentem całego wydarzenia stał się połączony z degustacją pokaz kulinarny Karola Okrasy promujący wartości mięsa wołowego.

W listopadzie, po raz pierwszy PFHBiPM uczestniczyła w międzynarodowych targach EuroTier w Hannoverze. w charakterze wystawcy. To niezwykle ważne i prestiżowe dla całej branży wydarzenie, zgromadziło w tym roku aż 2 360 wystawców z 49 krajów z całego świata, a liczbę odwiedzających gości oszacowano na 156 tys. osób. Przez cztery dni targów, pracownicy PFHBiPM prowadzili aktywną akcję informacyjno-reklamową na temat usług naszej Firmy oraz polskiej hodowli bydła mlecznego. Jednocześnie obecność PFHBiPM na targach EuroTier, podyktowana była w dużej mierze reklamą dwóch ważnych w świecie hodowli bydła mlecznego wydarzeń jakie mają odbyć się niebawem w Polsce:

- 2015 rok – Międzynarodowa Konferencja członków ICAR wraz z warsztatami technicznymi Więcej informacji na stronie www.icar2015.pl
- 2016 rok – Kongres Światowej Federacji Simentalskiej w Rzeszowie.

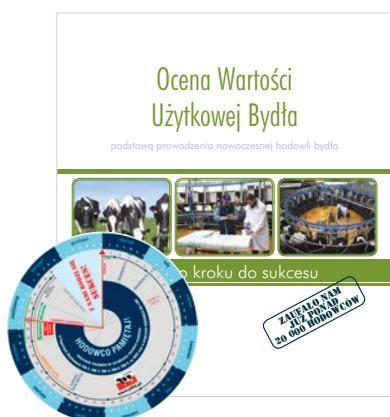

Problemy związane ze zniesieniem kwot mleczny i karami za nadprodukcję mleka, są problemem, nie tylko polskich producentów tego surowca. Dowodem tego jest zorganizowany **w grudniu** protest przed gmachem Komisji Europejskiej w Brukseli. Inicjatorem tego wydarzenia była Europejska Federacja Producentów Mleka (European Milk Board – EMB), a jego głównym celem było przypomnienie politykom zasiadającym w europejskim Parlamencie, że hodowcy bydła nie godzą się na brak jakichkolwiek regulacji na rynku mleka. W proteście tym uczestniczyła 250-cio osobowa grupa hodowców z Polski, wraz z Prezydentami PFHBiPM – Leszkiem Hądzlikiem i Krzysztofem Banachem,

oraz Dyrektorem PFHBiPM Stanisławem Kautzem. Polska delegacja przedstawiła tam swoje postulaty, w których apelowała między innymi o wprowadzenie zapisów regulujących podaż surowca w sytuacjach kryzysowych na rynku mleka (bilansujących popyt i podaż), wprowadzenie dopłat i refundacji wywozowych ze względu na wystąpienie sytuacji kryzysowej, a także likwidację bądź złagodzenie kar mlecznych. Demonstrację zakończyło symboliczne utopienie w mleku kartonowych postaci polityków odpowiadających, za obecną, kryzysową sytuację.

W roku 2014 Dział Oceny prowadził działania marketingowe mające na celu wskazanie hodowcom bydła mlecznego korzyści z prowadzenia oceny wartości użytkowej. Przygotowany został bogaty pakiet materiałów informacyjnych w postaci broszur i ulotek, zawierających podstawowe informacje na temat usług oferowanych przez PFHBiPM oraz użytecznych hodowcy gadżetów reklamowych. Kolejnym, istotnym elementem prezentacji Firmy pełniącym równocześnie funkcję reklamy, było wyposażenie wszystkich pracowników terenowych w jednolitą dla całego kraju odzież roboczą opatrzoną logiem PFHBiPM. Działania marketingowo-promocyjne będą kontynuowane w roku 2015.

Wyniki badań Instytutu Badawczego ProPublicum potwierdzają niezwykle pozytywny odbiór wśród konsumentów, zarówno dzieci jak i dorosłych, projektu „Mam kota na punkcie mleka” – kampanii reklamowej współorganizowanej przez Polską Izbę Mleka oraz Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Bardzo cieszy, że główne założenia kampanii, czyli propagowanie spożycia mleka i produktów mleczarskich poprzez zmianę nawyków żywieniowych, zostały w pełni zrealizowane. Ponad 80% dzieci uczestniczących w programie uważa, że dieta zawierająca nabiał to sposób na utrzymanie dobrej formy. Niemal połowa z nich w tym celu codziennie sięga po mleko, zaś trzy czwarte odwiedza stronę kampanii, by poszerzyć swoją wiedzę o produktach mlecznych. O maskotce programu, sympatycznym Kocie Mleczysławie powstała nawet książka stanowiąca zbiór konkursowych prac dzieci – opowiadań oraz ilustracji różowego bohatera. Obecnie ruszyła rekrutacja szkół do trzeciego roku programu, informacje na temat projektu dostępne są na stronie www.mamkotanapunkciemleka.pl

Więcej informacji na temat wydarzeń Działu Oceny na stronie www.pfhb.pl

Calendar of events organised by Milk Recording Department

In January 2014 PFCBDF took over the responsibility (including financial, with-in the fee for MR services) for transportation of boxes with milk samples for MR purpose in Poland. This activity is organised as particular routes of boxes collection using our own cars or as outsourcing this service. Thanks to the aforementioned approach we were able to shorten the period between the end of test milking and receiving the samples by laboratories. In 2014 the average period between the end of test milking and sending the MR results to a farmer was less than 3 days. The MR results after test milking, are always sent on paper by regular post but in order to receive the results within the mentioned average 3 days – meaning immediately after analyses and data processing – a farmer should order its electronic version in PDF files, sent to his e-mail address. Next to that, all data referring to a farmer's herd can be accessed by the farmer directly in the data base, using his own login to Hodowca on-line. www.pfhb.pl

In March MR Department launched a promotional-informative action referring to the whole range of different reports which describe a particular herd and might be ordered by a farmer and effectively used in the herd management. Within the frames of this action all farmers in MR got examples of these reports, free of charge. Reports which were advertised referred to particular aspects of every single herd that might be presented in a form of numbers or lists like: REPRODUCTION (RW-3), HEIFERS (RW-4), EVENTS (RW-6), BREEDING VALUE (RW-7) and SOMATIC (RW-8). At the end of this action, in autumn, we presented a printed version of FEEDING report (RW11) which also contains data describing the situation of a particular herd in terms of sub-acute ketosis and other metabolic diseases which are caused by unbalanced feeding. Until the end of 2014, this report was available only in the electronic version through "Hodowca on-line". Starting from 2015, next to the on-line version, each farmer can order this document in a printed version, being charged according to our current price list.

In April we together with our breeders celebrated the results achieved by milk recorded herds on the basis of data from the previous year. This ceremony was organised in such a form for the first time and we called it "Dairy Gala". We had invited the best 52 farmers whose dairy herds achieved the best results in terms of the milk yield in 2013 classified in peer groups according to the average herd size and the predominant breed if other than BW Holstein. All breeders were granted a special occasional figure. A numerous group of guests from among all the people connected with cattle breeding i.e. representatives of the authorities in agricultural sector, PFCBDF's employees, co-workers and friends was celebrating this events together with the breeders.

Hodowco, czy wiesz, że Raporty Wynikowe to kopalnia wiedzy o Twoim stadzie?

Celem naszej akcji jest przedstawienie zawartości poszczególnych raportów z cennych wartości użytkowej oraz wskazanie możliwości wykorzystania tych informacji w zarządzaniu stadem. Od marca do lipca 2015 w ramach akcji promocyjnej co miesiąc zamykamy raporty Wynikowe według rodzaju hodowcy otrzymując będąc dodatkowy, darmowy Raport Wynikowy. Promocja obejmuje raporty RW-3, RW-4, RW-6, RW-7 oraz RW-8.

Prowadząc ocenę wartości użytkowej w swoim stadzie masz możliwość regularnie otrzymywać pakiet niezbędnych informacji do profesjonalnego zarządzania stadem.

RW-3 Analiza stanu płodności stada (REPRODUCTION) – przegłębiona analiza informacji o wskaźnikach charakteryzujących stan rozrodu w Twoim stadzie, takich jak:

- stan płodności w stadzie,
- długość okresu międzywydolenia, międzyzawłosy, ciąży oraz zaszczepienia,
- przeloty,
- liczba porodów stada (okres przerwania porodowego oraz okres ukłowy).

Wyniki analizowania (średnia liczba okaleczeń porodowych na jedną samiec). Wyniki dane prezentowane są w odniesieniu do lotu i jarek.

RW-4 Mięso i mleko (HEIFERS) – raport zawiera informacje o wszystkich wskaźnikach związanych z Twoim stadem. Korzystając z tego raportu otrzymujesz dane dotyczące:

- jarek w stadzie,
- jarek w stadzie w kryciu,
- stan jarek, które zostały zebrane w ostatnim 3 miesiącach,
- jarek przeloty i ubytek ze stada pomiędzy ostatnim próbą,
- wyniki (średnia liczba okaleczeń porodowych na jedną samiec).

RW-6 Przewidywanie zdarzeń w stadzie (EVENTS) – głównym przeznaczeniem tego dokumentu jest wspomaganie zarządzania stadem w stadzie. Na tym raporcie zwracają z Twoim stadzie podobnie są na trzy grupy:

- nowo do zaszczepienia,
- nowo do wycięcia,
- nowo do krycia.

In May PFCBDF's representatives participated in the ICAR/INTERBULL 39th Biennial Session held in Berlin, Germany. This time ISO/IDF Analytical Week: was organised within the frames of the conference. Such an approach created an open forum for free discussions and exchanging opinions and experience in much larger groups of stakeholders. Keynote presentations covered animal identification, animal breeding and international trade – new EU regulations on zootechnics. Other sessions dealt with parentage verification and parentage discovery, carry over/sample quality, dairy cattle milk recording and functional traits. The main topics within INTERBULL meeting, were fine tuning of the international genomic evaluation (GMACE) and the establishment of a genomic data exchange platform (GENOEX). During the ICAR General Assembly PFCBDF's representative presented Krakow in Poland as the host of next year's ICAR GA and Technical Workshop. The conference was attended by 650 participants from 56 countries.

In July MR Department ultimately eliminated the possibility of cash payment for MR services, which until then was realised with our field technicians active participation. The reason for that decision was the security of PFCBDF's employees who until that moment, if asked by a farmer, collected money due for MR services. Now field technicians will be more available for topic discussions and consultations with our clients.

WYNIKI OCENY WARTOŚCI
WYNIKI OCENY WARTOŚCI
ROK-SEZON: 2014/15
 Numer obory 73-00294 metoda oceny A4

Nr ob.	PF	PL_PROD	Indeksy									
			PL_PROD	PL_PLOD	PL_POC	PL_POC	PL_POC	PL_POC	PL_POC	PL_POC	PL_POC	PL_POC
00078	122	118	102	113	105	101	107	106	106	106	106	
00093	121	117	108	110	109	104	108	106	104	105	102	
00092	119	117	108	110	109	104	108	106	104	105	102	
00082	119	117	108	110	109	104	108	106	104	105	102	
00022	118	120	108	110	109	104	108	106	104	105	102	
00068	118	115	91	91	91	91	91	91	91	91	91	
00074	118	122	108	110	109	104	108	106	104	105	102	
117	117	108	110	109	104	108	106	104	105	102	102	

Starting from July a new PF Index (production and functionality) has been presented for Polish Holstein-Friesian (PHF) cows within information given on BREEDENG VALUE report (RW 7). The new PF index for cows is created in the same way as for bulls, and replaced the hitherto used production Index as the main tool in the selection decisions. PF Index facilitates the PHF cows' improvement taking into account the hitherto criterion for production (2xprotein + 1xfat) as a sub-index with a weight of 40%. The remaining 60% contain new elements as follows: 25% conformation sub-index, 15% fertility sub-index, 10% somatic cells breeding value and 10% longevity breeding value. The data on Breeding Value report are refreshed 3 times a year after each INTERBULL BV evaluation. As mentioned before all these data are available for a farmer immediately after their release, through the direct access into the data base "Hodowca on-line".

In August our company celebrated two events. The ceremony of blessing of the banner of Łódzki Regional Breeders Association (ŁRBA), joined with the ceremony of unveiling a plaque commemorating late Stefan Glonek's merit in the cattle breeding improvement in Poland. RiP. Stefan Glonek was PFCD-BF's co-founder and vice-president, with a huge contribution towards its nowadays shape. Being a dairy cattle breeder and the president of ŁRBA he was able to organise agricultural society within the area of Łódzkie voivodeship

and through his active participation in different working groups in dairy cattle sector he transferred the knowledge and philosophy of the agricultural society to relevant national authorities.

In October, the authorities of PFCBDF signed an agreement on the cooperation with Bretagne Conseil Elevage Ouest (BECEL-Ouest) – the biggest French company – delivering MR and agriculture advisory services in Brittany. Our pretty successful, however informal, working contacts had been launched four years before. Since then we have been exchanging our opinions and experience in different practical aspects of our daily work. Therefore, both companies had decided to create a document stating common points of our interest. The signed agreement refers to following three general topics of cooperation: Experience exchange in terms of research and development, with the emphasis on the bilateral development of methods for metabolic diseases monitoring applied or invented in both countries (ketosis, acidosis) and searching for new solutions like for instance application of lactation curves.

Strategy planning and development of advisory services and tools used for this objective.

Cooperation in the field of technical facilities used in milk recording activities. Experience exchange of both organisations, and the possibility to benefit from already checked and verified solutions are the best tools, which can bring certain benefits and support to breeders.

Also in October, thanks to mutual strives of all three national cattle associations dealing with both production purposes: milk and meat, with strong support from the Ministry of Agricultural and Rural Development, the network of slaughterhouses providing farmers with services of emergency slaughter was established. Our efforts were backed up by the Butchers and Meat Manufacturers of the Polish Republic Association as well as Producers and Employers in Meat Industry Union (UPEMI). Mutual strives of all stakeholders resulted in creation of the list of slaughterhouses accepting the animals' carcasses from emergency slaughter (performed on farm – outside the slaughterhouse) in accordance with relevant EC regulations. In October the Chief Veterinary Officer published the list of such slaughterhouses on the webpage www.wetgiw.gov.pl.

In November 4.000 dairy cattle breeders and milk producers, dairy industry representatives and PFCBDF's employees marched Warsaw's main streets demonstrating their dissatisfaction with passive attitude of the Ministry of Agriculture refusing to face deteriorating situation on the milk market. This peaceful protest titled "Dairy Picket" appealed, using the voices of dairy society representatives, for understanding extraordinarily difficult situation of Polish farmers and the whole sector. At the end of the protest a list of demandes was handed to Marek Sawicki the Minister of Agriculture and Rural Development. In addition a plaster cow – natural seize – was put in the Ministry's seat to remind about farmers' demands.

In November PFCBDF organised the third issue of Podlaskie Cattle Forum in Piątnica. This time the forum was devoted to the topics referring to dairy cattle health and feeding problems as well as the situation on the milk market in terms of current situation, economic analyses and forecast for the future. As usually the forum was attended by many farmers vividly interested in the topics, which was confirmed by heated discussions emerging during plenary sessions. The forum was joined with an exhibition, where different stakeholders or manufacturers of agricultural equipment could present their products and services. The number of participants showed that this event has become an obligatory point in the “breeder calendar”. The forum was crowned with a delicious accent in a form of beef specialities degustation prepared by a famous culinary chef Karol Okrasa who always glorifies Polish food.

Also in November, PFCBDF took part in the international EuroTier Fairs in Hannover, for the first time as an exhibitor. These outstanding for the whole breeding and agricultural branch fairs gathered 2 360 exhibitors from 49 countries and the number of visitors was estimated for 156 thousand. During 4 days PFCBDF's representatives welcomed visitors in their stand and informed them about PFCBDF's activities and Polish breeding. Simultaneously our presence on EuroTier Fairs promoted 2 events PFCBDF is in charge of: i.e. ICAR Technical Workshop, which will take place in Krakow, 10-12 of June 2015. World Simmental Congress, which will take place in Rzeszow, 2016

Problems referring to the difficult situation of the milk market in terms of milk quotas expiry and presumed overproduction penalties, Russian embargo etc., concern all European milk producers. Therefore, **in December** PFCBDF together with Polish dairy breeders joined the protest in front of the European Committee seat in Brussels.

The protest was organised by European Milk Board (EMB), which unifies branch organisations from 14 countries. During the protest Poland presented its demands (we were backed up by other participants) among others concerning implementation of a flexible fat coefficient while quota accounting and launching the export subventions. The demonstration was finished by a symbolic sinking of the politicians' figures made from cardboard in milk in return for their being responsible for the current situation.

Summarising 2014 we have to underline several marketing and informative actions launched by MR Department. These actions aimed at improving the awareness among dairy breeders concerning the necessity of having recorded herds if one thinks about a modern, profitable, healthy and highly productive dairy farm.

These materials show in figures the benefit, which might be achieved at a farm if data from milk recording are used in a wise, reasonable and systematic way. We have prepared a broad array of leaflets and brochures etc. containing basic

information on PFCBDF's services for farmers' benefit, as well as several gadgets useful in herd management. All our field employees have been equipped in the unified company uniforms adjusted to different weather conditions with company logo, as a subsequent crucial element for underlining the existence of our company on the market. This marketing approach will be continued and developed in the following years.

The results of research done by the Research Institute ProPublicum, confirm an extremely positive reception of the project "Mam kota na punkcie mleka" (I'm crazy about milk") among the consumers, both children and adults. The campaign which is still in process was co-organized by the Polish Milk Chamber and the PFCBDF aimed at milk and dairy products promotion and rising their consumption in Polish population by changing wrong nutritional habits and setting right ones. We are very pleased that the aforementioned main objectives of the campaign, have been fully realized. Over 80% of the children participating in the program believe that a diet containing dairy products is a way to maintain good condition. In order to achieve this goal, almost half of them deliberately choose to drink milk daily, and three-quarters of them visit a campaign website to expand their knowledge of dairy products. As an additional outcome of the project a book about adventures of a sympathetic mascot of the program – cat Mleczysław – was created. The book is a collection of children's competition tasks in the form of short stories and illustrations of the pink hero. Currently a recruitment process for schools was launched. The process initiates the third edition of the campaign, for more information see the website: www.mamkotanapunkciemleka.pl

For more, see the company website www.pfhb.pl

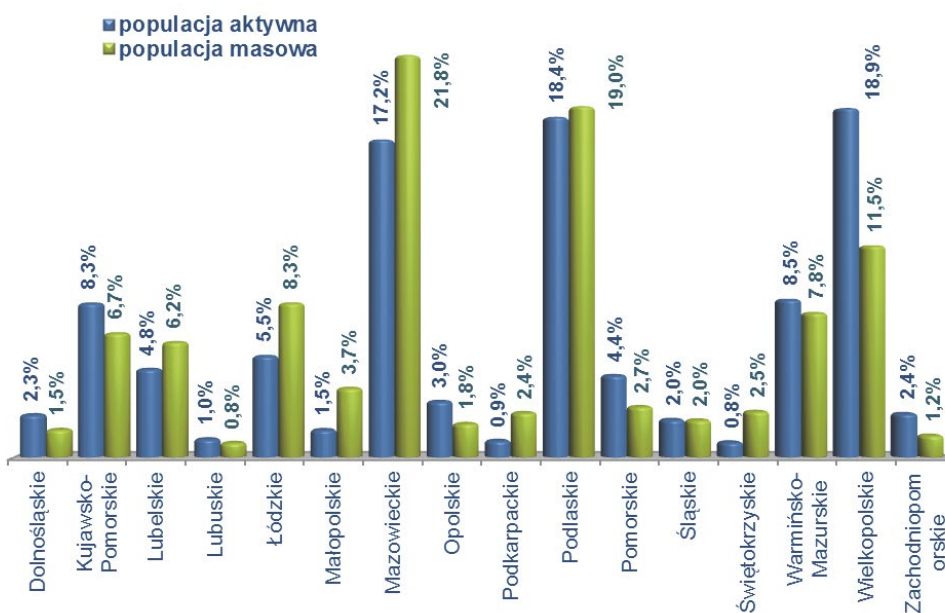
Wyniki oceny wartości użytkowej krów mlecznych część analityczna

W Polsce od 2009 roku postępuje proces redukcji pogłowia krów. Według wstępnych danych GUS w grudniu 2014 roku pogłowie krów ukształtowało się na poziomie 2 402 968 sztuk i było o 1,2% mniejsze niż w analogicznym okresie 2013 roku. Jednocześnie 93% pogłowia krów ogółem w Polsce stanowią krowy użytkowane mlecznie. Populacja krów mlecznych w grudniu 2014 roku liczyła **2 247 785** sztuk, co w stosunku do analogicznego okresu w 2013 roku daje spadek pogłowia o 2,2% (ponad 51 tys. szt.). Utrzymywanie się w roku 2014 tendencji spadkowej, w dużej mierze spowodowane było zapaścią na rynku mleka, groźbą kar pieniężnych za przekroczenie kwot mlecznych, rosyjskim embargiem również na produkty mleczne oraz obniżeniem cen mleka i pogarszaniem się dochodowości gospodarstw o profilu mlecznym. Specjaliści z Agencji Rynku Rolnego przewidują, że w I półroczu 2015 roku prawdopodobnie utrzyma się dotychczasowe tempo spadku w pogłowie krów mlecznych oraz zmniejszanie liczby gospodarstw o profilu mlecznym. Redukcję pogłowia krów mlecznych rekompensuje wzrost wydajności. Postępuje ogólnoeuropejska koncentracja i wzrost produkcji mleka w wysoko wyspecjalizowanych gospodarstwach mlecznych.

Pomimo ponad 2% poziomu tempa spadku krajowego pogłowia krów mlecznych, liczebność zwierząt objętych oceną wartości użytkowej ras mlecznych i mięsno-mlecznych utrzymuje tendencję wzrostową, osiągając na koniec miesiąca grudnia 2014 roku stan **739 638 sztuk**. W porównaniu z analogicznym okresem 2013 roku odnotowano wzrost liczebności ocenianych krów mlecznych o 38 643 sztuk (5,5%).

Wykres nr 1 przedstawia procentowy udział poszczególnych województw w pogłowie krów mlecznych objętych oceną wartości użytkowej oraz ogółem w kraju, wg stanu w grudniu 2014 roku.

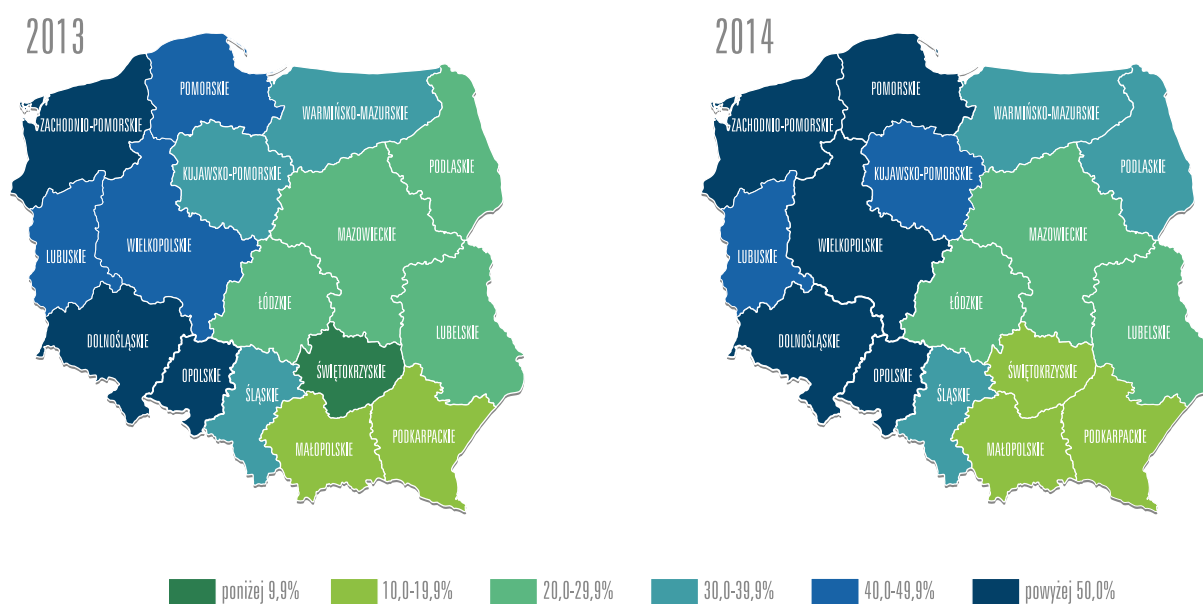
Wykres 1. Rozkład procentowy pogłowia krów mlecznych z populacji aktywnej i masowej wg województw

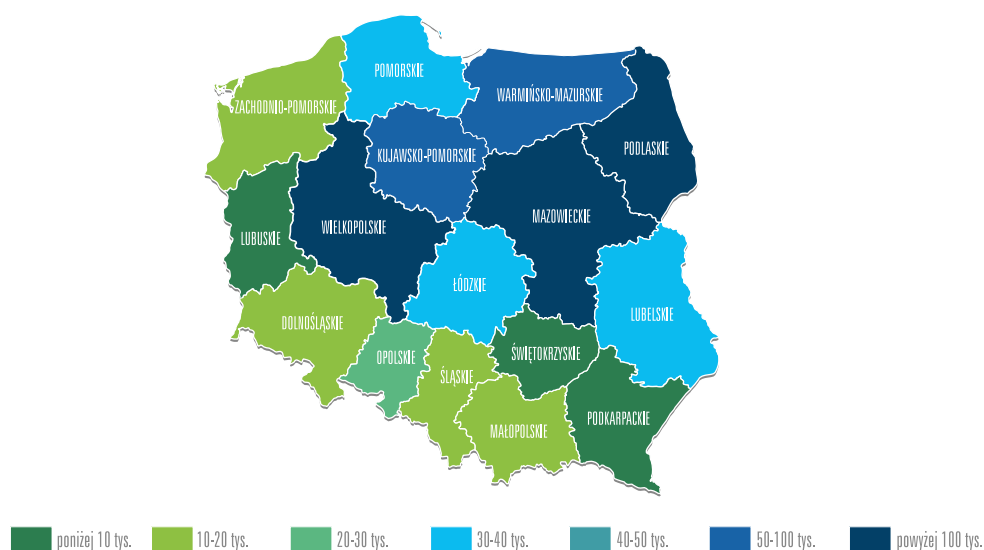
Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, **udział krów ocenianych w krajowym pogłowie krów mlecznych ogółem** wyniósł **32,9%** co w stosunku do analogicznego okresu w roku 2013 stanowi wzrost o 2,4.

Rysunek nr 1 przedstawia zmiany, w stopniu objęcia oceną wartości użytkowej krajowego pogłowa krów mlecznych. Szczegółowe dane, w układzie regionalnym i wojewódzkim, dotyczące porównania wielkości populacji ocenianej w stosunku do pogłowa krów mlecznych ogółem wg stanu na koniec 2014 roku przedstawia tabela nr 12 (*część tabelaryczna opracowania*).

Rysunek 1. Procentowy udział populacji ocenianej w pogłowie krów mlecznych ogółem stan na koniec grudnia wg województw

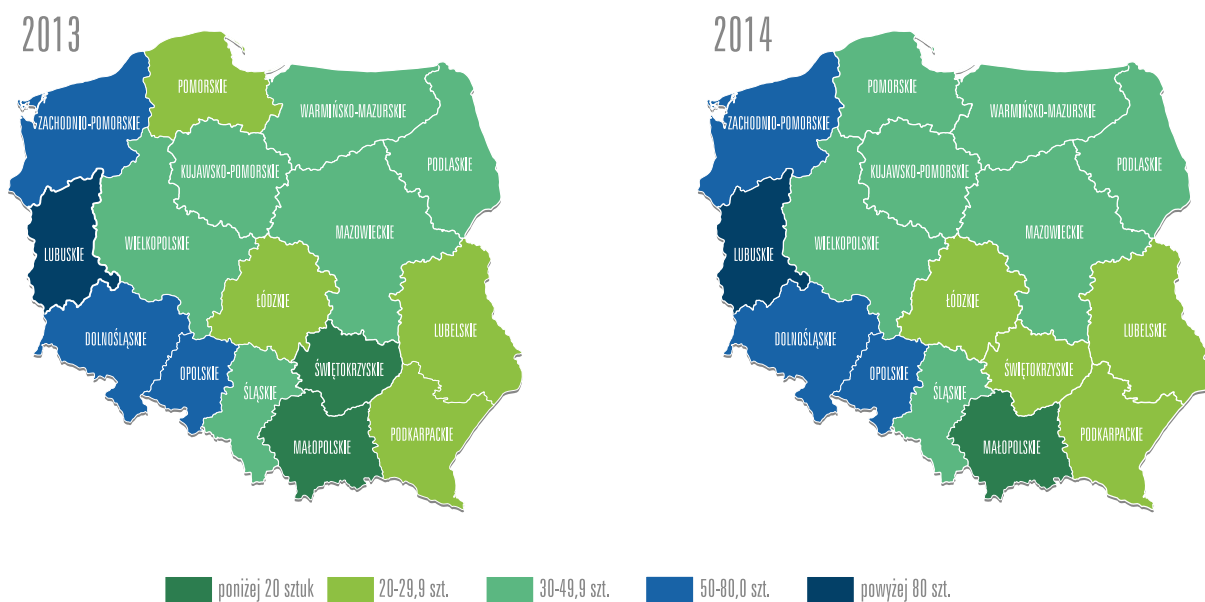

W 2014 roku, w **20 704 oborach** pod kontrolą użytkowości **przeciętnie** ocenianych było **733 241 krów mlecznych**, co w porównaniu do danych za rok 2013 daje wzrost populacji aktywnej o 54 212 sztuk (+8%). Rysunek nr 2 przedstawia przeciętną liczbę krów ocenianych w 2014 roku wg województw.

Rysunek 2. Przeciętny stan ocenianych krów mlecznych w Polsce wg województw

W 2014 roku **średnia wielkość stada pod oceną wartości użytkowej** wynosiła w Polsce **35,4 sztuk** krów (+2%).

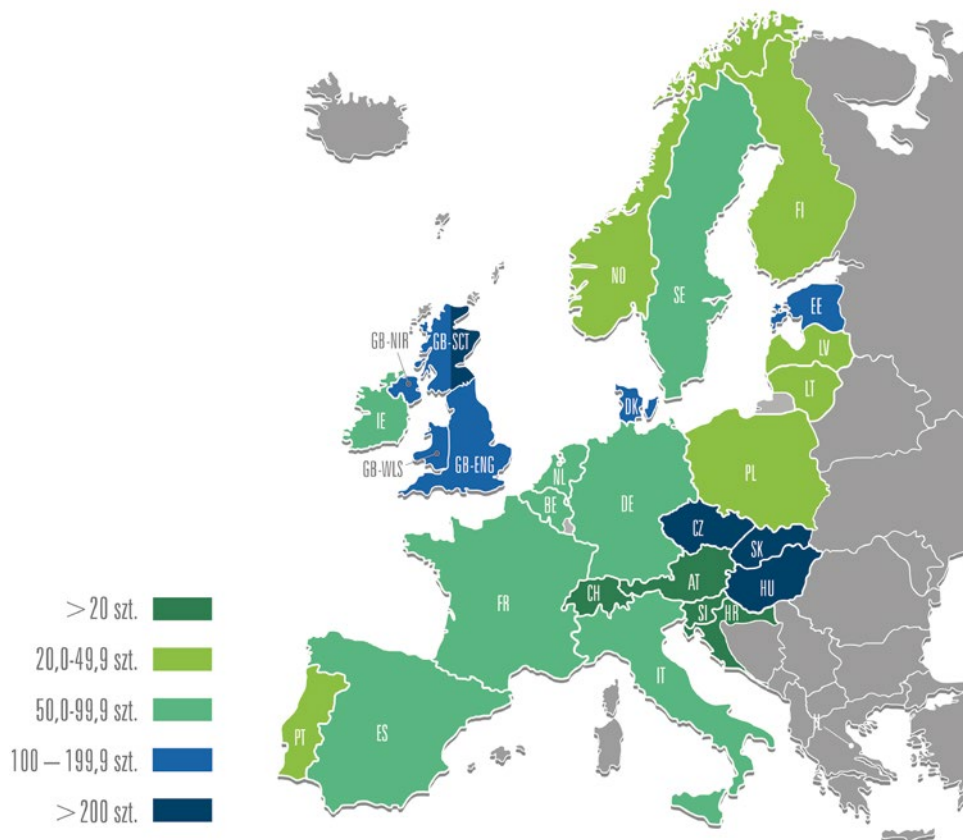
Rysunek nr 3 przedstawia porównanie, w układzie terytorialnym, przeciętnej wielkości stad pod oceną wartości użytkowej w 2013 i 2014 roku. Szczegółowe dane dotyczące przeciętnej wielkości stad bydła mlecznego pod kontrolą użytkowości w poszczególnych województwach w 2014 roku, przedstawia tabela nr 2 (część tabelaryczna opracowania).

Rysunek 3. Przeciętna wielkość ocenianego stada krów mlecznych wg województw

Porównanie graficzne dotyczące wielkości stad ocenianych w wybranych europejskich krajach organizacji członkowskich ICAR przedstawia rysunek nr 4.

Rysunek 4. Przeciętna wielkość stada ocenianego krów mlecznych wg ICAR (szt.)

dane dostępne na dzień 5 lutego 2015 r.

W sektorze prywatnym w 2014 roku, oceną wartości użytkowej objęte było przeciętnie **699 791** krów mlecznych stanowiąc 95% całej populacji aktywnej. W stosunku do 2013 roku w sektorze odnotowano wzrost pogłowia o **52 863** sztuki (8%). W gospodarstwach rolników indywidualnych w 2014 roku kontrolą użytkowości objęto 592 126 krów tj. blisko 81% całej populacji ocenianej, w porównaniu do roku poprzedniego liczebność zwierząt w sektorze gospodarstw indywidualnych wzrosła o 51 297 sztuk (9%).

W sektorze publicznym w roku 2014 pogłowie krów mlecznych pod kontrolą użytkowości wynosiło **33 449 sztuk**, co daje 5% całego pogłowia ocenianego.

Według danych na dzień 31 grudnia 2014 roku, struktura **stad ocenianych** z uwzględnieniem liczebności utrzymywanych w nich zwierząt, przedstawiała się następująco:

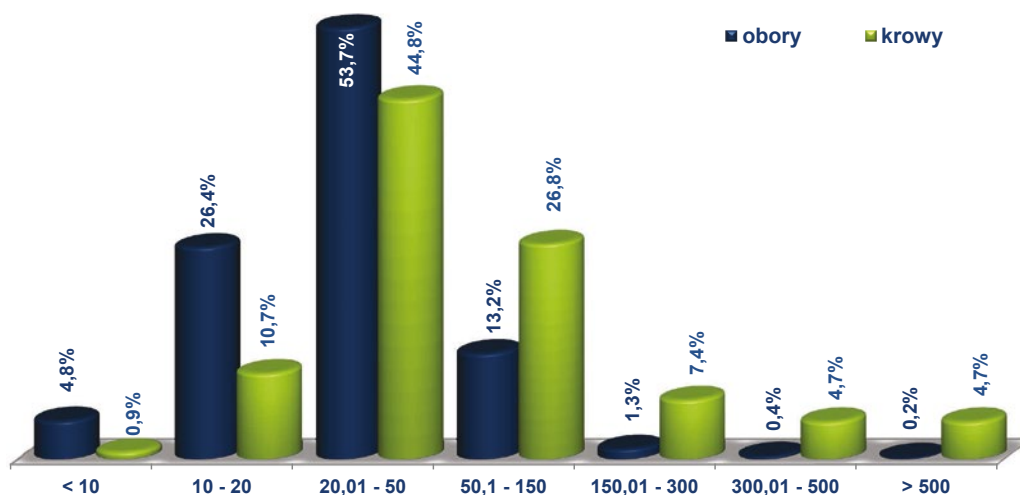
obsada krów w oborze	< 10	10–19	20–49	50–149	150–299	300–499	> 500
Polska	973	5 291	10 778	2 658	264	90	48
<i>udział w strukturze</i>	4,8%	26,4%	53,7%	13,2%	1,3%	0,4%	0,2%
<i>+/- w stosunku do 2013 r.</i>	-120	-166	416	282	5	10	2
	-11,0%	-3,0%	4,0%	11,9%	1,9%	12,5%	4,3%

Strukturę pogłowia krów mlecznych w gospodarstwach ocenianych obrazują poniższe dane:

obsada krów w oborze	< 10	10 – 19	20 – 49	50 – 149	150 – 299	300 – 499	> 500
Polska	6 948	79 765	331 063	197 995	54 686	34 606	34 575
<i>udział w strukturze</i>	0,9%	10,7%	44,8%	26,8%	7,4%	4,7%	4,7%
<i>+/- w stosunku do 2013 r.</i>	-839	-1 770	13 419	20 840	941	3 932	2 120
	-10,8%	-2,2%	4,2%	11,8%	1,8%	12,8%	6,5%

Wykres nr 2 przedstawia porównanie struktury stad i pogłowia populacji aktywnej uwzględniając skalę chowu bydła, szczegółowe dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku zawierają tabele nr 14 i 15 (część tabelaryczna opracowania).

Wykres 2. Struktura obór i krów ocenianych stan na dzień 31 grudnia

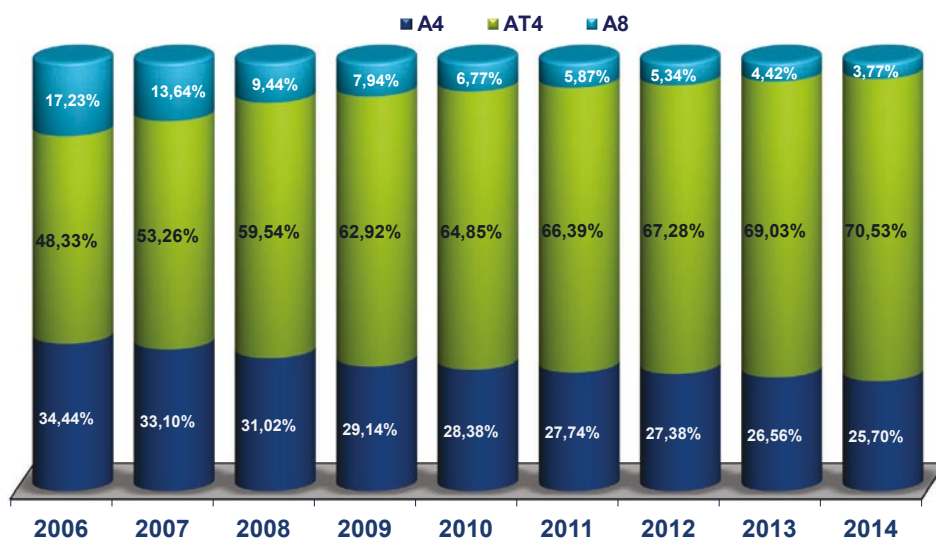

W dniu 31 grudnia 2014 roku udział procentowy poszczególnych metod oceny krów mlecznych w kraju przedstawiał się następująco:

				+/- w stosunku do grudnia 2013 roku
A4	190 107 sztuk	tj. 25,7% krów ocenianych	+ 3 956	+ 2,13%
AT4	521 657 sztuk	tj. 70,5% krów ocenianych	+ 37 778	+ 7,81%
A8	27 874 sztuk	tj. 3,8% krów ocenianych	- 3 091	- 9,98%

Wykres nr 3 przedstawia graficzne porównanie liczby krów mlecznych wg stanu zanotowanego na koniec grudnia od 2006 do 2014 roku z uwzględnieniem stosowanych metod oceny. Szczegółowe dane dotyczące oceny wartości użytkowej bydła mlecznego w podziale na metody oceny zawiera tabela nr 11 i 13 (część tabelaryczna opracowania).

Wykres 3. Udział procentowy metod oceny w latach 2006 – 2014 stan na dzień 31 grudnia

Głównym celem oceny wartości użytkowej jest gromadzenie danych, które umożliwiają hodowcy prowadzenie właściwej pracy hodowlanej w stadzie, a co za tym idzie zwiększenie opłacalności produkcji poprzez genetyczną poprawę cech użytkowych posiadanych zwierząt. Porównanie, na przestrzeni ostatnich kilku lat, możliwości produkcyjnych populacji krów mlecznych objętych kontrolą użytkowości przedstawia się następująco:

Lata	przeciętna liczba krów	mleko kg	tłuszcz		białko		tłuszcz + białko
			kg	%	kg	%	
2006	520 666	6 664	279	4,18	221	3,32	500
2007	526 888	6 688	282	4,22	223	3,33	505
2008	567 477	6 817	282	4,14	228	3,34	510
2009	579 910	6 935	289	4,17	231	3,33	520
2010	598 402	6 980	292	4,18	234	3,35	526
2011	625 015	7 135	295	4,13	236	3,30	531
2012	653 249	7 396	307	4,15	249	3,36	556
2013	679 029	7 441	310	4,16	250	3,36	560
2014	733 241	7 582	309	4,08	255	3,36	564
+ / -	54 212	141	-1	-0,08	5	0,00	+4

Od lat w czołówce województw, gdzie hodowcy osiągają wyniki przewyższające średnią krajową dla wydajności kg mleka i jego składników, plasują się: zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie, śląskie, opolskie, wielkopolskie, lubuskie i dolnośląskie. W 2014 roku, w rankingu województw o najwyższych parametrach w ocenie wartości użytkowej, po raz pierwszy wiodące miejsce zajęło dolnośląskie, wyprzedzając o 113 kg mleka województwo lubuskie. Na terenie dolnośląskiego przeciętny wynik krowy mlecznej zarejestrowano na poziomie:

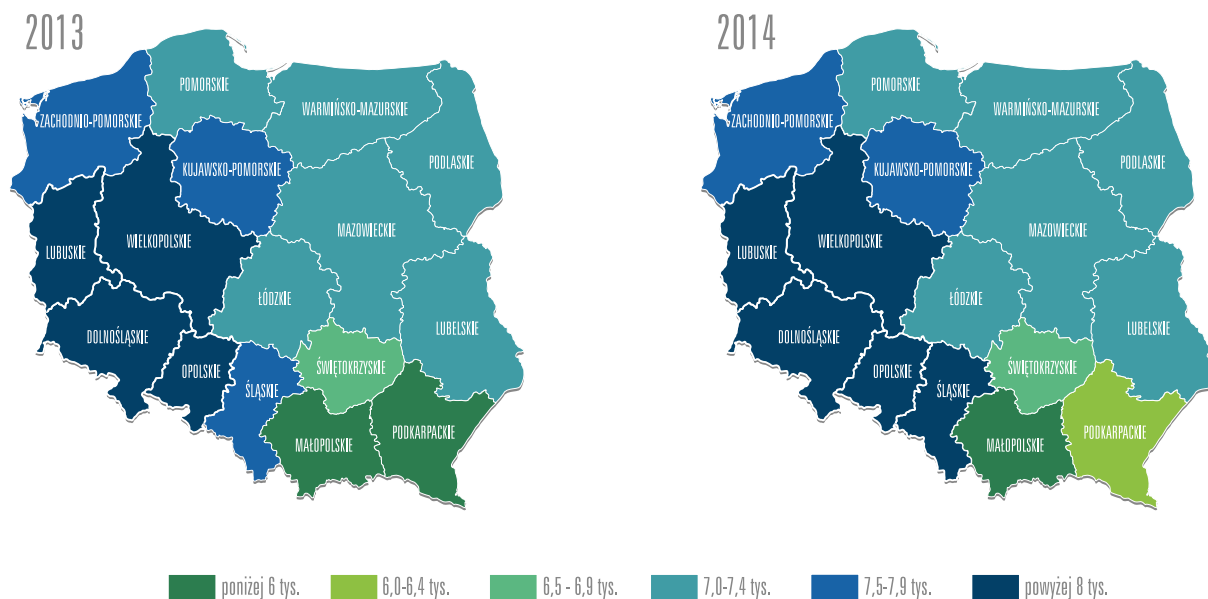
	liczba krów	mleko	tłuszcz		białko		tłuszcz + białko
Dolnośląskie	16 912,6	8 562	340	3,97	288	3,36	628
<i>Lubuskie za 2013 rok</i>	<i>6 895,5</i>	<i>8 341</i>	<i>330</i>	<i>3,95</i>	<i>284</i>	<i>3,41</i>	<i>614</i>

Należy podkreślić, że najlepsze w 2014 roku zwierzę pod oceną użyteczności mlecznej, krowa CAŁKA o numerze identyfikacyjnym PL-005182987644 (rasa HO – III laktacja) córka buhaja MITCH US-60390347, należąca do hodowcy Adama Pietruszyńskiego z miejscowości Straduny woj. warmińsko-mazurskie, w 305 dniowej laktacji osiągnęło wydajność na poziomie:

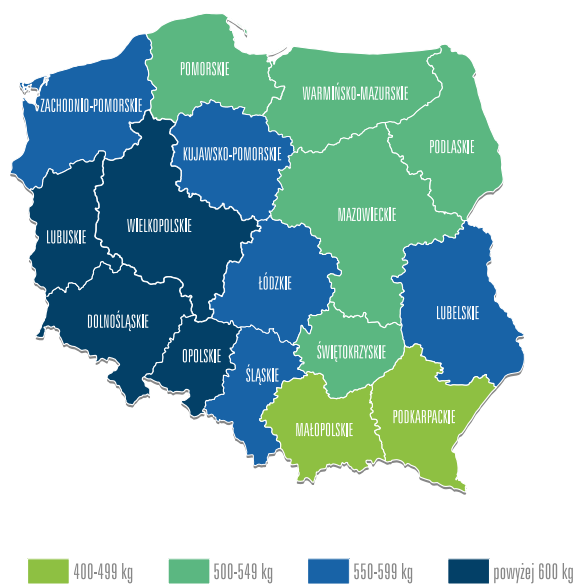
mleko	tłuszcz		białko		tłuszcz + białko
20 106 kg	544 kg	2,71%	612 kg	3,04%	1 156 kg

Rysunki nr 5 i 6 przedstawiają graficzne porównanie zmian przeciętnej dla wydajności kg mleka i jego składników, uzyskane od krów pod kontrolą użyteczności w latach 2012 i 2013.

Rysunek 5. Przeciętna wydajności dla kg mleka krów ocenianych wg województw

Rysunek 6. Przeciętna wydajności dla sumy kg tłuszczu i białka krów ocenianych wg województw

Szczegółowe dane dotyczące wyników oceny wartości użytkowej bydła mlecznego w 2014 roku w Polsce zawarto w tabelach nr 2 i 6 (część tabelaryczna opracowania).

Uwzględniając formę własności, przeciętna wydajność kg mleka oraz jego składników uzyskana od krów ocenianych w 2014 roku kształtowała się na poziomie:

	liczba krów	mleko	tłuszcz		białko	
sektor prywatny	699 791,4	7 475	307	4,10	251	3,36
+/- w stosunku do 2013 roku	52 863,0	142	1	-0,07	5	0,00
rolnicy indywidualni	592 126,2	7 286	301	4,13	245	3,36
+/- w stosunku do 2013 roku	51 297,4	144	0	-0,08	5	0,00
sektor publiczny	33 449,4	9 819	383	3,90	329	3,35
+/- w stosunku do 2013 roku	1 348,9	205	-2	-0,10	5	-0,02

Szczegółowe dane nt. przeciętnych wydajności ocenianych krów mlecznych w poszczególnych instytucjach i sektorach przedstawia tabela nr 5 (część tabelaryczna opracowania).

Uwzględniając rozróżnienie ze względu na metodę prowadzenia oceny, przeciętna wydajność kg mleka oraz jego składników uzyskana od krów ocenianych w 2014 roku przedstawia się następująco:

Metoda oceny	liczba krów	mleko	tłuszcz		białko	
A4	188 295,20	8 817	349	3,96	297	3,37
+/- w stosunku do 2013 roku	5 523,10	219	2	-0,08	6	-0,01
AT4	516 319,30	7 173	296	4,13	241	3,36
+/- w stosunku do 2013 roku	51 299,50	133	0	-0,08	4	0,00
A8	28 626,30	6 829	285	4,17	228	3,34
+/- w stosunku do 2013 roku	-2 610,70	196	2	-0,09	7	0,01

Szczegółowe dane nt. przeciętnych wydajności ocenianych krów mlecznych wg metod oceny przedstawia tabela nr 11 (część tabelaryczna opracowania).

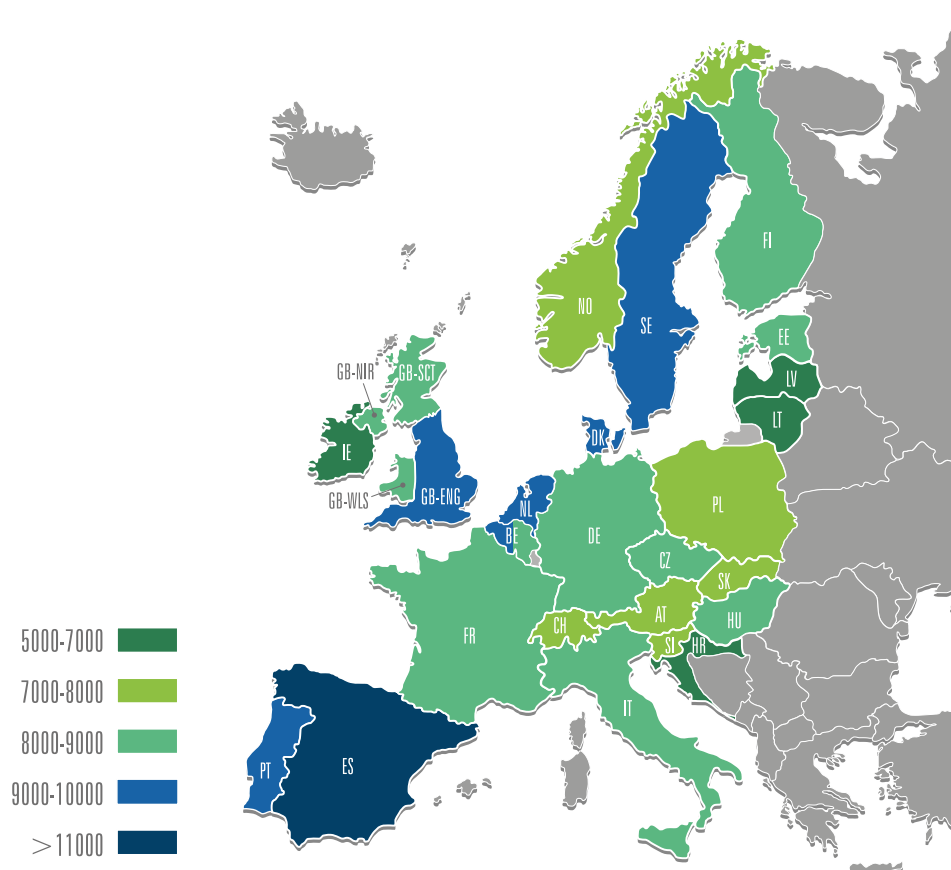
Szacunki Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wskazują, że w 2014 roku przeciętna wydajność mleczna krów ras mlecznych z populacji masowej osiągnęła stan: 5 682 kg mleka (*Rynek Mleka – Wrzesień 2014, dane IERiGR-PIB*). Wyniki porównania poziomu wydajności zwierząt populacji masowej do aktywnej, wykazują utrzymującą się na poziomie 25% przewagę krów ocenianych. Na podobnym poziomie obserwowana jest różnica w wydajności krów utrzymywanych w gospodarstwach indywidualnych, wynosząc odpowiednio 7 286 kg dla populacji aktywnej i 5 491 kg mleka od krów populacji masowej.

Lata	Krowy ogółem kg/szt.	Krowy oceniane kg/szt.	+ / - kg mleka
2006	4 399	6 664	+ 2 265 34,0%
2007	4 503	6 688	+ 2 185 32,7%
2008	4 621	6 817	+ 2 196 32,2%
2009	4 714	6 935	+ 2 221 32,0%
2010	4 841	6 980	+ 2 139 30,6%
2011	4 980	7 135	+ 2 155 30,2%
2012	5 194	7 396	+ 2 202 29,8%
2013	5 350	7 441	+ 2 091 28,1%
2014	5 682	7 582	+ 1 900 25,1%

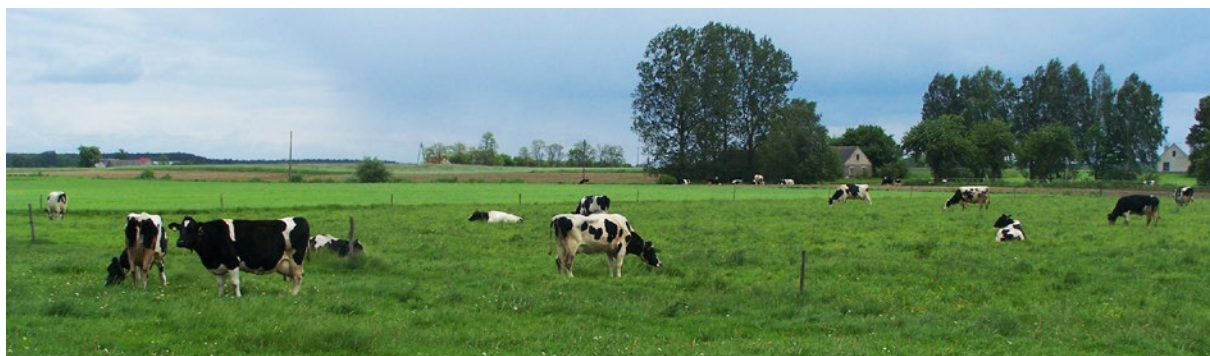
IERiGŻ podaje, że stopniowo maleją różnice między wydajnością krów w Polsce oraz krajach europejskich charakteryzujących się znacznie większą koncentracją produkcji. Dla przykładu, w 2013 roku przeciętna wydajność krajowych krów mlecznych była o 22% niższa niż średnio w UE-15, ale o prawie 11% przekraczała wydajność krów w pozostałych 12 krajach członkowskich. Według danych organizacji członkowskich ICAR, zestawiając (rys. 7) informacje nt. mleczności krów ocenianych można przyjąć, że Polska zajmuje czołowe miejsce w grupie państw z wydajnością blisko 8 tys. kg mleka.

Rysunek 7. Przeciętna wydajność kg mleka wg organizacji członkowskich ICAR

dane dostępne na dzień 5 lutego 2015 r.

W 2014 roku krajowa produkcja mleka od krów objętych kontrolą użytkowości osiągnęła wynik blisko **5 560 mln kg** (5 401 mln l), co daje wzrost na poziomie 10% (+507 mln kg) w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. IERiGR-PIB szacuje, że produkcja mleka w Polsce w 2014 roku wyniosła około 13 023 tys. ton tj. 2,5% więcej niż przed rokiem, zatem udział populacji aktywnej krów mlecznych w krajowej produkcji mleka wyniósł blisko 43%. Jednocześnie, na podstawie danych Agencji Rynku Rolnego można przyjąć, że 53% całości skupowanego w kraju surowca mlecznego (10 273,6 mln l) pochodzi z obór gdzie prowadzona jest ocena wartości użytkowej.

Analiza przeciętnej wydajności kg mleka i jego składników uzyskanych w 2014 roku, w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku, wskazuje na następujące tendencje w rasach:

Rasa	przeciętna liczba krów szt.	mleko	tłuszcz		białko	
		kg	kg	%	kg	%
CZARNO-BIAŁA *	636 226,4	7 742	315	4,07	259	3,35
	41 615,5	154	0,0	-0,08	5,00	0,00
CZERWONO-BIAŁA *	24 118,5	7 068	293	4,15	238	3,37
	2 557,90	132,00	1,00	-0,06	4,00	-0,01
SIMENTAL	10 768,4	6 030	248	4,12	209	3,46
	1 056,7	204	7,00	-0,02	8,00	0,01
POLSKA-CZERWONA	2 787,5	3 588	155	4,31	121	3,38
	-53,1	-135	-7,00	-0,03	-4,00	0,03
JERSEY	1 057,5	6 009	307	5,10	231	3,84
	6,3	298	10,00	-0,10	12,00	0,01
MONTBELIARDE	2 612,1	7 203	286	3,97	251	3,49
	360,3	-2	-2,00	-0,02	-2,00	-0,02
BIAŁOGRZBIETA	472,8	4 333	173	3,98	142	3,28
	89,0	29	0,00	-0,04	0,00	-0,02
POLSKA CZERWONO-BIAŁA	3 579,6	4 635	189	4,08	151	3,26
	133,5	-44	-3,00	-0,02	-1,00	0,01
POLSKA CZARNO-BIAŁA	2 081,4	4 710	194	4,11	155	3,30
	-43,8	88	3,00	-0,02	3,00	0,02

Rasa	przeciętna liczba krów szt.	mleko	tłuszcz		białko	
		kg	kg	%	kg	%
BROWN SWISS	260,0	7 076	304	4,30	251	3,54
	77,7	320	-5,00	-0,28	10,00	-0,02
SZWEDZKA CZERWONA	186,5	7 029	305	4,34	252	3,59
	14,5	-454	-24,00	-0,06	-16,00	0,01
NORWESKA CZERWONA	132,9	7 052	306	4,34	248	3,51
	74,6	-62	-21,00	-0,25	-2,00	0,00

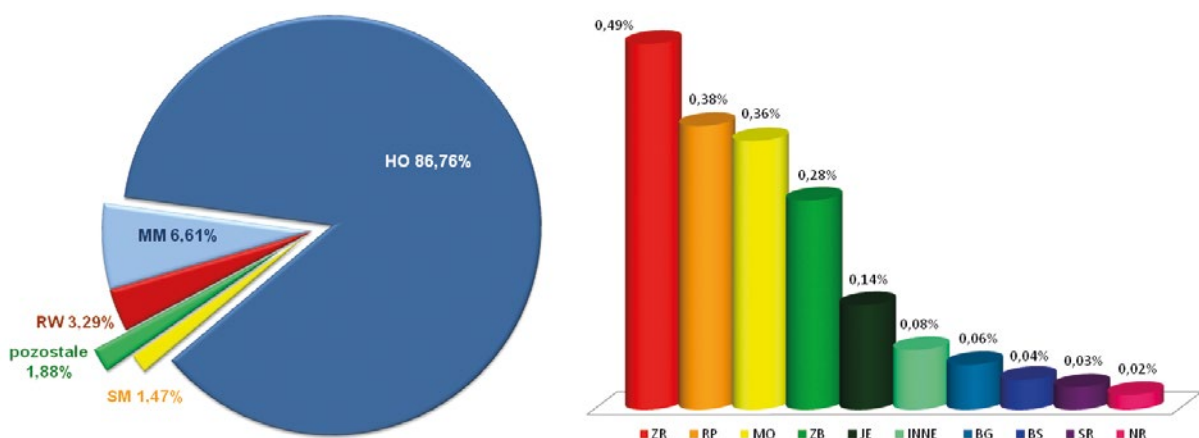
* – dotyczy rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej

Szczegółowe dane w układzie rasowym, dotyczące wyników oceny wartości użytkowej bydła mlecznego w 2014 zawarto w tabelach nr 3, 4, 7 i 8 (część tabelaryczna opracowania).

Strukturę rasową pogłównia krów ocenianych przedstawia wykres nr 4. Szczegółowe dane na temat struktury rasowej populacji aktywnej w Polsce w 2014 roku prezentuje tabela nr 16, a w układzie wojewódzkim tabela nr 3 (część tabelaryczna opracowania).

Wykres 4. Struktura rasowa krów ocenianych w Polsce w 2014 roku

1,88% pozostałych ras stanowią:

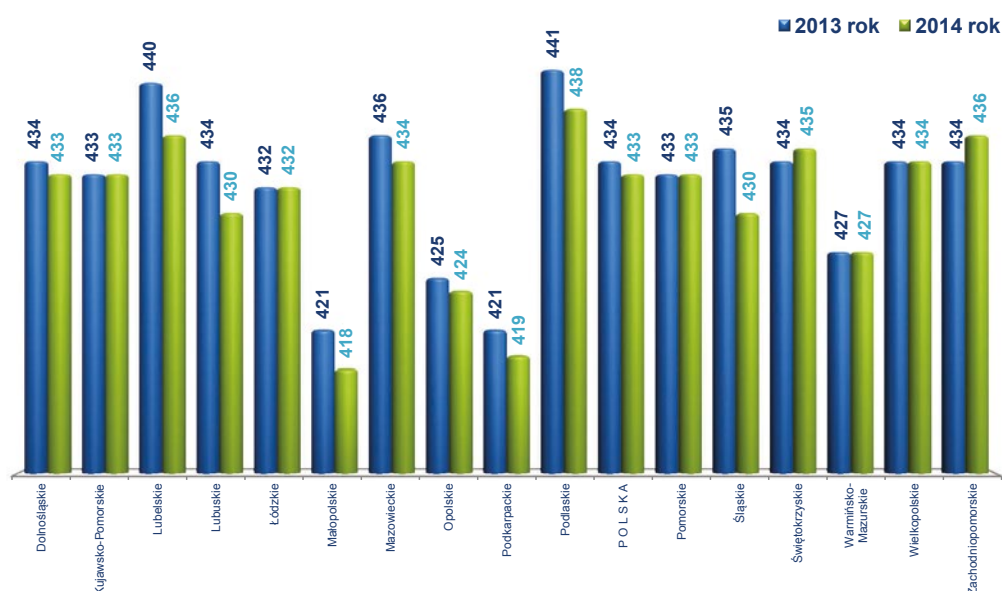

Porównanie **przeciętnej długości okresu międzywycieleniowego**, wg ocenianych w Polsce ras bydła mlecznego przedstawia się następująco:

	HO	RW	SM	RP	JE	MO	BG	ZR	ZB	BS	SR	NR
2014	436	422	407	409	414	421	412	407	421	434	421	425
2013	438	423	413	410	412	417	399	410	417	450	426	411
+/- w stosunku do 2013 r.	-2	-1	-6	-1	2	4	13	-3	4	-16	-5	14

Przeciętną długość okresu międzywycieleniowego dla populacji ocenianej bydła mlecznego przedstawia wykres nr 5.

Wykres 5. Przeciętny okres międzywycieleniowy wg województw (w dniach)

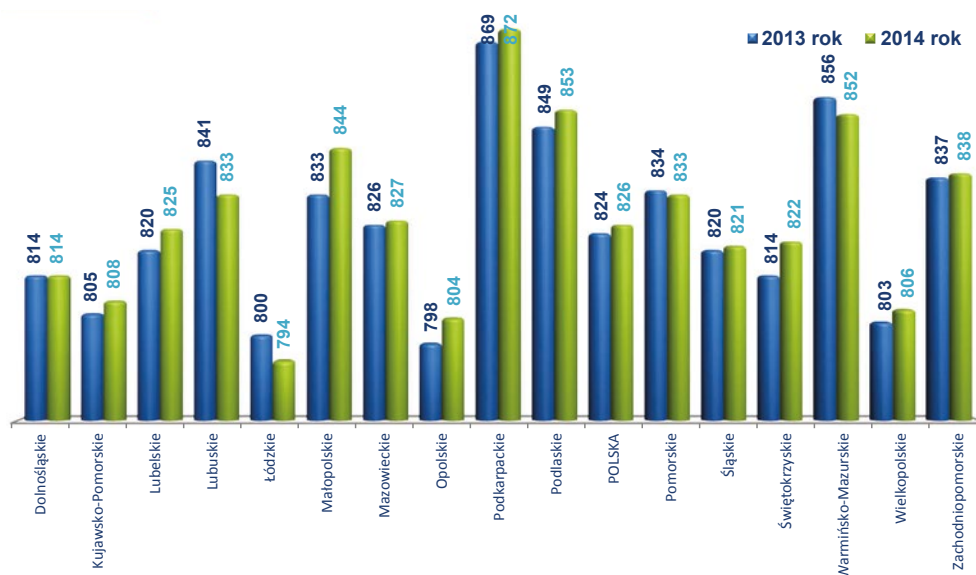

Porównanie **przeciętnej dla wieku I-go wycielenia krowy pierwiastki**, wg ocenianych w Polsce ras bydła mlecznego przedstawia się następująco:

	HO	RW	SM	RP	JE	MO	BG	ZR	ZB	BS	SR	NR
2014	822	824	867	845	790	872	886	853	896	875	798	799
2013	824	826	870	846	798	873	919	830	884	903	827	795
+/- w stosunku do 2013 r.	-2	-2	-3	-1	-8	-1	-33	23	12	-28	-29	4

Przeciętne dla wieku I-go wycielenia krowy pierwiastki dla populacji ocenianej bydła mlecznego przedstawia wykres nr 6:

Wykres 6. Średni wiek I-go wycielenia wg województw (w dniach)

Pozostałe, wybrane cechy płodnościowe krow mlecznych ocenianych w 2014 roku przedstawia zestawienie poniżej:

	Wiek 1 wycielenia	Okres między-wycieleniowy	Okres między-ciążowy	Okres ciąży	Okres zasuszenia
sektor prywatny	826	433	151	280	61
+/- w stosunku do 2013 r.	-2	-1	-2	0	-1
rolnicy indywidualni	831	433	151	280	61
+/- w stosunku do 2013 r.	-1	-1	-1	0	0
sektor publiczny	791	433	152	279	66
+/- w stosunku do 2013 r.	-5	0	-2	1	0
POLSKA	824	433	151	280	62
+/- w stosunku do 2013 r.	-2	-1	-2	0	0

Okres:	HO	RW	SM	RP	JE	MO	BG	ZR	ZB	BS	SR	NR
między-ciążowy	154	139	119	117	130	136	125	119	133	141	141	146
+/- w stosunku do 2013 r.	-2	-2	-5	-4	3	11	11	-6	-1	-24	-6	16
cięży	281	282	286	285	282	283	281	284	281	288	279	279
+/- w stosunku do 2013 r.	1	0	0	0	0	-1	1	1	-1	-5	0	-6
zasuszenia	62	64	68	84	63	71	77	66	69	63	69	59
+/- w stosunku do 2013 r.	0	0	-1	6	-2	4	-3	0	-1	-6	-18	1

Szczegółowe dane na temat użytkowania rozplodowego ocenianych krów mlecznych przedstawiają tabele nr 18-23 (*część tabelaryczna opracowania*).

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, mając na uwadze jakość oraz rzetelność świadczonych usług zootechnicznych, a co za tym idzie autentyczność wyników prowadzonej oceny wartości użytkowej, prowadzi stały nadzór pracy zootechników oceny i inspektorów nadzoru. Na przestrzeni 2014 roku przeprowadzono w terenie kontrole wewnętrzne z zakresu nadzoru oceny wartości użytkowej bydła mlecznego wg następującej ilości i kategorii:

Superkontrole	794;
kontrole przeprowadzenia próbnego doju	2 764;
inne kontrole pracy zootechnika, w tym dokumentacji hodowlanej	3 889.

INTRODUCTION

Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers was established in 1995 as a merger of 20 regional breeding organizations from all over the country.

By virtue of The Organization of Breeding and Livestock Reproduction Act (Breeding Act) and decisions of the Minister of Agriculture and Rural Development issued in relevant regulations PFCBDF is:

- starting the 1st of July 2004, the only organization authorized to keep herd books for dairy cattle;
- starting the 1st of July 2006 PFCBDF has taken over the realization of milk recording for dairy cattle;
- starting the 1st of July 2007 PFCBDF has taken over the realization of tasks connected with type conformation of heifers and dairy cows.

Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers runs milk recording of dairy cattle in Poland on the basis of current animal regulations and the directives of the European Union, the guidelines of International Committee for Animal Recording (ICAR) as well as internal PFCBDF procedures of carrying out milk recording. These procedures guarantee, that our breeders get full, credible and reliable information about the results for each cow individually and also for the whole herd. Moreover, the procedures assure high level of services, being the condition of the highest quality and correctness of milk recording results in recorded herds. Above mentioned, was confirmed on the 28th of December 2010, when ICAR Board decided on granting Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers the Certificate of Quality for following options:

- The identification system of dairy cattle;
- The recording of production of dairy cattle;
- Laboratory analysis;
- Data processing.

The right of using ICAR Certificate of Quality logo was renewed in November 2013 by the ICAR Board decision on prolongation ICAR Certificate of Quality for PFCBDF until January 2017.

The first part of this study is a summary of the entire milk recording results in Poland in 2014. This study is addressed to national recipients, in particular cattle breeders, milk producers and representatives of scientific centres, research institutes, educational centres, and all those who are vividly interested in matters regarding Polish agriculture and breeding.

The publication has an exclusively informative character, data are presented in nationwide, regional, voivodship, breed and sector cross-sections, often in relation to previous years, too. It presents reliable and objective data, which allows for essential evaluation of the potential of the national active population of dairy cattle.

With present publication, we take the opportunity to congratulate warmly our Breeders on the results achieved in 2014 and to thank them for the close and satisfying co-operation aiming at the improvement of Polish dairy cattle breeding.

We wish you further successes in your work, prosperity as well as good luck in private life.

Milk Recording Department

Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers

The results of milk recording in Poland 2014

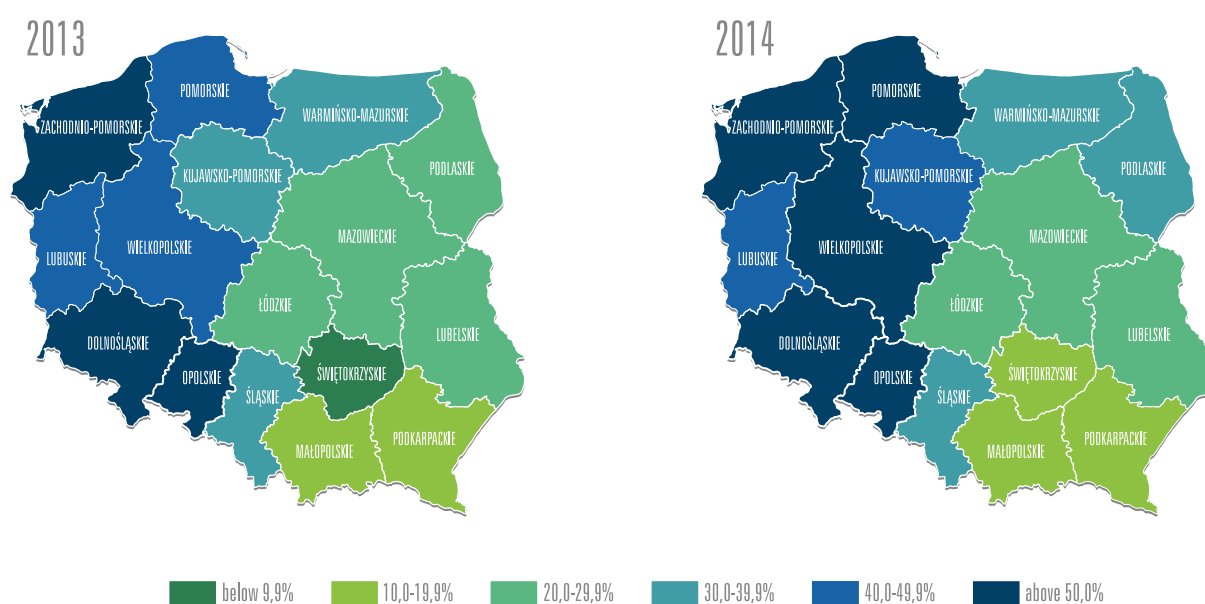
The population of dairy cattle in milk recording in December 2014 reached **739.638** heads. In relation to figures dated at 31st December 2013 it shows an increase in the number of dairy cows by 38.643 animals (5,5%)

In December 2014 the total population of dairy cows reached **2.247.785** heads which makes up 93% of cows in general livestock in Poland. Similarly like in previous years there is a tendency of decrease of the total number of dairy cattle. In comparison to the same period in 2013, reported decrease is about 51.298 heads. In comparison to the previous years the decreasing tendency has speeded up, which was triggered by the difficult situation on the milk market caused by milk prices dropping down, a threat of penalties for overproduction in terms of milk quota and Russian embargo for milk and dairy products.

The recorded population of dairy cows, according to information dated at 31st of December 2014, represents **32.9%** of national dairy cows population in total, which in relation to analogous period in 2013 makes up for the growth by about **2.4%**. Despite continuous tendency of recorded population to grow in our country, in relation to figures from others European countries we have still a lot of work to do.

The highest participation of recorded dairy cows in relation to the total national dairy cows number was observed in north-western part of Poland and the lowest in south-eastern part of the country.

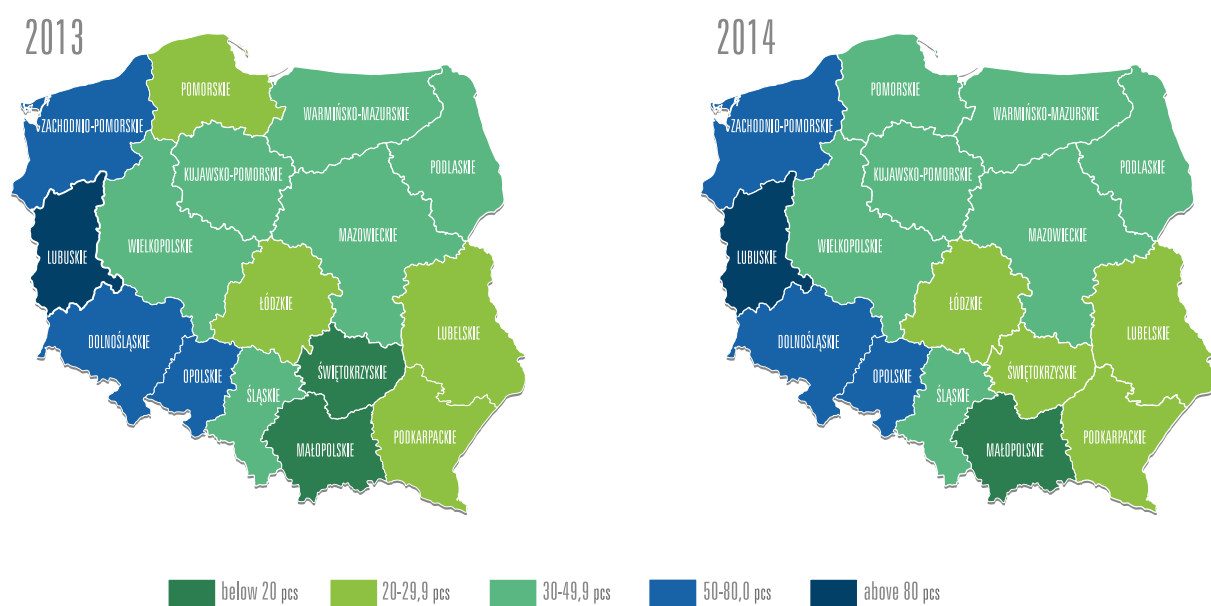
Illustration No. 1 represents graphic comparison of recorded population size dated at the 31st of December 2013 and 2014 in relation to dairy cows livestock in total, according to voivodships.

More detailed data relating to the recorded population of dairy cows in Poland are presented in the table No.12. (tabular part of study).

In 2014, the average size of recorded herd reached **35.4 heads**. Invariably for years, the largest herds are observed in Lubuskie, Dolnośląskie, Opolskie and Zachodniopomorskie, and the smallest herds: in Małopolskie. Last year Świętokrzyskie increased the average herd size slightly above 20 cows.

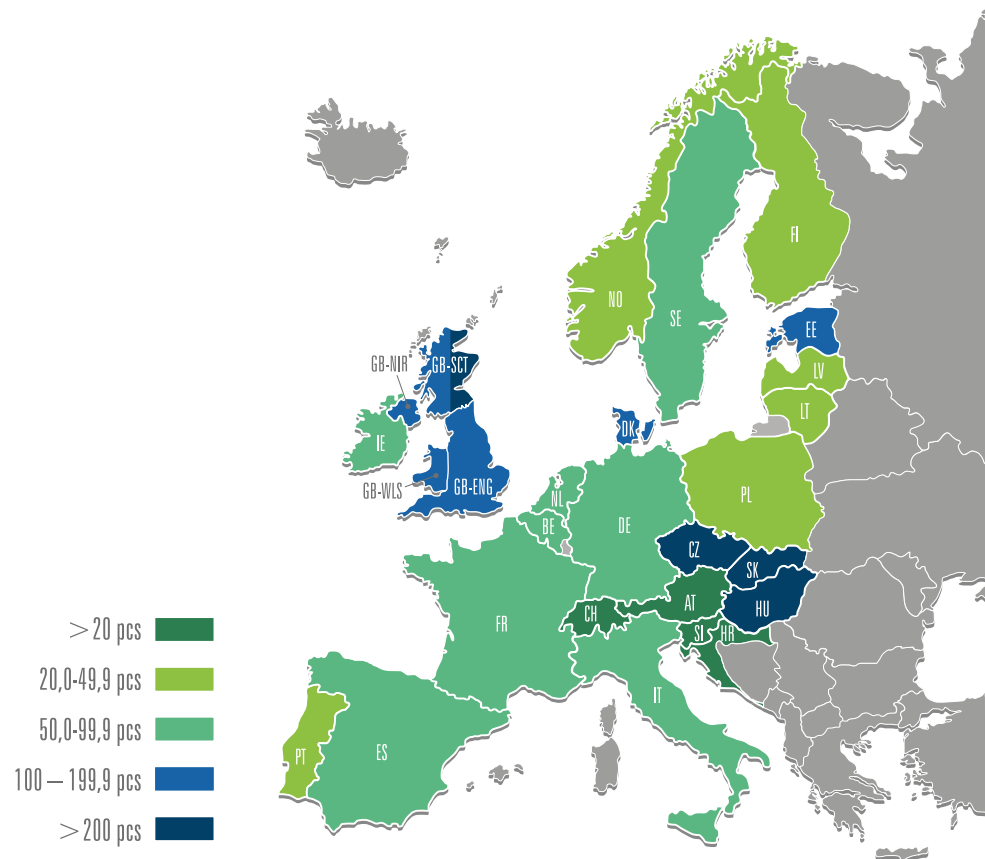
Illustration No 2. The average herd size in milk recording population in comparison between voivodships, according to data at 31st of December 2013 and 2014

In order to compare Polish conditions and results of herds in milk recorded population we present a graph containing average data from different European countries below.

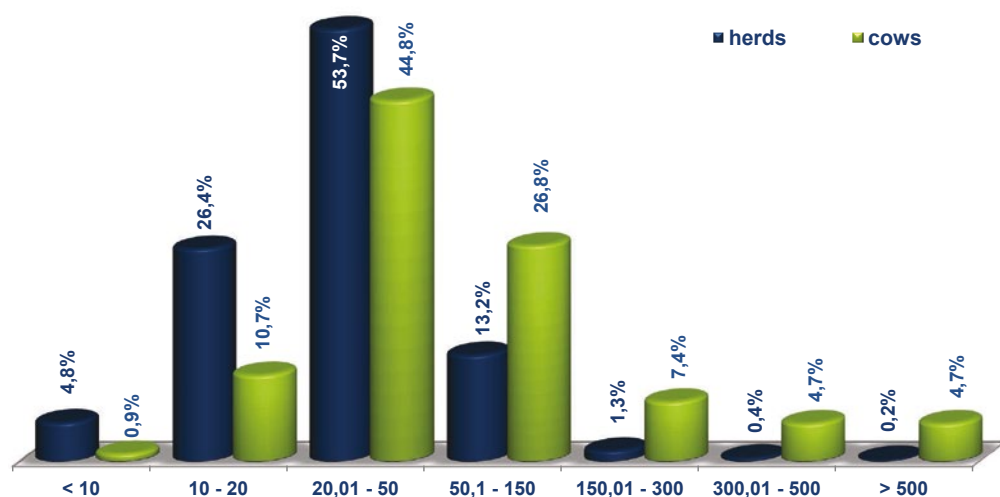

Illustration No 3. The average herd size in milk recording population in European countries, according to data on the ICAR website (February 2015)

In comparison to the previous year we still observe a slight growth tendency in herd size. In 2014, 95% of recorded farms kept more than 10 cows. Most of the recorded herds, around 80%, were situated in the interval 10 – 49 heads per farm. According to information from 31st of December 2014, there were 15% of recorded herds consisting more than 50 heads on average, which also confirms a growth tendency in the number of big recorded herds.

Illustration No 4 shows the breakdown of herds and cows number by herd size.

The current data from 2014 show, that the proportional participation of recording performance methods in Poland, are as follows:

A4 190 170 heads 25,7%,

AT4 521 657 heads 70,5%,

A8 27 874 heads 3,8%.

Illustration No. 5 represents graphic comparison of the number of dairy cows, according to information noted down in the end of December 2006 – 2014 in regard to the applied methods.

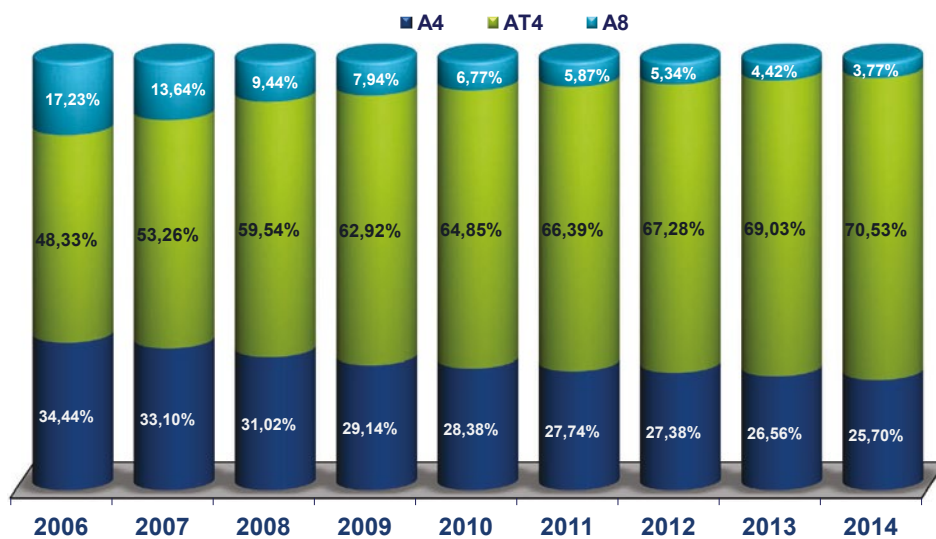
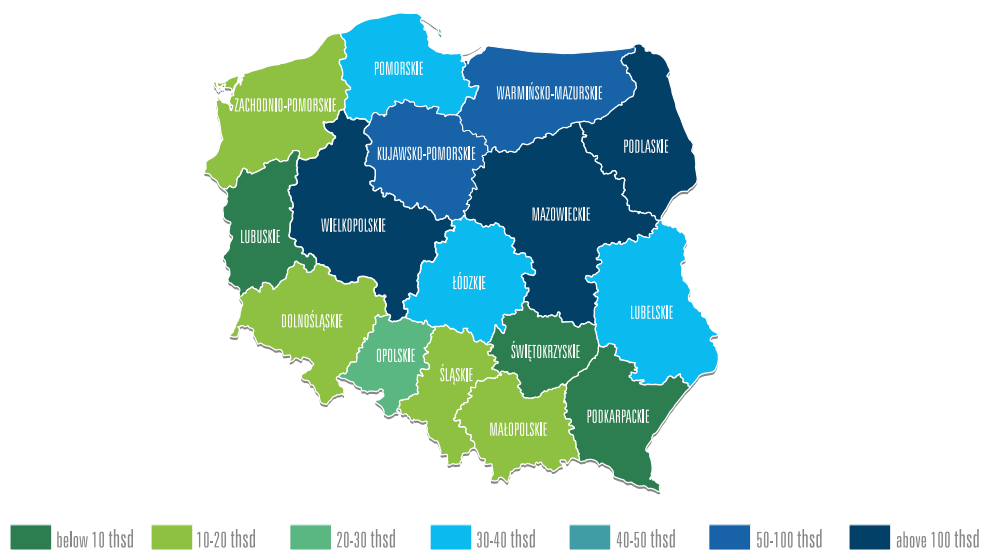

Illustration No. 6 The average number of recorded cows in Poland in 2014. According to voivodships

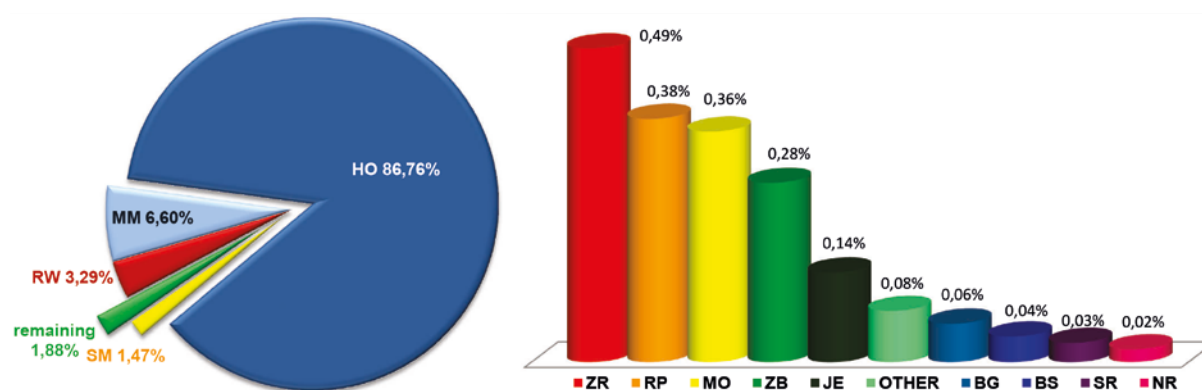

According to the current data on average, in 2014 there were 733.241 dairy cows recorded in 20.704 herds, which in comparison to 2013 makes up an average increase in the active population by 54.212 animals, that means (8%).

The predominant dairy breed recorded in 2014 in Poland invariably is the Holstein – Friesian (HO) – 86,76% of the active population, however its% participation slightly decreased in comparison to 87,56% in 2013 and it seems to be a steady tendency upon last several years. On the other hand, there is still a growing trend to be interested in breeding coloured breeds such as: Simmental, Montbeliarde and indigenous robust breeds like Red Polish (RP) – typical for the mountains, Polish Black-White (ZB), Polish Red-White (ZR) or White-back (BG) which, together with crossbreeds (MM) and other breeds make almost 10% of active cattle population. The above mentioned direction shows that breeders are interested in cattle characterized with high resistance, longevity and also tolerance of poorer nutritional conditions and more difficult environment.

Illustration No. 7 shows the breed structure in recorded population of dairy cattle in 2014.

1,88% remaining breeds makes up:

The main aim of the milk recording is data collection and processing, in order to provide as many as possible accurate and credible data for farmers, which will be useful for the right decision making process in herd management.

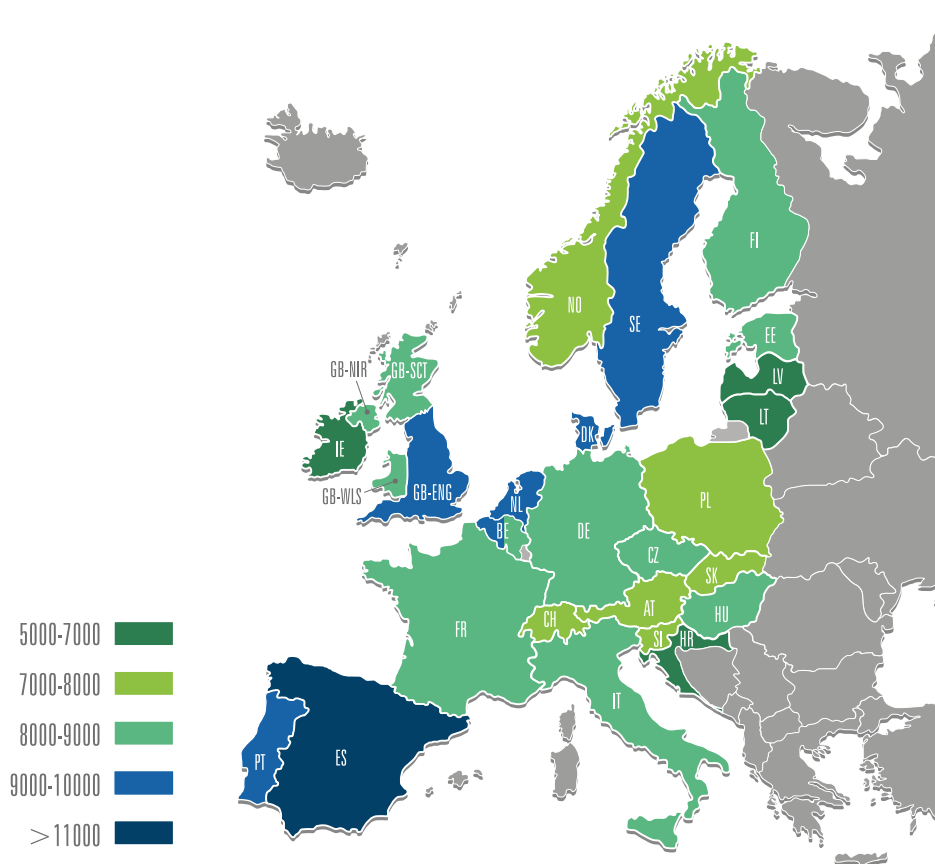
The comparison of milk yield during several last years in recorded population presents as follows:

Year	Average number of cows	Milk kg	Fat		Protein	
			kg	%	kg	%
2006	520 666	6 664	279	4,18	221	3,32
2007	526 888	6 688	282	4,22	223	3,33
2008	567 477	6 817	282	4,14	228	3,34
2009	579 910	6 935	289	4,17	231	3,33
2010	598 402	6 980	292	4,18	234	3,35
2011	625 015	7 135	295	4,13	236	3,30
2012	653 249	7 396	307	4,15	249	3,36
2013	679 029	7 441	310	4,16	250	3,36
2014	733 241	7 582	309	4,08	255	3,36
+ / -	+ 52 212	+ 141	- 1	- 0,08	+ 5	+ 0,00

In 2014, in ranking of voivodships, where breeders achieved the best average results of kg milk performance, the best was Dolnośląskie with the **average milk yield of 8.562 kg of milk, 340 kg of fat and 288 kg of protein** and Lubuskie with the **average milk yield of 8.449 kg of milk, 331 kg of fat and 285 kg of protein**.

Next illustration shows again where Polish recorded herds are placed if we compare the average milk yield.

Illustration No. 8 Average milk yield of recorded cows in different European countries, based on data on the ICAR website (February 2015).

In order to sum up the introduction to tabular part of our publication, it is necessary to underline, that 33% of recorded cows in Poland produce 53% of milk bought by dairy industry.

Illustration No. 8. Comparison of average milk yield in recorded population in 2013 and 2014 according to voivodships

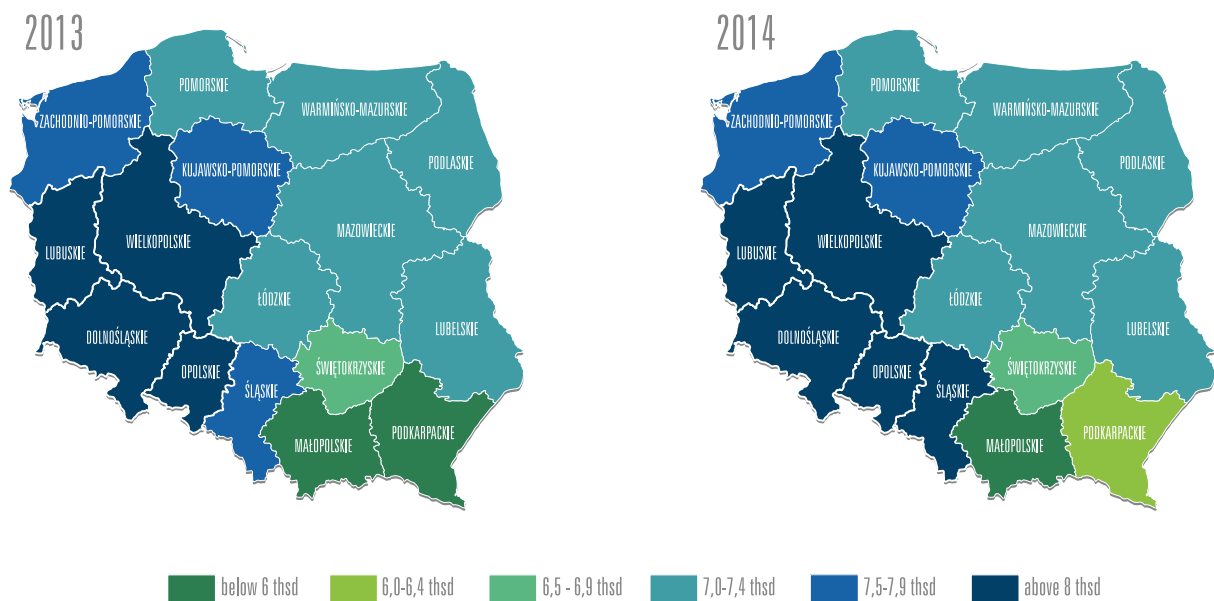
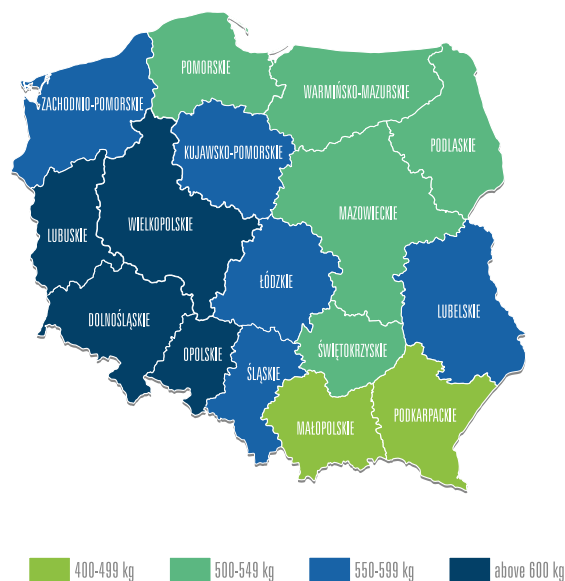

Illustration No. 9. The average of yield of fat and protein sum in recorded population in 2014, according to voivodships

In order to guarantee the highest quality of provided services, last year our supervision inspectors carried out 2.764 controls of correctness and compliance of test milking carried out by the technicians with the existing procedures and 3.889 other checks of work quality of the technicians, including the correctness of breeding documentation. Besides the above mentioned, 794 repeat recordings were performed.

PROJEKTY ROZWOJOWE, REALIZOWANE W 2014 ROKU

W 2014 roku Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka prowadziła prace nad kilkoma projektami, których celem jest ulepszenie usług, które są świadczone w ramach oceny wartości użytkowej bydła.

KETOZA

Tak zwana „usługa ketozowa”, polegająca na monitorowaniu występowania subklinicznej ketozy w stadach krów mlecznych, została już z powodzeniem wdrożona, a odpowiednie informacje są dostarczane hodowcom w całym kraju od kwietnia 2013 roku. Federacja prowadzi jednak nadal prace, mające na celu ulepszenie metody, stosowanej w celu wskazywania krów „podejrzanych o ketozę”, czyli tych oznaczanych symbolem KI. Głównym celem, jaki sobie stawiamy, jest zwiększenie czułości tej metody tak, aby możliwie niewiele krów, mających podkliniczną ketozę, pozostawało nie zidentyfikowanych. Obecnie stosowana metoda wykrywa przeciętnie dwie trzecie krów z ketozą. Mamy nadzieję, że jej ulepszona wersja pozwoli wykrywać powyżej 80% takich krów. Dzięki temu hodowcy będą otrzymywali bardziej precyzyjną informację o występowaniu ketozy w ich stadach. Pracownicy Federacji zebrali już odpowiednie dane, obejmujące zarówno skład mleka krów, jak i wyniki badania zawartości kwasu BHB w ich krwi, wykonywane glukometrem. Obecnie analizujemy uzyskane wyniki, korzystając z pomocy pracowników naukowych z zespołu prof. Zygmunta Macieja Kowalskiego.

SARA

Podostra kwasica żwacza (SARA) jest zaburzeniem często występującym u krów żywionych dawkami pokarmowymi z dużym udziałem łatwo fermentujących węglowodanów. Można się spodziewać, że schorzenie to będzie występowało w Polsce coraz częściej, ponieważ dążenie do zwiększenia wydajności krów skłania ich właścicieli do stałego zwiększania udziału pasz treściwych w żywieniu tych zwierząt. SARA jest trudna do diagnozowania w warunkach produkcyjnych. Celowe byłoby zatem opracowanie metody, umożliwiającej monitorowanie występowania tego zaburzenia w oparciu o wyniki analiz próbek mleka. Powstałaby w ten sposób „usługa kwasicowa”, analogiczna do wspomnianej wcześniej „usługi ketozowej”.

W ubiegłym roku Federacja zawarła umowę z dwoma zespołami naukowców (z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu), zlecając im przeprowadzenie odpowiednich badań. Mają one na celu stwierdzenie, czy występowanie SARA da się powiązać z takimi zmianami składu mleka, które mogą być stwierdzone przy użyciu aparatów użytkowanych w laboratoriach Federacji. Obecnie w wybranych stadach trwa zbieranie koniecznych danych. Jeśli uzyskane wyniki będą obiecujące, to projekt będzie kontynuowany tak, aby zakończył się opracowaniem metody możliwej do powszechnego stosowania.

KRZYWE LAKTACJI

Kolejnym problemem, dla którego szukamy rozwiązania, jest ulepszenie metody określania wydajności laktacyjnej krów. Obecnie wydajność krów w ustalonych okresach laktacji (100 dni, 305 dni, laktacja pełna) jest szacowana na podstawie wyników próbnych dojów, przy zastosowaniu tak zwanej „metody interwałowej”. Jest ona stosunkowo prosta i daje dobre przybliżenie rzeczywistej wydajności krowy w badanym okresie. Warunkiem jest jednak, aby krowa miała kompletne dane z wszystkich próbnych

dojów, a terminy tych dojów były równomiernie rozłożone i przypadały mniej więcej co miesiąc. Jeśli te warunki nie są spełnione, uzyskane oszacowania mogą być obarczone (czasem znacznym) błędem.

Biorąc pod uwagę niedoskonałości obecnie stosowanej metody, Federacja rozpoczęła w ubiegłym roku prace nad opracowaniem nowej metody, opartej na tak zwanych „krzywych laktacji”. Wykorzystuje się przy tym fakt, że zarówno wydajność krowy, jak i skład produkowanego przez nią mleka zmieniają się w trakcie laktacji w określony sposób, charakterystyczny dla danego zwierzęcia. Może on być graficznie przedstawiony w postaci krzywej, prezentującej wartość danej cechy w poszczególnych dniach laktacji.

Obecnie trwają odpowiednie prace. Obejmują one, między innymi, gromadzenie w wybranych stadach bardzo dokładnych danych o wydajności krów. Ilość produkowanego mleka jest mierzona codziennie, a jego skład jest analizowany co 2 tygodnie, osobno z każdego udoju danej krowy w ciągu doby.

Mamy nadzieję, że nowa metoda będzie miała kilka zalet, stanowiących o jej przewadze nad „metodą interwałową”. Przede wszystkim powinna ona dawać dokładniejsze (tzn. bardziej zbliżone do rzeczywistości) oszacowania wydajności krów, zwłaszcza w sytuacji, gdy z różnych przyczyn dane z próbnych dojów nie są kompletne. Wynikiem odpowiednich obliczeń będzie przy tym nie tylko oszacowanie wydajności zwierzęcia, ale także ocena dokładności, z jaką to oszacowanie zostało dokonane. Ponadto nowa metoda umożliwi prognozowanie (przewidywanie) wydajności krów, których laktacja dopiero się rozpoczyna. Taka informacja może być bardzo użyteczna, na przykład przy planowaniu produkcji lub ocenie zarządzania stadem (porównanie „oczekiwanej” wydajności krów z rzeczywistością uzyskiwaną)

R&D PROJECTS RUN IN 2014

Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers has launched several projects aiming at improving our services, which are offered to Polish breeders within milk recording.

KETOSIS

The so-called „ketosis service”, which concerns sub-acute ketosis monitoring in recorded herds, was successfully implemented in 2013, and relevant information has been being provided to farmers across the country since April 2013. However, PFCBDF has decided to continue the work in order to improve the method, which was used to indicate the cows suspected of subacute ketosis, which are marked by letter K!, in the report with test milking results. The main goal we set ourselves, is to increase the sensitivity of this method, in order to diminish the number of cows with subacute ketosis that remain unidentified. The method currently used is able to detect two-thirds of cows with ketosis on average. We hope the improved version will detect more than 80% of such cows. Thanks to this approach our farmers will

receive even more precise information on the level of ketosis risk in their herds. PFCBDF's employees have already gathered the relevant data on milk composition and on BHB level both in cows' milk and blood at the same moment, measured by glucometers. The analysis of obtained results is currently in process with the strong engagement of researchers from the prof. Zygmunt Maciej Kowalski's team.

SARA

Subacute ruminal acidosis (SARA) is a disorder often occurring in the case of cows fed with rations containing a high percentage of easily fermentable carbohydrates. We may assume, this disease will be present in Poland more and more often due to striving for a continuous cows' yield increase, which makes farmers to continually increase concentrates share in cows' feeding rations. SARA is a difficult disorder to be diagnosed in production conditions. Having that in mind, it would be worthwhile to develop a method that allows its monitoring based on results of milk samples analyses. Our objective is to create an "acidosis service" which would resemble the aforementioned "ketosis service".

In 2014, PFCBDF signed an agreement with two teams of scientists (University of Agriculture in Krakow and Poznan University of Life Sciences), commissioning them adequate research. The aim of the research is to determine whether the occurrence of SARA can be linked with such changes in milk composition that can be identified and measured using the analytical equipment used in PFCBDF's laboratories. Currently, necessary data are collected in several selected herds. If the results are promising, the project will be continued, with the aim of developing a method for general application in recorded herds.

LACTATION CURVES

Another issue for which we are looking for solutions is improving the method of cows' lactation estimation. Currently cow's performance set on lactation periods (100, 305 days and full lactation) is estimated on the basis of test milkings results, using Test Interval Method (TIM). It is a relatively simple method and gives a good approximation of the real cows' performance in the considered period. TIM works well provided a cow had complete data from all test milkings and these milkings dates were evenly distributed – roughly monthly. If these conditions were not met, the resulting estimation may be biased (sometimes significantly). Taking these imperfections in mind, last year PFCBDF began works on developing of a new method, based on the so-called „lactation curves.” In the future the method we want to use is to take into account, that both milk yield and milk composition change during lactation in a particular way typical for a particular cow. It can be graphically presented as a curve, showing a value of traits on each lactation day. Currently, relevant works are in process. These include, inter alia, data collection in selected herds of very detailed daily data on cows' milk yield. Additionally to daily milk kg we have milk composition from each milking within 24h separately, in 2 weeks' period.

We hope that the new method will have several advantages, in comparison to TIM. It should give, first of all, more accurate (ie. closer to the reality) estimation of a cow's yield, especially in a situation of missing data from test milkings. What is more, we plan to use this method also for cows' yield prediction, for the cows that have just begun their lactations. This information can be very useful, for instance, when planning production or herd management evaluation (i.e. comparison of expected cows' performance with actually obtained).

DORADZTWO ŻYWIENIOWE PFHBiPM

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka od 2008 roku doradza hodowcom bydła mlecznego w zakresie prawidłowego żywienia stada. W 2014 roku w PFHBiPM pracowało siedmiu specjalistów z zakresu żywienia bydła mlecznego i paszoznawstwa, świadczących usługi doradcze w gospodarstwach położonych na terenie całej Polski.

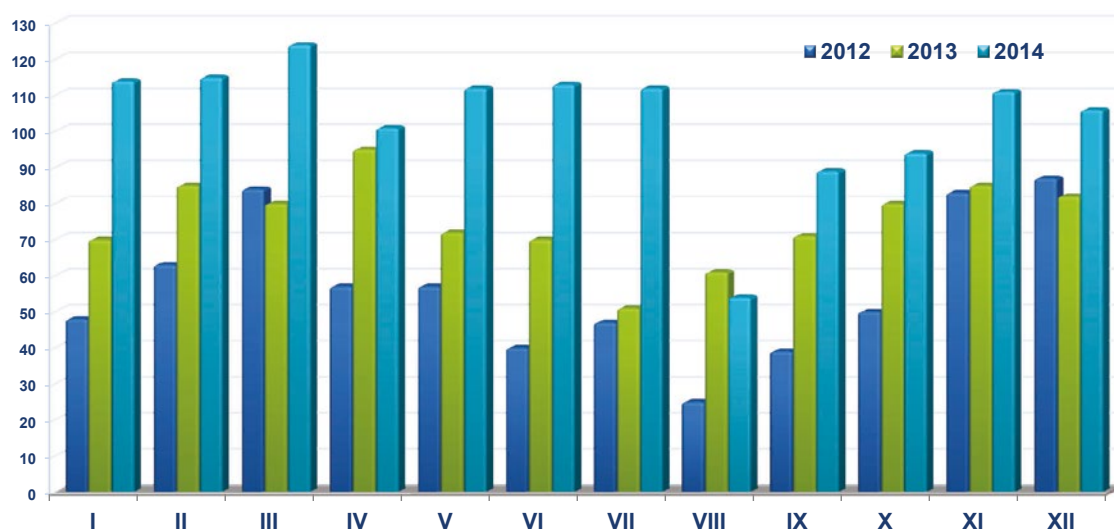

Doradztwo żywieniowe świadczone przez PFHBiPM jest usługą odpłatną, charakteryzującą się indywidualnym podejściem do każdego stada oraz pełnym obiektywizmem.

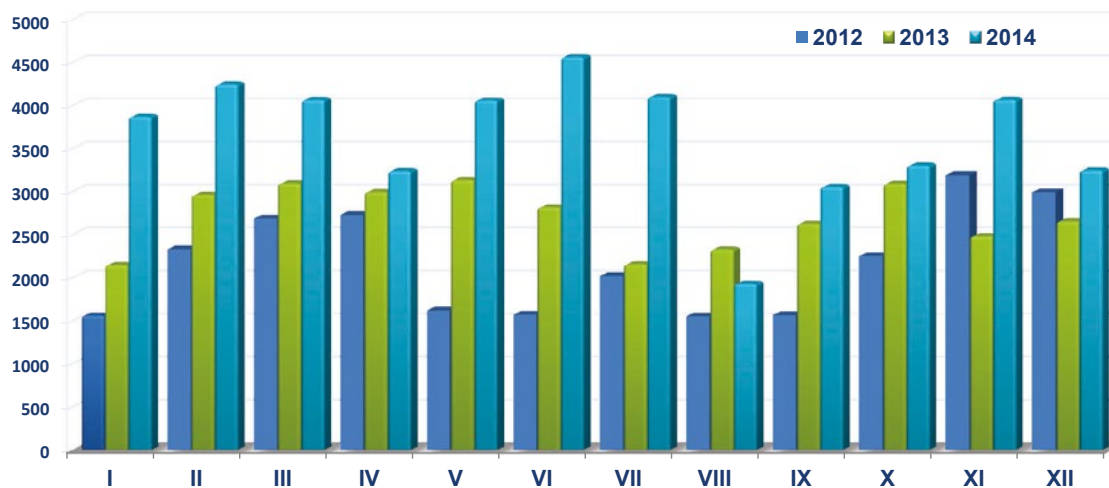
Jest to usługa kompleksowa, której głównym celem jest poprawa potencjału produkcyjnego gospodarstw mlecznych poprzez zastosowanie właściwego żywienia bydła mlecznego. Wspomniane powyżej kompleksowe podejście do stada uwzględnia analizę jakości pasz w gospodarstwie oraz określenie wymagań związanych z dobrostanem zwierząt.

Z roku na rok zwiększa się liczba hodowców, którzy korzystają z tej usługi. W roku 2012 doradcy żywieniowi współpracowali z 680 gospodarstwami, w 2013 liczba ta wzrosła do 902, natomiast w 2014 roku ilość wykonanych zleceń wyniosła 1245. Powyższe dane świadczą o wzroście świadomości wśród hodowców oraz o tym jak ważnym elementem w opłacalnym prowadzeniu hodowli bydła jest racjonalne żywienie zwierząt.

Wykres 1. Liczba wykonanych usług doradczych w latach 2012 – 2014

Wraz ze wzrostem liczby wykonanych usług doradczych rośnie także ilość krów objętych doradztwem. W 2012 roku ich liczba sięgała 26 036 sztuk, w 2013 32 515 sztuk, natomiast w roku 2014 doradztwem żywieniowym objęto 43 764 krowy.

Wykres 2. Liczba krów objętych doradztwem w latach 2012 – 2014

Właściwe prowadzenie produkcji mlecznej, jej efektywność, a przede wszystkim jakość mleka jest niezwykle istotna także dla przetwórców mleka. Dlatego też doradcy PFHBiPM współpracują również z podmiotami zewnętrznymi m.in.: Danone, OSM Bieruń, OSM Włoszczowa, SM Spomlek o/Radzyń Podlaski, SM Spomlek o/Chojnice, SM Spomlek o/Elbląg, CEKO Sp. z o.o. z siedzibą w Goliszewie,

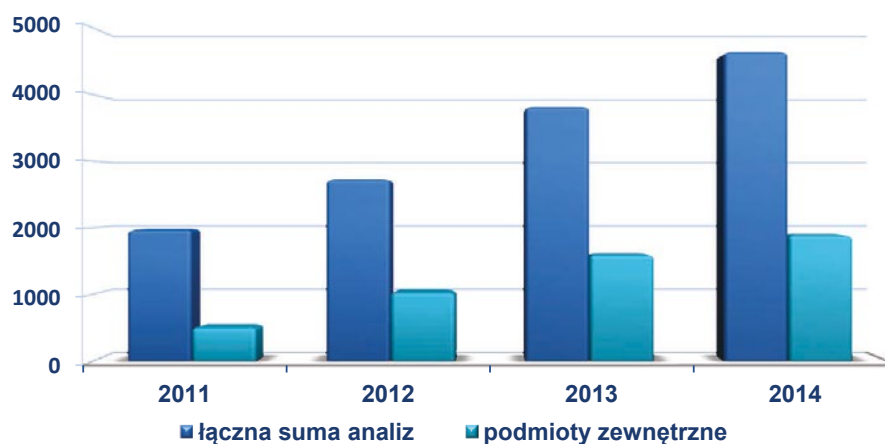
Zakładem Mleczarskim Sp. z o.o. w Płońsku z/s w Skarżynie, Obory Sp. z o.o. w Koźlenicach, Dobrowet S.C w Dąbrowce Kościelnej.

Czynności związane z prowadzeniem usług doradczych w zakresie żywienia bydła mlecznego wymagają profesjonalnego i indywidualnego podejścia do każdego stada. W trakcie pierwszej wizyty w gospodarstwie doradca zapoznaje się z gospodarstwem, bazą paszową oraz stosowanym sposobem żywienia bydła. Przeprowadzany jest „wywiad” z hodowcą podczas którego omawia się problemy występujące w stadzie oraz ustala się cele do osiągnięcia np. wzrost średniej wydajności stada, poprawa wskaźników rozrodu czy obniżenie kosztów jednostkowych. Należy zaznaczyć, iż prawidłowe efektywne żywienie stanowi największy udział w strukturze kosztów bezpośrednich produkcji mleka (około 65%).

Nasi doradcy żywieniowi w trakcie swojej pracy opierają się na analizie raportów wynikowych, a przy układaniu dawki pokarmowej korzystają z wyników badania pasz. Ponadto dla każdego gospodarstwa wyliczane są indywidualne koszty ponoszone na produkcję pasz własnych.

Wykres 3. Liczba analiz jakości pasz w latach 2011 – 2014

Analiza pasz przeprowadzana jest w Laboratorium PFHBiPM w Kobiernie. Od początku swojej działalności, czyli od jesieni 2009 roku do końca lipca 2014 r., w Laboratorium wykonanych zostało 13 148

analiz, z czego 4 054 analizy zostały zrobione na zlecenie podmiotów zewnętrznych, tj. mleczarnie, firmy paszowe oraz uczelnie. Powyższe dane pokazują, że z roku na rok wzrasta świadomość producentów oraz przetwórców mleka nt. roli jakości pasz w procesie produkcji.

Doradztwo żywieniowe PFHBiPM określa standardy rozwoju produkcji mleka łącząc cele ekonomiczne i jakościowe z wymogami środowiskowymi oraz dbałością o odpowiedzialną i estetyczną stronę prowadzenia gospodarstwa. Standardy oferowane przez Federację mają ułatwić producentom mleka dostosowanie się do zmieniającego się otoczenia i zagwarantować opłacalność produkcji oraz długoterminowy rozwój ich gospodarstw.

FEEDING ADVISORY

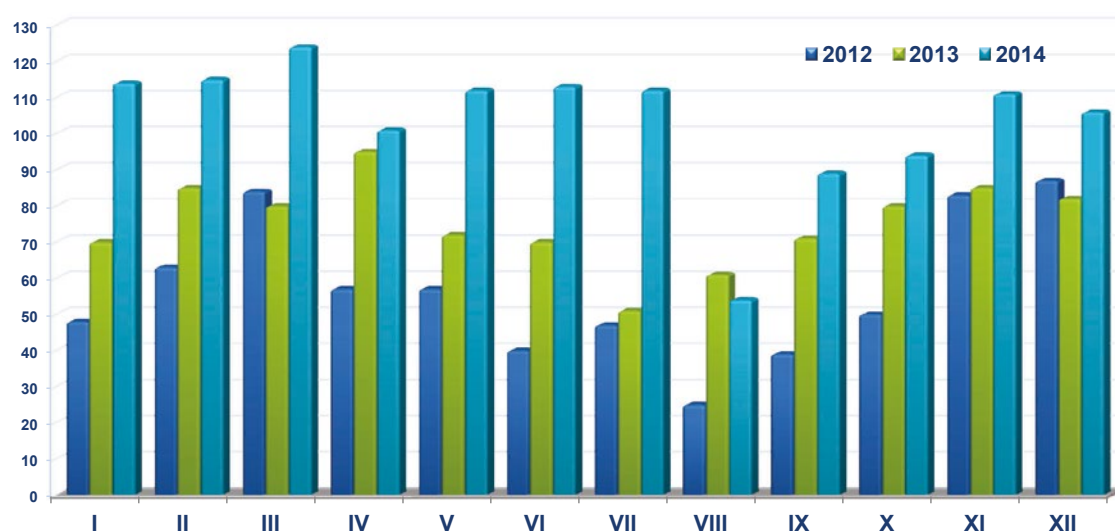
Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers has been advising our breeders in terms of appropriate cows' feeding since 2008. We had 7 experts in dairy cattle feeding, providing their services for dairy cattle herds in Poland in 2014. The advisory service offered by PFCBDF is characterised by fully objective and individual approach towards each single herd. It is a complex service – its main goal is to improve the productive potential of dairy farms by applying proper dairy cattle feeding. The above-mentioned holistic approach includes fodder analysis in terms of its quality. The service is also aimed at determining the animals' welfare requirements at the farm.

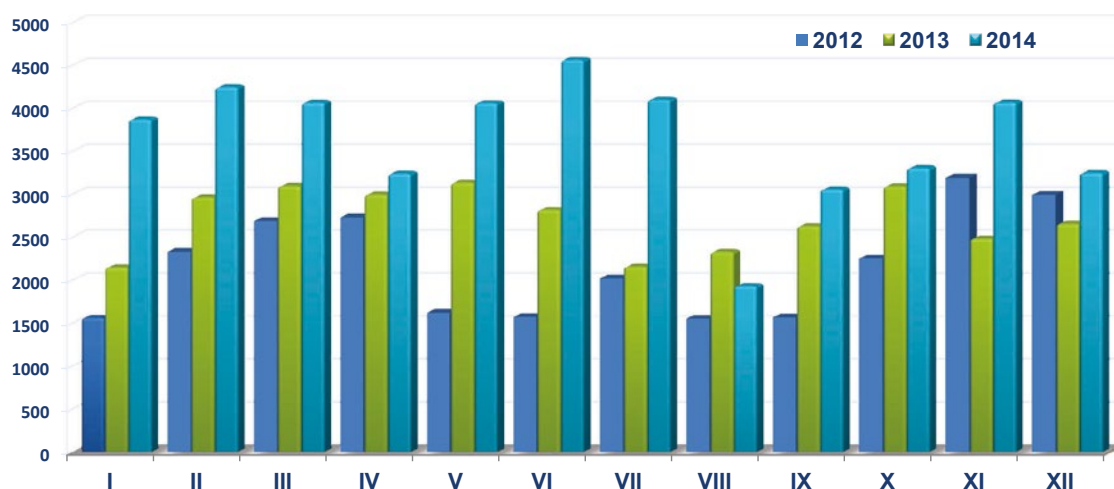
The number of breeders, who are interested in the service and benefit from it increases year by year. In 2012, 680 farms were our clients, then the number rose to 902 in 2013, to reach 1245 in 2014. These figures indicate an increase of the farmers' awareness regarding the importance of reasonable and well balanced feeding in running a profitable cattle breeding farm.

Chart no 1. Number of advisory services in 2012 – 2014

Along with the number of advisory services performed at farms the number of cows covered with this service has increased. In 2012 there were 26.036 cows, then 32.515 in 2013, and 43.764 cows were included in PFCBDF's advisory services in 2014.

Chart no 2. Number cows included in advisory services in 2012 – 2014

The adequate running of a dairy farm, its effectiveness, first of all milk quality is crucial for dairy industry. Therefore PFCBDF's advisors cooperate closely with different dairy cooperatives and dairy plants, inter alia: Danone, OSM Bieruń, OSM Włoszczowa, SM Spomlek o/Radzyń Podlaski, SM Spomlek o/Chojnice, SM Spomlek o/Elbląg, CEKO Sp. z o.o. located in Goliszew, Zakład Mleczarski Sp. z o.o. in Płońsk located in Skarżyn, Obory Sp. z o.o. in Kozienice, Dobrowet S.C in Dąbrówka Kościelna.

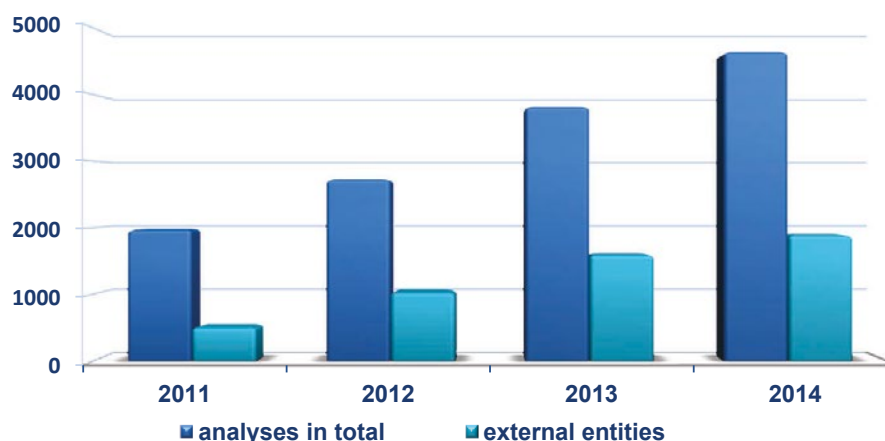

The tasks related to the nutritional advisory services of dairy cattle require professional and individual approach to each herd and group of cows. During the first visit on the farm, the advisor gets acquainted with the character of the farm, its fodder stock and the feeding system used. It is a rule that there is an interview carried out with the breeder, during which specific problems of the farm and a goal to be reached are determined, like for instance: an increase of the average herd yield, an improvement of reproduction rates or a reduction of unit production costs.

It should be underlined, that properly balanced and adjusted nutrition constitutes the major share (about 65%) in the direct costs structure of milk production.

During carrying out their tasks, our specialists base on information contained in reports derived from milk recording service and while composing feeding rations they use results of forage quality analyses. Moreover, individual costs of production of their own fodder are calculated for each farm.

Chart no 3. Fodder quality analyses 2011 – 2014

The fodder analysis is made by PFCBDF's laboratory in Kobierno. From the very beginning of its functioning (Autumn 2009) until the end of July 2014, the laboratory realised 13.148 analyses, out of which 4.054 were made for external entities i.e. dairy cooperatives or plants, feeding companies and universities. These data indicate, the rise of awareness on how important current and reliable knowledge of fodder quality is in appropriate cattle feeding.

PFCBDF's feeding advisory sets standards for milk production development including economic aims with the environmental requirements having in mind responsible and flexible side of farming. Standards offered by Federation are to facilitate milk producers with proper tools enabling them to adapt to the changing environment and to ensure profitability and long-term development of their farms.

ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ LABORATORIA PFHBIPM

W Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka w roku 2014 funkcjonowały cztery laboratoria o określonym podziale terytorialnym:

REGION OCENY PARZNIEW

- **Laboratorium w Białymstoku z/s w Jeżewie Starym** – teren działania woj. Podlaskie,
- **Laboratorium w Parzniewie** – teren działania woj. lubelskie, łódzkie, małopolskie, mazowieckie, podkarpackie i świętokrzyskie,

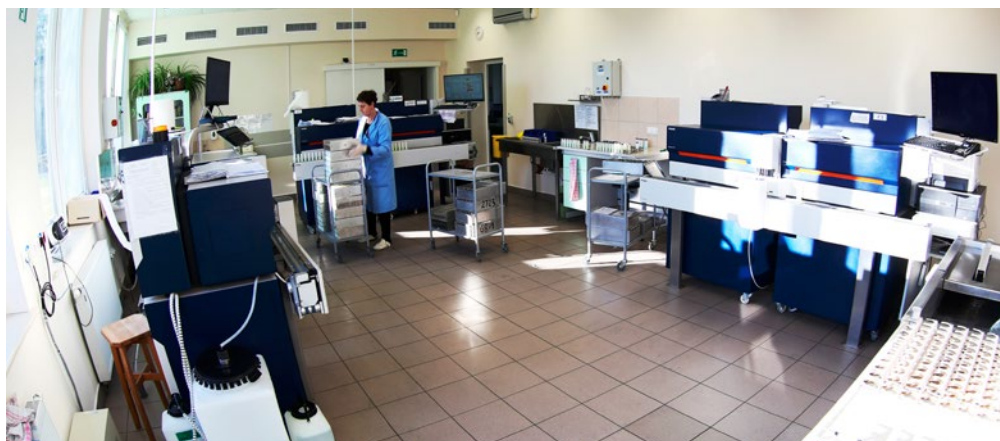
REGION OCENY POZNAŃ

- **Laboratorium w Kobiernie** – teren działania woj. lubuskie, wielkopolskie, dolnośląskie, opolskie i śląskie,

REGION OCENY BYDGOSZCZ

- **Laboratorium w Bydgoszczy z/s w Minikowie** – teren działania woj. kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko – mazurskie i zachodniopomorskie.

Laboratoria PFHBiPM wykonują badania składu mleka, w oparciu o normy badawcze PN-ISO 9622:2006 i PN-EN ISO 13366-2:2007, na potrzeby oceny wartości użytkowej bydła mlecznego w zakresie oznaczania procentowej zawartości tłuszczu, białka, laktozy, suchej masy, poziomu mocznika oraz liczby komórek somatycznych.

W roku 2014 wykonano badania w/w parametrów w ok. 7 milionach próbek mleka, co daje średni wzrost ilości wykonywanych analiz o blisko 10% w stosunku do roku 2013.

Aby sprostać wymaganiom hodowców od 2009 r. PFHBiPM rozszerzyła usługi Laboratorium w Kobiernie o badanie składu pasz metodą NIRS.

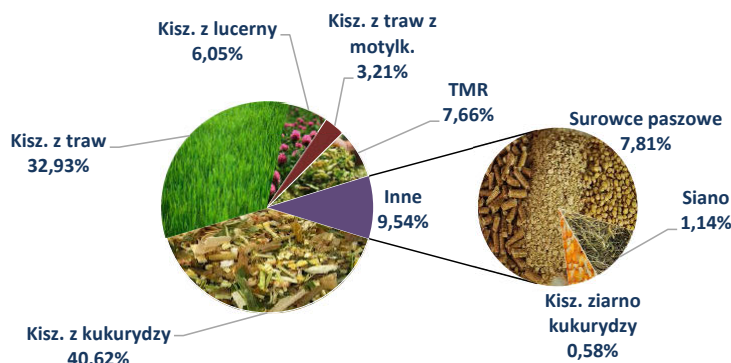
Dzięki dobrej współpracy z Katedrą Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, laboratorium wykorzystuje kalibracje dla następujących pasz objętościowych:

- kiszzonek z kukurydzy, trawy, lucerny, roślin motylkowych z trawami,
- kiszzonego ziarna kukurydzy,
- siana łąkowego,
- TMR na bazie kiszsonki z kukurydzy,

a do surowców paszowych wykorzystuje kalibracje firmy FOSS, badając:

- ziarna zbóż i kukurydzy,
- śrutę rzepakową i sojową,
- nasiona roślin strączkowych i słonecznika,
- mieszanki zbóż, kukurydzy, nasion i śrut.

Zestawienie ilości próbek pasz wykonanych w Laboratorium w Kobiernie w roku 2014

Laboratoria w zakresie analiz mleka działają zgodnie z wymaganiami międzynarodowej normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005 gwarantujące:

- wiarygodności pomiarów,
- bezstronności,
- niezależności,
- dokładności urządzeń pomiarowo-badawczych,
- stosowania znormalizowanych metod badawczych,
- przestrzegania zasad spójności pomiarowej,
- wysokich kwalifikacji personelu.

AB 470
AB 472
AB 473
AB 822

Wszystkie analizy zachowują spójność z wzorcami krajowymi i międzynarodowymi dzięki:

- stosowaniu materiałów odniesienia zakupionych w Laboratorium Referencyjnym Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt w Parzniewie oraz Laboratorium A.I.A Włochy,
- udziałowi w krajowych i międzynarodowych badaniach biegłości organizowanych przez Laboratoria Referencyjne znajdujące się na Liście Laboratoriów Referencyjnych wydanej przez ICAR.

Potwierdzeniem powyższych gwarancji Laboratoriów było wydanie po raz kolejny przez Polskie Centrum Akredytacji certyfikatów akredytacji:

- **Laboratorium w Białymstoku z/s w Jeżewie Starym AB 472**
- **Laboratorium w Parzniewie AB 822**
- **Laboratorium w Kobiernie AB 470**
- **Laboratorium w Bydgoszczy z/s w Minikowie AB 473**

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej PCA www.pca.gov.pl w zakładce laboratorium badawcze.

PFCBDF's LABORATORIES TASKS

Four milk laboratories functioned within Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers services in 2014, each of them covered a specific area as follows:

RECORDING REGION IN PARZNIEW

- **Laboratory in Białymstok located in Jeżewo Stare** – Podlaskie voivodeship action area,
- **Laboratory in Parzniew** – Mazowieckie, Lubelskie, Łódzkie, Małopolskie, Podkarpackie i Świętokrzyskie voivodeships action area,

RECORDING REGION IN POZNAŃ

- **Laboratory in Kobierno** – Lubuskie, Wielkopolskie, Dolnośląskie, Opolskie i Śląskie voivodeships action area,

RECORDING REGION IN BYDGOSZCZ

- **Laboratory in Bydgoszcz located in Minikowo** – Kujawsko-pomorskie, Pomorskie, Warmińsko – mazurskie i Zachodniopomorskie voivodeships action area.

PFCBDF's laboratories realised milk composition analyses, based on analytical standards PN-ISO 9622:2006 i PN-EN ISO 13366-2:2007. For milk recording purposes laboratories determine percentage of: fat, protein, lactose, dry solids, urea level and somatic cells number.

7 million samples were analysed for the above mentioned parameters in our laboratories, which gives the average increase in the number of performed tests by almost 10% in comparison to 2013.

In order to meet farmers' demands from 2009 PFCBDF extended the range of services offered by the Laboratory in Kobierno by fodder composition analysis using NIRS method.

Thanks to a good cooperation with Department of Animal Nutrition and Dietetics at University of Agriculture in Krakow, calibrations for following forage kinds are used in the laboratory:

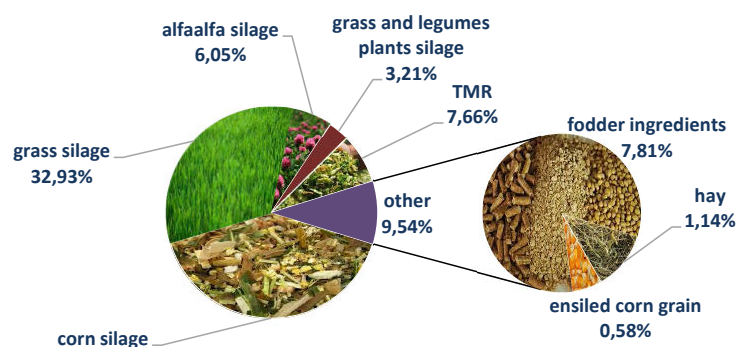
- corn, grass, alfalfa, legumes plants with grasses silage;
- ensiled corn grain,
- meadow hay,
- TMR based on corn silage,

FOSS calibrations are used for fodder ingredients tests as follows:

- cereal and corn grains,

- rapeseed and soybean,
- legume and sunflower seeds,
- mixtures of cereals, corn, seeds and crushed seeds.
-

Breakdown by % of different analyses made in Laboratory in Kobierno in 2014

Laboratories work in accordance with PN-EN ISO/IEC 17025:2005 standard requirements in terms of milk analysis, which guarantees:

- reliability of the measurements,
- objectivity
- independence
- accuracy of testing and measuring devices,
- the use of standardized test methods
- the principles of traceability,
- highly qualified personnel.

All analyses are consistent of national and international standards i.e.:

- use of reference materials purchased in the Reference Laboratory of National Animal Breeding Center in Parzniew and Laboratory A.I.A, Italy.
- participation in national and international proficiency tests organized by the Reference Laboratories present on the List of Reference Laboratories issued by the ICAR.

Granting accreditation certificates by the Polish Centre for Accreditation for the subsequent period is the confirmation of the aforementioned standards. Accreditation certificates were granted to the following laboratories:

- **Laboratory in Białymstok located in Jezewo Stare AB 472**
- **Laboratory in Parzniew AB 822**
- **Laboratory in Kobierno AB 470**
- **Laboratory in Bydgoszcz located in Minikowo AB 473**

For more information see PCA website: www.pca.gov.pl testing laboratories chapter.

SPIS TABEL

	Tabela	Strona
Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w latach 1912-2014	1	61
Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według województw	2	63
Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według ras, województw i RO	3	64
Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według sektorów i ras	4	71
Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w poszczególnych instytucjach i sektorach	5	72
Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według sektorów, województw i RO	6	73
Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w rasach i grupach laktacyjnych	7	74
Przeciętna wydajność życiowa krów ubitych w roku 2014 według ras i województw	8	76
Przeciętna wydajność życiowa krów ubitych w roku 2014 w poszczególnych instytucjach i sektorach	9	81
Liczba krów w przedziałach wydajności według kg mleka	10	82
Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według metod oceny	11	83
Stan oceny wartości użytkowej krów mlecznych na 31.XII.2014 r. według województw i RO	12	85
Stan oceny wartości użytkowej krów mlecznych na 31.XII.2014 r. w podziale na metody oceny, według województw i RO	13	85
Struktura obór według stanu na 31.XII.2014 r.	14	87
Struktura krów ocenianych według stanu na 31.XII.2014 r.	15	87
Struktura rasowa ocenianych krów mlecznych w 2013 i 2014 roku	16	88
Liczba krów objętych oceną wartości użytkowej bydła w stosunku do pogłowia krów ogółem według skali chowu (według GUS)	17	88
Ogólne wyniki użytkowania rozplodowego krów mlecznych	18	89
Użytkowanie rozplodowe ocenianych krów mlecznych, według ras	19	90
Użytkowanie rozplodowe ocenianych krów mlecznych według województw i RO	20	91
Cechy płodności ocenianych krów mlecznych wg województw RO	21	92
Cechy płodności ocenianych krów mlecznych wg sektorów i instytucji	22	93
Cechy płodności ocenianych krów mlecznych wg ras	23	94
Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych do 20 sztuk	24	97
Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 20,1 do 50 sztuk	25	99
Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 50,1 do 150 sztuk	26	101
Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 150,1 do 300 sztuk	27	103
Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 300,1 do 500 sztuk	28	105
Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych powyżej 500 sztuk	29	107
Zestawienie najlepszych stad o najwyższej wydajności kg mleka, według ras	30	108
Zestawienie krów o najwyższej wydajności kg mleka, według ras	31	111
Zestawienie krów rekordzistek, od których uzyskano w wydajności życiowej ponad 100 000 kg mleka	32	118
Zestawienie wyróżniających się stad według najwyższej przeciętnej wydajności kg tłuszczu + białka, według ras.	33	134
Zestawienie krów o najwyższej wydajności sumy kg tłuszczu + białka w laktacji 305-dniowej, według ras	34	137

Tabela nr 1. Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w latach 1912-2014*Average milk yield in recorded population during 1912-2014*

Lata Year	Przeciętnie Average				Rolnicy indywidualni individual farmers			Krowy wpisane do ksiąg cows in herdbook		
	liczba krów cows number	mleko kg milk	tłuszcz kg /% fat	białko kg /% protein	liczba krów cows number	mleko kg milk	% tłuszczu białka	liczba krów cows number	mleko kg milk	% tłuszczu białka
1912	2 000	2 162	–	–	–	–	–	–	–	–
1922	6 750	2 339	75	–	–	–	–	–	–	–
1930	*66 608	3 185	106	–	4 706	2 416	3,50	*22 160	3 546	3,29
1942	74 343	1 551	3,2	–	–	–	–	–	–	–
1950	**62 151	3 023	3,3	–	5 473	3 045	–	**11 469	3 535	–
1955	130 219	2 743	102	–	14 053	3 145	3,73	26 475	3 341	3,42
1960	335 256	2 832	3,39	–	30 455	3 812	–	50 329	3 580	–
1965	493 945	2 885	94	–	31 921	3 973	3,66	105 018	3 442	3,47
1970	631 148	3 111	3,44	–	85 142	4 013	–	259 966	3 494	–
1975	759 427	3 409	100	–	171 828	3 963	3,68	321 391	3 669	3,54
1980	1 058 478	3 279	3,52	–	298 015	3 966	–	301 990	3 757	–
1985	1 022 677	3 668	103	–	114 094	4 350	3,75	317 189	3 865	3,58
1986	745 517	3 741	3,56	–	117 548	4 394	–	343 649	3 909	–
1987	756 435	3 851	114	–	132 542	4 439	3,78	405 552	3 906	3,70
1988	765 323	3 982	3,68	–	151 141	4 473	–	438 880	3 958	–
1989	758 906	4 118	132	–	158 873	4 507	3,91	498 176	4 034	3,91
1990	620 048	4 131	3,89	–	104 620	4 736	–	446 668	4 039	–
1991	484 845	4 082	***129	–	64 603	4 964	***3,93	351 131	4 119	***3,89
1992	400 626	3 937	3,92	–	62 407	4 887	–	286 953	4 003	–
1993	371 980	3 935	146	–	94 210	4 498	4,02	250 579	3 950	4,00
1994	351 813	4 200	3,98	–	96 930	4 721	–	224 292	4 159	–
1995	342 292	4 287	147	–	107 030	4 666	3,98	216 923	4 308	3,95
			3,94	–			–			–
			155	–			4,05			3,99
			4,02	–			–			–
			159	–			4,03			3,99
			3,99	–			–			–
			164	–			3,99			3,98
			3,98	–			–			–
			167	113			4,05			4,00
			4,04	3,21			3,20			–
			164	131			4,10			4,04
			4,03	3,2			3,23			3,20
			158	121			4,08			4,01
			4,01	3,07			3,10			3,12
			157	124			4,03			3,98
			3,99	3,15			3,16			3,06
			169	136			4,03			4,01
			4,02	3,23			3,25			3,20
			173	140			4,02			4,02
			4,03	3,26			3,27			3,22

Lata Year	Przeciętnie Average				Rolnicy indywidualni individual farmers			Krowy wpisane do ksiąg cows in herdbook		
	liczba krow cows number	mleko kg milk	tłuszcz kg /% fat	białko kg /% protein	liczba krow cows number	mleko kg milk	% tłuszczu białka	liczba krow cows number	mleko kg milk	% tłuszczu białka
1996	340 423	4 396	179 4,07	144 3,28	115 711	4 627	4,06 3,28	186 859	4 434	4,05 3,26
1997	364 319	4 600	189 4,11	150 3,25	148 362	4 694	4,09 3,26	185 922	4 603	4,04 3,23
1998	380 611	4 862	200 4,12	160 3,29	182 781	4 851	4,09 3,26	187 778	4 873	4,12 3,25
1999	379 147	5 027	207 4,12	165 3,28	200 254	4 954	4,09 3,27	157 808	5 239	4,13 3,28
2000	387 645	5 379	222 4,12	175 3,26	223 345	5 245	4,08 3,25	150 445	5 490	4,14 3,25
2001	419 097	5 597	234 4,19	185 3,31	258 769	5 430	4,16 3,29	155 729	5 856	4,16 3,26
2002	448 050	5 712	239 4,19	187 3,28	290 253	5 516	4,17 3,26	158 821	6 050	4,19 3,27
2003	470 722	5 851	248 4,23	194 3,31	311 782	5 602	4,21 3,28	213 645	6 083	4,19 3,25
2004	481 334	6 152	260 4,22	204 3,31	322 580	5 865	4,21 3,29	350 520	6 044	4,18 3,27
2005	511 464	6 508	274 4,21	216 3,32	348 556	6 181	4,22 3,30	396 313	6 352	4,18 3,28
2006	520 666	6 664	279 4,18	221 3,32	362 112	6 337	4,21 3,30	402 938	6 625	4,14 3,27
2007	526 889	6 688	282 4,22	223 3,33	374 030	6 371	4,24 3,31	403 000	6 789	4,14 3,26
2008	567 477	6 817	282 4,14	228 3,34	413 861	6 477	4,20 3,33	428 721	6 802	4,12 3,27
2009	579 910	6 935	289 4,17	231 3,33	432 702	6 590	4,23 3,32	448 693	6 988	4,10 3,28
2010	598 402	6 980	292 4,18	234 3,35	454 614	6 656	4,23 3,34	457 194	7 007	4,11 3,28
2011	625 015	7 135	295 4,13	236 3,30	483 735	6 806	4,19 3,29	474 298	7 103	4,08 3,25
2012	653 249	7 396	307 4,15	249 3,36	513 267	7 091	4,20 3,36	495 063	7 360	4,06 3,28
2013	679 029	7 441	310 4,16	250 3,36	540 829	7 142	4,21 3,36	511 230	7 446	4,09 3,30
2014	733 241	7 582	309 4,08	255 3,36	592 126	7 286	4,13 3,36	553 831	7 578	4,04 3,30

* – mniejsza własność ziemską; ** – dane dotyczące 1949r.; *** – od 1980r. przeciętna wydajność za laktację 305 dni doju

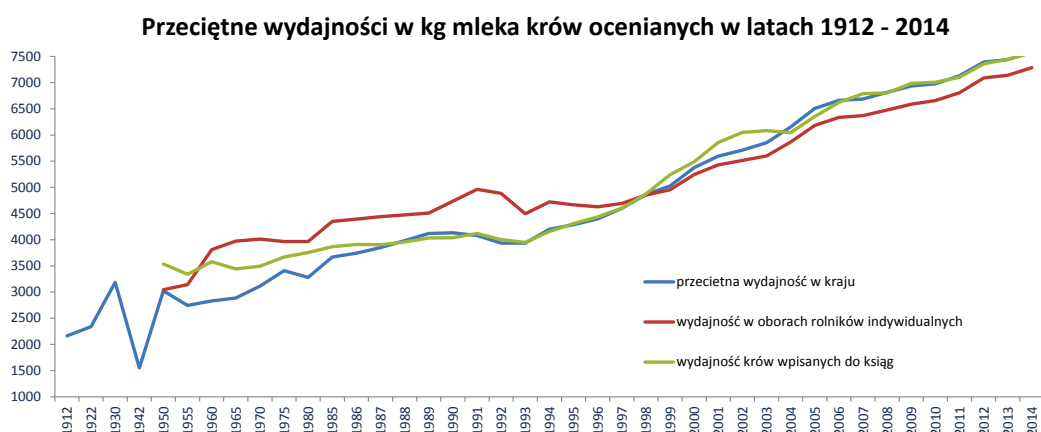
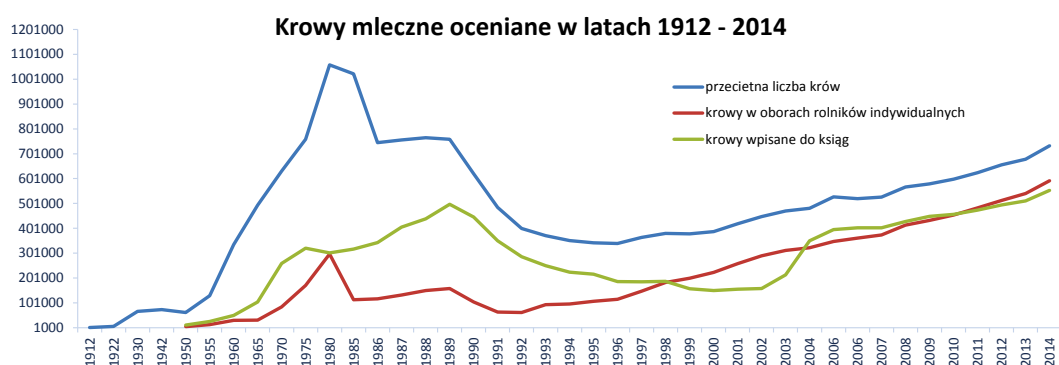

Tabela nr 2. Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według województw
Average milk yield in recorded population, according to voivodships

Województwo voivodships	Liczba number			Przeciętna wydajność average yield						Okres między wyciel. calving interval	Wiek I wyciel. 1st calving age
	obór herds	przeciętna wielkość obory average herd size	krów przeciętnie average cows no.	mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat + protein		
					kg	%	kg	%			
Dolnośląskie	220	76,9	16 912,6	8 562	340	3,97	288	3,36	628	433	814
Lubuskie	89	81,7	7 268,9	8 449	331	3,92	285	3,37	616	430	841
Wielkopolskie	3 497	39,5	138 164,8	8 303	333	4,01	281	3,38	614	434	803
Opolskie	323	69,3	22 373,9	8 302	335	4,03	278	3,35	613	424	798
Śląskie	320	46,8	14 970,8	8 038	322	4,00	268	3,33	590	430	820
Kujawsko-Pomorskie	1 724	35,4	61 097,8	7 945	322	4,05	266	3,35	588	433	805
Zachodniopomorskie	303	58,3	17 671,3	7 942	318	4,00	265	3,34	583	436	837
Lubelskie	1 192	29,7	35 358,4	7 358	302	4,11	250	3,40	552	436	820
Łódzkie	1 430	27,8	39 692,2	7 336	307	4,19	247	3,37	554	432	800
Podlaskie	3 770	35,7	134 748,9	7 274	301	4,14	243	3,34	544	438	849
Pomorskie	1 055	30,7	32 437,4	7 220	294	4,07	240	3,33	534	433	834
Warmińsko-Mazurskie	1 525	40,9	62 432,4	7 220	293	4,06	240	3,33	533	427	856
Mazowieckie	3 893	32,4	126 042,6	7 213	301	4,17	245	3,40	546	434	826
Świętokrzyskie	300	20,3	6 095,1	6 942	296	4,27	235	3,38	531	435	814
Podkarpackie	333	20,6	6 855,1	6 016	248	4,12	203	3,38	451	419	869
Małopolskie	730	15,2	11 118,6	5 837	240	4,11	194	3,32	434	418	833
POLSKA	20 704	35,4	733 240,8	7 582	309	4,08	255	3,36	564	433	824

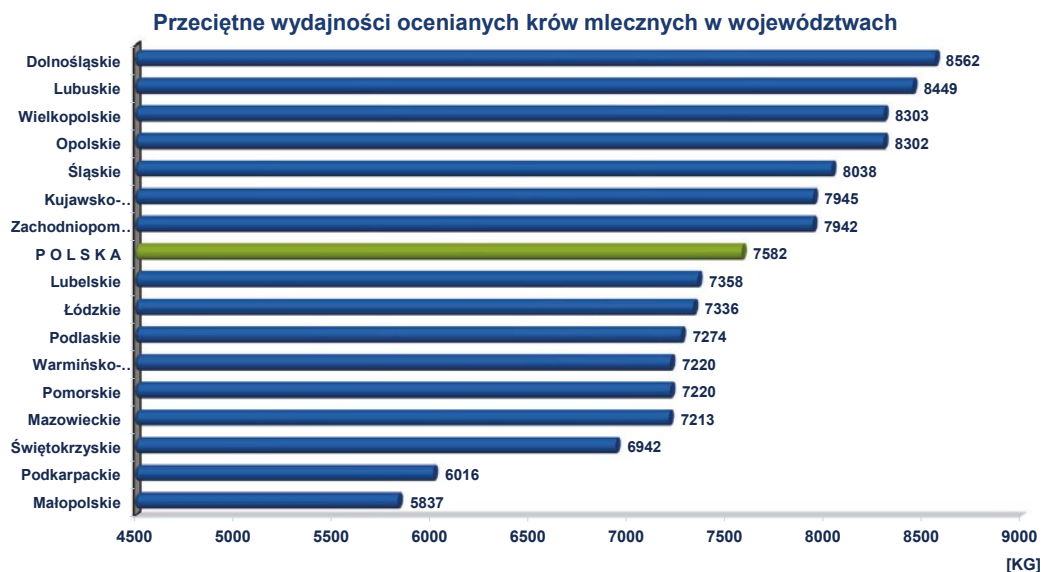

Tabela nr 3. Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według ras, województw i RO

Average milk yield in recorded population, according to breeds, voivodships and Milk Recording Regions

Województwo Region Oceny Voivodships Milk Recording Region	Liczba stad w rasie herds no.by breed	Przeciętna liczba krów average cows no.	Przeciętna wydajność average yield						Okres między wyciel. calving interval	Wiek I wyciel. 1st calving age
			mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat+protein		
				kg	%	kg	%			
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ (HO)										
Lubelskie	1 182	29 943,8	7 465	306	4,10	253	3,39	559	439	815
Łódzkie	1 427	35 823,8	7 407	309	4,17	249	3,36	558	435	800
Małopolskie	295	4 066,3	7 702	311	4,04	256	3,32	567	442	837
Mazowieckie	3 885	111 416,8	7 290	303	4,15	247	3,39	550	436	825
Podkarpackie	159	2 075,8	7 096	290	4,08	236	3,33	526	451	827
Podlaskie	3 741	118 720,5	7 384	305	4,13	246	3,33	551	441	847
Świętokrzyskie	293	5 094,0	7 037	298	4,24	236	3,36	534	439	821
RO PARZNIĘW	10 982	307 141,0	7 363	305	4,14	247	3,36	552	439	830
Dolnośląskie	192	13 076,3	8 991	354	3,94	301	3,35	655	439	808
Lubuskie	88	6 517,4	8 713	341	3,91	293	3,36	634	433	833
Opolskie	315	16 499,9	8 590	344	4,00	286	3,33	630	424	788
Śląskie	308	12 682,5	8 281	328	3,96	275	3,32	603	434	818
Wielkopolskie	3 493	125 984,9	8 398	335	3,99	282	3,36	617	436	802
RO POZNAŃ	4 396	174 761,0	8 458	337	3,98	284	3,36	621	435	803
Kujawsko-Pomorskie	1 715	55 998,0	8 050	324	4,03	269	3,34	593	434	805
Pomorskie	1 050	29 080,5	7 320	297	4,05	243	3,32	540	435	832
Warmińsko-Mazurskie	1 507	54 052,5	7 387	299	4,05	245	3,32	544	431	856
Zachodniopomorskie	297	15 193,4	8 181	326	3,99	272	3,33	598	440	831
RO BYDGOSZCZ	4 569	154 324,4	7 687	311	4,04	256	3,33	567	434	829
POLSKA	19 947	636 226,4	7 742	315	4,07	259	3,35	574	436	822
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ (RW)										
Lubelskie	470	992,5	7 200	302	4,20	248	3,44	550	431	819
Łódzkie	447	703,7	6 875	287	4,18	231	3,36	518	418	799

Województwo Region Oceny Voivodships Milk Recording Region	Liczba stad w rasie herds no.by breed	Przeciętna liczba krów average cows no.	Przeciętna wydajność average yield						Okres między wyciel. calving interval	Wiek I wyciel. 1st calving age
			mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat+protein		
				kg	%	kg	%			
Małopolskie	364	1 373,4	5 996	250	4,17	199	3,32	449	413	822
Mazowieckie	1 785	3 787,3	6 926	289	4,17	235	3,39	524	422	824
Podkarpackie	141	495,5	6 157	260	4,22	208	3,37	468	425	853
Podlaskie	2 079	5 390,0	6 807	284	4,17	229	3,37	513	424	841
Świętokrzyskie	119	197,3	7 136	292	4,09	236	3,31	528	422	782
RO PARZNIĘW	5 405	12 939,7	6 784	284	4,18	229	3,38	513	423	828
Dolnośląskie	122	1 834,3	7 440	300	4,03	249	3,35	549	415	833
Lubuskie	22	78,2	5 685	247	4,34	201	3,53	448	431	968
Opolskie	233	4 327,9	7 743	317	4,09	260	3,36	577	427	818
Śląskie	213	1 008,2	6 854	287	4,19	228	3,33	515	420	823
Wielkopolskie	826	1 388,3	7 416	312	4,20	257	3,46	569	416	806
RO POZNAŃ	1 416	8 636,9	7 504	308	4,11	253	3,37	561	422	821
Kujawsko-Pomorskie	432	730,0	7 710	318	4,12	260	3,37	578	414	781
Pomorskie	220	357,2	7 258	295	4,06	243	3,35	538	419	819
Warmińsko-Mazurskie	521	1 266,3	6 770	282	4,16	230	3,39	512	415	819
Zachodniopomorskie	72	188,4	6 713	293	4,36	224	3,34	517	433	873
RO BYDGOSZCZ	1 245	2 541,9	7 038	293	4,16	237	3,37	530	416	813
POLSKA	8 066	24 118,5	7 068	293	4,15	238	3,37	531	422	824
RASA SIMENTALSKA (SM)										
Lubelskie	133	721,1	6 106	242	3,97	215	3,52	457	408	880
Łódzkie	86	206,5	6 339	269	4,25	221	3,48	490	403	855
Małopolskie	136	239,4	5 031	203	4,03	167	3,31	370	401	849
Mazowieckie	309	947,3	6 429	269	4,19	227	3,53	496	411	842
Podkarpackie	263	3 604,8	5 466	225	4,11	187	3,42	412	404	898
Podlaskie	435	1 011,0	5 995	251	4,19	205	3,42	456	412	907
Świętokrzyskie	29	104,0	5 501	235	4,28	187	3,39	422	407	849
RO PARZNIĘW	1 391	6 834,1	5 757	237	4,12	198	3,44	435	406	885
Dolnośląskie	14	168,0	7 359	310	4,21	255	3,47	565	394	896
Lubuskie	18	129,4	6 068	244	4,02	209	3,44	453	401	879
Opolskie	54	88,8	6 359	273	4,29	219	3,45	492	430	827
Śląskie	33	43,6	5 987	251	4,19	201	3,36	452	419	857
Wielkopolskie	148	1 029,2	7 438	311	4,18	266	3,58	577	397	845
RO POZNAŃ	267	1 459,0	7 198	301	4,18	256	3,55	557	400	851
Kujawsko-Pomorskie	102	718,3	6 218	251	4,04	214	3,44	465	420	841
Pomorskie	58	304,9	6 361	265	4,17	221	3,47	486	404	768
Warmińsko-Mazurskie	186	982,8	6 049	251	4,15	208	3,44	459	405	864
Zachodniopomorskie	34	469,3	5 841	231	3,95	201	3,44	432	427	849
RO BYDGOSZCZ	380	2 475,3	6 097	249	4,08	210	3,45	459	413	839
POLSKA	2 038	10 768,4	6 030	248	4,12	209	3,46	457	407	867
RASA POLSKA CZERWONA (RP)										
Lubelskie	4	23,7	2 349	101	4,29	81	3,44	182	384	961
Łódzkie	8	15,9	4 090	178	4,35	141	3,45	319	394	908
Małopolskie	274	1 921,4	3 829	166	4,33	129	3,36	295	405	836
Mazowieckie	27	111,6	2 784	118	4,25	96	3,43	214	440	911
Podkarpackie	10	63,9	3 949	181	4,59	138	3,50	319	434	794
Podlaskie	55	237,9	3 091	136	4,41	106	3,43	242	418	890
Świętokrzyskie	9	34,2	3 603	146	4,05	124	3,43	270	440	876
RO PARZNIĘW	387	2 408,6	3 695	160	4,34	125	3,37	285	409	844

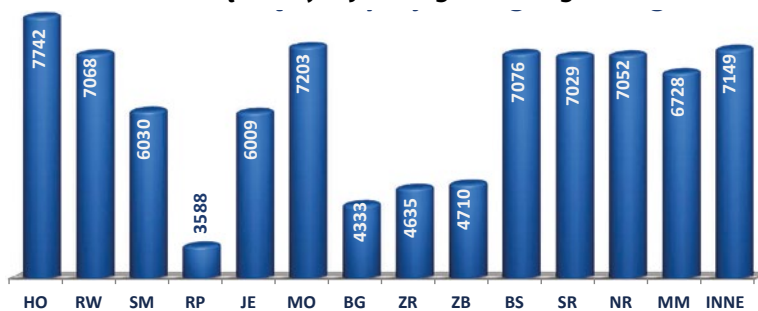
Województwo Region Oceny Voivodships Milk Recording Region	Liczba stad w rasie herds no.by breed	Przeciętna liczba krów average cows no.	Przeciętna wydajność average yield						Okres między wyciel. calving interval	Wiek I wyciel. 1st calving age
			mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat+protein		
				kg	%	kg	%			
Dolnośląskie	2	26,2	3 181	141	4,42	115	3,61	256	448	838
Lubuskie	1	12,6	1 270	42	3,32	40	3,11	82	444	-
Śląskie	11	67,3	2 836	123	4,32	98	3,46	221	421	904
Wielkopolskie	5	3,9	6 304	283	4,49	206	3,27	489	356	967
RO POZNAŃ	19	110,0	2 875	124	4,31	100	3,46	224	429	887
Kujawsko-Pomorskie	10	49,0	3 716	141	3,78	126	3,38	267	366	793
Pomorskie	3	7,5	3 347	131	3,92	118	3,52	249	483	872
Warmińsko-Mazurskie	14	201,6	2 633	106	4,01	89	3,39	195	411	828
Zachodniopomorskie	4	10,5	4 496	208	4,63	164	3,64	372	432	839
RO BYDGOSZCZ	31	268,6	2 923	117	3,99	100	3,41	217	405	824
POLSKA	437	2 787,2	3 588	155	4,31	121	3,38	276	409	845
RASA JERSEY (JE)										
Lubelskie	21	18,2	6 215	301	4,84	231	3,71	532	398	883
Łódzkie	51	66,4	5 407	279	5,16	205	3,79	484	407	775
Małopolskie	18	14,0	5 277	246	4,66	188	3,57	434	423	-
Mazowieckie	148	190,6	5 656	291	5,15	216	3,82	507	414	811
Podkarpackie	9	12,9	4 173	222	5,32	159	3,81	381	457	815
Podlaskie	47	54,6	5 762	291	5,05	214	3,71	505	401	846
Świętokrzyskie	13	139,8	7 515	396	5,27	295	3,93	691	408	718
RO PARZNIEW	307	496,5	6 129	316	5,16	235	3,83	551	411	771
Dolnośląskie	6	13,0	6 204	297	4,79	234	3,77	531	377	929
Lubuskie	2	3,5	7 967	381	4,78	289	3,63	670	411	944
Opolskie	7	8,2	5 710	282	4,94	212	3,72	494	377	1 068
Śląskie	22	29,0	5 082	241	4,75	191	3,75	432	413	843
Wielkopolskie	107	354,1	6 295	319	5,07	245	3,89	564	418	791
RO POZNAŃ	144	407,8	6 208	313	5,04	240	3,87	553	415	807
Kujawsko-Pomorskie	26	64,6	5 218	268	5,13	201	3,86	469	417	801
Pomorskie	10	25,1	4 439	228	5,13	161	3,63	389	429	858
Warmińsko-Mazurskie	27	42,9	5 276	264	5,01	197	3,73	461	406	784
Zachodniopomorskie	7	20,6	5 083	241	4,74	183	3,60	424	473	762
RO BYDGOSZCZ	70	153,2	5 089	257	5,04	191	3,75	448	418	797
POLSKA	521	1 057,5	6 009	307	5,10	231	3,84	538	414	790
RASA MONTBELIARDE (MO)										
Lubelskie	46	557,6	8 026	300	3,74	287	3,58	587	453	913
Łódzkie	24	51,5	7 389	302	4,08	255	3,45	557	390	846
Małopolskie	5	10,9	6 264	244	3,90	210	3,35	454	368	873
Mazowieckie	121	313,5	6 611	272	4,11	232	3,51	504	437	823
Podkarpackie	2	4,4	5 221	219	4,19	179	3,42	398	-	912
Podlaskie	81	161,7	6 627	277	4,18	227	3,43	504	435	890
Świętokrzyskie	5	6,4	6 403	261	4,07	215	3,35	476	367	790
RO PARZNIEW	284	1 106,0	7 352	288	3,91	260	3,53	548	442	877
Dolnośląskie	19	159,0	7 488	298	3,98	255	3,40	553	408	830
Lubuskie	12	47,0	6 194	236	3,81	210	3,39	446	396	871
Opolskie	7	24,9	6 254	268	4,28	208	3,33	476	482	772
Wielkopolskie	193	479,9	7 039	293	4,16	243	3,45	536	412	845
RO POZNAŃ	231	710,8	7 056	289	4,10	242	3,43	531	412	844
Kujawsko-Pomorskie	24	39,2	7 783	310	3,98	267	3,43	577	375	845
Pomorskie	16	66,7	7 384	291	3,94	252	3,41	543	423	842

Województwo Region Oceny Voivodships Milk Recording Region	Liczba stad w rasie herds no.by breed	Przeciętna liczba krów average cows no.	Przeciętna wydajność average yield						Okres między wyciel. calving interval	Wiek I wyciel. 1st calving age
			mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat+protein		
				kg	%	kg	%			
Warmińsko-Mazurskie	28	67,7	7 244	282	3,89	246	3,39	528	397	889
Zachodniopomorskie	11	621,7	7 044	276	3,92	247	3,50	523	406	907
RO BYDGOSZCZ	79	795,3	7 126	279	3,92	248	3,48	527	405	891
POLSKA	594	2 612,1	7 203	286	3,97	251	3,49	537	421	872
RASA BIAŁOGRZBIETA (BG)										
Lubelskie	24	158,9	3 946	160	4,05	133	3,38	293	444	859
Mazowieckie	16	88,7	4 264	173	4,06	140	3,28	313	398	887
Podkarpackie	3	2,3	7 113	284	3,99	223	3,13	507	350	678
Podlaskie	34	115,7	4 913	199	4,04	161	3,27	360	399	885
RO PARZNIEW	77	365,6	4 352	176	4,05	144	3,31	320	418	871
Lubuskie	1	4,1	3 441	121	3,52	111	3,21	232	–	–
RO POZNAŃ	1	4,1	3 441	121	3,52	111	3,21	232	–	–
Kujawsko-Pomorskie	2	8,8	4 729	198	4,18	152	3,21	350	418	1 029
Warmińsko-Mazurskie	11	93,9	4 262	159	3,72	135	3,16	294	387	903
RO BYDGOSZCZ	13	102,7	4 302	162	3,76	136	3,16	298	390	930
POLSKA	91	472,4	4 333	173	3,98	142	3,28	315	412	886
RASA POLSKA CZERWONO – BIAŁA (ZR)										
Lubelskie	2	5,2	5 126	212	4,14	173	3,38	385	447	1 008
Małopolskie	349	2 726,1	4 475	182	4,07	145	3,25	327	404	832
Mazowieckie	1	3,4	5 424	250	4,60	181	3,34	431	621	–
Podkarpackie	13	68,7	5 039	214	4,25	165	3,27	379	412	787
Podlaskie	9	76,9	5 143	203	3,95	169	3,28	372	398	868
Świętokrzyskie	1	6,0	2 532	106	4,19	90	3,56	196	398	777
RO PARZNIEW	375	2 886,3	4 504	183	4,07	146	3,25	329	404	832
Dolnośląskie	50	520,2	4 829	196	4,06	160	3,31	356	419	923
Opolskie	7	99,8	6 415	271	4,22	212	3,31	483	416	910
Śląskie	13	67,6	6 069	262	4,31	205	3,37	467	414	878
RO POZNAŃ	70	687,6	5 182	214	4,12	172	3,32	386	418	915
Kujawsko-Pomorskie	1	4,0	4 336	170	3,91	148	3,41	318	520	–
Warmińsko-Mazurskie	1	1,0	6 338	274	4,32	229	3,62	503	–	–
RO BYDGOSZCZ	2	5,0	4 737	190	4,02	164	3,47	354	520	–
POLSKA	447	3 578,9	4 635	189	4,08	151	3,26	340	407	853
RASA POLSKA CZARNO – BIAŁA (ZB)										
Lubelskie	27	187,3	4 487	189	4,22	148	3,30	337	447	857
Łódzkie	2	7,6	4 591	176	3,83	150	3,27	326	412	951
Małopolskie	20	134,8	4 865	204	4,19	156	3,21	360	446	895
Mazowieckie	6	26,6	3 457	144	4,16	116	3,36	260	490	1 012
Podkarpackie	12	72,6	5 280	216	4,09	172	3,26	388	431	894
Podlaskie	38	293,1	4 754	196	4,13	158	3,33	354	430	932
Świętokrzyskie	6	21,7	4 984	220	4,42	161	3,22	381	427	820
RO PARZNIEW	111	743,7	4 717	196	4,16	155	3,29	351	439	901
Dolnośląskie	10	53,5	4 970	207	4,16	168	3,37	375	444	895
Lubuskie	1	6,7	4 618	191	4,13	151	3,26	342	378	770
Opolskie	3	36,2	5 743	229	3,98	187	3,26	416	434	1 045
Śląskie	2	18,4	6 858	292	4,25	238	3,47	530	432	858
RO POZNAŃ	16	114,8	5 504	227	4,12	184	3,35	411	432	928
Kujawsko-Pomorskie	9	49,1	4 672	187	4,01	151	3,23	338	385	955
Pomorskie	38	310,6	4 681	190	4,06	154	3,29	344	410	885

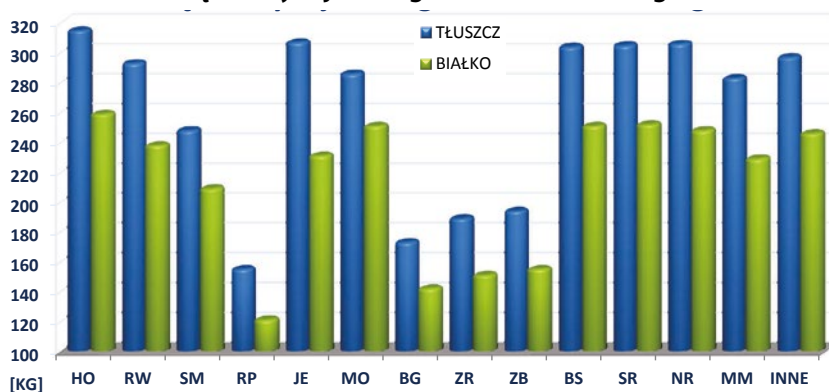
Województwo Region Oceny Voivodships Milk Recording Region	Liczba stad w rasie herds no.by breed	Przeciętna liczba krów average cows no.	Przeciętna wydajność average yield						Okres między wyciel. calving interval	Wiek I wyciel. 1st calving age
			mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat+protein		
				kg	%	kg	%			
Warmińsko-Mazurskie	56	675,1	4 458	181	4,05	147	3,29	328	413	893
Zachodniopomorskie	36	186,8	5 163	216	4,19	175	3,38	391	403	870
RO BYDGOSZCZ	139	1 221,6	4 631	189	4,08	153	3,30	342	410	890
POLSKA	266	2 080,1	4 710	194	4,11	155	3,30	349	421	896
RASA BROWN SWISS (BS)										
Lubelskie	26	29,3	7 588	324	4,27	270	3,56	594	445	864
Łódzkie	13	21,4	7 342	321	4,37	256	3,49	577	431	764
Mazowieckie	13	33,2	7 146	307	4,30	255	3,57	562	437	864
Podlaskie	26	34,3	6 853	293	4,27	244	3,56	537	455	894
RO PARZNIEW	78	118,2	7 206	310	4,30	256	3,55	566	441	857
Dolnośląskie	1	1,0	3 480	192	5,51	155	4,45	347	658	–
Wielkopolskie	5	14,4	8 957	377	4,21	323	3,61	700	453	707
RO POZNAŃ	6	15,4	8 410	359	4,27	304	3,62	663	460	747
Kujawsko-Pomorskie	4	9,3	8 370	370	4,42	304	3,63	674	462	809
Pomorskie	2	3,8	6 999	268	3,83	244	3,48	512	–	887
Warmińsko-Mazurskie	5	6,2	6 217	266	4,27	206	3,32	472	387	863
Zachodniopomorskie	3	104,9	6 646	287	4,32	233	3,51	520	423	949
RO BYDGOSZCZ	14	124,2	6 764	292	4,31	237	3,51	529	425	908
POLSKA	98	257,8	7 076	304	4,30	251	3,54	555	434	875
RASA SZWEDZKA CZERWONA (SR)										
Lubelskie	4	4,7	6 619	299	4,52	234	3,54	533	–	630
Łódzkie	5	13,3	7 598	350	4,60	261	3,44	611	405	744
Mazowieckie	7	16,2	7 454	312	4,19	271	3,64	583	433	717
Podlaskie	20	18,2	7 271	324	4,46	257	3,53	581	418	802
RO PARZNIEW	36	52,4	7 352	325	4,42	260	3,54	585	420	761
Dolnośląskie	1	3,0	5 857	255	4,36	218	3,72	473	446	–
Opolskie	3	7,5	6 200	249	4,02	218	3,52	467	407	783
Wielkopolskie	8	37,5	7 038	296	4,21	256	3,64	552	443	807
RO POZNAŃ	12	48,0	6 833	286	4,19	248	3,63	534	440	794
Kujawsko-Pomorskie	15	63,7	6 950	304	4,38	252	3,62	556	404	907
Pomorskie	5	7,3	6 890	294	4,26	249	3,62	543	405	792
Warmińsko-Mazurskie	13	15,1	6 932	306	4,42	244	3,52	550	422	857
RO BYDGOSZCZ	33	86,1	6 941	304	4,38	250	3,60	554	407	894
POLSKA	81	186,5	7 029	305	4,34	252	3,59	557	421	798
RASA NORWESKA CZERWONA (NR)										
Lubelskie	21	17,4	7 828	347	4,43	279	3,56	626	417	822
Mazowieckie	31	26,6	6 670	282	4,22	228	3,42	510	430	823
Podlaskie	10	8,7	7 330	310	4,23	243	3,31	553	368	822
RO PARZNIEW	62	52,7	7 204	312	4,33	249	3,46	561	414	818
Wielkopolskie	11	9,9	7 699	331	4,30	267	3,47	598	373	797
RO POZNAŃ	11	9,9	7 797	333	4,27	271	3,47	604	373	816
Kujawsko-Pomorskie	8	59,0	6 624	294	4,44	238	3,59	532	447	773
Warmińsko-Mazurskie	8	6,7	8 224	324	3,94	278	3,38	602	342	751
RO BYDGOSZCZ	16	65,7	6 803	297	4,37	242	3,56	539	439	766
POLSKA	89	128,3	7 052	306	4,34	248	3,51	554	425	799

Województwo Region Oceny Voivodships Milk Recording Region	Liczba stad w rasie herds no.by breed	Przeciętna liczba krów average cows no.	Przeciętna wydajność average yield						Okres między wyciel. calving interval	Wiek I wyciel. 1st calving age
			mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat+protein		
				kg	%	kg	%			
MIESZAŃCE MIĘDZYRASOWE (MM)										
Lubelskie	849	2 652,8	6 871	289	4,20	236	3,44	525	410	833
Łódzkie	961	2 774,2	6 675	290	4,34	228	3,42	518	407	791
Małopolskie	242	624,4	5 989	246	4,11	202	3,38	448	414	824
Mazowieckie	2 826	8 874,2	6 591	281	4,27	226	3,43	507	410	826
Podkarpackie	192	446,7	5 885	245	4,17	199	3,38	444	409	865
Podlaskie	2 623	8 493,2	6 465	272	4,21	217	3,36	489	413	863
Świętokrzyskie	204	491,2	6 393	280	4,38	217	3,40	497	418	806
RO PARZNIEW	7 897	24 356,7	6 555	279	4,25	224	3,41	503	411	836
Dolnośląskie	155	1 050,6	7 726	318	4,12	263	3,40	581	407	814
Lubuskie	69	463,2	6 458	267	4,13	221	3,42	488	414	906
Opolskie	248	1 278,7	6 865	288	4,20	234	3,41	522	407	833
Śląskie	260	1 044,3	6 858	289	4,21	235	3,42	524	400	822
Wielkopolskie	2 586	8 826,5	7 321	307	4,19	253	3,45	560	413	815
RO POZNAŃ	3 318	12 663,3	7 240	303	4,19	249	3,44	552	411	821
Kujawsko-Pomorskie	1 096	3 304,3	6 780	285	4,21	231	3,41	516	412	810
Pomorskie	679	2 271,0	6 432	268	4,16	217	3,38	485	407	857
Warmińsko-Mazurskie	1 152	4 996,4	6 397	266	4,15	216	3,37	482	398	865
Zachodniopomorskie	213	873,3	6 641	270	4,07	225	3,38	495	414	861
RO BYDGOSZCZ	3 140	11 445,0	6 531	272	4,16	221	3,38	493	405	845
POLSKA	14 355	48 465,0	6 728	283	4,21	229	3,41	512	409	834
INNE RASY										
Lubelskie	49	48,4	6 727	290	4,31	240	3,57	530	391	762
Łódzkie	16	8,1	7 156	280	3,91	243	3,39	523	379	911
Małopolskie	15	8,3	6 143	244	3,97	208	3,38	452	394	–
Mazowieckie	168	216,6	7 452	308	4,13	256	3,44	564	407	843
Podkarpackie	14	9,2	5 645	228	4,03	188	3,33	416	415	866
Podlaskie	123	139,7	6 936	293	4,23	237	3,41	530	401	845
Świętokrzyskie	2	1,2	4 215	212	5,03	169	4,02	381	–	–
RO PARZNIEW	387	431,5	7 126	297	4,17	245	3,44	542	403	838
Dolnośląskie	14	10,4	6 144	251	4,08	207	3,37	458	508	838
Lubuskie	2	7,2	3 530	137	3,87	133	3,77	270	390	1 176
Opolskie	4	6,0	6 334	295	4,65	220	3,47	515	332	882
Śląskie	8	11,0	6 466	270	4,18	219	3,38	489	417	1 004
Wielkopolskie	56	55,2	8 985	358	3,98	307	3,42	665	410	866
RO POZNAŃ	84	89,8	7 733	312	4,04	265	3,43	577	414	879
Kujawsko-Pomorskie	36	12,7	6 390	263	4,12	220	3,44	483	374	726
Pomorskie	19	4,4	6 268	246	3,92	195	3,11	441	–	1 004
Warmińsko-Mazurskie	39	42,0	6 657	282	4,24	226	3,40	508	407	828
Zachodniopomorskie	5	5,7	5 698	257	4,51	206	3,62	463	418	780
RO BYDGOSZCZ	99	64,8	6 494	274	4,22	221	3,40	495	408	802
POLSKA	570	586,1	7 149	297	4,16	246	3,44	543	405	846

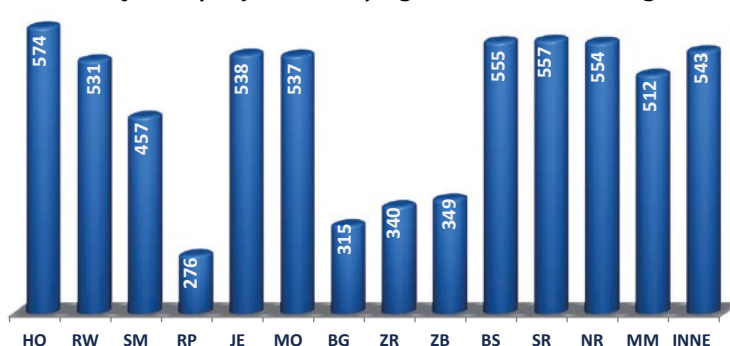
Przeciętna wydajność kg mleka wg ras

Przeciętna wydajność kg tłuszczu i białka wg ras

Przeciętna wydajność sumy kg tłuszczu i białka wg ras

Średni okres międzywycieleniowy wg ras

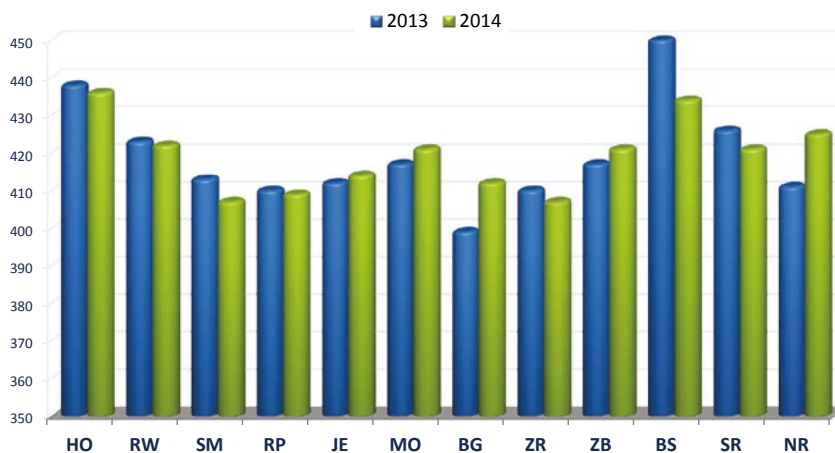

Tabela nr 4. Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według sektorów i ras
Average milk yield in recorded population, according to sectors and breeds

Sektor rasa sector breed	Liczba stad w rasie herds no.by breed	Przeciętna liczba krów average cows no.	Przeciętna wydajność average yield						Okres między wyciel. calving interval	Wiek I wyciel. 1st calving age
			mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat+protein		
				kg	%	kg	%			
SEKTOR PUBLICZNY										
Czarno-biała*	137	29 557,2	10 047	390	3,88	336	3,34	726	435	788
Czerwono-biała*	57	1 958,5	9 502	366	3,85	317	3,34	683	429	795
Simental	16	782,4	6 556	266	4,05	231	3,53	497	414	882
Polska czerwona	5	132,1	2 884	121	4,18	98	3,41	219	422	860
Jersey	9	394,1	6 898	357	5,17	273	3,95	630	412	760
Montbeliarde	2	2,7	5 942	234	3,93	204	3,44	438	361	–
Białogrzbieta	2	18,7	2 759	103	3,73	88	3,19	191	504	1 027
Polska czerwono-biała	6	70,4	6 016	236	3,93	200	3,33	436	438	799
Polska czarno-biała	3	80,5	4 845	207	4,28	158	3,26	365	388	858
Brown Swiss	1	1,4	4 700	206	4,39	170	3,61	376	497	–
Szwedzka czerwona	3	3,0	9 081	407	4,48	304	3,35	711	362	781
Norweska czerwona	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Mieszaniec międzyrasowy	81	452,2	8 090	335	4,14	281	3,47	616	423	815
INNE RASY	4	6,2	8 008	332	4	275	3	607	–	756
SEKTOR PRYWATNY										
Czarno-biała*	19 810	606 669,2	7 630	311	4,08	256	3,35	567	436	824
Czerwono-biała*	8 009	22 160,0	6 853	287	4,18	232	3,38	519	421	827
Simental	2 022	9 986,0	5 989	247	4,13	207	3,45	454	406	865
Polska czerwona	433	2 655,4	3 623	156	4,31	123	3,38	279	409	844
Jersey	512	663,4	5 481	276	5,04	206	3,76	482	415	818
Montbeliarde	592	2 609,4	7 204	286	3,97	251	3,49	537	421	872
Białogrzbieta	90	454,1	4 398	176	3,99	144	3,28	320	407	883
Polska czerwono-biała	442	3 509,2	4 607	188	4,09	150	3,26	338	406	855
Polska czarno-biała	265	2 000,9	4 705	193	4,10	155	3,30	348	422	898
Brown Swiss	100	258,6	7 089	305	4,30	251	3,54	556	434	875
Szwedzka czerwona	78	183,5	6 995	304	4,34	252	3,60	556	421	799
Norweska czerwona	96	132,9	7 052	306	4,34	248	3,51	554	425	799
Mieszaniec międzyrasowy	14 274	48 012,8	6 716	283	4,21	229	3,41	512	409	834
INNE RASY	566	579,9	7 140	297	4,16	246	3,44	543	405	849
SEKTORY RAZEM										
Czarno-biała*	19 947	636 226,4	7 742	315	4,07	259	3,35	574	436	822
Czerwono-biała*	8 066	24 118,5	7 068	293	4,15	238	3,37	531	422	824
Simental	2 038	10 768,4	6 030	248	4,12	209	3,46	457	407	867
Polska czerwona	438	2 787,5	3 588	155	4,31	121	3,38	276	409	845
Jersey	521	1 057,5	6 009	307	5,10	231	3,84	538	414	790
Montbeliarde	594	2 612,1	7 203	286	3,97	251	3,49	537	421	872
Białogrzbieta	92	472,8	4 333	173	3,98	142	3,28	315	412	886
Polska czerwono-biała	448	3 579,6	4 635	189	4,08	151	3,26	340	407	853
Polska czarno-biała	268	2 081,4	4 710	194	4,11	155	3,30	349	421	896
Brown Swiss	101	260,0	7 076	304	4,30	251	3,54	555	434	875
Szwedzka czerwona	81	186,5	7 029	305	4,34	252	3,59	557	421	798
Norweska czerwona	96	132,9	7 052	306	4,34	248	3,51	554	425	799
Mieszaniec międzyrasowy	14 355	48 465,0	6 728	283	4,21	229	3,41	512	409	834
INNE RASY	570	586,1	7 149	297	4,16	246	3,44	543	405	846

* – dotyczy rasy polskiej holsztyńskiej – fryzyskiej

Tabela 5. Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w poszczególnych instytucjach i sektorach*Average milk yield in recorded population in particular institutions and sectors*

Instytucja sektor institution sector	Liczba obór herds no.	Krów przeciętnie average cows no	Przeciętna wydajność average yield					Okres między wyciel. calving interval	Wiek I wyciel. 1st calving age
			mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein			
				kg	%	kg	%		
WŁASNOŚĆ PAŃSTWOWA	5	730,9	8 784	362	4,12	298	3,39	457	815
GOSPODARSTWA PODLEGŁE MRiRW	4	499,9	7 514	310	4,13	256	3,40	459	840
AGENCJA NIERUCHOMOŚCI ROLNYCH	83	25 323,5	10 275	400	3,89	343	3,34	429	781
INSTYTUT ZOOTECHNIKI (IZ)	13	2 414,7	8 754	340	3,88	295	3,37	442	828
POLSKA AKADEMIA NAUK (PAN)	3	308,9	6 043	238	3,93	203	3,36	398	905
GOSPODARSTWA PODLEGŁE WOJEWODZIE	3	311,8	7 260	327	4,50	246	3,39	458	834
STACJE HODOWLI ROŚLIN (SHR)	12	1 861,5	8 781	341	3,88	303	3,45	456	792
SPÓŁKI PAŃSTWOWE	3	304,1	9 871	359	3,64	333	3,37	457	892
INNE PAŃSTWOWE	11	1 368,5	8 089	306	3,78	278	3,44	435	826
WŁASNOŚĆ SAMORZĄDOWA	4	258,8	7 765	309	3,98	261	3,36	459	756
GOSPODARSTWA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	1	35,9	6 196	270	4,35	209	3,37	482	859
SPÓŁKI WŁASNOŚCI SAMORZĄDOWEJ	1	30,9	4 750	202	4,26	170	3,57	444	745
RAZEM SEKTOR PUBLICZNY	143	33 449,4	9 819	383	3,90	329	3,35	433	791
WŁASNOŚĆ PRYWATNA KRAJOWA	631	20 456,9	7 744	314	4,05	261	3,37	423	807
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE	19 437	592 126,2	7 286	301	4,13	245	3,36	433	831
SPÓŁDZIELNIE PRODUKCJI ROLNICZEJ	152	18 603,1	8 390	332	3,96	284	3,38	444	815
SPÓŁKI PRYWATNE KRAJOWE	236	46 416,9	8 851	344	3,89	297	3,36	430	796
GOSPODARSTWA DZIERŻAWIONE	80	15 738,5	8 499	336	3,95	286	3,37	430	804
FUNDACJE	6	346,4	6 137	261	4,25	204	3,33	507	769
POZOSTAŁE JEDNOSTKI WŁASN. PRYW. KRAJOWEJ	1	17,8	4 814	204	4,23	153	3,18	384	1 050
WŁASNOŚĆ ZAGRANICZNA	1	344,7	10 167	364	3,58	327	3,22	421	910
SPÓŁKI PRYWATNE ZAGRANICZNE	16	5 431,2	9 090	353	3,88	304	3,34	435	786
WŁASN. MIESZ. Z UDZIAŁEM KAPITAŁU PRYWATNEGO	1	309,7	8 430	373	4,43	297	3,52	454	789
RAZEM SEKTOR PRYWATNY	20 561	699 791,4	7 475	307	4,10	251	3,36	433	826
POLSKA	20 704	733 240,8	7 582	309	4,08	255	3,36	433	824

Tabela nr 6. Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według sektorów, województw i RO*Average milk yield in recorded population, according to sectors, voivodships and Milk Recording Regions*

Województwo Region Oceny Voivodships Milk Recording Region	Liczba obór herds no.	Krów przeciętnie average cows no	Przeciętna wydajność average yield					Okres między wyciel. calving interval	Wiek I wyciel. 1st calving age
			mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein			
				kg	%	kg	%		
SEKTOR PUBLICZNY									
Lubelskie	8	879,3	8 585	314	3,66	298	3,47	440	801
Łódzkie	6	1 098,4	9 225	393	4,26	312	3,38	462	814
Małopolskie	5	748,1	9 525	398	4,18	319	3,35	448	821
Mazowieckie	8	933,0	8 972	364	4,06	304	3,39	429	812
Podkarpackie	5	726,3	7 002	291	4,15	240	3,42	438	917
Podlaskie	3	627,5	7 593	313	4,12	261	3,44	456	817
Świętokrzyskie	3	388,8	9 419	409	4,34	334	3,55	438	740
RO PARZNIĘW	38	5 401,4	8 644	354	4,09	295	3,41	445	817
Dolnośląskie	9	1 518,2	9 518	371	3,90	313	3,29	448	768
Lubuskie	3	1 430,7	9 406	338	3,59	322	3,42	447	799
Opolskie	9	4 582,3	10 171	389	3,82	340	3,34	420	761
Śląskie	4	764,4	9 938	407	4,09	320	3,22	431	772
Wielkopolskie	45	11 223,0	10 026	389	3,88	338	3,37	428	786
RO POZNAŃ	70	19 518,6	9 950	384	3,86	334	3,36	429	779
Kujawsko-Pomorskie	15	4 163,9	10 940	420	3,84	361	3,30	428	781
Pomorskie	5	839,3	9 482	383	4,04	317	3,34	441	805
Warmińsko-Mazurskie	7	1 015,6	7 592	302	3,98	257	3,39	430	836
Zachodniopomorskie	8	2 510,6	10 312	401	3,89	343	3,33	448	818
RO BYDGOSZCZ	35	8 529,4	10 250	398	3,88	340	3,32	435	800
POLSKA	143	33 449,4	9 819	383	3,90	329	3,35	433	791
SEKTOR PRYWATNY									
Lubelskie	1 184	34 479,1	7 326	302	4,12	249	3,40	436	821
Łódzkie	1 424	38 593,8	7 282	304	4,18	245	3,37	431	799
Małopolskie	725	10 370,5	5 571	228	4,10	185	3,32	416	835
Mazowieckie	3 885	125 109,6	7 200	300	4,17	245	3,40	434	826
Podkarpackie	328	6 128,8	5 900	243	4,12	199	3,38	417	861
Podlaskie	3 767	134 121,4	7 273	301	4,14	243	3,34	438	849
Świętokrzyskie	297	5 706,3	6 773	289	4,27	228	3,36	435	822
RO PARZNIĘW	11 610	354 509,5	7 178	298	4,15	242	3,37	434	832
Dolnośląskie	211	15 394,4	8 468	336	3,97	285	3,37	431	819
Lubuskie	86	5 838,2	8 214	330	4,02	276	3,36	426	853
Opolskie	314	17 791,6	7 820	321	4,10	262	3,35	425	808
Śląskie	316	14 206,4	7 936	317	3,99	265	3,34	430	822
Wielkopolskie	3 452	126 941,8	8 151	328	4,02	276	3,38	434	805
RO POZNAŃ	4 379	180 172,4	8 131	327	4,02	274	3,37	433	809
Kujawsko-Pomorskie	1 709	56 933,9	7 726	314	4,07	260	3,36	433	808
Pomorskie	1 050	31 598,1	7 160	291	4,07	238	3,33	432	835
Warmińsko-Mazurskie	1 518	61 416,8	7 214	293	4,06	240	3,33	427	856
Zachodniopomorskie	295	15 160,7	7 549	304	4,02	253	3,35	434	842
RO BYDGOSZCZ	4 572	165 109,5	7 396	301	4,07	247	3,34	431	833
POLSKA	20 561	699 791,4	7 475	307	4,10	251	3,36	433	826

Tabela nr 7. Przecięte wydajności ocenianych krów mlecznych w rasach i grupach laktacyjnych*Average milk yield in recorded population, according to breeds and lactation groups*

Rasa odmiana breed	Laktacje lactations	Liczba laktacji lactation no.	Średnio dni doju average days in milking	Przeciętna wydajność average yield					
				mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat+protein
					kg	%	kg	%	
HO	100-dniowe dla pierwiastek	181 837	100	2 697	105	3,88	83	3,07	188
	I	163 662	301	7 390	293	3,96	242	3,27	535
	II	119 691	300	8 081	324	4,01	268	3,32	592
	III	83 269	300	8 245	334	4,05	271	3,29	605
	IV-te i dalsze	111 773	299	7 617	314	4,12	250	3,28	564
	razem odmiana:	478 395	300	7 765	313	4,03	256	3,29	569
RW	100-dniowe dla pierwiastek	7 168	100	2 458	97	3,96	76	3,09	173
	I	6 375	300	6 598	270	4,09	220	3,33	490
	II	4 583	298	7 287	299	4,10	246	3,37	545
	III	3 240	299	7 593	313	4,12	253	3,33	566
	IV-te i dalsze	4 249	298	6 975	290	4,16	231	3,31	521
	razem odmiana:	18 447	299	7 031	289	4,11	234	3,33	523
SM	100-dniowe dla pierwiastek	2 722	100	2 119	84	3,95	68	3,22	152
	I	2 367	295	5 605	233	4,15	193	3,44	426
	II	1 846	293	6 206	259	4,17	215	3,47	474
	III	1 597	294	6 268	259	4,13	216	3,44	475
	IV-te i dalsze	2 799	295	6 010	245	4,07	204	3,39	449
	razem rasa:	8 609	295	5 989	247	4,12	205	3,43	452
RP	100-dniowe dla pierwiastek	414	100	1 311	55	4,19	42	3,22	97
	I	418	282	3 183	138	4,35	107	3,35	245
	II	358	282	3 504	156	4,44	119	3,40	275
	III	324	283	3 799	167	4,40	128	3,37	295
	IV-te i dalsze	1 206	287	3 875	167	4,31	130	3,36	297
	razem rasa:	2 306	285	3 681	160	4,35	124	3,37	284
JE	100-dniowe dla pierwiastek	293	100	2 121	100	4,69	73	3,42	173
	I	259	298	5 735	286	4,99	215	3,74	501
	II	184	296	5 922	304	5,14	227	3,84	531
	III	162	298	6 122	313	5,12	235	3,84	548
	IV-te i dalsze	240	297	5 851	303	5,18	223	3,81	526
	razem rasa:	845	297	5 883	301	5,11	224	3,80	525
MO	100-dniowe dla pierwiastek	802	100	2 446	96	3,91	80	3,26	176
	I	598	298	6 602	263	3,99	228	3,45	491
	II	590	297	7 462	296	3,96	260	3,49	556
	III	419	295	7 720	303	3,92	267	3,46	570
	IV-te i dalsze	420	295	7 513	292	3,88	260	3,46	552
	razem rasa:	2 027	297	7 272	287	3,94	252	3,47	539

Rasa odmiana breed	Laktacje lactations	Liczba laktacji lactation no.	Średnio dni doju average days in milking	Przeciętna wydajność average yield					
				mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat+protein
					kg	%	kg	%	
BG	100-dniowe dla pierwiastek	92	100	1 628	63	3,84	49	3,03	112
	I	92	289	3 643	145	3,97	117	3,21	262
	II	72	276	4 025	163	4,05	132	3,28	295
	III	77	287	4 574	181	3,96	149	3,25	330
	IV-te i dalsze	155	286	4 562	181	3,97	148	3,25	329
	razem rasa:	396	285	4 253	169	3,98	138	3,25	307
ZR	100-dniowe dla pierwiastek	609	100	1 670	67	3,98	51	3,06	118
	I	613	292	4 095	169	4,12	132	3,22	301
	II	473	289	4 525	187	4,14	150	3,31	337
	III	282	292	4 862	201	4,14	159	3,26	360
	IV-te i dalsze	1 664	292	4 612	188	4,08	149	3,23	337
	razem rasa:	3 032	291	4 517	186	4,11	146	3,24	332
ZB	100-dniowe dla pierwiastek	431	100	1 676	65	3,90	51	3,04	116
	I	440	294	4 125	168	4,07	132	3,20	300
	II	280	288	4 542	193	4,24	150	3,30	343
	III	114	287	5 034	207	4,12	165	3,27	372
	IV-te i dalsze	895	293	4 904	199	4,06	160	3,26	359
	razem rasa:	1 729	292	4 656	191	4,10	151	3,25	342
BS	100-dniowe dla pierwiastek	84	100	2 351	93	3,96	76	3,22	169
	I	58	300	6 127	265	4,32	215	3,50	480
	II	36	303	6 967	300	4,31	243	3,49	543
	III	30	303	7 839	348	4,44	278	3,54	626
	IV-te i dalsze	58	302	7 471	322	4,31	261	3,49	583
	razem rasa:	182	302	7 004	303	4,33	245	3,50	548
SR	100-dniowe dla pierwiastek	59	100	2 387	98	4,10	77	3,22	175
	I	70	298	6 724	287	4,27	235	3,49	522
	II	25	300	7 259	328	4,52	260	3,58	588
	III	8	292	7 855	332	4,23	275	3,50	607
	IV-te i dalsze	46	291	8 005	346	4,32	283	3,53	629
	razem rasa:	149	296	7 270	314	4,32	256	3,52	570
NR	100-dniowe dla pierwiastek	71	100	2 382	98	4,12	76	3,20	174
	I	41	301	6 422	281	4,38	219	3,41	500
	II	26	299	7 127	307	4,31	252	3,54	559
	III	9	299	7 665	326	4,25	269	3,51	595
	IV-te i dalsze	10	303	7 185	318	4,42	246	3,42	564
	razem rasa:	86	300	6 854	297	4,34	238	3,47	535

Rasa odmiana breed	Laktacje lactations	Liczba laktacji lactation no.	Średnio dni doju average days in milking	Przeciętna wydajność average yield					
				mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein		tłuszcz + białko fat+protein
					kg	%	kg	%	
MM	100-dniowe dla pierwiastek	16 317	100	2 319	93	4,02	73	3,13	166
	I	14 384	297	6 147	257	4,18	206	3,35	463
	II	10 197	296	6 762	284	4,20	232	3,43	516
	III	6 379	296	7 043	297	4,21	238	3,38	535
	IV-te i dalsze	6 433	296	6 645	279	4,20	223	3,35	502
	razem:	37 393	296	6 553	275	4,20	222	3,38	497
INNE RASY	100-dniowe dla pierwiastek	303	100	2 388	95	3,97	76	3,18	171
	I	126	294	6 224	258	4,15	212	3,41	470
	II	53	293	6 872	284	4,13	243	3,53	527
	III	33	299	7 276	321	4,41	250	3,43	571
	IV-te i dalsze	16	300	5 775	250	4,32	195	3,38	445
	razem:	228	295	6 496	273	4,20	223	3,44	496
RAZEM RASY	100-dniowe dla pierwiastek	211 202	100	2 641	103	3,89	81	3,07	184
	I	189 503	300	7 211	287	3,98	237	3,28	524
	II	138 414	299	7 892	318	4,03	264	3,34	582
	III	95 943	299	8 071	329	4,07	266	3,30	595
	IV-te i dalsze	129 964	299	7 413	305	4,12	244	3,29	549
	razem:	553 824	300	7 578	306	4,04	250	3,30	556

Tabela nr 8. Przeciętna wydajność życiowa krów ubitych w roku 2014 według ras i województw

Average lifetime production of culled cows in 2014, according to breeds and voivodships

Województwa Voivodships	Liczba krów cows no.	Długość użytkowania w latach production length	Długość życia w latach lifespan	Przeciętna wydajność average yield				
				mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein	
					kg	%	kg	%
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ								
Dolnośląskie	4 202	3,09	5,40	26 632	1 067	4,01	893	3,35
Kujawsko-Pomorskie	16 652	3,25	5,66	24 841	1 022	4,11	829	3,34
Lubelskie	8 348	3,25	5,94	23 093	961	4,16	775	3,36
Lubuskie	2 012	3,09	5,89	25 660	1 006	3,92	872	3,40
Łódzkie	9 390	3,27	5,90	23 759	1 005	4,23	793	3,34
Małopolskie	1 099	3,37	5,99	24 740	1 012	4,09	817	3,30
Mazowieckie	31 453	3,23	5,96	22 231	938	4,22	745	3,35
Opolskie	5 243	3,05	5,31	25 063	1 004	4,01	836	3,34
Podkarpackie	540	3,31	6,24	22 207	895	4,03	736	3,31
Podlaskie	32 271	3,01	5,92	21 203	890	4,20	704	3,32
Pomorskie	7 796	3,48	6,10	24 085	987	4,10	796	3,30
Śląskie	3 670	3,11	5,57	24 951	1 002	4,02	831	3,33
Świętokrzyskie	1 065	3,28	6,03	23 181	987	4,26	771	3,33
Warmińsko-Mazurskie	14 305	3,22	6,10	22 860	948	4,15	755	3,30
Wielkopolskie	38 708	3,03	5,43	24 350	991	4,07	822	3,38
Zachodniopomorskie	4 630	3,41	5,81	26 651	1 068	4,01	886	3,32
POLSKA	181 384	3,16	5,78	23 399	967	4,13	782	3,34

Województwa Voivodships	Liczba krów cows no.	Długość użytkowania w latach production length	Długość życia w latach lifespan	Przeciętna wydajność average yield				
				mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein	
					kg	%	kg	%
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ								
Dolnośląskie	500	3,67	6,29	25 938	1 052	4,06	865	3,33
Kujawsko-Pomorskie	180	2,37	4,70	17 430	724	4,15	593	3,40
Lubelskie	239	2,97	5,65	20 248	879	4,34	693	3,42
Lubuskie	19	2,59	5,69	13 205	659	4,99	481	3,64
Łódzkie	135	2,63	5,40	17 666	752	4,26	592	3,35
Małopolskie	347	3,64	6,21	20 813	868	4,17	686	3,30
Mazowieckie	927	2,69	5,42	17 637	741	4,20	594	3,37
Opolskie	1 329	3,35	5,77	24 517	1 014	4,14	825	3,37
Podkarpackie	124	3,55	6,19	20 078	845	4,21	664	3,31
Podlaskie	1 406	2,65	5,73	17 473	740	4,24	590	3,38
Pomorskie	64	2,35	4,67	17 328	682	3,94	572	3,30
Śląskie	260	3,34	5,90	21 773	926	4,25	721	3,31
Świętokrzyskie	39	2,61	5,21	18 421	759	4,12	605	3,28
Warmińsko-Mazurskie	326	2,65	5,76	17 159	730	4,25	580	3,38
Wielkopolskie	359	2,62	5,15	18 967	803	4,23	658	3,47
Zachodniopomorskie	56	3,57	6,24	24 680	1 033	4,19	817	3,31
POLSKA	6 310	2,99	5,70	20 296	849	4,18	683	3,37
RASA SIMENTALSKA								
Dolnośląskie	41	3,90	6,51	24 584	1 074	4,37	865	3,52
Kujawsko-Pomorskie	225	2,75	5,09	16 571	678	4,09	575	3,47
Lubelskie	213	2,04	5,44	11 669	479	4,10	416	3,57
Lubuskie	43	3,95	6,73	24 139	937	3,88	807	3,34
Łódzkie	53	2,40	4,86	15 645	652	4,17	544	3,48
Małopolskie	102	3,68	7,21	17 354	693	3,99	574	3,31
Mazowieckie	239	2,74	5,41	16 548	693	4,19	578	3,49
Opolskie	24	2,10	4,59	12 083	531	4,39	437	3,62
Podkarpackie	697	4,13	6,92	20 771	851	4,10	704	3,39
Podlaskie	278	2,96	6,16	16 752	701	4,18	570	3,40
Pomorskie	112	3,04	5,39	17 312	757	4,37	596	3,44
Śląskie	14	3,16	6,16	19 191	802	4,18	642	3,35
Świętokrzyskie	19	3,54	6,17	19 575	810	4,14	651	3,33
Warmińsko-Mazurskie	301	3,77	6,49	22 152	915	4,13	751	3,39
Wielkopolskie	312	2,97	5,48	20 238	857	4,23	718	3,55
Zachodniopomorskie	118	3,61	5,97	19 986	797	3,99	684	3,42
POLSKA	2 791	3,31	6,08	18 688	773	4,14	642	3,44
RASA POLSKA CZERWONA								
Dolnośląskie	2	7,00	9,97	13 485	586	4,35	472	3,50
Kujawsko-Pomorskie	8	4,53	6,85	17 707	721	4,07	606	3,42
Lubelskie	5	5,64	7,94	16 437	715	4,35	582	3,54
Lubuskie	2	2,20	3,98	5 090	169	3,32	166	3,26
Łódzkie	4	3,28	5,65	16 843	745	4,42	630	3,74
Małopolskie	257	5,45	8,98	20 852	881	4,23	692	3,32
Mazowieckie	16	4,99	8,08	14 090	615	4,36	476	3,38
Podkarpackie	6	4,42	6,90	20 611	900	4,37	723	3,51
Podlaskie	80	5,97	9,07	17 381	726	4,18	603	3,47
Śląskie	14	2,91	6,27	7 253	311	4,29	253	3,49
Świętokrzyskie	14	3,74	5,84	22 684	1 016	4,48	763	3,36
Warmińsko-Mazurskie	18	4,44	7,40	13 614	564	4,14	465	3,42

Województwa Voivodships	Liczba krów cows no.	Długość użytkowania w latach production length	Długość życia w latach lifespan	Przeciętna wydajność average yield				
				mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein	
					kg	%	kg	%
Wielkopolskie	1	1,10	13,93	4 664	205	4,40	140	3,00
Zachodniopomorskie	1	0,20	2,47	686	24	3,50	25	3,64
POLSKA	428	5,27	8,57	18 917	800	4,23	636	3,36
RASA JERSEY								
Dolnośląskie	6	3,23	5,60	21 373	1 019	4,77	822	3,85
Kujawsko-Pomorskie	15	3,15	6,41	12 913	691	5,35	496	3,84
Lubelskie	5	4,26	6,61	23 149	1 111	4,80	800	3,46
Łódzkie	19	2,67	5,49	14 395	724	5,03	542	3,77
Małopolskie	8	2,94	6,88	13 195	654	4,96	489	3,71
Mazowieckie	62	3,45	6,55	17 622	959	5,44	683	3,88
Opolskie	5	3,60	6,03	19 220	1 097	5,71	744	3,87
Podlaskie	14	3,56	6,14	22 396	1 102	4,92	839	3,75
Pomorskie	5	1,22	7,52	5 340	263	4,93	197	3,69
Śląskie	5	1,56	3,81	7 055	367	5,20	264	3,74
Świętokrzyskie	42	3,37	5,67	23 251	1 220	5,25	892	3,84
Warmińsko-Mazurskie	27	4,40	7,53	19 307	1 060	5,49	744	3,85
Wielkopolskie	118	2,92	5,17	17 304	892	5,15	669	3,87
Zachodniopomorskie	8	2,66	5,17	12 836	685	5,34	482	3,76
POLSKA	339	3,20	5,88	17 768	929	5,23	681	3,83
RASA MONTBELIARDE								
Dolnośląskie	71	3,75	6,30	30 106	1 246	4,14	1 031	3,42
Kujawsko-Pomorskie	7	1,30	3,51	8 626	371	4,30	300	3,48
Lubelskie	134	3,23	5,84	26 586	995	3,74	942	3,54
Lubuskie	5	1,78	4,69	8 883	324	3,65	293	3,30
Łódzkie	12	1,61	4,19	12 188	489	4,01	431	3,54
Małopolskie	1	1,30	7,75	4 478	151	3,37	145	3,24
Mazowieckie	57	2,84	5,58	18 242	733	4,02	634	3,48
Opolskie	7	3,37	6,18	20 730	798	3,85	696	3,36
Podkarpackie	1	0,70	3,32	2 549	92	3,61	78	3,06
Podlaskie	33	2,72	5,37	18 284	759	4,15	631	3,45
Pomorskie	26	1,75	4,14	11 531	450	3,90	397	3,44
Warmińsko-Mazurskie	9	2,70	5,47	17 571	696	3,96	591	3,36
Wielkopolskie	120	2,58	4,87	17 477	742	4,25	602	3,44
Zachodniopomorskie	161	3,32	5,82	22 118	880	3,98	778	3,52
POLSKA	644	2,99	5,52	21 526	859	3,99	751	3,49
RASA BIAŁOGRZBIETA								
Kujawsko-Pomorskie	1	4,00	5,97	11 377	601	5,28	414	3,64
Lubelskie	19	5,03	7,73	20 231	815	4,03	682	3,37
Mazowieckie	12	3,42	8,28	14 253	576	4,04	471	3,30
Podkarpackie	1	2,10	9,44	14 029	572	4,08	473	3,37
Podlaskie	21	3,43	6,62	18 403	769	4,18	609	3,31
Warmińsko-Mazurskie	11	4,10	7,20	16 369	590	3,60	500	3,05
POLSKA	65	4,00	7,39	17 651	711	4,03	581	3,29
RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA								
Dolnośląskie	99	5,45	8,72	27 856	1 117	4,01	892	3,20
Małopolskie	328	5,36	9,80	22 593	914	4,05	727	3,22
Mazowieckie	1	2,60	4,95	15 715	764	4,86	530	3,37
Opolskie	23	5,12	7,98	33 436	1 417	4,24	1 106	3,31
Podkarpackie	25	3,93	7,26	19 948	839	4,21	660	3,31

Województwa Voivodships	Liczba krów cows no.	Długość użytkowania w latach production length	Długość życia w latach lifespan	Przeciętna wydajność average yield				
				mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein	
					kg	%	kg	%
Podlaskie	16	3,68	6,02	20 343	858	4,22	705	3,47
Śląskie	17	6,26	8,68	35 829	1 528	4,26	1 185	3,31
POLSKA	509	5,27	9,22	24 335	991	4,07	787	3,23
RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA								
Dolnośląskie	10	4,72	9,11	25 968	1 130	4,35	875	3,37
Kujawsko-Pomorskie	8	6,80	10,03	29 598	1 267	4,28	989	3,34
Lubelskie	48	5,49	9,40	25 290	1 041	4,12	822	3,25
Łódzkie	3	1,57	4,94	6 183	255	4,12	204	3,30
Małopolskie	13	6,29	11,08	33 692	1 332	3,95	1 078	3,20
Mazowieckie	5	3,30	7,01	13 472	579	4,30	457	3,39
Opolskie	3	6,30	10,11	36 083	1 584	4,39	1 170	3,24
Podkarpackie	13	5,29	10,90	24 931	978	3,92	815	3,27
Podlaskie	47	5,33	9,87	26 440	1 094	4,14	873	3,30
Pomorskie	68	5,23	9,56	23 344	944	4,04	758	3,25
Śląskie	2	3,15	5,59	17 624	776	4,40	639	3,63
Świętokrzyskie	3	4,93	10,34	23 879	966	4,05	774	3,24
Warmińsko-Mazurskie	151	5,19	8,70	23 812	991	4,16	778	3,27
Wielkopolskie	1	1,90	3,91	9 797	488	4,98	362	3,70
Zachodniopomorskie	40	5,31	8,34	25 956	1 074	4,14	842	3,24
POLSKA	415	5,25	9,15	24 692	1 019	4,13	807	3,27
RASA BROWN SWISS								
Kujawsko-Pomorskie	3	1,63	4,25	12 238	551	4,50	432	3,53
Lubelskie	5	1,52	4,07	11 380	508	4,46	434	3,81
Łódzkie	4	1,83	3,96	11 672	573	4,91	412	3,53
Mazowieckie	11	2,95	5,63	21 820	941	4,31	791	3,63
Podlaskie	7	2,24	4,69	15 914	670	4,21	558	3,51
Śląskie	1	1,00	3,17	6 027	271	4,50	221	3,67
Wielkopolskie	1	3,00	5,15	23 634	1 087	4,60	952	4,03
Zachodniopomorskie	12	3,98	6,65	21 866	1 018	4,66	780	3,57
POLSKA	44	2,72	5,27	17 813	798	4,48	642	3,60
RASA SZWEDZKA CZERWONA								
Kujawsko-Pomorskie	29	4,61	6,88	34 718	1 533	4,42	1 233	3,55
Łódzkie	5	0,90	2,94	7 059	352	4,99	256	3,63
Mazowieckie	3	5,70	7,72	38 243	1 802	4,71	1 357	3,55
Podlaskie	4	2,48	4,86	17 732	708	3,99	596	3,36
Pomorskie	4	4,83	7,05	31 224	1 260	4,04	1 116	3,57
Warmińsko-Mazurskie	5	3,68	5,98	28 959	1 330	4,59	1 013	3,50
Wielkopolskie	13	3,38	5,71	24 701	1 065	4,31	893	3,62
POLSKA	63	3,92	6,18	28 866	1 270	4,40	1 026	3,55
RASA NORWESKA CZERWONA								
Kujawsko-Pomorskie	13	2,67	4,77	18 493	837	4,53	657	3,55
Mazowieckie	8	2,61	4,75	18 112	704	3,89	617	3,41
Podlaskie	1	0,80	3,32	5 107	250	4,90	181	3,54
POLSKA	22	2,56	4,70	17 746	762	4,29	621	3,50
MIESZAŃCE MIĘDZYRASOWE								
Dolnośląskie	278	2,46	4,91	18 145	765	4,22	622	3,43
Kujawsko-Pomorskie	846	2,38	4,80	15 030	642	4,27	512	3,41
Lubelskie	625	2,12	4,66	13 722	589	4,29	471	3,43
Lubuskie	138	2,48	5,31	15 744	645	4,10	540	3,43

Województwa Voivodships	Liczba krów cows no.	Długość użytkowania w latach production length	Długość życia w latach lifespan	Przeciętna wydajność average yield				
				mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein	
					kg	%	kg	%
Łódzkie	650	2,43	5,19	15 838	693	4,38	540	3,41
Małopolskie	124	3,15	6,01	17 231	712	4,13	579	3,36
Mazowieckie	2 014	2,31	5,10	14 362	625	4,35	491	3,42
Opolskie	308	2,26	4,63	14 684	619	4,22	500	3,41
Podkarpackie	104	3,66	6,33	19 835	821	4,14	662	3,34
Podlaskie	2 130	2,23	5,33	13 637	578	4,24	458	3,36
Pomorskie	497	2,10	4,74	12 428	519	4,18	420	3,38
Śląskie	249	2,59	5,07	17 222	735	4,27	590	3,43
Świętokrzyskie	82	2,09	4,63	13 020	571	4,39	439	3,37
Warmińsko-Mazurskie	1 141	2,36	5,47	14 693	614	4,18	493	3,36
Wielkopolskie	2 371	2,39	4,77	17 115	727	4,25	593	3,46
Zachodniopomorskie	207	2,56	5,06	16 584	678	4,09	566	3,41
POLSKA	11 764	2,34	5,06	15 114	643	4,25	515	3,41
INNE RASY								
Dolnośląskie	5	0,90	3,02	4 035	157	3,89	133	3,30
Kujawsko-Pomorskie	3	0,53	2,72	2 587	94	3,63	88	3,40
Lubelskie	34	0,60	3,85	3 398	146	4,30	125	3,68
Lubuskie	7	0,71	3,98	2 154	86	3,99	80	3,71
Łódzkie	5	0,82	5,41	5 765	228	3,95	194	3,37
Małopolskie	2	0,45	2,82	3 920	152	3,88	140	3,57
Mazowieckie	59	0,71	4,19	4 617	192	4,16	162	3,51
Opolskie	1	0,90	2,81	975	46	4,72	34	3,49
Podkarpackie	2	3,50	5,41	22 428	864	3,85	728	3,25
Podlaskie	62	0,98	3,83	5 944	248	4,17	200	3,36
Pomorskie	6	0,15	3,52	749	33	4,41	23	3,07
Śląskie	2	1,00	7,79	3 685	154	4,18	132	3,58
Warmińsko-Mazurskie	11	2,44	6,09	8 527	373	4,37	303	3,55
Wielkopolskie	18	0,56	3,75	3 890	159	4,09	136	3,50
Zachodniopomorskie	3	4,00	7,72	24 908	1 204	4,83	913	3,67
POLSKA	220	0,90	4,13	5 147	216	4,20	179	3,48
RAZEM RASY								
Dolnośląskie	5 214	3,18	5,55	26 133	1 052	4,03	877	3,36
Kujawsko-Pomorskie	17 990	3,20	5,60	24 190	997	4,12	809	3,34
Lubelskie	9 675	3,15	5,85	22 141	922	4,16	745	3,36
Lubuskie	2 229	3,05	5,86	24 754	973	3,93	842	3,40
Łódzkie	10 277	3,20	5,84	23 081	978	4,24	772	3,34
Małopolskie	2 281	3,95	7,00	22 641	930	4,11	746	3,29
Mazowieckie	34 867	3,16	5,89	21 563	911	4,22	724	3,36
Opolskie	6 943	3,07	5,37	24 474	989	4,04	818	3,34
Podkarpackie	1 513	3,76	6,62	21 169	865	4,09	709	3,35
Podlaskie	36 370	2,96	5,89	20 548	863	4,20	683	3,32
Pomorskie	8 578	3,39	6,02	23 203	952	4,10	768	3,31
Śląskie	4 234	3,10	5,58	24 228	979	4,04	807	3,33
Świętokrzyskie	1 264	3,20	5,91	22 320	958	4,29	746	3,34
Warmińsko-Mazurskie	16 305	3,18	6,08	22 139	919	4,15	733	3,31
Wielkopolskie	42 022	2,99	5,39	23 817	973	4,09	806	3,38
Zachodniopomorskie	5 236	3,39	5,81	25 899	1 039	4,01	864	3,34
POLSKA	204 998	3,12	5,76	22 722	941	4,14	761	3,35

**Tabela nr 9. Przeciętna wydajność życiowa krów ubitych w roku 2014
w poszczególnych instytucjach i sektorach**

Average lifetime production of culled cows in 2014, in particular institutions and sectors

Instytucja sektor institution sector	Liczba krów cows no.	Długość użytkowania w latach production length	Długość życia w latach lifespan	Przeciętna wydajność average yield				
				mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein	
					kg	%	kg	%
WŁASNOŚĆ PAŃSTWOWA	220	3,28	5,50	27 106	1 172	4,32	930	3,43
GOSPODARSTWA PODLEGŁE MRiRW	161	2,81	5,20	19 189	796	4,15	649	3,38
AGENCJA NIERUCHOMOŚCI ROLNYCH	8 247	3,07	5,23	30 342	1 193	3,93	1013	3,34
INSTYTUT ZOOTECHNIKI (IZ)	969	2,97	5,35	24 285	935	3,85	821	3,38
POLSKA AKADEMIA NAUK (PAN)	50	3,58	6,12	24 914	971	3,90	817	3,28
GOSPODARSTWA PODLEGŁE WOJEWODZIE	60	2,32	5,47	16 611	726	4,37	554	3,34
STACJE HODOWLI ROŚLIN (SHR)	591	2,83	5,11	23 868	954	4,00	823	3,45
SPÓŁKI PAŃSTWOWE	121	2,34	4,75	21 743	867	3,99	746	3,43
INNE PAŃSTWOWE	434	2,93	5,26	22 212	862	3,88	755	3,40
WŁASNOŚĆ SAMORZĄDOWA	104	2,53	4,65	18 373	749	4,08	629	3,42
GOSPODARSTWA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	17	2,93	5,26	14 635	688	4,70	497	3,40
SPÓŁKI WŁASNOŚCI SAMORZĄDOWEJ	5	3,56	5,91	17 895	891	4,98	638	3,57
RAZEM SEKTOR PUBLICZNY	10 979	3,03	5,24	28 571	1 125	3,94	958	3,35
WŁASNOŚĆ PRYWATNA KRAJOWA	5 808	2,65	5,49	19 630	805	4,10	660	3,36
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE	158 662	3,18	5,91	22 154	929	4,19	741	3,34
SPÓŁDZIELNIE PRODUKCJI ROLNEJ	6 590	2,96	5,25	23 546	943	4,00	796	3,38
SPÓŁKI PRYWATNE KRAJOWE	15 954	2,88	5,13	24 319	965	3,97	818	3,36
GOSPODARSTWA DZIERŻAWIONE	5 015	2,93	5,25	23 867	952	3,99	806	3,38
FUNDACJE	128	3,01	5,32	18 057	742	4,11	596	3,30
POZOSTAŁE JEDNOSTKI WŁASN. PRYW. KRAJOWEJ	4	6,05	9,07	24 796	1 024	4,13	787	3,17
WŁASNOŚĆ ZAGRANICZNA	134	3,26	5,56	31 462	1 181	3,75	1014	3,22
SPÓŁKI PRYWATNE ZAGRANICZNE	1 642	3,15	5,34	26 675	1 050	3,94	894	3,35
WŁASN. MIESZ. Z UDZIAŁEM KAPITAŁU PRYWATNEGO	82	3,21	5,40	25 923	1 098	4,24	896	3,46
RAZEM SEKTOR PRYWATNY	194 019	3,12	5,79	22 391	930	4,15	750	3,35
POLSKA	204 998	3,12	5,76	22 722	941	4,14	761	3,35

Tabela nr 10. Liczba krów w przedziałach wydajności według kg mleka i ras*Distribution of cows by yield intervals and breeds*

Przedziały wydajności (kg mleka) yield intervals	Laktacje zakończone ogółem finished lactations	Rasy breeds													
		HO	RW	SM	RP	JE	MO	BG	ZR	ZB	BS	SR	NR	MM	Inne
pow. 20000	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
19000–19999	13	13	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
18000–18999	28	27	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
17000–17999	87	86	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–
16000–16999	303	295	6	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	–
15000–15999	904	873	16	1	–	–	2	–	–	–	–	–	–	12	–
14000–14999	2 204	2 131	44	1	–	–	2	–	1	–	–	–	–	25	–
13000–13999	5 159	4 953	115	4	–	–	19	–	–	–	–	2	–	66	–
12000–12999	10 690	10 247	207	12	–	–	34	–	–	–	–	1	–	188	1
11000–11999	20 573	19 618	467	39	–	1	39	–	1	1	2	2	–	401	2
10000–10999	36 985	34 905	824	120	–	3	95	–	1	2	6	5	3	1 017	4
9000–9999	60 660	56 504	1 408	282	–	15	165	1	12	7	10	10	4	2 231	11
8000–8999	87 212	79 451	2 453	639	1	43	319	4	29	25	23	24	14	4 158	29
7000–7999	106 190	94 281	3 323	1 214	15	116	424	14	86	75	47	41	17	6 500	37
6000–6999	106 733	91 313	3 873	1 761	74	230	407	27	270	186	51	38	26	8 408	69
5000–5999	85 271	69 367	3 680	2 205	203	239	380	64	603	375	28	22	20	8 048	37
4000–4999	54 266	41 265	2 452	1 945	571	167	205	106	940	524	21	17	8	6 006	39
0–3999	101 446	81 957	3 648	2 429	1 697	275	376	218	1 403	786	27	29	8	8 448	145
RAZEM	678 725	587 287	22 517	10 652	2 561	1 089	2 467	434	3 346	1 981	215	191	100	45 511	374

Tabela nr 11. Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według metod oceny

Average milk yield in recorded population by recording performance methods (RPM)

Metoda oceny (RPM)	Województwo Region Oceny voivodship milk recoding region	Liczba obór herds no.	% udział liczby krów w metodzie do ogółem ocenianych w województwie % RPM distribution in voivodship	Liczba krów przeciętnie average cows no.	Mleko kg milk	Tłuszcz fat		Białko protein		Tłuszcz + białko kg F+P
						kg	%	kg	%	
A4	Lubelskie	148	20	6 938,6	8 414	334	3,97	288	3,42	622
	Łódzkie	94	13	5 336,0	8 614	350	4,06	292	3,39	642
	Małopolskie	26	15	1 704,0	8 152	324	3,98	272	3,33	596
	Mazowieckie	62	4	4 843,1	8 372	342	4,09	283	3,38	625
	Podkarpackie	41	30	2 060,9	6 841	281	4,11	234	3,42	515
	Podlaskie	171	8	10 649,7	8 567	350	4,09	289	3,37	639
	Świętokrzyskie	7	9	527,6	9 238	391	4,23	323	3,50	714
	RO PARZNIEW	549	9	32 059,9	8 446	342	4,05	286	3,39	628
	Dolnośląskie	85	72	12 221,7	9 129	358	3,92	307	3,36	665
	Lubuskie	47	81	5 860,9	8 947	349	3,90	301	3,36	650
	Opolskie	63	53	11 946,8	9 102	359	3,94	303	3,33	662
	Śląskie	89	47	7 069,9	8 819	348	3,95	293	3,32	641
	Wielkopolskie	1 287	53	73 684,1	8 863	348	3,93	300	3,38	648
	RO POZNAŃ	1 571	55	110 783,4	8 913	350	3,93	300	3,37	650
	Kujawsko-Pomorskie	407	37	22 609,3	8 848	353	3,99	297	3,36	650
	Pomorskie	155	27	8 913,3	8 476	340	4,01	283	3,34	623
	Warmińsko-Mazurskie	76	10	6 099,8	8 863	341	3,85	297	3,35	638
	Zachodniopomorskie	46	44	7 829,5	9 367	371	3,96	313	3,34	684
	RO BYDGOSZCZ	684	26	45 451,9	8 847	352	3,98	296	3,35	648
	POLSKA	2 804	26	188 295,2	8 817	349	3,96	297	3,37	646
AT4	Lubelskie	899	73	25 846,8	7 223	299	4,14	246	3,41	545
	Łódzkie	1 198	80	31 575,2	7 201	302	4,20	243	3,37	545
	Małopolskie	695	84	9 323,5	5 414	224	4,14	180	3,32	404
	Mazowieckie	3 729	94	118 280,5	7 167	299	4,17	244	3,40	543
	Podkarpackie	215	56	3 849,5	5 758	238	4,13	194	3,36	432
	Podlaskie	3 493	89	120 463,1	7 170	298	4,15	239	3,33	537
	Świętokrzyskie	238	79	4 820,9	6 779	289	4,26	229	3,37	518
	RO PARZNIEW	10 467	87	314 159,5	7 101	295	4,16	239	3,37	534
	Dolnośląskie	123	26	4 392,8	7 076	290	4,10	239	3,37	529
	Lubuskie	37	18	1 319,0	6 419	265	4,12	220	3,43	485
	Opolskie	207	42	9 332,3	7 521	311	4,14	254	3,38	565
	Śląskie	201	47	7 107,3	7 429	299	4,03	249	3,35	548
	Wielkopolskie	1 970	43	59 377,3	7 693	315	4,10	260	3,38	575
	RO POZNAŃ	2 538	41	81 528,7	7 595	311	4,10	256	3,37	567
	Kujawsko-Pomorskie	1 172	54	32 911,4	7 364	301	4,08	246	3,34	547
	Pomorskie	848	69	22 505,8	6 816	279	4,09	227	3,33	506
	Warmińsko-Mazurskie	1 434	90	55 998,4	7 047	288	4,09	235	3,33	523
	Zachodniopomorskie	218	52	9 215,5	6 857	277	4,04	230	3,35	507
	RO BYDGOSZCZ	3 672	69	120 631,1	7 077	289	4,09	236	3,34	525
	POLSKA	16 677	70	516 319,3	7 173	296	4,13	241	3,36	537

Metoda oceny (RPM)	Województwo Region Oceny voivodship milk recodring region	Liczba obór herds no.	% udział liczby krów w metodzie do ogółem ocenianych w województwie % RPM distribution in voivodship	Liczba krów przeciętnie average cows no.	Mleko kg milk	Tłuszcz fat		Białko protein		Tłuszcz + białko kg F+P
						kg	%	kg	%	
A8	Lubelskie	145	7	2 573,0	5 866	249	4,25	194	3,31	443
	Łódzkie	138	7	2 781,0	6 423	278	4,32	214	3,33	492
	Małopolskie	9	1	91,1	5 910	252	4,27	199	3,37	451
	Mazowieckie	102	2	2 919,0	7 162	297	4,15	241	3,36	538
	Podkarpackie	77	14	944,7	5 272	216	4,09	178	3,37	394
	Podlaskie	106	3	3 636,1	6 931	287	4,14	231	3,33	518
	Świętokrzyskie	55	12	746,6	6 368	280	4,39	211	3,31	491
	RO PARZNIW	632	4	13 691,5	6 524	275	4,21	218	3,34	493
	Dolnośląskie	12	2	298,1	7 200	302	4,20	246	3,41	548
	Lubuskie	5	1	89,0	5 706	203	3,55	181	3,17	384
	Opolskie	53	5	1 094,8	6 224	271	4,36	207	3,33	478
	Śląskie	30	5	793,6	6 528	273	4,18	219	3,36	492
	Wielkopolskie	240	4	5 103,4	7 317	304	4,16	244	3,34	548
	RO POZNAŃ	340	4	7 378,9	7 046	295	4,18	235	3,34	530
	Kujawsko-Pomorskie	145	9	5 577,1	7 717	315	4,08	259	3,35	574
	Pomorskie	52	3	1 018,3	5 163	215	4,16	169	3,27	384
	Warmińsko-Mazurskie	15	1	334,2	6 179	248	4,02	205	3,32	453
	Zachodniopomorskie	39	4	626,3	6 081	249	4,10	202	3,32	451
	RO BYDGOSZCZ	251	4	7 555,9	7 169	293	4,09	239	3,34	532
	POLSKA	1 223	4	28 626,3	6 829	285	4,17	228	3,34	513

Procent krów ocenianych do pogłowia ogółem wg Regionów Oceny

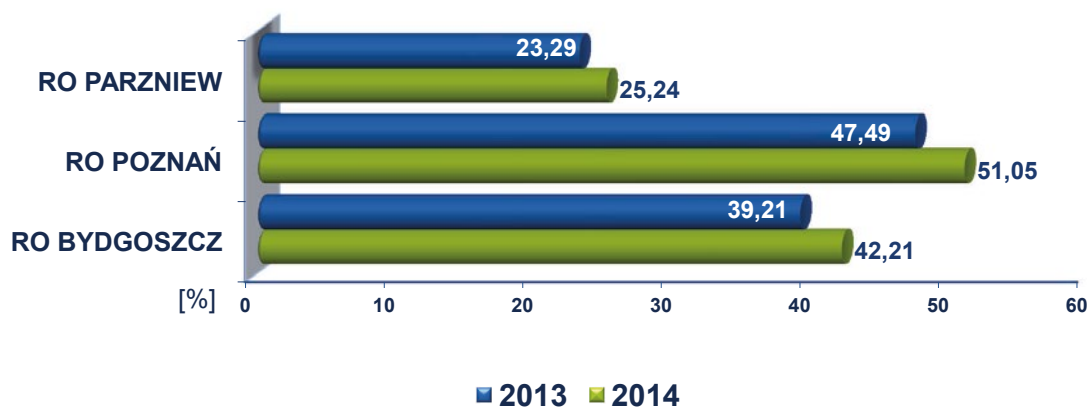

Tabela nr 12. Stan oceny wartości użytkowej krów mlecznych na 31.XII.2014r. według województw i RO

Milk recording status dated at 31.XII.2014, by voivodships and Milk Recording Regions.

Województwo Region Oceny voivodship milk recording region	Liczba kół oceny MR circles no.	Liczba obór oc. og. total MR herds no.	Liczba krów oc. og. total MR cows no.	% krów ocen. do pogłowia ogółem * % of rec. pop. to total livestock	Sektory sectors					
					Publiczny public		Prywatny private			
					Liczba number		Ogółem total		Obory rolników ind. individual farmers	
					obór herds	krów cows	obór herds	krów cows	obór herds	krów cows
Lubelskie	37	1 151	35 308	25,20	8	947	1 143	34 361	1 130	32 489
Łódzkie	39	1 401	40 544	21,62	6	1 111	1 395	39 433	1 378	38 730
Małopolskie	19	681	10 986	13,08	5	732	676	10 254	662	9 592
Mazowieckie	121	3 789	127 202	26,99	7	949	3 782	126 253	3 729	122 990
Podkarpackie	10	311	6 654	12,28	5	663	306	5 991	301	5 459
Podlaskie	106	3 685	136 279	31,91	3	657	3 682	135 622	3 679	134 914
Świętokrzyskie	8	271	6 027	10,81	3	401	268	5 626	262	5 337
RO PARZNIĘW	340	11 289	363 000	25,24	37	5 460	11 252	357 540	11 141	349 511
Dolnośląskie	19	214	16 985	50,54	9	1 555	205	15 430	165	7 407
Lubuskie	10	86	7 260	41,27	3	1 392	83	5 868	69	3 236
Opolskie	18	314	22 369	54,71	9	4 630	305	17 739	237	8 996
Śląskie	10	317	15 075	33,35	4	774	313	14 301	287	10 780
Wielkopolskie	134	3 414	139 806	54,30	42	11 414	3 372	128 392	2 783	86 082
RO POZNAŃ	191	4 345	201 495	51,05	67	19 765	4 278	181 730	3 541	116 501
Kujawsko-Pomorskie	53	1 674	61 678	40,84	15	4 180	1 659	57 498	1 578	45 516
Pomorskie	32	1 019	32 810	53,28	5	876	1 014	31 934	932	23 702
Warmińsko-Mazurskie	55	1 480	63 189	35,94	7	1 021	1 473	62 168	1 436	55 720
Zachodniopomorskie	16	295	17 466	65,81	8	2 521	287	14 945	249	7 299
RO BYDGOSZCZ	156	4 468	175 143	42,21	35	8 598	4 433	166 545	4 195	132 237
POLSKA	687	20 102	739 638	32,91	139	33 823	19 963	705 815	18 877	598 249

* krowy mleczne ogółem wg danych sygnalnych GUS z grudnia 2014

Tabela nr 13. Stan oceny wartości użytkowej krów mlecznych na 31.XII.2014 r. w podziale na metody oceny, według województw i RO

Milk recording status dated at 31.XII.2014 r., in recording performance methods distribution, by voivodships and Milk Recording Regions

Województwo Region Oceny voivodship milk recording region	Metoda A4		Metoda A8		Metoda AT4	
	Liczba					
	obór herds	krów cows	obór herds	krów cows	obór herds	krów cows
Lubelskie	145	7 003	134	2 452	872	25 853
Łódzkie	94	5 693	130	2 693	1 177	32 158
Małopolskie	22	1 714	9	89	650	9 183
Mazowieckie	60	4 966	98	2 812	3 631	119 424
Podkarpackie	40	1 963	69	907	202	3 784
Podlaskie	167	10 526	101	3 419	3 417	122 334
Świętokrzyskie	7	545	47	725	217	4 757
RO PARZNIĘW	535	32 410	588	13 097	10 166	317 493

Województwo Region Oceny voivodship milk recording region	Metoda A4		Metoda A8		Metoda AT4	
	Liczba					
	obór herds	krów cows	obór herds	krów cows	obór herds	krów cows
Dolnośląskie	83	12 273	11	300	120	4 412
Lubuskie	47	5 921	4	86	35	1 253
Opolskie	61	11 975	51	1 052	202	9 342
Śląskie	88	7 140	30	795	199	7 140
Wielkopolskie	1 266	74 663	228	5 140	1 920	60 003
RO POZNAŃ	1 545	111 972	324	7 373	2 476	82 150
Kujawsko-Pomorskie	401	22 893	134	5 483	1 139	33 302
Pomorskie	153	9 205	45	961	821	22 644
Warmińsko-Mazurskie	75	5 967	15	348	1 390	56 874
Zachodniopomorskie	45	7 660	37	612	213	9 194
RO BYDGOSZCZ	674	45 725	231	7 404	3 563	122 014
POLSKA	2 754	190 107	1 143	27 874	16 205	521 657

Udział metod oceny wg województw

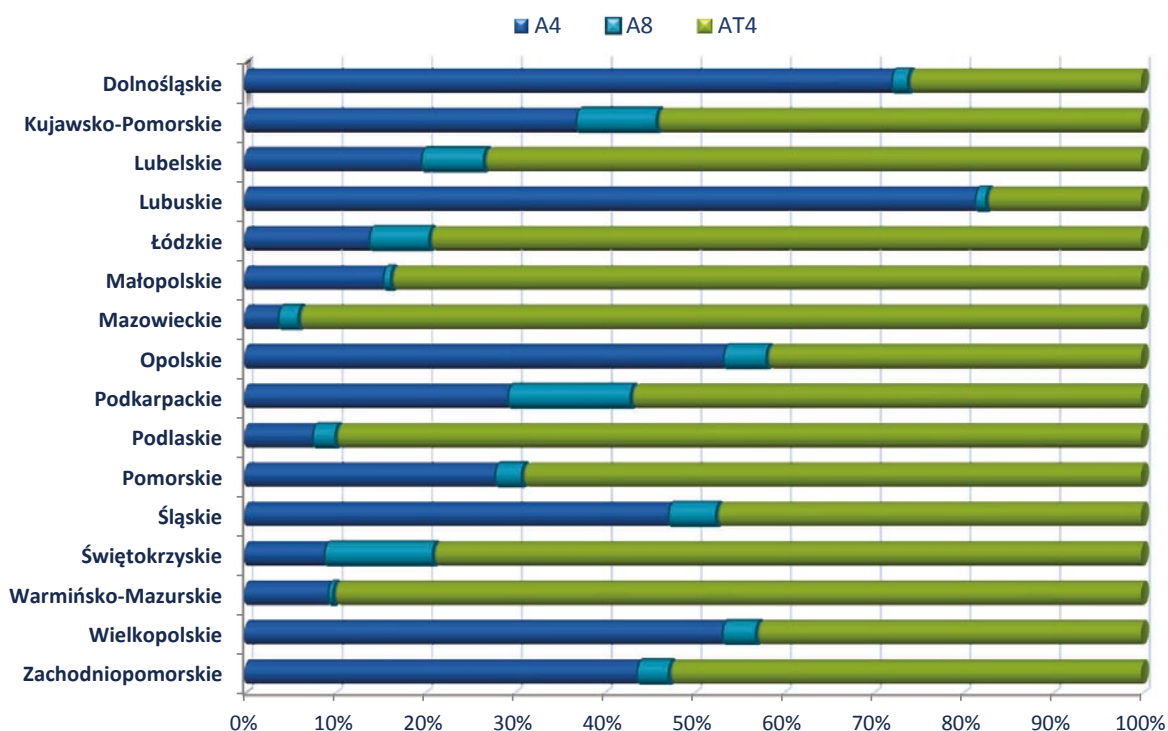

Tabela nr 14. Struktura obór według stanu na 31.XII.2014 r.*Herds distribution in recorded population by herd size intervals dated at 31.XII.2014*

Województwo Region Oceny voivodship milk recording region	Liczba obór wg stanu krów herds no. by size intervals											
	1	2	3-4	5-6	7-9	10-19	20-49	50-149	150-299	300-499	500-999	≥ 1000
Lubelskie	–	1	2	14	42	373	608	103	1	5	2	–
Łódzkie	–	1	3	9	35	457	765	121	7	3	–	–
Małopolskie	–	1	24	74	153	318	94	11	5	1	–	–
Mazowieckie	1	–	6	10	50	862	2 348	483	25	3	1	–
Podkarpackie	5	5	9	20	44	115	97	12	4	–	–	–
Podlaskie	–	–	3	8	18	519	2 518	599	19	1	–	–
Świętokrzyskie	–	–	–	8	26	131	97	8	1	–	–	–
RO PARZNIĘW	6	8	47	143	368	2 775	6 527	1 337	62	13	3	–
Dolnośląskie	–	–	2	3	3	47	75	51	22	9	2	–
Lubuskie	–	–	–	1	2	19	36	19	4	3	1	1
Opolskie	–	–	–	1	12	75	117	82	12	8	6	1
Śląskie	–	–	1	2	8	78	151	59	14	3	1	–
Wielkopolskie	1	2	7	16	139	1 061	1 559	519	69	24	13	4
RO POZNAŃ	1	2	10	23	164	1 280	1 938	730	121	47	23	6
Kujawsko-Pomorskie	1	2	10	7	59	490	856	202	33	10	4	–
Pomorskie	–	1	9	18	39	349	502	79	14	7	1	–
Warmińsko-Mazurskie	–	–	2	5	24	294	847	273	23	8	3	1
Zachodniopomorskie	–	–	2	4	18	103	108	37	11	5	7	–
RO BYDGOSZCZ	1	3	23	34	140	1 236	2 313	591	81	30	15	1
RAZEM	8	13	80	200	672	5 291	10 778	2 658	264	90	41	7

Tabela nr 15. Struktura krów ocenianych według stanu na 31.XII.2014 r.*Cows distribution in recorded population, by herd size intervals dated at 31.XII.2014*

Województwo Region Oceny voivodship milk recording region	Liczba krów wg przedziałów wielkości obór cows no. by size intervals											
	1	2	3-4	5-6	7-9	10-19	20-49	50-149	150-299	300-499	500-999	≥1 000
Lubelskie	–	2	8	81	353	5 572	18 083	7 680	260	1 902	1 367	–
Łódzkie	–	2	9	51	286	6 942	22 522	8 162	1 462	1 108	–	–
Małopolskie	–	2	94	407	1 232	4 276	2 577	907	1 054	437	–	–
Mazowieckie	1	–	24	56	411	13 476	72 303	33 950	5 070	1 102	809	–
Podkarpackie	5	10	33	110	361	1 640	2 720	937	838	–	–	–
Podlaskie	–	–	12	45	148	8 417	80 621	42 748	3 790	498	–	–
Świętokrzyskie	–	–	–	47	212	1 854	2 899	826	189	–	–	–
RO PARZNIĘW	6	16	180	797	3 003	42 177	201 725	95 210	12 663	5 047	2 176	–
Dolnośląskie	–	–	8	17	22	695	2 317	4 349	4 762	3 577	1 238	–
Lubuskie	–	–	–	6	17	302	1 212	1 648	891	1 379	658	1 147
Opolskie	–	–	–	5	100	1 109	3 573	6 553	2 474	3 003	4 549	1 003
Śląskie	–	–	4	12	63	1 157	4 724	4 627	2 806	1 163	519	–
Wielkopolskie	1	4	25	90	1 149	15 671	47 424	40 115	13 745	9 053	8 033	4 496
RO POZNAŃ	1	4	37	130	1 351	18 934	59 250	57 292	24 678	18 175	14 997	6 646
Kujawsko-Pomorskie	1	4	34	40	476	7 436	24 930	15 545	7 505	3 602	2 105	–
Pomorskie	–	2	34	100	320	5 162	14 846	6 146	2 924	2 628	648	–
Warmińsko-Mazurskie	–	–	7	30	196	4 526	27 145	20 630	4 601	3 060	1 904	1 090
Zachodniopomorskie	–	–	7	23	149	1 530	3 167	3 172	2 315	2 094	5 009	–
RO BYDGOSZCZ	1	6	82	193	1 141	18 654	70 088	45 493	17 345	11 384	9 666	1 090
RAZEM	8	26	299	1 120	5 495	79 765	331 063	197 995	54 686	34 606	26 839	7 736

Tabela nr 16. Struktura rasowa ocenianych krów mlecznych w 2013 i 2014 roku*Breed distribution in recorded population in 2013 and 2014 year*

Rasa breed	Przeciętna liczba krów average cows no.				2014 2013 %
	2013		2014		
	szt.	%	szt.	%	
CZARNO – BIAŁA *	594 610,9	87,56	636 226,4	86,76	107,00
CZERWONO – BIAŁA *	21 560,6	3,17	24 118,5	3,29	111,86
SIMENTAL	10 150,3	1,49	10 768,4	1,47	106,09
POLSKA CZERWONA	2 858,2	0,42	2 787,2	0,38	97,52
JERSEY	1 047,9	0,15	1 057,5	0,14	100,92
MONTBELIARDE	2 428,0	0,36	2 612,1	0,36	107,58
BIĄŁOGRZBIETA	433,3	0,06	472,4	0,06	109,02
POLSKA CZERWONO – BIAŁA	3 511,7	0,52	3 578,9	0,49	101,91
POLSKA CZARNO – BIAŁA	2 081,9	0,31	2 080,1	0,28	99,91
BROWN SWISS	217,5	0,03	257,8	0,04	118,53
SZWEDZKA CZERWONA	168,3	0,02	186,5	0,03	110,81
NORWESKA CZERWONA	86,3	0,01	128,3	0,02	148,67
MIESZAŃCE MIĘDZYRASOWE	39 531,0	5,82	48 465,0	6,60	122,60
INNE RASY	429,0	0,06	586,1	0,08	136,62

* – dotyczy rasy polskiej holsztyńsko – fryzyjskiej

Tabela nr 17. Liczba krów objętych oceną wartości użytkowej bydła w stosunku do pogłowia krów mlecznych ogółem według GUS*Number of recorded dairy cows (OWUB) in comparison to national livestock of dairy cattle (GUS), by herd size interval.*

Województwo voivodship	w stadach ≤ 9 szt. herds ≤ 9			w stadach ≥ 10 szt. herds ≥ 10			Razem together		
	GUS	OWUB		GUS	OWUB		GUS	OWUB	
	krów COWS	krów COWS	%	krów COWS	krów COWS	%	krów COWS	krów COWS	%
	7 486	47	0,63	24 386	16 938	69,46	31 872	16 985	53,29
Kujawsko-Pomorskie	20 890	555	2,66	127 432	61 123	47,97	148 322	61 678	41,58
Lubelskie	61 273	444	0,72	83 992	34 864	41,51	145 265	35 308	24,31
Lubuskie	2 555	23	0,90	16 083	7 237	45,00	18 638	7 260	38,95
Łódzkie	56 619	348	0,61	143 769	40 196	27,96	200 388	40 544	20,23
Małopolskie	62 656	1 735	2,77	22 573	9 251	40,98	85 229	10 986	12,89
Mazowieckie	103 834	492	0,47	411 484	126 710	30,79	515 318	127 202	24,68
Opolskie	5 443	105	1,93	35 650	22 264	62,45	41 093	22 369	54,44
Podkarpackie	39 812	519	1,30	14 464	6 135	42,42	54 276	6 654	12,26
Podlaskie	47 239	205	0,43	380 910	136 074	35,72	428 149	136 279	31,83
Pomorskie	14 931	456	3,05	49 350	32 354	65,56	64 281	32 810	51,04
Śląskie	15 573	79	0,51	28 074	14 996	53,42	43 647	15 075	34,54
Świętokrzyskie	38 248	259	0,68	20 749	5 768	27,80	58 997	6 027	10,22
Warmińsko-Mazurskie	20 547	233	1,13	159 556	62 956	39,46	180 103	63 189	35,08
Wielkopolskie	45 322	1 269	2,80	222 099	138 537	62,38	267 421	139 806	52,28
Zachodniopomorskie	4 558	179	3,93	22 705	17 287	76,14	27 263	17 466	64,06
POLSKA	546 986	6 948	1,27	1 763 276	732 690	41,55	2 310 262	739 638	32,02
+ / – w stosunku do 2013	-148 832	-1 840	0,01	17 856	85 138	4,45	-130 976	83 298	5,13

Źródło: dane GUS – Pogłowia krów mlecznych w gospodarstwach rolnych wg skali chowu i województw, stan w czerwcu 2014 roku

Dane OWUB – Pogłowia krów mlecznych objętych oceną wartości użytkowej, stan na dzień 31.12.2014 roku

Tabela nr 18. Ogólne wyniki użytkowania rozplodowego krów mlecznych*General reproduction traits of dairy cows in recorded population*

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektory	
		Publiczny	Prywatny
OGÓLNA LICZBA KRÓW <i>total no. of cows in MR during 2014</i>	958 527	45 275	913 252
PRZECIĘTNA LICZBA KRÓW <i>average cows no.</i>	733 240,8	33 449,4	699 791,4
LICZBA KRÓW CAŁOROCZNIE OCENIANYCH <i>no. of cows recorded during whole 2014</i>	500 718	21 978	478 740
PIERWIASTKI W STADZIE <i>heifers in herd</i>			
LICZBA <i>heifers number</i>	222 406	12 290	210 116
% DO PRZECIĘTNEJ LICZBY KRÓW <i>% of heifers to average cow no.</i>	30,33	36,74	30,03
WIEK I-GO WYCIELENIA <i>1st calving age</i>	824	791	826
PORONIENIA U KRÓW <i>stillbirths</i>			
LICZBA PORONIEŃ <i>stillbirths number</i>	401	25	376
% DO PRZECIĘTNEJ LICZBY KRÓW <i>% of stillbirths to average cow no.</i>	0,05	0,07	0,05
DŁUGOŚĆ OKRESU MIĘDZYWYCIELENIOWEGO <i>calving interval length</i>			
LICZBA KRÓW WYCIELONYCH (Z PIERWIASTKAMI) <i>number of calved cows (heifers included)</i>	702 552	34 244	668 308
LICZBA KRÓW Z OBLICZONYM OKRESEM MIĘDZYWYCIELENIOWYM <i>number of cows with calving interval calculated</i>	451 942	21 865	430 077
OKRES MIĘDZYWYCIELENIOWY (DNI) <i>calving interval (days)</i>	433	433	433
LICZBA KRÓW O OKRESIE MIĘDZYWYCIELENIOWYM PONAD 365 DNI <i>cows no. with calving interval longer than 365 days</i>	392 473	17 533	374 940

Tabela nr 19. Użytkowanie rozplodowe ocenianych krów mlecznych według ras

Reproduction performance data of dairy cows, by different breeds

Rasa odmiana barwna breed	Liczba krów cows number							Pierwiastki heifers			Liczba krów cows number		Śr. okres międzywyc. avr. calving interval
	Ogółem total	Przeciętnie average	Całorocznie ocenianych whole year rec.	Wycielonych calved		Z poronieniem with stillbirth		Liczba number		Śr. wiek I-go wyc. avr. 1st calving age	Z obl. okresem międzywyc. with calving interval calculated	Z okr. pow. 365 dni with calving interval longer than 365	
				szt.	%**	szt.	%***	szt.	%****				
Czarno-biała *	831 809	636 226,4	433 665	412 901	64,46	337	0,04	191 207	22,99	822	389 065	345 106	436
Czerwono-biała *	31 503	24 118,5	16 425	16 139	67,40	14	0,04	7 557	23,99	824	14 974	12 232	422
Simental	13 748	10 768,4	7 580	7 880	72,14	3	0,02	2 825	20,55	867	7 430	5 044	407
Polska czerwona	3 288	2 787,5	2 294	2 179	75,76	2	0,06	412	12,53	845	2 141	1 499	409
Jersey	1 438	1 057,5	600	754	67,38	0	0,00	319	22,18	790	703	418	414
Montbeliarde	3 429	2 612,1	1 854	1 777	69,63	2	0,06	877	25,58	872	1 721	1 355	421
Białogrzbieta	571	472,8	387	376	78,66	1	0,18	93	16,29	886	354	242	412
Polska czerwono – biała	4 157	3 579,6	2 999	2 791	78,78	11	0,26	614	14,77	853	2 790	1 940	407
Polska czarno-biała	2 511	2 081,4	1 639	1 518	72,56	3	0,12	419	16,69	896	1 513	1 137	421
Brown Swiss	330	260,0	181	185	79,74	1	0,30	98	29,70	875	175	144	434
Szwedzka czerwona	255	186,5	123	123	62,76	0	0,00	59	23,14	798	119	95	421
Norweska czerwona	189	132,9	81	80	75,47	0	0,00	83	43,92	799	78	57	425
Mieszzańce międzyrasowe	63 835	48 465,0	32 660	33 170	71,22	26	0,04	17 258	27,04	834	30 763	23 069	409
Inne rasy	1 464	586,1	230	294	35,13	1	0,07	627	42,83	846	140	135	405

* – dotyczy rasy polskiej holsztyńsko – fryzyjskiej

** –% krów wycielonych liczony jest do liczby krów ogółem minus pierwiastki

*** –% poronień liczony jest do liczby krów ogółem.Tu wyszczególnione są poronienia, które nie rozpoczynają nowej laktacji.

**** –% pierwiastek liczony jest do liczby krów ogółem

Tabela nr 20. Użytkowanie rozplodowe ocenianych krów mlecznych według województw i RO

Reproduction performance data of dairy cows, by voivodships and Milk Recording Regions

Województwo Region Oceny voivodship milk recording region	Liczba krów cows number							Pierwiastki heifers			Liczba krów cows number		Śr. okres międzywyc. avr. calving interval
	Ogółem total	Przeciętnie average	Całorocznie ocenianych whole year rec.	Wycielonych calved		Z poronieniem with stillbirth		Liczba number		Śr. wiek 1-go wyc. avr. 1st calving age	Z obl.okresem międzywyc. with calving interval calculated	Z okr. pow. 365 dni with calving interval longer than 365	
				szt.	%*	szt.	%**	szt.	%***				
Lubelskie	45 958	35 358,4	24 452	22 877	64,34	16	0,03	10 404	22,64	820	21 494	19 347	436
Łódzkie	51 549	39 692,2	27 760	26 353	65,67	21	0,04	11 422	22,16	800	24 409	21 788	432
Małopolskie	13 551	11 118,6	8 456	8 061	72,16	16	0,12	2 380	17,56	833	7 847	5 961	418
Mazowieckie	163 760	126 042,6	86 417	81 089	63,36	71	0,04	35 769	21,84	826	75 115	68 011	434
Podkarpackie	8 471	6 855,1	4 976	4 974	71,77	1	0,01	1 541	18,19	869	4 722	3 502	419
Podlaskie	175 643	134 748,9	92 003	86 514	63,07	62	0,04	38 468	21,90	849	78 450	72 631	438
Świętokrzyskie	8 063	6 095,1	4 018	4 050	62,89	2	0,02	1 623	20,13	814	3 655	3 169	435
RO PARZNIĘW	466 995	359 910,9	248 082	233 918	64,02	189	0,04	101 607	21,76	832	215 692	194 409	435
Dolnośląskie	22 388	16 912,6	11 512	11 469	68,37	7	0,03	5 612	25,07	814	11 393	9 044	433
Lubuskie	9 558	7 268,9	4 988	4 979	68,52	2	0,02	2 291	23,97	841	4 655	3 771	430
Opolskie	29 711	22 373,9	15 206	15 200	68,58	20	0,07	7 547	25,40	798	15 058	11 617	424
Śląskie	19 533	14 970,8	10 294	9 951	67,64	10	0,05	4 821	24,68	820	9 535	8 058	430
Wielkopolskie	183 954	138 164,8	91 601	88 842	65,14	79	0,04	47 559	25,85	803	85 671	73 140	434
RO POZNAŃ	265 144	199 691,0	133 601	130 441	66,11	118	0,04	67 830	25,58	806	126 312	105 630	432
Kujawsko-Pomorskie	80 840	61 097,8	40 988	39 919	66,01	36	0,04	20 370	25,20	805	38 404	32 940	433
Pomorskie	41 926	32 437,4	22 902	21 714	66,87	13	0,03	9 452	22,54	834	20 879	17 947	433
Warmińsko-Mazurskie	80 546	62 432,4	42 927	42 066	66,98	41	0,05	17 738	22,02	856	38 710	31 759	427
Zachodniopomo- rskie	23 076	17 671,3	12 218	12 088	68,42	4	0,02	5 409	23,44	837	11 945	9 788	436
RO BYDGOSZCZ	226 388	173 638,9	119 035	115 787	66,77	94	0,04	52 969	23,40	831	109 938	92 434	431
POLSKA	958 527	733 240,8	500 718	480 146	65,23	401	0,04	222 406	23,20	824	451 942	392 473	433

* – % krów wycielonych liczony jest do liczby krów ogółem minus pierwiastki

** – % poronień liczony jest do liczby krów ogółem. Tu wyszczególnione są poronienia, które nie rozpoczynają nowej laktacji.

*** – % pierwiastek liczony jest do liczby krów ogółem

Tabela nr 21. Cechy płodności ocenianych krów mlecznych według województw i RO*Milk cows fertility traits by voivodships and Milk Recording Regions*

Województwo Region Oceny voivodship milk recording region	Wiek 1 wycielenia 1st calving age	Okres period				Rodzaj porodu calving mode					
		Między- wycieleniowy calving interval	Między-ciążowy days open	Ciąży pregnancy	Zasuszenia drying period	Samodzielny unassisted	Łatwy easy	Trudny difficult	Bardzo ciężki very difficult	Poronienie stillbirth	Cesarskie cięcie caesarean section
Lubelskie	820	436	153	280	62	10 963	21 134	720	46	394	24
Łódzkie	800	432	148	280	60	11 185	25 175	915	81	408	11
Małopolskie	833	418	132	282	65	2 072	8 108	126	9	124	2
Mazowieckie	826	434	151	280	61	40 756	70 196	4 017	307	1 525	57
Podkarpackie	869	419	131	284	59	3 053	3 213	159	9	69	12
Podlaskie	849	438	155	280	62	55 969	65 105	2 740	199	907	62
Świętokrzyskie	814	435	151	281	59	1 889	3 610	103	13	53	5
RO PARZNIĘW	832	435	151	280	61	125 887	196 541	8 780	664	3 480	173
Dolnośląskie	814	433	151	279	66	6 606	9 341	887	23	222	2
Lubuskie	841	430	151	279	65	1 266	5 231	667	4	101	1
Opolskie	798	424	144	279	64	14 005	7 907	592	42	191	10
Śląskie	820	430	149	279	60	6 345	7 714	467	25	217	4
Wielkopolskie	803	434	153	279	60	44 475	85 380	4 063	336	2 069	78
RO POZNAŃ	806	432	151	279	61	72 697	115 573	6 676	430	2 800	95
Kujawsko-Pomorskie	805	433	151	280	61	23 883	33 212	2 232	113	815	34
Pomorskie	834	433	150	280	62	10 234	19 509	1 050	110	253	10
Warmińsko-Mazurskie	856	427	147	280	64	37 000	21 054	1 112	80	540	18
Zachodniopomorskie	837	436	152	280	65	8 266	8 272	707	52	191	9
RO BYDGOSZCZ	831	431	150	280	63	79 383	82 047	5 101	355	1 799	71
POLSKA	824	433	151	280	62	277 967	394 161	20 557	1 449	8 079	339

Tabela nr 22. Cechy płodności ocenianych krów mlecznych według sektorów*Milk cows fertility traits in particular institutions and sectors*

Instytucje Sektory institution sector	Wiek 1 wycielenia 1st calving age	Okres period				Rodzaj porodu calving mode					
		Między- wycieleniowy calving interval	Między-ciążowy days open	Ciąży pregnancy	Zasuszenia drying period	Samodzielny unassisted	Łatwy easy	Trudny difficult	Bardzo ciężki very difficult	Poronienie stillbirth	Cesarskie cięcie caesarean section
WŁASNOŚĆ PAŃSTWOWA	815	457	174	278	75	222	408	70	–	13	–
GOSPODARSTWA PODLEGŁE MRiRW	840	459	166	279	69	274	262	21	3	8	–
AGENCJA NIERUCHOMOŚCI ROLNYCH	781	429	149	278	66	10 347	14 532	747	68	341	7
INSTYTUT ZOOTECHNIKI (IZ)	828	442	157	279	68	712	1 348	389	35	42	1
POLSKA AKADEMIA NAUK (PAN)	905	398	117	280	83	223	72	8	–	6	1
GOSPODARSTWA PODLEGŁE WOJEWODZIE	834	458	178	280	60	74	179	10	–	3	–
STACJE HODOWLI ROŚLIN (SHR)	792	456	174	280	65	697	1 036	31	2	37	–
SPÓŁKI PAŃSTWOWE	892	457	177	277	57	59	241	1	–	4	–
INNE PAŃSTWOWE	826	435	163	280	58	253	1 032	81	4	18	1
WŁASNOŚĆ SAMORZĄDOWA	756	459	169	280	57	44	230	–	–	2	–
GOSPODARSTWA SAMORZĄ- DU TERYTORIALNEJ	859	482	182	276	74	3	25	1	–	1	–
SPÓŁKI WŁASNOŚCI SAMORZĄDOWEJ	745	444	164	281	77	–	15	–	–	–	–
RAZEM SEKTOR PUBLICZNY	791	433	152	279	66	12 908	19 380	1 359	112	475	10
WŁASNOŚĆ PRYWATNA KRAJOWA	807	423	143	279	62	7 564	11 405	707	73	207	10
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE	831	433	151	280	61	225 165	312 207	14 724	1 125	6 227	290
SPÓŁDZIELNIE PRODUKCJI ROLNICZEJ	815	444	163	278	63	5 936	11 396	680	45	228	10
SPÓŁKI PRYWATNE KRAJOWE	796	430	149	278	66	18 458	26 535	1 860	64	681	7
GOSPODARSTWA DZIERŻAWIONE	804	430	150	279	72	5 452	9 423	1 035	24	222	12
FUNDACJE	769	507	228	280	67	47	302	7	1	2	0
POZOSTAŁE JEDNOSTKI WŁASN. PRYW. KRAJOWEJ	1 050	384	111	282	52	1	15	1	0	1	0
WŁASNOŚĆ ZAGRANICZNA	910	421	143	279	45	210	148	0	0	1	0
SPÓŁKI PRYWATNE ZAGRANICZNE	786	435	142	279	70	2 043	3 250	171	2	32	0
WŁASN. MIESZ. Z UDZIAŁEM KAPITAŁU PRYWATNEGO	789	454	177	278	75	183	100	13	3	3	0
RAZEM SEKTOR PRYWATNY	826	433	151	280	61	265 059	374 781	19 198	1 337	7 604	329
POLSKA	824	433	151	280	62	277 967	394 161	20 557	1 449	8 079	339

Tabela nr 23. Cechy płodności ocenianych krów mlecznych według ras*Milk cows fertility traits by breeds*

Rasy breeds	Wiek 1 wycielenia 1st calving age	Okres period				Rodzaj porodu calving mode					
		Między- wycieleniowy calving interval	Między-ciążowy days open	Ciąży pregnancy	Zasuszenia drying period	Samodzielny unassisted	Łatwy easy	Trudny difficult	Bardzo ciężki very difficult	Poronienie stillbirth	Cesarskie cięcie caesarean section
Czarno-biała*	822	436	154	281	62	238 257	339 476	17 710	1 258	7 128	279
Czerwono-biała*	824	422	139	282	64	9 399	13 408	641	42	194	12
Simental	867	407	119	286	68	4 584	5 591	385	24	111	10
Polska czerwona	845	409	117	285	84	1 108	1 398	53	1	31	–
Jersey	790	414	130	282	63	724	324	16	1	7	1
Montbeliarde	872	421	136	283	71	936	1 590	85	13	25	5
Białogrzbieta	886	412	125	281	77	238	212	12	1	6	–
Polska czerwono-biała	853	407	119	284	66	910	2 381	42	6	66	–
Polska czarno-biała	896	421	133	281	69	955	914	37	2	29	–
Brown Swiss	875	434	141	288	63	165	108	8	–	2	–
Szwedzka czerwona	798	421	141	279	69	84	89	3	1	5	–
Norweska czerwona	799	425	146	279	59	97	63	2	–	1	–
Mieszaniec międzyrasowy	834	409	127	283	62	20 206	28 084	1 539	99	469	31
INNE RASY	846	405	132	280	64	339	549	25	1	6	1

* – dotyczy rasy polskiej holsztyńsko – fryzyjskiej

- 2014 ROK OCENA... TWOJA DROGA DO SUKCESU.

733 241
KRÓW

20 704
OBÓR

7582 kg
MLEKA

5682 kg
MLEKO
KROWY OGÓŁEM
WG IERIGZ - PIB

255 kg
3,36%
BIAŁKO

309 kg
4,08%
TŁUSZCZ

I MIEJSCE
WYDAJNOŚĆ
11 926
KG MLEKA

SZYMON KOZŁOWSKI

DZIUPŁINA, WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE,
PRZEDSTAWICIELSTWO WE WROCŁAWIU REGIONU OCENY POZNAŃ PFHBIPM

Gospodarstwo Szymona Kozłowskiego jest gospodarstwem rodzinnym, prowadzonym wspólnie z rodzicami Grażyną i Ryszardem. Na 40 ha własnych gruntów i 60 dzierżawionych uprawiane jest zboże, ziemniaki, kukurydza na ziarno i kiszonkę oraz 40 ha użytków zielonych. Gospodarstwo prowadzi hodowlę krów mlecznych rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej oraz bydła mięsnego rasy Limousine.

Stado krów mlecznych jest niewielkie, liczy 10 krów utrzymywanych na uwięzi w starych budynkach z bańkowym systemem doju. Gospodarstwo prowadzi ocenę wartości użytkowej prawie 30 lat. Za największą przeszkodę w próbach modernizacji gospodarstwa i co za tym idzie w zwiększeniu produkcji mleka, pan Ryszard uważa brak ulokowanej w okolicy mleczarni, zdolnej odbierać mleko z niedużego gospodarstwa. Dlatego od 25 lat całość mleka Państwo Kozłowscy sprzedają sami, bezpośrednio w pobliskim Wrocławiu. Pan Ryszard, co dwa dni, osobiście dostarcza mleko swoim klientom. Zaznaczyć trzeba, że Ci cenią sobie ten sposób dostawy i jakość mleka, od wielu lat pozostając wiernymi odbiorcami hodowcy.

Pomimo trudnych warunków uzyskiwane wydajności należą od lat do czołowych w kategorii najmniejszych obór na terenie województwa dolnośląskiego. Dzięki małej liczbie stada hodowca wie wszystko o każdej utrzymywanej sztuce. Pan Ryszard żartuje,

że nie potrzebuje komputera, bo on sam ma go w głowie. Poprzez indywidualne podejście do każdego zwierzęcia łatwiej jest dostosować żywienie do jego potrzeb oraz kontrolować kondycję i zdrowie posiadanych krów.

Pan Szymon zaznacza, że w jego przypadku szczególnie ważne jest dbanie o zdrowie krów ponieważ w okolicy dużego miasta (aglomeracja wrocławska) prawdziwym wyzwaniem jest znalezienie lekarza weterynarii specjalizującego się w leczeniu dużych zwierząt gospodarskich.

Dzięki pasji i zaangażowaniu w pracę hodowlaną panu Szymonowi udaje się łączyć wysoką wydajność krów przy jednoczesnym zachowaniu ich dobrej kondycji zdrowotnej.

Tabela nr 24. Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych do 20 sztuk

Best dairy herds by milk yield in kg, herd size up to 20 cows

Lp.	Właściciel stada/obory owner	Lokalizacja stada/obory Miejscowość Województwo herd localisation	Metoda oceny Rej.m.l.s	Przeciętna liczba krów avr. cows no	Przeciętna wydajność od jednej krowy average yield per cow						Średni okres mwy. calv.int.
					mleko milk	tłuszcz fat		białko protein		suma f+p sum	
					kg	kg	%	kg	%	tł+bi	
1.	KOZŁOWSKI SZYMON	DZIUPLINA DOLNOŚLĄSKIE	A8	7,0	11 926	479	4,02	423	3,55	902	481
2.	GR PSZCZOŁA SYLWESTER	GUTANÓW LUBELSKIE	AT4	15,7	11 911	441	3,70	429	3,60	870	464
3.	CZAJKOWSKI GRZEGORZ	CZAJKI PODLASKIE	AT4 R*	17,9	11 858	423	3,57	378	3,19	801	390
4.	DANIELEWSKI WIESŁAW	ŁABNO WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4	11,3	11 532	462	4,01	375	3,25	837	408
5.	SIUDZIAK MAŁGORZATA	KOL. WILCZOPOL LUBELSKIE	AT4	15,4	11 380	422	3,71	404	3,55	826	491
6.	GR CHYLEWSKI GRZEGORZ	DĄBROWA KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	11,0	11 287	387	3,43	359	3,18	746	400
7.	GRALLA JOACHIM	WILKOWICZKI ŚLĄSKIE	AT4	19,8	11 267	426	3,78	357	3,17	783	516
8.	CICHACCY DARIUSZ I ELŻBIETA	NIEWIERZ KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	18,4	11 157	432	3,87	375	3,36	807	442
9.	GR ROCH PIOTR	BUKOWSKA WOLA MAŁOPOLSKIE	AT4	5,1	10 983	449	4,09	357	3,25	806	432
10.	PAZOŁA ZENON	DŁUGOŁĘKA WIELKOPOLSKIE	A4 R*	16,0	10 955	422	3,85	379	3,46	801	402
11.	KONCEWICZ BRONISŁAW	DŁUGOŁĘKA WIELKOPOLSKIE	AT4 R*	17,0	10 866	454	4,18	368	3,39	822	436
12.	WALCZUK TOMASZ	KRZECZKOWO NOWE BIENKI PODLASKIE	AT4	16,6	10 841	456	4,21	364	3,36	821	480
13.	JAKIELSKI JANUSZ	BRZOSIE LUBAWSKIE WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4	9,3	10 810	418	3,87	369	3,41	787	434
14.	PLITT LESZEK	NIEWIEŚCIN KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	19,8	10 701	399	3,73	347	3,24	746	414
15.	KACZMAREK ZBIGNIEW	ŻYTOWIECKO WIELKOPOLSKIE	A4 R*	19,9	10 696	380	3,55	349	3,26	729	399
16.	CZARNEK TOMASZ	GOSZCZANÓW ŁÓDZKIE	AT4	18,3	10 688	430	4,02	359	3,36	789	437
17.	GR-H PUCHAŁA TADEUSZ	MNICHOWICE WIELKOPOLSKIE	AT4 R*	14,7	10 622	443	4,17	372	3,50	815	383
18.	KOZŁOWSKI BOGDAN	RUDNIKI ŁÓDZKIE	AT4	14,0	10 567	423	4,00	360	3,41	783	414
19.	MYSTKOWSKI JAN	PUŁAZIE ŚWIERŻE PODLASKIE	AT4 R*	15,0	10 521	440	4,18	346	3,29	786	420
20.	PUCHAŁSKI ANDRZEJ	NAGÓRKI KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	9,7	10 464	433	4,14	351	3,35	784	386

W tabelach począwszy od nr tabeli 24 do 29 prezentowane są najlepsze stada w następujących przedziałach wielkości:
od 3,0 – 20 krów przeciętnie; 20,1 – 50; 50,1 – 150; 150,1 – 300; 300,1 – 500; powyżej 500.

We wszystkich grupach wielkościowych obory zestawione są niezależnie od ras występujących w stadzie.

*R – oznacza obory, które wyraziły zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka z zarejestrowaną kompletną informacją za cały 2014r.

STADO – grupa zwierząt utrzymywana w tym samym celu produkcyjnym, w tej samej lokalizacji, niezależnie od ilości właścicieli.

I MIEJSCE
WYDAJNOŚĆ
14 112
KG MLEKA

STADO URSZULI I EUGENIUSZA MAJEWSKICH

KOŁOZĄB, WOJEWÓDZTWO POMORSKIE,
ODDZIAŁ W GDAŃSKU REGIONU OCENY BYDGOSZCZ PFHBiPM

Kontrolę oceny wartości użytkowej bydła w naszym gospodarstwie zapoczątkował 1 stycznia 1969r. mój nieżyjący już mąż Klemens. Muszę jednak zaznaczyć, że znaczenie oceny bydła doceniał już mój dziadek.

To on, już przed pierwszą wojną światową, sprowadzał czołowe buhaje aż z Królewca aby poprawić swoje stado. Po śmierci męża przejęłam część gospodarstwa i krów. Teraz prowadzę je wspólnie z synem Eugeniuszem, któremu już w 1991 roku mąż przekazał część gospodarstwa.

Mój syn ma w swoim stadzie 11 krów. W 2014 r. osiągnął wydajność –14586 kg mleka o zawartości 3,09 %tłuszczu i 3,38 % białka co jest wynikiem zastosowania wiedzy przekazanej mu przez ojca. Ja jestem właścicielką 17 krów, których wydajność w 2014r. wyniosła 13800 kg mleka o zawartości 3,03 % tłuszczu i 3,44% białka. Łącznie posiadamy 72 ha ziemi, w tym 22 ha użytków zielonych. Pomimo urzędowego podziału nasze krowy znajdują się w jednym obiekcie i są żywione tak samo. Mleko odstawiamy do Spółdzielczej Mleczarni SPOMLEK w Młynarach. Nasze gospodarstwo ma duży dorobek hodowlany. Wybierane były w nim matki buhajów i wykonywano embriotransfery. Podtrzymujemy tradycje rodzinne i korzystamy tylko z najlepszej genetyki. Obecnie, w związku z problemami w rozrodzie mamy także buhaja na użytek własny. Jaiówki kryjemy w wieku

15 miesięcy, co przy zbilansowanym żywieniu przygotowanym w oparciu o raporty wynikowe daje zwierzęta przygotowane do długiej i wysokiej produkcji. Możemy pochwalić się 3 krowami, które przekroczyły wydajność życiową 100 tysięcy kg mleka. Każda z nich zapisała się w historii gospodarstwa i jak członek rodziny miały zapewnioną dożywotnią opiekę w oborze. Po jednej z nich, Trijntje 42 przechowujemy nawet wypolerowany róg który wcześniej zgubiła.

Pan Eugeniusz dodaje, że dopiero trzy lata temu w oborze zamontowana została dojarka przewodowa. I żartuje: „Przez nią nie widzę teraz tej wydajności. Dawniej gdy musiałem nosić bańki to „czułem” wydajność swoich zwierząt.”

Gospodarstwo jest przykładem doskonałej rodzinnej tradycji i współpracy dwóch pokoleń, której efektem są wydajności przerastające najśmielsze oczekiwania. Domeną właścicieli jest skromność, pracowitość i systematyczność. W swoją pracę wkładają całe serce. To co robią, czyli hodowla bydła mlecznego, jest ich pasją i daje im pełną satysfakcję zawodową.

Tabela nr 25. Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 20,1 do 50 sztuk

Best dairy herds by milk yield in kg, herd size 20,1 up to 50 cows

Lp.	Właściciel stada/obory owner	Lokalizacja stada/obory Miejscowość Województwo herd localisation	Metoda oceny Rej.m.l.s	Przeciętna liczba krów avr. cows no	Przeciętna wydajność od jednej krowy average yield per cow						Średni okres mwy. calv.int.
					mleko milk	tłuszcz fat		białko protein		suma f+p sum	
					kg	kg	%	kg	%	tł+bi	
1.	MAJEWSKY URSZULA I EUGENIUSZ	KOŁOZĄB POMORSKIE	AT4	27,4	14 112	432	3,06	473	3,35	905	444
	MAJEWSKI EUGENIUSZ	wydajność obory wł. 1	AT4	10,9	14 586	451	3,09	483	3,31	934	416
	MAJEWSKA URSZULA	wydajność obory wł. 2	AT4	16,5	13 800	418	3,03	466	3,38	884	453
2.	MAZUREK ELŻBIETA	OSTROBUDKI WIELKOPOLSKIE	A4	27,2	13 698	510	3,72	455	3,32	965	404
3.	KOŚCIELNY TADEUSZ	TRŁĄG KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	21,0	12 902	350	2,71	410	3,18	760	446
4.	ZUBEK ZENON	KĘPNIEWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4	21,3	12 679	465	3,67	434	3,42	899	422
5.	GR GROMADA MARCIN	LUDZISKO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	21,5	12 622	447	3,54	454	3,60	901	417
6.	GR KOKOCIŃSKI JERZY	SNOWIDOWO WIELKOPOLSKIE	A4	25,2	12 595	519	4,12	425	3,37	944	436
7.	GR JOŃCZY ANTONI	WIEPRZ MAŁOPOLSKIE	AT4	48,3	12 563	435	3,46	420	3,34	855	420
8.	STĘPNIAKOWSKI ADAM	KĘPNIEWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4	37,8	12 462	469	3,76	416	3,34	885	416
9.	PIETRZAK ZENON	ŁUBOWO WIELKOPOLSKIE	A4	31,2	12 322	434	3,52	407	3,30	841	419
10.	MAZUREK WOJCIECH	KOŻUCHÓW MAZOWIECKIE	AT4	37,4	12 210	447	3,66	424	3,47	871	380
11.	WANDACHOWICZ JAN I RYSZARD	WYSZOBÓR ZACHODNIOPOMORSKIE	A8	21,9	12 178	432	3,55	419	3,44	851	420
	WANDACHOWICZ JAN	wydajność obory wł. 1	A8	6,5	13 100	498	3,80	456	3,48	954	471
	WANDACHOWICZ RYSZARD	wydajność obory wł. 2	A8	15,4	11 788	406	3,44	403	3,42	809	395
12.	KANDULSKA ELŻBIETA	BORZYSŁAW WIELKOPOLSKIE	A4	30,0	12 150	582	4,79	441	3,63	1 023	485
13.	GR SMAGA EDMUND I DOROTA	SIELEC KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	28,9	12 139	464	3,82	390	3,21	854	412
14.	JAROSZEK TADEUSZ	ADAMOWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4	48,4	12 012	438	3,65	418	3,48	856	419
15.	GR CHUDZIK TOMASZ	STRACHANÓW ŁÓDZKIE	AT4	37,3	11 809	518	4,39	424	3,59	942	438
16.	GR CICHY MAREK	JEDLEC WIELKOPOLSKIE	A4	25,9	11 764	471	4,00	407	3,46	878	438
17.	GR KOWALSKI JAROSŁAW	DĄBKÓW WIELKOPOLSKIE	A4	40,0	11 733	505	4,30	404	3,44	909	424
18.	NOWAK EUGENIUSZ I BAZYLIA	DĘBOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	44,2	11 707	440	3,76	398	3,40	838	445
19.	GR SZCZODROWSKI PAWEŁ	STRACHANÓW ŁÓDZKIE	A4	38,0	11 626	403	3,47	384	3,30	787	422
20.	GR KAPŁA DARIUSZ	CHOJNO WIELKOPOLSKIE	A4	45,5	11 508	502	4,36	382	3,32	884	415

W tabelach poczynawszy od nr tabeli 24 do 29 prezentowane są najlepsze stada w następujących przedziałach wielkości: od 3,0 – 20 krów przeciętnie; 20,1 – 50; 50,1 – 150; 150,1 – 300; 300,1 – 500; powyżej 500.

We wszystkich grupach wielkościowych obory zestawione są niezależnie od ras występujących w stadzie.

*R – oznacza obory, które wyraziły zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka z zarejestrowaną kompletną informacją za cały 2014r.

STADO – grupa zwierząt utrzymywana w tym samym celu produkcyjnym, w tej samej lokalizacji, niezależnie od ilości właścicieli.

I MIEJSCE
WYDAJNOŚĆ
14 066
KG MLEKA

GOSPODARSTWO ROLNE MACIEJ POHL

KROTOSZYN, WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE,
REGION OCENY POZNAŃ PFHBiPM

Gospodarstwo Rolne przejąłem od swoich rodziców w roku 2001. Wówczas skala produkcji kształtowała się na poziomie 100 sztuk bydła, w tym 40 krów mlecznych oraz 80 ha gruntów rolnych. Zwierzęta utrzymywaliśmy w tradycyjnych obiektach inwentarskich, co w znacznym stopniu ograniczało możliwość powiększenia stada oraz zwiększenia produkcji mleka.

Szczerze mówiąc, w przeszłości, hodowla bydła mlecznego i produkcja mleka nie były głównym kierunkiem moich zainteresowań. Dopiero podczas nauki w technikum rolniczym, kiedy wyjechałem na praktyki zagraniczne, zwróciłem większą uwagę na tą gałąź produkcji.

W 2001 roku wspólnie z rodzicami podjęliśmy decyzję o rozwoju gospodarstwa i budowie nowoczesnej obory wolnostanowiskowej oraz znacznym powiększeniu stada krów mlecznych. Obora została wyposażona w zautomatyzowany system udojowy typu auto-tandem oraz nowoczesne urządzenia do zadawania pasz. Do kierunku produkcji mleka dostosowaliśmy także uprawy polowe tak aby w pełni zabezpieczyć bazę paszową.

Aktualnie, wspólnie z małżonką Malwiną prowadzimy gospodarstwo rolne o powierzchni 180 ha. W stadzie utrzymujemy łącznie 280 sztuk bydła mlecznego, w tym 100 krów mlecznych. Kontynuujemy

rodzinną tradycję hodowlaną, którą rozpoczął mój pradziadek. Obecnie stado charakteryzuje się wysoką wydajnością mleczną od jednej krowy, co jest efektem wcześniejszych decyzji o rozwoju gospodarstwa i budowie obory oraz współpracy z PFHBiPM. Nasze zwierzęta biorą udział w wystawach hodowlanych na szczeblu regionalnym i krajowym zdobywając tytuły czempionów i wiceczempionów. Praca daje Nam poczucie stabilności i pozwala pozytywnie patrzeć w przyszłość co dobrze rokuje na dalszy rozwój naszego gospodarstwa.

Tabela nr 26. Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 50,1 do 150 sztuk

Best dairy herds by milk yield in kg, herd size 50,1 up to 150 cows.

Lp.	Właściciel stada/obory owner	Lokalizacja stada/obory Miejscowość Województwo herd localisation	Metoda oceny Rej.m.l.s	Przeciętna liczba krów avr. cows no	Przeciętna wydajność od jednej krowy average yield per cow						Średni okres mwyc. calv.int.
					mleko milk	tłuszcz fat		białko protein		suma f+p sum	
					kg	kg	%	kg	%	tł+bi	
1.	GR POHL MACIEJ	KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	AT4 R*	99,7	14 066	605	4,30	459	3,26	1064	407
2.	NENEMAN ROBERT	WEŁNICA WIELKOPOLSKIE	A4	72,1	13 091	564	4,31	431	3,29	995	466
3.	GR DUSZNIK MAŁGORZATA	WIERZBA LUBELSKIE	A4	82,5	13 001	439	3,38	463	3,56	902	454
4.	SK DOBRZYNIOWO SP. Z O.O.	DOBRZYNIOWO WIELKOPOLSKIE	A4	107,3	12 669	480	3,79	408	3,22	888	446
5.	NASIŁOWSKI DARIUSZ	SKWIERCZYN DWÓR MAZOWIECKIE	AT4 R*	92,8	12 245	465	3,80	416	3,40	881	410
6.	CZYNSZ TOMASZ	DOBRE WIEŚ KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	74,1	12 032	410	3,41	402	3,34	812	447
7.	OHZ KAMIELEC ZĄBKOWICKI	DZBANÓW DOLNOŚLĄSKIE	A4	65,1	11 963	446	3,73	394	3,29	840	453
8.	GR SKONECZNY JACEK	STRZEBIESZEW ŁÓDZKIE	A4	69,7	11 910	476	4,00	409	3,43	885	412
9.	GR PAŁASZ DARIUSZ	JULIA WIELKOPOLSKIE	A8	64,2	11 819	421	3,56	397	3,36	818	438
10.	GR WYSOKIŃSKI SZCZEPAN	RADOMYŚL MAZOWIECKIE	AT4	82,2	11 794	454	3,85	385	3,26	839	423
11.	GR GWIZDAŁA MARCIN	BRONIEWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	61,5	11 751	455	3,87	395	3,36	850	425
12.	DZIELIŃSKI BOGDAN	CHROSTOWO-ZALESIE MAZOWIECKIE	AT4 R*	51,6	11 626	483	4,15	398	3,42	881	429
13.	GR SŁUPIKOWSKI RYSZARD	SUCHORĄCZEK KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	133,6	11 613	368	3,17	383	3,30	751	462
14.	GR WAWRZYŃSKI WOJCIECH	PAKOŚLAW WIELKOPOLSKIE	A4	82,0	11 551	437	3,78	393	3,40	830	450
15.	GR ŚWIERŻYŃSKA ANIELA	NIENAŁTY SZYMANY MAZOWIECKIE	AT4 R*	68,2	11 518	453	3,93	391	3,39	844	401
16.	TUŁODZIECKI JAROSŁAW	WOŁĘCIN KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	119,7	11 516	425	3,69	365	3,17	790	451
17.	GR KOWALSKI SŁAWOMIR	SZKARADOWO WIELKOPOLSKIE	A4	62,5	11 486	453	3,94	391	3,40	844	399
18.	SK „NOWE JANKOWICE” SZARNOŚĆ	SZARNOŚĆ KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	84,9	11 474	438	3,82	404	3,52	842	427
19.	TYMIŃSKI ANDRZEJ	PIĘTKI BASIE PODLASKIE	AT4	84,2	11 469	413	3,60	384	3,35	797	392
20.	GR CISZAK GRZEGORZ	MAMLICZ KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	65,4	11 466	365	3,18	389	3,39	754	456

W tabelach poczynawszy od nr tabeli 24 do 29 prezentowane są najlepsze stada w następujących przedziałach wielkości:
od 3,0 – 20 krów przeciętnie; 20,1 – 50; 50,1 – 150; 150,1 – 300; 300,1 – 500; powyżej 500.

We wszystkich grupach wielkościowych obory zestawione są niezależnie od ras występujących w stadzie.

*R – oznacza obory, które wyraziły zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka z zarejestrowaną kompletną informacją za cały 2014r.

STADO – grupa zwierząt utrzymywana w tym samym celu produkcyjnym, w tej samej lokalizacji, niezależnie od ilości właścicieli.

I MIEJSCE
WYDAJNOŚĆ
12 241
KG MLEKA

ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA PRODUKCYJNA „PRZYSZŁOŚĆ”

WIEŚNICA, WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE,
PRZEDSTAWICIELSTWO WE WROCŁAWIU REGIONU OCENY POZNAŃ PFHBiPM

Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Przyszłość” została założona w 1958 roku. Pierwszą lokalizacją RSP była miejscowość Zółkiewka. W początkowym okresie użytkowano 48 ha gruntów. W 1977 r. Spółdzielnia dokupiła kolejne 38 ha gruntów od rolników indywidualnych w Wieśnicy i od początku lat 80. XX wieku zaczęto przenosić produkcję do Wieśnicy. W pierwszej kolejności zdecydowano o budowie nowych budynków inwentarskich, warsztatów oraz magazynów. W chwili obecnej spółdzielnia użytkuje 697 ha, z czego 434 ha stanowią grunty własne. Aktualnie w Spółdzielni pracuje 25 osób. Spółdzielnię kierują Janusz Kohut-prezes wraz z zastępcą- Bogdanem Sołtysik, który jest jednocześnie zootechnikiem.

Hodowla bydła mlecznego rasy holsztyńsko – fryzyjskiej jest wizytówką Spółdzielni. Początek hodowli sięga roku 1960, kiedy to zakupiono 21 krów mlecznych. W ciągu ponad 50 lat stado rozbudowano do 230 sztuk, od których uzyskuje się średnio 12241 kg mleka. W 2002 roku wybudowano nową halę udojową 2X5 autotandem oraz zmieniono system utrzymania na bezuwięziowy. Kolejnym etapem rozwoju gospodarstwa było wybudowanie w 2007 roku nowej obory. Na najbliższe lata Zarządcy Spółdzielni stawiają sobie kolejny cel jakim jest zwiększenie obsady zwierząt do 270 sztuk. Warto podkreślić, że rozbudowa stada odbywa się wyłącznie na podstawie własnego materiału hodowlanego.

Na pytanie „co jest miarą Twojego sukcesu?” Prezesi zgodnie odpowiadają, że podstawą jest jasna i konsekwentnie realizowana wizja rozwoju spółdzielni, a także, co należy mocno podkreślić, doskonała załoga, która wykonuje swoją pracę z dużym zaangażowaniem i poświęceniem, traktując pracę w spółdzielni jak we własnej firmie.

Bogdan Sołtysik zaznacza, że do osiągnięcia tak dobrych wyników niezbędne jest dopracowanie systemu żywienia zwierząt do perfekcji. W RSP „Przyszłość” żywienie opiera się na doskonałej jakości kiszonce z kukurydzy, sianokiszonce z trawy z motylkowymi, kiszonych wysłodkach oraz paszach treściwych produkowanych w gospodarstwie. TMR jest mieszany i zadawany dwa razy dziennie i jak podkreśla pan Sołtysik jego skład jest od kilku lat praktycznie nie zmienny, dzięki czemu unika się problemów związanych z zmianą żywienia.

Tabela nr 27. Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 150,1 do 300 sztuk

Best dairy herds by milk yield in kg, herd size 150,1 up to 300 cows

Lp.	Właściciel stada/obory owner	Lokalizacja stada/obory Miejscowość Województwo herd localisation	Metoda oceny Rej.m.l.s	Przeciętna liczba krów avr. cows no	Przeciętna wydajność od jednej krowy average yield per cow						Średni okres mwy. calv.int.
					mleko milk	tłuszcz fat		białko protein		suma f+p sum	
						kg	kg	%	kg	%	
1.	RSP WIEŚNICA	WIEŚNICA DOLNOŚLĄSKIE	A4	230,0	12 241	454	3,71	422	3,45	876	468
2.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	MICHAŁOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4 R*	277,8	12 101	493	4,07	386	3,19	879	414
3.	GR JAWOROWICZ ANDRZEJ I ANNA	GODZIĄTKÓW WIELKOPOLSKIE	A4	261,1	11 977	416	3,47	400	3,34	816	425
4.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	CHOTEL KUJAWSKO-POMORSKIE	A4 R*	280,2	11 832	489	4,13	377	3,19	866	463
5.	DZIAŁPOL SP. Z O.O.	DZIAŁYŃ WIELKOPOLSKIE	A4	252,6	11 785	466	3,95	392	3,33	858	424
6.	SK GOLEJEWKO SP. Z O.O.	CHOJNO WIELKOPOLSKIE	A4	239,3	11 514	503	4,37	387	3,36	890	446
7.	GR KACZAŁA-SZYMCZAK ALINA	KONARZEW WIELKOPOLSKIE	AT4	164,6	11 368	417	3,67	379	3,33	796	412
8.	KAMIŃSKI JAN	KIEDROWO WIELKOPOLSKIE	A8	167,3	11 307	412	3,64	371	3,28	783	396
9.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	BOGUSZYN ZACHODNIOPOMORSKIE	A4 R*	291,2	11 245	453	4,03	367	3,26	820	416
10.	SPR „DIAMENT” GH ŻABNO	OTFINÓW MAŁOPOLSKIE	A4	279,9	11 204	408	3,64	366	3,27	774	412
11.	PP „AGRO-TIM” SP. Z O.O.	BRZEZINA OPOLSKIE	A4	231,8	11 173	419	3,75	363	3,25	782	388
12.	GR MIĘDZYCHÓD SP. Z O.O.	MIĘDZYCHÓD WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4	215,1	11 155	378	3,39	367	3,29	745	439
13.	PPHU KONSTA SP. Z O.O.	KOSOWO WIELKOPOLSKIE	A4 R*	214,5	11 057	425	3,84	378	3,42	803	414
14.	OHZ OSIEK SP. Z O.O.	WIEPRZ ŚLĄSKIE	A4	273,2	10 930	455	4,16	352	3,22	807	416
15.	GRH KUBIAK JAN	SULMÓW ŁÓDZKIE	A4	185,7	10 778	385	3,57	374	3,47	759	451
16.	ZPR W KOWROZIE SP. Z O.O.	PIGŹA KUJAWSKO-POMORSKIE	A4 R*	289,4	10 766	350	3,25	361	3,35	711	445
17.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O.	LUBCZA ŚWIĘTOKRZYSKIE	A4 R*	190,6	10 757	425	3,95	364	3,38	789	447
18.	HENDRIPOL SP. Z O. O.	BRAMKA KUJAWSKO-POMORSKIE	A8	251,4	10 694	414	3,87	368	3,44	782	386
19.	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI	STARCZÓW DOLNOŚLĄSKIE	A4	251,2	10 657	420	3,94	344	3,23	764	454
20.	PPUH TERRA SP. Z O.O.	CIOŁKOWO WIELKOPOLSKIE	A4	156,9	10 634	400	3,76	357	3,36	757	431

W tabelach począwszy od nr tabeli 24 do 29 prezentowane są najlepsze stada w następujących przedziałach wielkości: od 3,0 – 20 krów przeciętnie; 20,1 – 50; 50,1 – 150; 150,1 – 300; 300,1 – 500; powyżej 500.

We wszystkich grupach wielkościowych obory zestawione są niezależnie od ras występujących w stadzie.

*R – oznacza obory, które wyraziły zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka z zarejestrowaną kompletną informacją za cały 2014r.

STADO – grupa zwierząt utrzymywana w tym samym celu produkcyjnym, w tej samej lokalizacji, niezależnie od ilości właścicieli.

I MIEJSCE
WYDAJNOŚĆ
12 579
KG MLEKA

GOSPODARSTWO ROLNE JANUSZ PRZYDROŻNY

ZAMYSŁÓW, WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE,
REGION OCENY POZNAŃ PFHBiPM

Państwo Bożena i Janusz Przydrożny zajmują się hodowlą bydła od 1992 roku, czyli ponad 20 lat. Gospodarstwo powstało na bazie gospodarstwa PGR Zamysłów, które zostało wydzielone od ANR. Państwo Przydrożni praktycznie zaczęli od zera przejmując zrujnowane budynki, zaniedbane pola i niewielkie stado krów. Na tej bazie, dzięki pracowitości nowych właścicieli, gospodarstwo zostało wyprowadzone z zapaści i doprowadzone do właściwej kultury rolno-hodowlanej. Obecnie gospodarstwo nastawione jest na produkcję mleka. Państwo B. i J. Przydrożni posiadają 475 hektarów, w tym 30 hektarów użytków zielonych. Pola wykorzystywane są głównie do produkcji pasz dla bydła, a niewielki areal przeznaczony jest na produkcję buraków cukrowych i rzepaku. Aktualnie w gospodarstwie utrzymywanych jest ponad 300 krów dojnych osiągających imponujące wydajności.

Państwo Przydrożni rozumieją, że żeby rozwijać gospodarstwo należy stale w nie inwestować. I tak, dwa lata temu została oddana do użytku nowa obora z halą udojową typu tandem 2 x 6, a w ubiegłym roku zakończono modernizację pozostałych obiektów. Docelowo gospodarz planuje rozwój obory do 600 krów dojnych.

Zdaniem Pana Janusza najistotniejszymi elementami, które pozwoliły uzyskać tak wysoką wydajność są systematyczna praca nad stadem, bie-

żąca i wnikliwa analiza raportów wynikowych, ustalenie właściwej dawki pokarmowej oraz świadomy dobór osobników do kojarzeń. Pani Bożena natomiast dodaje, że bardzo ważną rolę odgrywa również dbałość o zdrowie krów.

Hodowcy uważają, że sukces ich hodowli zaczyna się na polu, bo od tego jak zostanie przygotowana pasza objętościowa zależą wyniki stada.

Gospodarstwo państwa Przydrożnych było wielokrotnie wyróżniane i nagradzane. Hodowcy mogą pochwalić się m.in. tytułem najlepszego hodowcy woj. lubuskiego- wyróżnienie to zostało im przyznane dwukrotnie, w roku 2013 i 2014.

Warto zaznaczyć, że pomimo dużego zaangażowania w prace gospodarskie, gospodarze znajdują czas na społeczną działalność m.in. w zarządzie LZHB Zielona Góra, PFHBiPM oraz innych rolniczych organizacjach. Są też częstymi uczestnikami szkoleń i konferencji naukowych poświęconych hodowli bydła mlecznego.

Tabela nr 28. Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 300,1 do 500 sztuk

Best dairy herds by milk yield in kg, herd size 300,1 up to 500 cows

Lp.	Właściciel stada/obory owner	Lokalizacja stada/obory Miejscowość Województwo herd localisation	Metoda oceny Rej.mł.s	Przeciętna liczba krów avr. cows no	Przeciętna wydajność od jednej krowy average yield per cow						Średni okres młoc. calv.int.
					mleko milk	tłuszcz fat		białko protein		suma f+p sum	
					kg	kg	%	kg	%	tł+bi	
1.	GR PRZYDROŻNY JANUSZ	ZAMYSŁÓW LUBUSKIE	A4	395,9	12 579	486	3,86	418	3,32	904	425
2.	SK NOWE JANKOWICE	NOWE JANKOWICE KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	327,2	12 418	462	3,72	419	3,37	881	404
3.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	OSIĘCINY KUJAWSKO-POMORSKIE	A4 R*	307,5	12 417	462	3,72	397	3,20	859	441
4.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	JARANTOWICE KUJAWSKO-POMORSKIE	A4 R*	314,4	12 335	485	3,93	398	3,23	883	420
5.	HZZ „ŻOŁĘDNICA” SP. Z O.O.	ZAKRZEWO WIELKOPOLSKIE	A4 R*	435,4	12 283	499	4,06	410	3,34	909	448
6.	SK „NOWE JANKOWICE” LISNOWO	LISNOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	337,2	12 064	466	3,86	407	3,37	873	429
7.	PP-H „AGROPOL” SP. Z O.O.	SOKOŁOWO WIELKOPOLSKIE	A4	317,0	12 041	408	3,39	390	3,24	798	431
8.	HZZ „ŻOŁĘDNICA” SP. Z O.O.	KAWCZE WIELKOPOLSKIE	A4 R*	330,8	11 986	485	4,05	391	3,26	876	428
9.	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O.	SOBIESIERZNO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	355,7	11 877	495	4,17	386	3,25	881	444
10.	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA ŁÓDZKIE	A4	308,9	11 735	480	4,09	383	3,26	863	456
11.	HZZ „ŻOŁĘDNICA” SP. Z O.O.	GOLINA WIELKA WIELKOPOLSKIE	A4 R*	341,8	11 637	429	3,69	388	3,33	817	442
12.	BUTOR-FLESZAR BOŻENA, MATEUSZ I WŁADYSŁAW	ŁANY WIELKIE ŚLĄSKIE	A4	398,1	11 625	436	3,75	373	3,21	809	447
	FLESZAR MATEUSZ	wydajność obory wł. 1	A4	19,7	12 785	469	3,67	403	3,15	872	457
	BUTOR-FLESZAR BOŻENA	wydajność obory wł. 2	A4	202,6	11 656	436	3,74	375	3,22	811	438
	BUTOR WŁADYSŁAW	wydajność obory wł. 3	A4	175,8	11 460	432	3,77	367	3,20	799	457
13.	AGRO-TAK ZAGRODNO	MODLIKOWICE DOLNOŚLĄSKIE	A4 R*	451,4	11 331	433	3,82	380	3,35	813	411
14.	PR DŁUGIE STARE SP. Z O.O.	NIECHŁÓD WIELKOPOLSKIE	A4	325,0	11 302	419	3,71	379	3,35	798	412
15.	OHZ OSIEK SP. Z O.O.	NIDEK MAŁOPOLSKIE	A4	439,4	11 123	469	4,22	375	3,37	844	439
16.	CZERNINA SP. Z O.O.	LIGOTA DOLNOŚLĄSKIE	A4	425,9	11 043	398	3,60	363	3,29	761	429
17.	DANKO HR SP. Z O.O. CHORYŃ	KOPASZEWO WIELKOPOLSKIE	A4	305,8	10 987	401	3,65	358	3,26	759	411
18.	AGRO-POLN SP. Z O.O.	CHOCIWEL DOLNOŚLĄSKIE	A4	407,6	10 669	395	3,70	340	3,19	735	428
19.	EVER-MILK SP. Z O.O.	WRÓBLEWO WIELKOPOLSKIE	A4	319,3	10 572	339	3,21	346	3,27	685	447
20.	POLHOZ SP. Z O.O.	SZYMANKOWO POMORSKIE	A4	430,8	10 538	407	3,86	340	3,23	747	433

W tabelach poczynawszy od nr tabeli 24 do 29 prezentowane są najlepsze stada w następujących przedziałach wielkości: od 3,0 – 20 krów przeciętnie; 20,1 – 50; 50,1 – 150; 150,1 – 300; 300,1 – 500; powyżej 500.

We wszystkich grupach wielkościowych obory zestawione są niezależnie od ras występujących w stadzie.

*R – oznacza obory, które wyraziły zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka z zarejestrowaną kompletną informacją za cały 2014r.

STADO – grupa zwierząt utrzymywana w tym samym celu produkcyjnym, w tej samej lokalizacji, niezależnie od ilości właścicieli.

I MIEJSCE
WYDAJNOŚĆ
12 331
KG MLEKA

KOMBINAT ROLNY SZESTNO SP. Z O.O

LEMBRUK, WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE,
ODDZIAŁ W OLSZTYNIE REGIONU OCENY BYDGOSZCZ PFHBiPM

Rozmowa z Prezesem Andrzejem Boruch

– *Panie Prezesie kiedy powstał „Kombinat”*
– Kombinat Rolny Szestno Sp. z o.o. zakupiono w 2001 roku. Do 1989 roku „Kombinat” istniał, jako „Państwowe Gospodarstwo Rolne w Szestnie” w skład, którego wchodziło kilka zakładów rolnych m.in. Lembruk, Rydwągi, Boże. Prowadzono tam hodowlę krów, owiec oraz produkcję drobiu. W tamtym okresie wyróżniała się obora w Rydwągach, gdzie realizowano testowanie buhajów. Jej wydajność w latach 80’ wynosiła ponad 5000 kg. mleka. Sama obora istnieje nadal i utrzymuje się w niej ok. 300 krów.

– *Kiedy powstała ferma?*
– Po zakupie „Kombinatu”, podjęto decyzję o przebudowie i modernizacji ówczesnych budynków fermy drobiu, na obory dla 1000 krów ras mlecznych w Lembruku. Zmiana profilu związana była z faktem, że członkowie Zarządu znali się na hodowli bydła i byli miłośnikami tego gatunku. Zadecydowały również tradycje rodzinne. Materiał hodowlany został zakupiony z Francji, Niemiec, Holandii i Danii. Jaloowice z Francji okazały się najlepsze pod względem produkcji, zdrowotności, długowieczności tj. cech bardzo pożądaných w hodowli.

Obecnie na fermie w Lembruku pracuje 35 pracowników pod kierownictwem mgr Łukasza Boruch. W skład załogi wchodzi m.in. dwóch lekarzy weterynarii, inseminator, trzech zootechników oraz obsługa hali udojowej typu karuzela na 28 stanowisk. To doświadczony zespół, znający się na hodowli i produkcji mleka.

– *Jak wygląda zarządzanie stadem?*

– Cielęta, pojęne są siarą pozostają w tym gospodarstwie do 5 dni, następnie przewożone są do cielętników w Rydwągach gdzie przebywają 5 miesięcy. Później trafiają do jałownika w Brodzikowie, gdzie są unasieniane i przed wycieleniem wracają do Lembruka. Jaloowice kryte są po osiągnięciu odpowiedniej masy ciała, ok. 15,5 m-ca życia. Nasienie buhajów do rozrodu pochodzi z USA i Kanady. Przyjmujemy zasadę polegającą na stosowaniu nasienia tylko dwóch buhajów w roku, po tym okresie dobieramy kolejne rozplodniki. Bardzo dobrze się to sprawdza. Żywnienie opiera się na sianokiszonkach z traw, kiszonkach z kukurydzy, lucerny i stosowaniu premiksów.

– *Jak wygląda produkcja mleka, jakie są tendencje?*

– Obecnie średnia dzienna wydajność z obory (980 krów dojnych) wynosi ponad 40 kg mleka, a od czołowej grupy 120 krów ponad 55 kg. Wydajność rekordzistek to ponad 70 kg mleka dziennie.

Rekordowe wydajności z obory w Lembruku utrzymują się na tak wysokim poziomie z powodu bardzo dobrego kapitału ludzkiego, zamiłowania do hodowli bydła, wykorzystania raportów wynikowych PFHBiPM do układania dawek pokarmowych, doboru buhajów do krycia oraz selekcji stada, umiejętności pozyskiwania i wykorzystywania nowoczesnej wiedzy, produkcji wysokiej jakości pasz i WIARY W TO CO SIĘ ROBI W GOSPODARSTWIE.

Rozmawiał Zdzisław Szewczak Kierownik Oddziału w Olsztynie

Tabela nr 29. Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych powyżej 500 sztuk

Best dairy herds by milk yield in kg, herd size above 500 cows

Lp.	Właściciel stada/obory owner	Lokalizacja stada/obory Miejscowość Województwo herd localisation	Metoda oceny Rej.mł.s	Przeciętna liczba krów avr. cows no	Przeciętna wydajność od jednej krowy average yield per cow						Średni okres młoc. calv.int.
					mleko milk	tłuszcz fat		białko protein		suma f+p sum	
						kg	%	kg	%	tł+bi	
1.	KR SZESTNO SP. Z O.O.	LEMBRUK WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4	1 083,1	12 331	428	3,47	390	3,16	818	402
2.	SANO SP. Z O.O.	LUBIŃ WIELKOPOLSKIE	A4	1 170,7	12 135	444	3,66	404	3,33	848	416
3.	PIETRUSZYŃSKI ADAM	STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4	571,1	11 944	422	3,53	391	3,27	813	474
4.	RKS BĄDECZ	CZAJCZE-FERMA WIELKOPOLSKIE	A4	752,5	11 603	411	3,54	391	3,37	802	436
5.	GR CEBER S.C.	KOTLA DOLNOŚLĄSKIE	A4	571,9	11 370	399	3,51	371	3,26	770	425
6.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN ZACHODNIOPOMORSKIE	A4 R*	614,5	11 212	446	3,98	369	3,29	815	437
7.	GR LISIECKI TADEUSZ	CZECHNÓW WIELKOPOLSKIE	A4	1 003,7	11 141	426	3,82	371	3,33	797	398
8.	ZDIZ-PIB KOŁBACZ	DĘBINA ZACHODNIOPOMORSKIE	A4	691,1	11 078	415	3,75	372	3,36	787	452
9.	PP-H „AGROPOL” SP. Z O.O.	BIERZGLIN WIELKOPOLSKIE	A4	534,9	11 060	416	3,76	362	3,27	778	435
10.	SK DOBRZYŃSKO SP. Z O.O.	MROZOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	528,5	11 042	431	3,90	352	3,19	783	391
11.	KR KIETRZ SP. Z O.O.	KROTOSZYN OPOLSKIE	A4 R*	997,4	10 931	425	3,89	364	3,33	789	425
12.	MARZEC KATARZYNA	WIEJKOWO ZACHODNIOPOMORSKIE	A4	655,4	10 897	418	3,84	371	3,40	789	417
13.	AGROMARINA SP. Z O.O.	KULCZYN KOLONIA LUBELSKIE	A4	782,1	10 866	387	3,56	368	3,39	755	434
14.	TOP FARMS WIELKOPOLSKA SP. Z O.O.	ŁĘKA WIELKA WIELKOPOLSKIE	A4	614,5	10 672	364	3,41	364	3,41	728	411
15.	DANKO HR SP. Z O.O. SZELEJEWO	STEFANOWO WIELKOPOLSKIE	A4 R*	516,4	10 620	387	3,64	358	3,37	745	445
16.	OHZ „GARZYN” SP. Z O.O.	GÓRZNO WIELKOPOLSKIE	A4 R*	566,0	10 503	399	3,80	343	3,27	742	431
17.	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O.	KALSK LUBUSKIE	A4	1 115,9	10 443	380	3,64	343	3,28	723	419
18.	KR KIETRZ SP. Z O.O.	PILSZCZ OPOLSKIE	AT4 R*	1 013,9	10 404	400	3,84	355	3,41	755	399
19.	KR-P „MANIECZKI” SP. Z O.O.	FERMA SZOŁDRY WIELKOPOLSKIE	A4	746,2	10 383	377	3,63	368	3,54	745	445
20.	TOP FARMS „GŁUBCZYCE” SP. Z O.O.	Z-D GROBNIKI WIDOK OPOLSKIE	A4	564,8	10 339	384	3,71	339	3,28	723	401

W tabelach począwszy od nr tabeli 24 do 29 prezentowane są najlepsze stada w następujących przedziałach wielkości: od 3,0 – 20 krów przeciętnie; 20,1 – 50; 50,1 – 150; 150,1 – 300; 300,1 – 500; powyżej 500.

We wszystkich grupach wielkościowych obory zestawione są niezależnie od ras występujących w stadzie.

*R – oznacza obory, które wyraziły zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka z zarejestrowaną kompletną informacją za cały 2014r.

STADO – grupa zwierząt utrzymywana w tym samym celu produkcyjnym, w tej samej lokalizacji, niezależnie od ilości właścicieli.

Tabela nr 30. Zestawienie najlepszych stad o najwyższej wydajności kg mleka według ras

Top herds ranked by milk yield in kg, by breeds

Lp.	Właściciel stada Miejscowość Województwo owner localisation	Metoda oceny rej.ml.s	Przeciętna liczba krów avr. cows no		Przeciętna wydajność				Okres między wyc. calving interval	Wiek 1-go wyc. 1st calving age	
			w oborze in herd	w rasie in breed	mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein			
						kg	%	kg			%
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ											
1.	Wydajność stada MAJEWSKY URSZULA I EUGENIUSZ KOŁOZĄB POMORSKIE	AT4	27,4	21,6	14 371	446	3,10	479	3,33	465	819
	MAJEWSKI EUGENIUSZ	AT4	10,9	10,9	14 586	451	3,09	483	3,31	416	833
	MAJEWSKA URSZULA	AT4	16,5	10,7	14 151	442	3,12	474	3,35	490	805
2.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	AT4 R*	99,7	96,9	14 148	606	4,28	460	3,25	407	779
3.	MAZUREK ELŻBIETA OSTROBUDKI WIELKOPOLSKIE	A4	27,2	27,2	13 698	510	3,72	455	3,32	404	756
4.	NENEMAN ROBERT WEŁNICA WIELKOPOLSKIE	A4	72,1	72,1	13 091	564	4,31	431	3,29	466	772
5.	GR DUSZNIK MAŁGORZATA WIERZBA LUBELSKIE	A4	82,5	81,4	12 987	438	3,37	462	3,56	455	802
6.	KOŚCIELNY TADEUSZ TRLĄG KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	21,0	18,1	12 973	350	2,70	415	3,20	443	699
7.	GR JOŃCZY ANTONI WIEPRZ MAŁOPOLSKIE	AT4	48,3	29,7	12 853	437	3,40	424	3,30	437	768
8.	ZUBEK ZENON KĘPNIEWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4	21,3	19,7	12 801	462	3,61	434	3,39	418	714
9.	SK DOBRZYŃSKO SP. Z O.O. DOBRZYŃSKO WIELKOPOLSKIE	A4	107,3	107,3	12 669	480	3,79	408	3,22	446	789
10.	GR GROMADA MARCIN LUDZISKO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	21,5	20,5	12 668	448	3,54	455	3,59	421	743
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ											
1.	CHRAŚCZ MARCIN MIONÓW OPOLSKIE	A4	40,0	32,6	10 604	479	4,52	368	3,47	440	806
2.	KONTNY KRYSZTYAN JÓZEF LEŚNIK OPOLSKIE	A4	43,2	39,6	10 527	507	4,82	374	3,55	476	866
3.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. Z-D ZAWADA OPOLSKIE	A4	328,5	295,3	10 052	404	4,02	332	3,30	428	792
4.	GOETZ STEFAN ŚCIGÓW OPOLSKIE	AT4	80,7	55,7	9 884	383	3,87	347	3,51	439	800
5.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. BIEDRZYCHOWICE OPOLSKIE	A4	162,3	136,7	9 737	374	3,84	337	3,46	444	794
6.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. WRÓBLIN OPOLSKIE	A4	217,4	187,9	9 706	368	3,79	325	3,35	453	793
7.	KARA TEODOR URSZULA MOCHÓW OPOLSKIE	AT4	47,6	46,6	9 701	402	4,14	338	3,48	418	796
8.	OHZ PRZERZECZYN Z. GILÓW GILÓW DOLNOŚLĄSKIE	A4 R*	442,6	413,1	9 393	366	3,90	322	3,43	414	797
9.	GR KOPAŃSKI ZBIGNIEW SOBISKA LUBELSKIE	AT4	60,0	36,1	9 389	396	4,22	331	3,53	404	860
10.	DUDA HENRYK BUKÓWKA DOLNOŚLĄSKIE	AT4	33,2	33,2	9 388	381	4,06	313	3,33	406	801

Lp.	Właściciel stada Miejscowość Województwo owner localisation	Metoda oceny rej.ml.s	Przeciętna liczba krów avr. cows no		Przeciętna wydajność				Okres między wyc. calving interval	Wiek I-go wyc. 1st calving age	
			w oborze in herd	w rasie in breed	mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein			
						kg	%	kg			%
RASA SIMENTALSKA											
1.	PUCHALSKI ANDRZEJ NAGÓRKI KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	9,7	8,5	10 550	433	4,10	352	3,34	359	78
2.	GR STĄCZEK JERZY JAĆMIERZ PODKARPACKIE	A4	65,3	51,6	8 063	315	3,91	281	3,49	463	933
3.	GR WRONA JAN BRZEGI DOLNE PODKARPACKIE	A4 R*	15,4	15,4	7 857	309	3,93	261	3,32	369	769
4.	GR ŻARÓW KRYSZYNA BANDRÓW NARODOWY PODKARPACKIE	A4	22,2	20,6	7 839	319	4,07	286	3,65	360	950
5.	PROAGRO SP. Z O.O. KOSINOWO DOLNOŚLĄSKIE	A4	146,2	140,4	7 745	328	4,24	270	3,48	396	879
RASA POLSKA CZERWONA											
1.	GUBAŁA WOJCIECH MARUSZYNA MAŁOPOLSKIE	AT4	7,0	7,0	5 919	289	4,88	194	3,28	365	873
2.	SOLARCZYK EDWARD CZARNY DUNAIEC MAŁOPOLSKIE	AT4	9,9	9,3	5 824	258	4,43	203	3,49	361	0
3.	BARTOSZEK KRZYSZTOF MARUSZYNA MAŁOPOLSKIE	AT4	7,4	7,4	5 787	269	4,64	187	3,23	392	748
4.	SOLARCZYK JAN WRÓBLÓWKA	AT4	11,6	11,6	5 685	259	4,55	196	3,44	388	768
5.	KRAUS MARIAN PODSARNIE MAŁOPOLSKIE	AT4	19,7	19,7	5 605	219	3,91	185	3,30	373	742
RASA JERSEY											
1.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	A4 R*	129,4	129,4	7 687	405	5,27	303	3,94	408	710
2.	SK IWNO SP. Z O.O. WIKTOROWO WIELKOPOLSKIE	A4	213,2	205,3	6 554	337	5,14	260	3,96	423	798
3.	SŁODKOWICZ WIKTOR I TERESA PIOTRKÓW TRYBUNALSKI ŁÓDZKIE	A8	17,0	14,2	5 160	288	5,59	211	4,08	375	831
4.	STRZELECKI GRZEGORZ KONIEC KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4 R*	13,8	9,8	3 424	182	5,30	133	3,87	449	782
5.	FUNDACJA WSPÓŁ. BUREGO MISIA NOWY KLINCZ WENTFIE POMORSKIE	AT4	17,0	14,2	3 163	167	5,28	117	3,71	367	972
RASA MONTBELIARDE											
1.	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	AT4	304,7	302,7	8 425	303	3,60	303	3,59	493	936
2.	GR KAŻMIERZAK PAWEŁ SOKOŁOWO WIELKOPOLSKIE	AT4	13,3	6,7	7 671	296	3,86	253	3,30	394	957
3.	W.P.R. „ROLGO” S.C. STUCHOWO ZACHODNIOPOMORSKIE	AT4	232,8	212,0	7 585	301	3,97	265	3,49	419	840
4.	ZIELIŃSKI ROBERT GR LUBICHOWO POMORSKIE	AT4	31,6	29,1	7 569	314	4,15	266	3,52	425	749
5.	ZABIEREK KAROL CIENIN ZABORNY WIELKOPOLSKIE	A4	20,7	15,8	7 547	357	4,73	267	3,54	469	819
RASA BIAŁOGRZBIETA											
1.	GR MAKAREWICZ WOJCIECH TEREBELA LUBELSKIE	AT4	35,6	28,1	6 290	252	4,00	219	3,48	375	725
2.	JABŁOŃSKA MARIOLA I LESZEK JESIONOWIEC WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4	21,9	14,9	5 366	196	3,66	174	3,24	405	711

Lp.	Właściciel stada Miejscowość Województwo owner localisation	Metoda oceny rej.ml.s	Przeciętna liczba krów avr. cows no		Przeciętna wydajność					Okres między wyc. calving interval	Wiek I-go wyc. 1st calving age
			w oborze in herd	w rasie in breed	mleka kg milk	tłuszczu fat		białka protein			
						kg	%	kg	%		
3.	RYBAŁT DAWID DUBAŚNO PODLASKIE	AT4	29,8	17,7	5 241	215	4,10	169	3,22	409	831
RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA											
1.	GR TRĄŁKA STANISŁAW BRZEZINY PODKARPACKIE	AT4	16,1	8,4	8 075	394	4,88	272	3,37	453	815
2.	SZUMAŃSKA DOROTA NOWE RYBIE MAŁOPOLSKIE	AT4	18,1	10,0	7 821	330	4,22	257	3,29	362	748
3.	FEDKO PAWEŁ PRZYDONICA MAŁOPOLSKIE	AT4	9,0	6,0	6 725	375	5,57	231	3,43	413	0
RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA											
1.	SZULWIC JACEK GROSZKI WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4	33,2	30,9	6 488	228	3,51	225	3,46	370	823
2.	PARUCH KRZYSZTOF GR RZEPCHYNO ZACHODNIOPOMORSKIE	AT4	21,0	17,4	6 426	261	4,06	216	3,36	355	1035
3.	POKOJSKI JAN RYBNO KOLONIA WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4	29,8	15,1	6 179	258	4,18	207	3,35	402	811

W powyższych tabelach prezentowane są obory, które spełniają następujące kryteria:

1. udział krów danej rasy powyżej 50% przeciętnej liczby krów ocenianych w roku w stadzie
2. liczba krów przeciętnie ocenianych w roku w danej rasie od 5,0 dla ras: HO, RW, SM, JE, MO
3. liczba krów przeciętnie ocenianych w roku w danej rasie od 4,0 dla ras RP, BG, ZR i ZB

RASA BROWN SWISS											
1.	MARCINIAK LESZEK STYPIN WIELKOPOLSKIE	AT4	146,3	6,4	10 862	431	3,97	383	3,53	519	0
2.	KOCIELNIK GRZEGORZ KSAWERYNÓW LUBELSKIE	A4	97,3	6,2	8 672	339	3,91	299	3,45	0	933
3.	GR SKUP JANUSZ SKUPIE MAZOWIECKIE	AT4	67,2	8,4	8 326	366	4,39	306	3,68	427	959
RASA SZWEDZKA CZERWONA											
1.	KR SZESTNO SP. Z O.O. LEMBRUK WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4	1 083,1	4,2	10 464	422	4,03	355	3,39	387	0
2.	PR-P „DĘBOWO” SP. Z O.O. DĘBOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4 R*	134,7	4,3	8 823	364	4,12	307	3,48	422	0
3.	PITUŁA JAROSŁAW I JOLANTA DOBIESZEWO KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	51,0	7,9	8 560	340	3,97	310	3,62	450	1 001
RASA NORWESKA CZERWONA											
1.	GR CHRUPEK ANDRZEJ SZARUTY MAZOWIECKIE	AT4 R*	25,9	6,3	8 046	309	3,84	277	3,44	474	0
2.	ŻABECKI ROMAN RAKUTOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	66,2	47,3	6 589	293	4,45	237	3,59	457	782
3.	ZABŁOCKI RYSZARD KUCZKOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	29,3	4,6	6 422	281	4,38	235	3,66	351	736

W powyższych tabelach dla ras BS, SR, NR, prezentowane są obory, w których przeciętnie w roku ocenianych było co najmniej 4,0 krowy bez wymogu min. 50,01% udziału danej rasy w liczbie krów w oborze

*R – oznacza obory, które wyraziły zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka z zarejestrowaną kompletną informacją za cały 2014r.

STADO – grupa zwierząt utrzymywana w tym samym celu produkcyjnym, w tej samej lokalizacji, niezależnie od ilości właścicieli.

Tabela nr 31. Zestawienie krów o najwyższej w laktacji wydajności kg mleka według ras*Top cows ranked by milk yield in kg, by breeds*

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo owner localisation	Krowa cow	Ojciec krowy sire	Rok ur. birth year	Nr lak. lact.no	Wydajność krowy cow yield						
						dni doju DIM	mleko kg milk	tłuszcz fat		białko protein		tł+bi kg f+p
								kg	%	kg	%	
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ												
1.	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005182987644 CAŁKA	US-60390347 MITCH	2009	3	305	20 106	544	2,71	612	3,04	1 156
2.	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005182988672 JANA	NL-339291027 PARAMOUNT	2009	2	305	19 960	678	3,40	606	3,04	1 284
3.	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005187576355 ODA	NL-269319343 WEBSITE	2009	3	305	19 919	709	3,56	645	3,24	1 354
4.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. CHOTEL KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005215925490 ANIKA 37	CA-10743429 APTITUDE	2008	3	305	19 838	737	3,71	585	2,95	1 322
5.	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI STARCZÓW DOLNOŚLĄSKIE	PL-005198390018 SARNA 42	PL-005162742409 TOLEDO BB	2009	2	305	19 838	641	3,23	608	3,06	1 249
6.	GR SZLASKI KAZIMIERZ TRZEBIESZÓW I LUBELSKIE	PL-005262277764 ELIZA	US-62030793 LOGAN	2010	2	305	19 830	734	3,70	717	3,62	1 451
7.	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005274737058 ILONA	NL-288458773 CANVAS	2010	2	305	19 761	604	3,06	567	2,87	1 171
8.	GR SŁUPIKOWSKI RYSZARD SUCHARCZEK KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005158295117 GERWA	PL-005020208394 LANER ET	2007	4	305	19 440	370	1,90	553	2,85	923
9.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	PL-005186444587 BELA	PL-005054463832 FIGHTER	2009	3	270	19 393	809	4,17	616	3,17	1 425
10.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. MICHAŁÓWO KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005215924882 ALMARA 15	US-132465661 ZESTY	2008	4	305	19 253	688	3,58	565	2,93	1 253
11.	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI STARCZÓW DOLNOŚLĄSKIE	PL-005178009008 HORNSTER THIJSJ	DE-0349952680 SAMUEL	2008	3	305	19 124	731	3,82	573	3,00	1 304
12.	AGRO-TAK ZAGRODNO MODLIKOWICE DOLNOŚLĄSKIE	PL-005225524898 OLIMPIA V	US-135538586 GENEVA	2010	2	305	19 098	572	2,99	580	3,03	1 152
13.	AGRO-TAK ZAGRODNO MODLIKOWICE DOLNOŚLĄSKIE	PL-005220822562 UNIA III	FR-4972769979 USONET FIN	2010	2	305	19 018	626	3,29	584	3,07	1 210
14.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. OSIĘCINY KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005148705510 BULA 43	US-60301421 ENCINO	2007	4	305	19 017	622	3,27	556	2,92	1 178
15.	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005182988115 KOBA	NL-288458773 CANVAS	2009	3	305	18 997	531	2,79	594	3,13	1 125

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo owner localisation	Krowa cow	Ojciec krowy sire	Rok ur. birth year	Nr lak. lact no	Wydajność krowy cow yield						
						dni doju DIM	mleko kg milk	tłuszcz fat		białko protein		tł+bi kg f+p
								kg	%	kg	%	
16.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	PL-005218103253 MLEKOTKA	UK-623777 LOADER	2010	2	268	18 991	711	3,74	574	3,02	1 285
17.	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005274736891 PIKA	NL-288458773 CANVAS	2010	2	305	18 902	444	2,35	559	2,96	1 003
18.	CZERNINA SP. Z O.O. LIGOTA DOLNOŚLĄSKIE	PL-005182256016 POŁOWA III	CZ-115881769 ECONOM	2008	3	305	18 888	551	2,92	586	3,10	1 137
19.	HZZ „ŻOŁĘDNICA” SP. Z O.O. GOLINA WIELKA WIELKOPOLSKIE	PL-005218327970 SONNY	NL-288458773 CANVAS	2008	3	305	18 854	727	3,86	511	2,71	1 238
20.	MADAJ ZBIGNIEW FALMIEROWO WIELKOPOLSKIE	PL-005200572579 DETJE 1	FR-2930982200 SOLEA	2009	3	305	18 814	564	3,00	580	3,08	1 144
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ												
1.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL-005294237927 ERA 176	US-134266156 LION KING	2010	2	305	18 128	562	3,10	549	3,03	1 111
2.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. JARANTOWICE KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005213478905 CERA 38	CH-120001170754 DOMINATOR	2009	3	305	16 885	541	3,20	520	3,08	1 061
3.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL-005294238030 ERA 179	US-134266156 LION KING	2010	2	305	16 616	444	2,67	491	2,96	935
4.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. LUBCZA ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005218940551 HERTA 9	US-133080890 LAWN BOY RED	2009	3	305	16 258	490	3,01	467	2,87	957
5.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. WRÓBLIN OPOLSKIE	PL-005146541561 PAULA	DE-10913699 RUMIRO	2006	5	305	16 161	645	3,99	518	3,21	1 163
6.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. BIEDRZYCHOWICE OPOLSKIE	PL-005167500806 KALIOPA	FR-5645214193 VIKAN	2007	4	305	16 137	660	4,09	543	3,37	1 203
7.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. Z-D ZAWADA OPOLSKIE	PL-005181409642 BIBA	US-126853007 MARMAX	2009	2	305	16 126	598	3,71	514	3,19	1 112
8.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. BIEDRZYCHOWICE OPOLSKIE	PL-005206713471 MIERZWA	US-126853007 MARMAX	2009	2	305	15 977	490	3,07	476	2,98	966
9.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. WRÓBLIN OPOLSKIE	PL-005232511300 OSIKA	IT-7500007762 STABILO	2010	2	305	15 920	624	3,92	505	3,17	1 129
10.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. BIEDRZYCHOWICE OPOLSKIE	PL-005205482545	FR-2923746988	2009	3	305	15 806	681	4,31	498	3,15	1 179
11.	GR JOŃCZY ANTONI WIEPRZ MAŁOPOLSKIE	PL-005191172598 KOLA	IT-7500007762 STABILO	2009	2	305	15 769	622	3,95	509	3,23	1 131
12.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. WRÓBLIN OPOLSKIE	PL-005205484150 GLINKA	US-133080890 LAWN BOY RED	2009	2	305	15 678	562	3,59	500	3,19	1 062

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo owner localisation	Krowa cow	Ojciec krowy sire	Rok ur. birth year	Nr lak. lactno	Wydajność krowy cow yield						
						dni doju DIM	mleko kg milk	tłuszcz fat		białko protein		tł+bi kg f+p
								kg	%	kg	%	
13.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. WRÓBLIN OPOLSKIE	PL-005302750295 MUTTI	IT-19500366874 RUACANA	2010	2	305	15 617	548	3,51	502	3,21	1 050
14.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. Z-D ZAWADA OPOLSKIE	PL-005205483276 OSTARIA	US-126853007 MARMAX	2009	3	305	15 610	539	3,45	488	3,13	1 027
15.	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	NL-522752274 BETSIE W2	NL-328731187 JORDEN RED	2008	3	305	15 576	613	3,93	545	3,50	1 158
16.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. Z-D ZAWADA OPOLSKIE	PL-005232510853 CHRISJE	US-134266156 LION KING	2010	2	305	15 476	563	3,64	463	2,99	1 026
17.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. Z-D ZAWADA OPOLSKIE	PL-005202637573 OPAL	US-131627437 TOTAL P-RED	2008	4	305	15 438	584	3,79	457	2,96	1 041
18.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. BIEDRZYCHOWICE OPOLSKIE	PL-005219466067 OSTARIA	DE-0112685429 CARIBIC	2008	3	305	15 408	613	3,98	544	3,53	1 157
19.	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. WRÓBLIN OPOLSKIE	PL-005277981588 DALIA	DE-0112685429 CARIBIC	2009	2	305	15 392	514	3,34	523	3,40	1 037
20.	RKS BADECZ SĘDZINIEC WIELKOPOLSKIE	PL-005299510346 LABA 2	NL-248268086 CLASSIC RED	2010	2	305	15 377	470	3,06	480	3,12	950
RASA SIMENTALSKA												
1.	KR SZESTNO SP. Z O.O. LEMBRUK WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005149311161 TARA 3	DE-0933418056 RIFURT	2008	4	305	15 159	562	3,71	471	3,11	1 033
2.	KR SZESTNO SP. Z O.O. RYDWĄGI WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005149311352 BELKA 10	DE-0933418056 RIFURT	2008	4	305	14 023	446	3,18	463	3,30	909
3.	ZDIZ-PIB KOŁBACZ DĘBINA ZACHODNIOPOMORSKIE	PL-005184900887 MARKIZA 105	PL-000609006253 HUMID	2009	3	305	13 491	596	4,42	456	3,38	1 052
4.	ZDIZ-PIB KOŁBACZ DĘBINA ZACHODNIOPOMORSKIE	PL-005312226360 MIKA 76	DE-0936579953 ROCHUS	2010	2	302	13 447	494	3,68	427	3,18	921
5.	MARCINIAK LESZEK STYPIN WIELKOPOLSKIE	PL-005190965191 WIKI	DE-0934226013 HELIAND	2009	3	305	13 217	441	3,34	407	3,08	848
6.	KR-P „MANIECZKI” SP. Z O.O. FERMA SZOŁDRY WIELKOPOLSKIE	CZ-140348962 STADEL	CZ-020997683 RADI	2007	5	305	13 074	455	3,48	445	3,41	900
7.	GOSPROL SP. Z O.O. CIESZYMOWO POMORSKIE	PL-005215735310 BN	CZ-133735589 AKYTA	2008	4	299	12 891	568	4,41	457	3,55	1 025
8.	PUCHAŁSKI ANDRZEJ NAGÓRKI KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005188266965 BORKA 1	DE-0934642735 HAGAT	2008	4	290	12 830	442	3,44	377	2,94	819
9.	KR-P „MANIECZKI” SP. Z O.O. CHAŁAWY WIELKOPOLSKIE	CZ-160332981 LOLA		2007	4	305	12 635	464	3,67	427	3,38	891

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo owner localisation	Krowa cow	Ojciec krowy sire	Rok ur. birth year	Nr lak. lact.no	Wydajność krowy cow yield						
						dni doju DIM	mleko kg milk	tłuszcz fat		białko protein		tł+bi kg f+p
								kg	%	kg	%	
10.	ZDIZ-PIB KOŁBACZ DĘBINA ZACHODNIOPOMORSKIE	PL-005184899341 JENNIE 56	DE-0935029870 VEITAL	2009	3	303	12 434	426	3,42	414	3,33	840
RASA POLSKA CZERWONA												
1.	BOROWSKI HUBERT OBŁĘGOREK ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005215150076 MARKA	PL-005140905635 PLATONEK	2009	3	305	8 412	371	4,41	274	3,25	645
2.	ZDYBAŁ MARIA TARNAWA MAŁOPOLSKIE	PL-005317973450 PAMELA	PL-000603315335 UFNY	2010	2	305	7 962	342	4,30	263	3,31	605
3.	GR KAZUŚ JAKUB GROBLA WIELKOPOLSKIE	PL-005167664997 CZERWONA		2006	5	288	7 892	265	3,35	259	3,28	524
4.	TATARCZUK ZBIGNIEW BOĆKI PODLASKIE	PL-005017002283 DŻERSEJKA		2002	9	305	7 844	333	4,24	287	3,66	620
5.	KUŁAKOWSKI PIOTR KLIMÓWKA PODLASKIE	PL-005102643834 WIŚNIA		2004	7	305	7 618	336	4,41	232	3,05	568
6.	JELSKI TADEUSZ KUMIAŁKA PODLASKIE	PL-005028338531 RUDA		1999	11	305	7 603	255	3,36	231	3,04	486
7.	MURZANSKI FRANCISZEK SPYTKOWICE MAŁOPOLSKIE	PL-005168669991 ZYTA		2008	4	305	7 475	345	4,61	244	3,26	589
8.	MISIURSKI MIROŚLAW MODLIBORZYCE ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005229522722 SARA 2	PL-000607007033 SZPARAG	2010	1	300	7 405	346	4,67	255	3,45	601
9.	ŁUKASZ WOJCIECH I EWA KREMPACHY MAŁOPOLSKIE	PL-005210430821 SARNA	PL-000607007938 SŁOWIK	2008	3	305	7 244	342	4,72	236	3,25	578
10.	ZAJĄC GRAŻYNA ANNA TOMASZÓW MAZOWIECKIE	PL-005096497161 DRUHNA	PL-005039316757 WIKŁACZ	2005	6	305	7 243	271	3,74	239	3,31	510
RASA JERSEY												
1.	GRZYMAŁA ADAM NOWY SKARŻYN PODLASKIE	PL-005201950178 SOWA		2008	3	305	11 050	447	4,04	413	3,73	860
2.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005122460022 JABŁONNA 3	US-111103085 MECCA	2006	5	305	10 581	573	5,42	378	3,58	951
3.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005249009470 KAMELIA 62	US-111023978 ACTION	2010	2	305	10 065	552	5,48	386	3,83	938
4.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005122462705 JAGODA 2	US-111103085 MECCA	2007	4	304	10 024	485	4,84	367	3,66	852
5.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005249008879 OLSZYNA 45	PL-005175781372 MAK	2010	2	305	9 775	511	5,22	377	3,85	888
6.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005249009456 DZIEWANNA 17	PL-005175781372 MAK	2010	2	305	9 598	515	5,36	353	3,68	868

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo owner localisation	Krowa cow	Ojciec krowy sire	Rok ur. birth year	Nr lak. lactno	Wydajność krowy cow yield						
						dni doju DIM	mleko kg milk	tłuszcz fat		białko protein		tł+bi kg f+p
								kg	%	kg	%	
7.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005213202159 BRZOZA 28	PL-005141347953 DANDYS	2009	3	305	9 595	490	5,11	346	3,61	836
8.	FURMANIAK WOJCIECH KOSZKOWO WIELKOPOLSKIE	PL-005191650973 SROKA	PL-005085640851 TORNADO	2009	1	305	9 545	408	4,28	314	3,29	722
9.	GR PRZYCHODZKI LESZEK LEŚNIEWO MAZOWIECKIE	PL-005242982213 SARNA 2	PL-005096675255 RAMBO	2011	2	305	9 507	417	4,39	339	3,56	756
10.	MALIŃSKI JAN OKOPY MAZOWIECKIE	PL-005199820439 MYSZKA	PL-000609006520 FUTURE	2009	3	305	9 476	427	4,50	339	3,57	766
RASA MONTBELIARDE												
1.	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL-005140357274 BYCZKA	PL-000609007279 LECUYER	2006	6	305	15 434	448	2,90	555	3,60	1 003
2.	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL-005184390008 ENIA	PL-005140356819 OXBO	2009	3	305	15 198	497	3,27	465	3,06	962
3.	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL-005144114743 CELKA	FR-0196014411 MICMAC	2007	4	305	14 496	507	3,50	494	3,41	1 001
4.	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL-005161434589 CERA	FR-3898002577 OLLIA	2007	4	305	14 443	512	3,55	537	3,72	1 049
5.	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	FR-7032937410 UBAYE	FR-2596018190 MILAN	2003	8	305	13 986	472	3,38	450	3,22	922
6.	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL-005144114828 CZERWONA	FR-0196014411 MICMAC	2007	3	305	13 823	460	3,33	481	3,48	941
7.	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL-005184390305 ERACA	PL-005161434398 OXAT	2009	3	282	13 802	547	3,96	485	3,51	1 032
8.	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL-005195566638 EWKA	PL-005140356901 MIC	2009	3	305	13 760	471	3,43	446	3,24	917
9.	GR PSZCZOŁA SYLWESTER GUTANÓW LUBELSKIE	CZ-335567931 MALINA	FR-3920562741 SOJA JB	2008	2	305	13 734	402	2,93	504	3,67	906
10.	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL-005161434527 CUDO	FR-0196014411 MICMAC	2007	5	305	13 713	504	3,67	440	3,21	944
RASA BIAŁOGRZBIETA												
1.	JUST PIOTR JEDNACZEWO PODLASKIE	PL-005091037126 KOZA		2004	8	305	9 632	401	4,16	297	3,08	698
2.	GRYGIWICZ ANDRZEJ CHILMONY KOLONIA PODLASKIE	PL-005149938603 LINDA		2007	5	305	8 811	277	3,14	259	2,94	536

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo owner localisation	Krowa cow	Ojciec krowy sire	Rok ur. birth year	Nr lak. lact.no	Wydajność krowy cow yield						
						dni doju DIM	mleko kg milk	tłuszcz fat		białko protein		tł+bi kg f+p
								kg	%	kg	%	
3.	LASZUK KRZYSZTOF ŁUKOWCE LUBELSKIE	PL-005198292046 BIAŁOWIEŻA		2009	3	305	8 254	342	4,14	298	3,62	640
4.	TOPCZEWSKI KAMIL POŚWIĘTNE PODLASKIE	PL-005102983497 PERŁA		2004	7	305	8 251	388	4,71	267	3,23	655
5.	JABŁOŃSKA MARIOLA I LESZEK, JESIONOWIEC WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005220977569 NIKOLA		2009	3	305	8 109	231	2,85	228	2,81	459
RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA												
1.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL-005185472642 LAPKA 110	PL-000607040198 AKAR	2009	2	305	14 084	536	3,81	447	3,17	983
2.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL-005185470921 ISETTE 69	PL-000600902995 ALLAN	2008	3	305	11 439	440	3,85	372	3,25	812
3.	WIENCIERZ ROMAN BUDZISKA ŚLĄSKIE	PL-005095327704 ANIA		2006	6	305	10 333	475	4,60	365	3,53	840
4.	WIENCIERZ ROMAN BUDZISKA ŚLĄSKIE	PL-005103743649 JANKA		2006	6	305	9 727	374	3,85	334	3,44	708
5.	THIEL ANDRZEJ KÓRNICA OPOLSKIE	PL-005195820181 MARYSIA	PL-005047827474 JUNIN	2008	4	300	9 569	438	4,58	292	3,05	730
RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA												
1.	GR JANIKOWSKI SŁAWOMIR CZAPIEWICE POMORSKIE	PL-005079243433 CZARNA		2003	8	305	11 240	446	3,97	362	3,22	808
2.	WANDACHOWICZ RYSZARD, WYSZOBÓR ZACHODNIOPOMORSKIE	PL-005161513482 ROGATA 12	PL-000600334601 FABIAN	2009	4	305	10 836	401	3,70	367	3,39	768
3.	DOMBROWSKI ANDRZEJ KOSZELEWY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005136632040 RÓŻA		2005	6	305	10 662	395	3,71	362	3,39	757
4.	WANDACHOWICZ RYSZARD WYSZOBÓR ZACHODNIOPOMORSKIE	PL-005161513338 CZERWONA 4	PL-000600334601 FABIAN	2008	3	305	9 834	341	3,47	296	3,01	637
5.	GRZYB TADEUSZ SULIMIERZ ZACHODNIOPOMORSKIE	PL-005200750489 SŁONICA 1	PL-000600857304 ADRON	2008	3	305	9 830	425	4,32	322	3,28	747
RASA BROWN SWISS												
1.	MARCINIAK LESZEK STYPIN WIELKOPOLSKIE	PL-005190964934 MEWA 2		2008	3	305	11 555	400	3,47	401	3,47	801
2.	GR BARTKOWIAK ROBERT WIECANOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005208128679 WENDY 1	DE-0939764930 JJ 1	2008	4	305	11 555	490	4,24	400	3,46	890
3.	KLEPACKI MIECZYŚLAW PUTKOWICE NAGÓRNE PODLASKIE	AT-646330807 SEEFRAU	DE-0936415980 POISON	2005	5	305	10 977	450	4,10	360	3,28	810

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo owner localisation	Krowa cow	Ojciec krowy sire	Rok ur. birth year	Nr lak. lactno	Wydajność krowy cow yield						
						dni doju DIM	mleko kg milk	tłuszcz fat		białko protein		tł+bi kg f+p
								kg	%	kg	%	
4.	POPLAWSKI JERZY ŁĘCZYCA LUBELSKIE	DE-0942451337 KALA	DE-0939128009 PLATIN	2008	3	305	10 682	488	4,57	399	3,73	887
5.	MARCINIAK LESZEK STYPIN WIELKOPOLSKIE	PL-005177675075 NORKA 2	DE-912484731 HUCOS	2007	3	305	10 614	410	3,86	375	3,54	785
RASA SZWEDZKA CZERWONA												
1.	KR SZESTNO SP. Z O.O. LEMBRUK WARMIŃSKO-MAZURSKIE	SE-0113180395 SANDRA	SE-91678 K LENS	2006	4	305	13 429	587	4,37	438	3,26	1 025
2.	KR SZESTNO SP. Z O.O. LEMBRUK WARMIŃSKO-MAZURSKIE	SE-0113180407 SANDRA	SE-91904 FORSGARD	2007	5	305	13 266	529	3,99	443	3,34	972
3.	GR WONIEŚ SP. Z O.O. JEZIERZYCE WIELKOPOLSKIE	SE-0280650500 BALLA	SE-91310 SPERRINGE	2005	5	305	12 470	642	5,14	448	3,59	1 090
4.	PR-P „DĘBOWO” SP. Z O.O. DĘBOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005175566474 ASTER	SE-0835147389 SE	2007	5	305	11 553	484	4,19	423	3,66	907
5.	GR KRAWCZAK PIOTR WŁOSZANOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005211903096 LOTTA	SE-91904 FORSGARD	2009	2	305	11 416	651	5,71	385	3,37	1 036
RASA NORWESKA CZERWONA												
1.	GR BARTKOWIAK ROBERT WIECANOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005274238074 ULSA 1	NO-10177 BRAUT	2010	2	305	10 412	401	3,85	319	3,06	720
2.	GR CHRUPEK ANDRZEJ SZARUTY MAZOWIECKIE	PL-005148527150 JURKA 2	PL-000609006170 ULSAKER	2007	6	301	10 409	333	3,19	334	3,21	667
3.	GR PRZYCHODZKI LESZEK LEŚNIEWO MAZOWIECKIE	PL-005304815992 WERKA 3	NO-10412 VIBEASEN	2012	1	305	10 021	350	3,49	338	3,38	688
4.	GR OW CZARSKI PIOTR DĘBOWIERZCHY LUBELSKIE	PL-005216970383 MAGORA	NO-10225 SALTE	2010	2	305	9 624	517	5,37	358	3,72	875
5.	GR SZLASKI KAZIMIERZ TRZEBIESZÓW I LUBELSKIE	PL-005254351151 HELGA 15	NO-10526 STORREMA	2012	1	305	9 293	399	4,29	363	3,90	762

W powyższej tabeli prezentowane są krowy w grupach rasowych wg kg mleka, bez względu na wielkość stada z jakiego pochodzą

Tabela nr 32. Zestawienie krów rekordzistek, od których uzyskano w wydajności życiowej ponad 100 000 kg mleka

The best cows by lifetime production, which gave above 100 000 kg during the whole life

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
1.	PL005003387356 ALFA 12	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	1999	13	147 600 P	5 756	4 738	LUBUSKIE
2.	PL005005544856 PIETJE	GR JANOWSKA BOŻENA SMOGORZEWO	1996	15	137 692 P	5 521	4 544	WIELKOPOLSKIE
3.	PL005005545365 BURKA	PPHU KONSTA SP. Z O.O. KOSOWO	1996	13	136 342 U	5 876	4 704	WIELKOPOLSKIE
4.	PL005038761657 REDUTA 10	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2003	10	135 029 P	4 550	4 186	ŁÓDZKIE
5.	PL005003986467 MELKA 1	GR NIEWIADÓW JABŁOŃSKI WŁODZIMIERZ KONSTANCIN	1997	12	133 490 U	4 766	4 258	ŁÓDZKIE
6.	PL005003765598 MARTA	GR SZCZEPAŃSKI WACŁAW MIECZYŚLAWOWO	1997	16	133 442 P	5 338	4 270	WIELKOPOLSKIE
7.	PL005001235451 KORDONKA 10	WATKOWICE SP. Z O.O. WATKOWICE MAŁE	1995	13	133 038 U	5 721	4 590	POMORSKIE
8.	DE0345437214 SISSI	MLEKOLAND SP. Z O.O. PRZECZA	2000	12	132 662 P	4 391	4 020	OPOLSKIE
9.	FR2922573415 SANTE	AGROMINOR SP. Z O.O. MOKRZESZÓW	2001	12	131 970 P	4 197	4 659	DOLNOŚLĄSKIE
10.	PL005010084460 TRINTJE 50	MAJEWSKI EUGENIUSZ KOŁOZĄB	2000	13	131 848 P	5 551	4 404	POMORSKIE
11.	PL005007640624 JANTJE 390	STRZELECKI TOMASZ MŁYNIK	1998	12	131 471 U	4 562	4 115	PODLASKIE
12.	PL005004358386 PRINSES	ZRH CIELEŚNICA CIELEŚNICA	1995	15	130 516 U	5 273	4 150	LUBELSKIE
13.	PL005006662283 DAMLLA	ZPD „BAŁCYN” SP. Z O.O. LIPOWO	1998	11	130 098 U	4 775	4 046	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
14.	PL005006801033 BASIA	GR HOFFMANN ANDRZEJ BASZKÓW	2000	12	129 770 P	5 853	4 153	WIELKOPOLSKIE
15.	NL278134034 SIETSKE 3403	GR PRZYDROŻNY JANUSZ ZAMYŚŁÓW	2000	12	129 695 P	5 473	4 306	LUBUSKIE
16.	NL338703406 REINA 287	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2001	11	129 275 P	4 796	4 214	ŁÓDZKIE
17.	DE1302155053 DORIS 129	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2003	9	129 213 P	6 280	4 535	KUJAWSKO-POMORSKIE
18.	PL005003613288 SABA	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	1999	13	129 037 P	5 239	4 271	KUJAWSKO-POMORSKIE
19.	PL005008086346 LUZI 7	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. CHOTEL	2001	11	127 808 P	5 956	4 179	KUJAWSKO-POMORSKIE
20.	PL005040502279 ZWARTKOP	KR KIETRZ SP. Z O.O. KROTOSZYN	2001	12	127 036 P	5 920	4 573	OPOLSKIE
21.	PL005001297053 KROPKA 25	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	1996	10	126 917 U	5 178	3 998	DOLNOŚLĄSKIE
22.	PL005011170995 DROGA 21	GR SMAGA EDMUND I DOROTA SIELEC	2001	11	126 719 P	5 512	4 359	KUJAWSKO-POMORSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
23.	PL005009652472 MARA	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. KAMIENIEC ZĄBKOWICKI	1999	11	126 698 U	4 346	3 966	DOLNOŚLĄSKIE
24.	PL005003122124 BONA 29	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2000	12	126 637 P	4 597	4 154	ŁÓDZKIE
25.	PL005073954625 DOCZKA 69	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. MICHAŁOWO	2003	9	126 282 P	4 230	3 713	KUJAWSKO-POMORSKIE
26.	PL005005335706 MIŁA	SZCZOTKA ROMAN SMOSZEW	1998	12	125 881 U	4 632	3 437	WIELKOPOLSKIE
27.	PL005001297701 BOLKA 16	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	1996	8	125 433 U	5 264	3 910	DOLNOŚLĄSKIE
28.	PL005062968916 MUCHA	TUŁODZIECKI JAROSŁAW WOLECIN	2002	10	124 851 P	5 256	4 619	KUJAWSKO-POMORSKIE
29.	PL005004650572 LALKA 11	ŁABĘDZKI KAZIMIERZ MARYNOWY	1997	13	123 792 U	4 506	3 788	POMORSKIE
30.	PL005003385581 JODŁA IX	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	1999	13	123 707 P	4 540	3 761	LUBUSKIE
31.	PL005003779311 BIAŁA	NENEMAN ROBERT WEŁNICA	1999	11	122 777 U	4 972	3 683	WIELKOPOLSKIE
32.	PL005003123572 JAMAJKA 9	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2000	12	122 708 P	4 798	3 878	ŁÓDZKIE
33.	PL005003947277 NEDA 25	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	1999	10	122 402 U	4 737	3 831	ŁÓDZKIE
34.	PL005003617224 OMEGA	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2002	10	121 815 P	4 556	3 874	KUJAWSKO-POMORSKIE
35.	DE0346664515 ANETT	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2002	9	121 470 P	4 810	3 778	KUJAWSKO-POMORSKIE
36.	PL005057957341 BARBARA 26	HENDRIPOL SP. Z O. O. BRAMKA	2003	10	121 412 P	4 541	3 873	KUJAWSKO-POMORSKIE
37.	PL005003730558 KALINA 17	ROJEWSKI PIOTR SADŁUKI	1998	14	121 211 P	4 255	3 758	POMORSKIE
38.	PL005003129727 BASIA	GRH KUBIAK JAN SULMÓW	1999	13	121 190 P	4 920	4 205	ŁÓDZKIE
39.	PL005000135486 MEWA	LIPIŃSKI RAFAŁ TARGOWO	1994	15	121 116 U	4 251	3 767	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
40.	PL005001228132 CZUPRYNA 5	KAPUŚCIŃSKI STANISŁAW STOGI	1990	13	120 931 U	4 913	3 648	POMORSKIE
41.	PL005005704250 NIWA 11	SYBILSKA IZABELA GRODZEŃ	1991	17	120 873 U	5 113	3 916	KUJAWSKO-POMORSKIE
42.	PL005005572118 ASTRA	HZZ OSOWA SIEN SP. Z O.O. JĘDRZYCHOWICE	1999	12	120 625 U	4 584	3 824	LUBUSKIE
43.	PL005003765574 SROKA	GR SZCZEPAŃSKI WACŁAW MIECZYŚLAWOWO	1995	13	120 543 U	4 050	4 002	WIELKOPOLSKIE
44.	PL005057957267 LIA 21	HENDRIPOL SP. Z O.O. KAWĘCIN	2003	10	120 488 P	4 060	3 603	KUJAWSKO-POMORSKIE
45.	PL005003386946 ELITA	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	1999	12	120 423 U	5 070	4 010	LUBUSKIE
46.	PL005032930462 ALICE	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY	2001	12	120 270 P	4 522	4 065	WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
47.	PL005002947872 AGA	KANDULSKA ELŻBIETA BORZYSŁAW	1992	9	119 708 U	4 761	3 790	WIELKOPOLSKIE
48.	PL005005620604 KANIKA	HR STRZELCE SP. Z O.O. BOROWO	1996	14	119 642 U	5 204	3 888	WIELKOPOLSKIE
49.	PL005004067523 MIS	RSP OTYLIN OTYLIN	1999	13	119 051 P	4 393	3 750	WIELKOPOLSKIE
50.	PL005075467819 CYTRYNA	HZZ „ŻOŁĘDNICA” SP. Z O.O. GOLINA WIELKA	2003	10	119 051 P	5 226	4 060	WIELKOPOLSKIE
51.	PL005002947896 AGA	KANDULSKA ELŻBIETA BORZYSŁAW	1994	11	119 051 U	5 941	4 453	WIELKOPOLSKIE
52.	PL005002903700 BOKSA 11	KR KIETRZ SP. Z O.O. KROTOSZYN	1999	13	118 808 P	4 788	4 241	OPOLSKIE
53.	NL336476380 MARGIET	AGROMARINA SP. Z O.O. KULCZYN KOLONIA	2002	1	118 722 P	4 286	3 847	LUBELSKIE
54.	PL005035280632 CZEREŚNIA 2	PRUSZKOWSKI MAREK STARE KRAJEWO	2000	12	118 425 P	4 441	3 991	PODLASKIE
55.	PL005007191850 KLAZINA	KURZYNA EUGENIUSZ JAMIOŁKI GODZIEBY	1995	12	118 305 U	4 200	3 892	PODLASKIE
56.	PL005007735535 KABA 2	RSP SADKI SADKI	1995	15	118 199 U	4 669	3 794	KUJAWSKO-POMORSKIE
57.	PL005000759743 LALUNIA 22	ARAMOWICZ TADEUSZ BLANKI	1995	14	118 132 U	4 985	4 052	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
58.	PL005010084262 TRIJNTJE 2	MAJEWSKI KLEMENS KOŁOZĄB	1989	14	118 074 U	5 093	3 817	POMORSKIE
59.	PL005005302067 CENA	GR PRZYDROŻNY JANUSZ ZAMYŚŁÓW	2002	10	118 067 P	4 180	3 684	LUBUSKIE
60.	PL005008088524 BITWA 31	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. OSIĘCINY	2001	9	118 030 U	4 745	3 765	KUJAWSKO-POMORSKIE
61.	PL005010084286 TRIJNTJE 42	MAJEWSKI KLEMENS KOŁOZĄB	1995	10	117 875 U	5 045	3 890	POMORSKIE
62.	PL005000972210 SOPHIE 106	JOŃCZYK EWA I WOJCIECH GARZEWO	1998	12	117 846 U	4 561	4 207	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
63.	PL005008086582 HONORATA 13	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. CHOTEL	2001	10	117 776 U	5 229	3 887	KUJAWSKO-POMORSKIE
64.	PL005011312722 IMPREZA 72	ZDIZ-PIB KOŁBACZ DĘBINA	2001	10	117 758 P	4 428	3 815	ZACHODNIOPOMORSKIE
65.	PL005009264378 MUKA 73	OHZ LUBIANA SP. Z O.O. NADARZYN	1993	13	117 701 U	4 896	3 837	ZACHODNIOPOMORSKIE
66.	PL005004490086 KATARINA 2	WAWRZYŃCZAK JERZY STUPSK	2000	12	117 520 P	4 783	3 643	MAZOWIECKIE
67.	PL005002947865 DORA 3	KANDULSKA ELŻBIETA BORZYSŁAW	1991	13	117 346 U	5 299	4 091	WIELKOPOLSKIE
68.	PL005002743924 BALBINA 20	MŚCICE OHZ SP. Z O.O. KAZIMIERZ POMORSKI	2002	10	117 280 P	4 386	3 976	ZACHODNIOPOMORSKIE
69.	PL005003122148 JANET 39	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2000	9	117 181 U	3 480	3 246	ŁÓDZKIE
70.	PL005003615756 KONGO	GR KOMOROWO SP. Z O.O. KOMOROWO	1999	10	117 180 U	4 113	3 422	KUJAWSKO-POMORSKIE
71.	PL005007431093 SANDRA 1	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. CHOTEL	2001	9	117 058 U	4 717	3 816	KUJAWSKO-POMORSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
72.	PL005010985798 DORA	KANDULSKA ELŻBIETA BORZYSŁAW	2000	9	117 006 U	4 271	4 095	WIELKOPOLSKIE
73.	PL005075604108 MASKOTKA	HZZ „ŻOŁĘDNICA” SP. Z O.O. ZAKRZEWO	2003	9	116 647 P	4 444	3 558	WIELKOPOLSKIE
74.	PL005007987576 CZARNULKA 8	FASZCZEWSKI ROBERT KALINOWO STARE	2000	11	116 531 U	4 335	3 962	PODLASKIE
75.	PL005005257527 FINKA	UP POZNAŃ RGD DŁOŃ DŁOŃ	1996	14	116 503 U	5 476	3 728	WIELKOPOLSKIE
76.	PL005005563710 CELA	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O. JĘDRZYCHOWICE	1994	15	116 472 U	4 775	3 937	LUBUSKIE
77.	NL350117908 ROCKET 12	FORTUNE SP. Z O.O. CIESZYMOWO	2002	10	116 467 P	4 041	3 552	POMORSKIE
78.	PL005009997917 WISEŁKA 1	GR KIELISZEK WIESŁAW KURZELATY	2001	11	115 755 P	4 653	3 646	LUBELSKIE
79.	NL277083317 MINA 7	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	2001	9	115 668 U	5 113	3 644	DOLNOŚLĄSKIE
80.	PL005000661336 ŁATKA 6	JAROSZEK TADEUSZ ADAMOWO	2001	11	115 559 U	4 472	3 756	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
81.	PL005010457059 DAMA	CHRAŚCZ MARCIN MIONÓW	2001	11	115 540 P	6 008	4 113	OPOLSKIE
82.	PL005038042961 MIRA 39	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2003	10	115 454 P	3 845	3 475	ŁÓDZKIE
83.	PL005007972565 GEERTJE 72	PIECHOCIŃSKI ANTONI STARE BOŻEJEWO	1996	13	115 395 U	4 454	4 120	PODLASKIE
84.	PL005044761856 JOANNA 116	GR GAWLIK JACEK JÓZEFÓW	2000	12	115 075 P	5 006	3 936	ŁÓDZKIE
85.	PL005038763569 PRIMA 41	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2003	9	115 015 P	4 359	3 611	ŁÓDZKIE
86.	PL005010553164 MUSIA	GR KRZEMKOWSKI GRZEGORZ DĘBOWO	2001	11	114 750 P	4 211	3 879	KUJAWSKO-POMORSKIE
87.	PL005069523750 ADELA 1	NENEMAN ROBERT WEŁNICA	2002	9	114 650 P	5 217	4 013	WIELKOPOLSKIE
88.	PL005003341563 CYKATA	SIKORA JANUSZ GOLESZÓW	1996	15	114 585 U	5 053	3 930	ŚLĄSKIE
89.	PL005001235444 KUSA 6	WATKOWICE SP. Z O.O. WATKOWICE MAŁE	1995	13	114 577 U	5 282	4 239	POMORSKIE
90.	PL005008526743 WIELKA	STRZYŻ WOJCIECH OSIEK	1999	12	114 548 U	4 559	3 643	WIELKOPOLSKIE
91.	PL005003211217 GESJE 215	GERO DAIRY BORZĘCIN	1999	13	114 540 P	4 227	3 528	DOLNOŚLĄSKIE
92.	PL005072668592 ALFA 12	ŁUKASIK LESZEK DŁUŻYNA	2004	9	114 533 P	3 253	3 516	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
93.	PL005003588579 JAŁKA	TATYS MARIUSZ GOŁOCIN	1999	11	114 430 U	3 868	3 639	DOLNOŚLĄSKIE
94.	PL005011682764 WEMA 2	ZRH CIELEŚNICA CIELEŚNICA	2000	12	114 289 P	4 937	3 886	LUBELSKIE
95.	PL005008650851 SEKWANA 1	GR RÓŻYCKI JAN DZBANKI	2001	11	114 269 P	4 377	3 588	ŁÓDZKIE
96.	PL005017307838 BELLA	ROGAŁSKI STANISŁAW CZECOWIZNA	2001	11	114 265 P	4 091	3 611	PODLASKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
97.	PL005003984401 ASTRA 65	GRH GLONEK MICHAŁ MICHAŁÓW	1997	13	114 037 U	4 516	3 775	ŁÓDZKIE
98.	PL005009265481 FOLKA	OHZ LUBIANA SP. Z O.O. NADARZYN	2000	9	113 770 U	4 585	3 595	ZACHODNIOPOMORSKIE
99.	NL333399200 JANNIE 25	GR SUCHARA TADEUSZ CHOMĘCISKA DUŻE	2003	10	113 690 P	5 150	3 581	LUBELSKIE
100.	PL005087500771 ZRZUTKA 4	GR STRUS JERZY JÓZIN	2003	9	113 682 P	4 388	3 570	MAZOWIECKIE
101.	PL005000693504 ANKE 5	KAPŁON JÓZEF MARIANKA	2001	9	113 682 U	3 945	3 547	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
102.	PL005042109473 CELA	BUTOR WŁADYSŁAW ŁANY WIELKIE	2003	10	113 603 P	5 498	4 090	ŚLĄSKIE
103.	PL005007633824 FAMA	OLSZEWSKI JACEK MIECZE	1995	15	113 443 U	5 876	3 925	PODLASKIE
104.	PL005008063279 WICIA 4	GR KRASNODĘBSKI DARIUSZ GRZEGORZ KRASNODĘBY RAFAŁY	1998	13	113 421 U	4 231	3 482	MAZOWIECKIE
105.	PL005003122117 DINA 23	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2000	10	113 390 U	4 808	3 538	ŁÓDZKIE
106.	PL005054835462 MALINA 25	GR KOCIĘBA TOMASZ KOLONIA ŁAZNÓW	2003	9	113 305 P	4 283	3 637	ŁÓDZKIE
107.	PL005097858053 KATKA 15	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	2004	8	113 274 P	3 829	3 330	DOLNOŚLĄSKIE
108.	PL000091657565 BETTI	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. OSIĘCINY	1984	11	112 897 U	4 602	3 543	KUJAWSKO-POMORSKIE
109.	PL005007136349 TINA	PRZEŹDZIECKI ADAM GRODZKIE SZCZEPANOWIĘTA	1999	11	112 821 U	3 497	3 543	PODLASKIE
110.	PL005004772533 PROŚNA 13	NASIŁOWSKI DARIUSZ SKWIERCZYN DWÓR	1999	13	112 820 P	4 140	3 622	MAZOWIECKIE
111.	DE0346652014 ENYA	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY	2002	11	112 810 P	3 587	3 554	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
112.	PL005003067449 CZARNA	GR KRASZEWSKI ARTUR RUDA	2002	11	112 780 P	4 613	3 530	WIELKOPOLSKIE
113.	PL005010309143 BOUTJE II	MZ STARY JAWORÓW – MILIKOWICE MILIKOWICE	1999	12	112 680 P	3 933	3 493	DOLNOŚLĄSKIE
114.	PL000091634478 POLA	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. OSIĘCINY	1985	10	112 597 U	4 715	3 603	KUJAWSKO-POMORSKIE
115.	PL005082265606 BRNO	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2004	8	112 524 P	4 591	3 376	KUJAWSKO-POMORSKIE
116.	PL005007292519 WISŁA 65	ZDIZ-PIB KOŁBACZ DĘBINA	2000	13	112 498 P	5 242	3 724	ZACHODNIOPOMORSKIE
117.	NL367510260 GRADA 107	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	2003	9	112 443 U	4 576	3 441	DOLNOŚLĄSKIE
118.	PL005008186749 JSOBEL	WAŚOWSKI MAREK SUCHODÓŁ	1991	9	112 434 U	3 786	3 565	MAZOWIECKIE
119.	NL289544206 KLARA	GR MAJCHRZAK TADEUSZ MORACZEWO	2000	9	112 396 U	4 204	3 889	WIELKOPOLSKIE
120.	PL005009172048 MARTHA 47	KOWALEWSKI WOJCIECH SREBROWO	1998	13	112 374 U	4 675	3 630	PODLASKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
121.	PL005005288019 GWIAZDKA	BASZYŃSKI MIECZYŚŁAW STRZELCE WIELKIE	1998	12	112 286 U	3 964	3 481	WIELKOPOLSKIE
122.	PL005010718525 JULIA 2	GR KLIMASZEWSKI MIECZYŚŁAW TUROWO	2002	11	112 212 P	4 242	3 692	MAZOWIECKIE
123.	PL005010118547 MEKKA	MRÓZ KLAUDIUSZ ROZMIERKA	1996	14	112 047 P	5 098	3 821	OPOLSKIE
124.	PL005007062433 NIEZNANA	GR KAROLEW SP. Z O.O. KAROLEW	2002	10	111 773 P	3 856	3 197	WIELKOPOLSKIE
125.	DE0346919464 ADELA	MATYSIAK MIECZYŚŁAW I RENATA PUŚCZYKÓWIEC	2002	10	111 631 P	4 030	3 874	WIELKOPOLSKIE
126.	PL005008248720 FLORA	SANO SP. Z O.O. LUBIŃ	1999	10	111 548 U	4 205	3 480	WIELKOPOLSKIE
127.	PL005007714967 MECIA	KROLL ADAM I ELŻBIETA GROCHOLIN	1996	14	111 294 U	4 329	3 673	KUJAWSKO-POMORSKIE
128.	DE1273266604 ERA 21	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2003	9	111 259 P	4 517	3 772	KUJAWSKO-POMORSKIE
129.	PL005003947147 AGROMA 17	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	1999	9	110 997 U	3 863	3 352	ŁÓDZKIE
130.	PL005002974878 JUWELA	UP W POZNANIU RGD BRODY BRODY	2000	13	110 964 P	4 605	3 684	WIELKOPOLSKIE
131.	PL005053504277 BIAŁA	GR KACZAŁA-SZYMCZAK ALINA KONARZEW	2004	9	110 761 N	4 320	3 744	WIELKOPOLSKIE
132.	PL005003586391 MUMIA 8	TATYS MARIUSZ GOŁOCIN	1998	13	110 750 P	5 482	3 644	DOLNOŚLĄSKIE
133.	PL005000661343 MAŁA 3	JAROSZEK TADEUSZ ADAMOWO	2001	9	110 565 U	4 865	3 991	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
134.	PL005007103778 MAJA 4	ŁADYŻYŃSKI ZBIGNIEW WIZNA	1999	11	110 544 U	4 820	3 924	PODLASKIE
135.	PL005007789972 LUBJEN	KACZYŃSKI JAROSŁAW KACZYN STARY	1998	11	110 496 U	4 232	3 624	PODLASKIE
136.	PL005066764163 MARTA	GR KLUPŚ ARTUR MAREK PĘPOWO	2003	9	110 495 P	4 320	3 779	WIELKOPOLSKIE
137.	PL005009709411 MAJA 2	BĄDKOWSKI STANISŁAW ZBEROŻ	2000	12	110 213 P	4 552	3 582	MAZOWIECKIE
138.	PL005008173572 POKRYWA 39	GR KOWALEWSKI KRZYSZTOF SZWELICE	1999	13	110 120 P	4 614	3 678	MAZOWIECKIE
139.	PL005011891630 ŁASA 7	KLIMCZYK RYSZARD PORĘBA	2002	11	110 101 N	5 263	3 887	ŚLĄSKIE
140.	PL005057035741 BIKI	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2003	9	110 089 P	4 833	3 622	KUJAWSKO-POMORSKIE
141.	PL005003483997 LINDA	MRÓZ KLAUDIUSZ ROZMIERKA	2000	12	110 053 P	4 985	3 896	OPOLSKIE
142.	PL005011325364 ŁALKI III	PALIŃSKI MICHAŁ KOMOROWO	2002	10	109 984 N	4 465	3 508	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
143.	PL005003232793 FELKA VIII	AGRO-PRZYMIERZE S.C. BOGUSZYCE	1994	15	109 850 U	4 493	3 636	DOLNOŚLĄSKIE
144.	PL005064429880 MINKE	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	2000	10	109 846 U	4 438	3 790	LUBUSKIE
145.	PL005075894424 JELTJE	OHZ LUBIANA SP. Z O.O. NADARZYN	2005	8	109 730 N	4 334	3 369	ZACHODNIOPOMORSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
146.	PL005037233085 MURA I	GR CEBER S.C. KOTLA	2002	8	109 627 U	3 464	3 475	DOLNOŚLĄSKIE
147.	PL005011917088 DZIDA 7	RSP WIEŚNICA WIEŚNICA	2001	11	109 622 P	4 648	3 837	DOLNOŚLĄSKIE
148.	PL005011427938 BENETA	STRUMIŁOWSKI WOJCIECH I TOMASZ ŁUPKI	2002	10	109 558 N	4 295	3 451	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
149.	SE888753751 MARJE	SPÓŁDZIELNIA AGROFIFMA WITKOWO REŃSKO	2003	10	109 550 P	4 404	3 385	ZACHODNIOPOMORSKIE
150.	PL005009648161 JITSKE 319	GERO DAIRY BORZĘCIN	1997	15	109 508 P	4 599	3 636	DOLNOŚLĄSKIE
151.	PL005010304124 BESTA I	GR CEBER S.C. KOTLA	2002	10	109 507 N	4 052	3 384	DOLNOŚLĄSKIE
152.	PL005003642202 ŁYSKA 17	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O. POLANOWICE	2002	9	109 484 U	3 635	3 416	KUJAWSKO-POMORSKIE
153.	PL005005152488 IZAURA	GRZEŚKOWIAK ANDRZEJ KUKLINÓW	1999	14	109 391 P	5 109	3 708	WIELKOPOLSKIE
154.	PL005082173802 GERA	BRZYSKO-ROL SP. Z O.O. GÓRKI DĄBSKIE	2004	9	109 382 N	4 375	3 489	KUJAWSKO-POMORSKIE
155.	PL005054745921 JANET 47	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2003	9	109 364 N	4 560	3 620	ŁÓDZKIE
156.	PL005000635191 LOTA 20	ARCHACKI MARIAN I LUCYNA BREDYNKI	2001	12	109 349 P	4 396	3 401	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
157.	PL005011670976 ŁYSA 1	DMOCHOWSKI TADEUSZ BRULINO PIWKI	2000	11	109 279 P	4 021	3 399	PODLASKIE
158.	PL005054099567 RINA 58	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	2004	9	109 272 N	4 961	3 748	DOLNOŚLĄSKIE
159.	PL005011066564 TASA	TOP FARMS WIELKOPOLSKA SP. Z O.O. GOŁĘBIN STARY	2001	11	109 233 P	3 670	3 375	WIELKOPOLSKIE
160.	PL005003430724 CERES	KR KIETRZ SP. Z O.O. BABORÓW	1998	10	109 207 U	4 543	3 626	OPOLSKIE
161.	PL005003090911 MÓCKA	GR BUDZIK TADEUSZ NIEPROSIN	1998	13	109 171 P	4 432	3 581	WIELKOPOLSKIE
162.	PL000041522427 VALERIE	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O. PRZYCZYNA GÓRNA	1975	13	109 159 U	3 952	2 188	LUBUSKIE
163.	PL005012010818 KLASKE241	AGROMARINA SP. Z O.O. KULCZYN KOŁONIA	2000	12	109 133 P	3 612	3 667	LUBELSKIE
164.	NL331057685 MARIE 23	JASIŃSKI ZBIGNIEW ZAOLSZYNI	2002	10	108 928 N	3 747	3 453	LUBELSKIE
165.	PL005069178677 AZALIA	PHR SP. Z O.O. ODDZ.KOBYLNIKI KOBYLNIKI	2001	11	108 881 P	5 074	3 484	WIELKOPOLSKIE
166.	PL005008450376 PIWONIA 24	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. MICHAŁOWO	2002	8	108 865 U	3 952	3 342	KUJAWSKO-POMORSKIE
167.	PL005011205499 TUMBRA 157	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC	2002	10	108 862 P	4 061	3 571	OPOLSKIE
168.	PL005003122643 HELGA 18	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2001	10	108 844 U	4 288	3 135	ŁÓDZKIE
169.	PL005047488354 MARCIA I	MLEKOLAND SP. Z O.O. PRZECZA	2003	10	108 750 P	4 220	3 469	OPOLSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
170.	DE0345919860 LOURINE 50	AGRO-SKANDAWA SP. Z O.O. FERMA BŁĘDOWO	2000	12	108 652 N	4 411	3 368	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
171.	PL005098548076 BRITTA 28	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. MICHAŁOWO	2004	8	108 478 N	3 569	3 298	KUJAWSKO-POMORSKIE
172.	PL005081303309 KLUCZKA 18	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	2003	9	108 279 P	4 688	3 757	DOLNOŚLĄSKIE
173.	PL005015259522 KWIECICHA 3	ANTCZAK HENRYK SŁOMIN	2001	12	108 214 N	4 112	3 582	MAZOWIECKIE
174.	PL005005298605 ALIKA	IZ PIB PAWŁOWICE PAWŁOWICE	1994	11	108 142 U	3 850	3 580	WIELKOPOLSKIE
175.	PL005010772657 MARZEPA VII	GR KANTAROWSKA ALICJA I MAREK IZABELIN	2001	11	108 014 P	4 558	3 662	WIELKOPOLSKIE
176.	PL005010764751 MAJA	MATYSIAK MIECZYŚLAW I RENATA PUZZYKÓWIEC	2002	10	107 982 N	4 308	3 563	WIELKOPOLSKIE
177.	PL005003386571 RAMA 3	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	1999	11	107 924 U	3 831	3 410	LUBUSKIE
178.	DE0346288563 LILIE	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. CHOTEL	2002	9	107 872 U	3 635	3 355	KUJAWSKO-POMORSKIE
179.	DE0345377828 FLONA	MLEKOLAND SP. Z O.O. PRZECZA	2001	10	107 830 U	4 734	3 494	OPOLSKIE
180.	PL005064179457 CERKA	GR PAWLAK JAN BRUDZYŃ	2001	10	107 722 U	4 029	3 146	KUJAWSKO-POMORSKIE
181.	PL005005563338 ALMA	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O. JĘDRZYCHOWICE	1994	13	107 696 U	4 351	3 640	LUBUSKIE
182.	PL005010383822 CĘTKA	BRULIŃSKI STANISŁAW DĄBROWA WILKI	2001	11	107 625 N	4 187	3 638	PODLASKIE
183.	PL005010344489 STRZAŁKA 26	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĄBRÓWKA	2002	10	107 540 P	4 065	3 237	ŁÓDZKIE
184.	PL005005288057 KORENA	BĄSZYŃSKI MIECZYŚLAW STRZELCE WIELKIE	1999	12	107 525 U	4 086	3 527	WIELKOPOLSKIE
185.	PL005008449721 FREGATA 20	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. JARANTOWICE	2002	8	107 521 U	3 602	3 344	KUJAWSKO-POMORSKIE
186.	PL005054752899 JANET 51	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĄBRÓWKA	2003	9	107 499 N	4 665	3 418	ŁÓDZKIE
187.	PL000353693562 CZAJA 1	RSP STARE BOGACZEWICE STARE BOGACZEWICE	1985	9	107 480 U	3 973	2 558	DOLNOŚLĄSKIE
188.	PL005009646150 MARJOKE 417	GERO DAIRY BORZĘCIN	2002	10	107 469 P	4 030	3 503	DOLNOŚLĄSKIE
189.	PL005019359071 MIŁA 25	ZUBEK ZENON KĘPNIEWO	2002	9	107 437 U	4 727	3 750	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
190.	PL005002928437 ORLA	GR MARUNIEWICZ MIROŚLAW ŚWIĘCIECHOWA	1999	13	107 434 P	4 663	3 760	WIELKOPOLSKIE
191.	NL352942085 GEERTJE 78	OHZ LUBIANA SP. Z O.O. NADARZYN	2002	9	107 422 P	4 512	3 685	ZACHODNIOPOMORSKIE
192.	NL299896915 REVE 9691	POLHOZ SP. Z O.O. SZYMANKOWO	2001	10	107 395 U	4 360	3 404	POMORSKIE
193.	DE0578776989 CZERWONA	CZAJKA BOGUSŁAW LISIKIERZ	2001	12	107 385 P	3 630	3 404	LUBELSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
194.	PL005064179853 OWIJKĄ	GR PAWŁAK JAN BRUDZYŃ	2001	10	107 375 U	4 220	3 318	KUJAWSKO-POMORSKIE
195.	PL005138480380 LIDA	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2005	7	107 167 N	4 940	3 612	KUJAWSKO-POMORSKIE
196.	PL005081303958 KŁOKA 34	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	2003	9	107 130 N	4 703	3 578	DOLNOŚLĄSKIE
197.	PL005005574082 SÓWKA	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O. JĘDRZYCHOWICE	1998	12	107 110 U	3 835	3 213	LUBUSKIE
198.	PL005059664463 BALESTA	DANKO HR SP. Z O.O. SZELEJEWO STEFANOWO	2002	10	106 990 N	3 680	3 488	WIELKOPOLSKIE
199.	PL005008605202 DELFINA	SOBOLEWSKI ANDRZEJ BIERNATKI	1999	14	106 903 N	4 757	3 731	PODLASKIE
200.	PL005003879417 MAZIA	GR KOSTRZEWA JERZY ŚNIATY	1998	11	106 856 U	3 847	3 142	WIELKOPOLSKIE
201.	NL357615810 GEKE 232	GOSP.ŻYDOWO ŚWIDERSKI TOMASZ ŻYDOWO	2002	10	106 806 N	4 272	3 279	WIELKOPOLSKIE
202.	PL005061957065 DOTKA	PR DŁUGIE STARE SP. Z O.O. WILKOWICE	2003	9	106 707 P	4 524	3 820	WIELKOPOLSKIE
203.	PL005003659484 FINKA 2	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. OSIĘCINY	1998	8	106 675 U	4 139	3 168	KUJAWSKO-POMORSKIE
204.	PL005005264273 BERGA	SZLACHETKA KRZYSZTOF CHWAŁKOWO	2000	12	106 661 P	4 544	3 392	WIELKOPOLSKIE
205.	PL005001874278 JASKÓŁKA XII	RÓŻAŃSKA-BREJNAK MAGDALENA ADAMOWO	1999	13	106 597 P	4 285	3 635	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
206.	PL005098233613 SAURA 2	SK DOBRZYŃSKO SP. Z O.O. MROZOWO	2005	8	106 590 N	4 018	3 176	KUJAWSKO-POMORSKIE
207.	PL005007725857 MAŁA	BRZYSKO-ROL SP. Z O.O. SULINOWO	1999	11	106 560 U	3 847	3 282	KUJAWSKO-POMORSKIE
208.	PL005065052766 SARA 31	OMPOL SP. Z O.O. LEŚNICE	2001	10	106 486 U	4 142	3 631	POMORSKIE
209.	PL005003205728 BUSKA II	PRZEWOŻNY ZDZISŁAW PORADÓW	2001	12	106 473 N	4 387	3 652	DOLNOŚLĄSKIE
210.	PL005062012954 BURKA	OHZ „GARZYN” SP. Z O.O. GÓRZNO	2003	9	106 450 P	4 364	3 811	WIELKOPOLSKIE
211.	PL005069763057 BAKA	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2004	8	106 422 N	3 938	3 278	KUJAWSKO-POMORSKIE
212.	PL005042277791 MALINA 6	KLIMCZYK RYSZARD PORĘBA	2001	12	106 327 N	4 423	3 456	ŚLĄSKIE
213.	PL005047321699 GUNIA 3	KR KIETRZ SP. Z O.O. KROTOSZYN	2003	9	106 316 N	4 263	3 540	OPOLSKIE
214.	PL005064527968 CZATA 10	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	2001	9	106 308 U	3 827	3 179	LUBUSKIE
215.	PL005075290905 ROSI	BUTOR WŁADYSŁAW ŁANY WIELKIE	2004	8	106 285 N	3 773	3 422	ŚLĄSKIE
216.	PL005002841637 GOPLANA 35	MŚCICE OHZ SP. Z O.O. KAZIMIERZ POMORSKI	2001	8	106 285 U	3 911	3 252	ZACHODNIOPOMORSKIE
217.	FR7024707770 USINE	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA	2003	9	106 187 N	4 247	3 897	LUBELSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
218.	PL005083286341 ESTANIA	DWORAKOWSKI RADOŚLAW PERKI WYPYCHY	2003	10	106 109 N	4 000	3 258	PODLASKIE
219.	PL005044923537 CASULA 1	GR NIEWIADÓW JABŁOŃSKI WŁODZIMIERZ KONSTANCIN	2004	8	106 079 N	2 822	3 310	ŁÓDZKIE
220.	NL362462182 WILTING RO- EL 130	SOKOŁOWSKI ZDZISŁAW CHOJANE PAWŁOWIĘTA	2003	10	106 063 N	3 797	3 532	PODLASKIE
221.	PL005010807359 FIESTA 2	GR GROCHOWALSKA-HEIN BOŻENA KIEŁPINY	2002	11	106 007 N	4 898	3 636	KUJAWSKO-POMORSKIE
222.	PL005008248669 BELA	SANO SP. Z O.O. LUBIŃ	1998	8	105 934 U	4 184	3 348	WIELKOPOLSKIE
223.	PL005087656751 KARIN 6	GR SZCZEPAŃSKI ANDRZEJ POMASKI WIELKIE	2003	9	105 889 P	3 621	3 431	MAZOWIECKIE
224.	PL005003388438 JURTA 7	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	2000	13	105 888 N	3 981	3 706	LUBUSKIE
225.	PL005131754525 PAGINA 9	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. MICHAŁOWO	2006	7	105 780 N	3 385	3 565	KUJAWSKO-POMORSKIE
226.	PL005037419254 TRIJUTJE	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. KAMIENIEC ZĄBKOWICKI	2000	9	105 739 U	4 568	3 426	DOLNOŚLĄSKIE
227.	PL005002400865 GALICJA	GRH KUBIAK JAN SULMÓW	2001	10	105 678 U	3 794	3 234	ŁÓDZKIE
228.	PL005010789600 NINA	GR OLEK DARIUSZ KUŹNICA BOBROWSKA	2002	11	105 649 P	4 353	3 634	WIELKOPOLSKIE
229.	PL005001297954 SNOPKA 19	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	2000	11	105 620 U	4 637	3 264	DOLNOŚLĄSKIE
230.	PL005018606121 ERCHEM	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY	2002	10	105 503 N	3 935	3 387	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
231.	PL005087642488 WESOŁA 23	GR SZCZEPAŃSKI ANDRZEJ POMASKI WIELKIE	2003	9	105 246 N	3 978	3 284	MAZOWIECKIE
232.	PL005002770432 FRYGA 16	GR MACKIW ROBERT GLEŻNOWO	1995	16	105 196 P	4 103	3 545	ZACHODNIOPOMORSKIE
233.	PL005005596176 JUFFROUW	KOMBINAT 2000 SP. Z O.O. JURKOWO	1997	13	105 165 U	4 228	3 523	WIELKOPOLSKIE
234.	FR2926182570 ROSIKA	AGROMINOR SP. Z O.O. MOKRZESZÓW	2000	8	105 124 U	3 721	3 385	DOLNOŚLĄSKIE
235.	PL005057584351 BENTÓWKA 21	GR BARTKOWIAK ROBERT WIECANOWO	2001	11	105 110 P	4 267	3 385	KUJAWSKO-POMORSKIE
236.	PL005118752971 SĘPOLIA 6	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	2006	7	105 078 N	3 867	3 236	DOLNOŚLĄSKIE
237.	PL005003616630 BONA	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2001	10	105 075 U	4 823	3 341	KUJAWSKO-POMORSKIE
238.	PL005044801989 ŁATKA	GR SKONECZNY JACEK STRZEBIESZEW	2003	10	105 071 N	3 993	3 425	ŁÓDZKIE
239.	PL005004708099 MUČKA	GR CIEŚLA GRZEGORZ POBIEDZISKA	1999	14	104 986 P	4 063	3 391	WIELKOPOLSKIE
240.	PL005004271685 GOCHA 7	KULA STANISŁAW NOWE MOSTY	1998	13	104 979 P	3 874	3 443	KUJAWSKO-POMORSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
241.	PL005046298619 WRONA9	GR UBYCH RAFAŁ LIPICZE	2001	10	104 960 U	4 146	3 506	ŁÓDZKIE
242.	PL005004463738 KWIATOCHA 1	KUBEŁ HENRYK GOLANKA	1998	12	104 935 U	4 271	3 232	MAZOWIECKIE
243.	PL005003122223 LUKA 2	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2000	8	104 793 U	3 762	3 207	ŁÓDZKIE
244.	PL005011813366 CZEREMCHA 26	KUROWSKI WALDEMAR KURÓW	2002	10	104 726 N	3 969	3 215	LUBELSKIE
245.	PL005005376440 CZAJKA 2	KRASUSKI KAROL POPEŁAWY ROGALÉ	1986	16	104 701 U	4 219	3 009	LUBELSKIE
246.	PL005000145508 MALINA	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O. JĘDRZYCHOWICE	2000	10	104 699 U	3 727	3 319	LUBUSKIE
247.	PL005005748049 ETAZA 3	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. CHOTEL	1997	10	104 688 U	4 167	3 465	KUJAWSKO-POMORSKIE
248.	PL005009664499 DAMA7	GR POPEŁAWSKI GRZEGORZ PODATKÓWEK	2001	11	104 687 P	2 837	3 507	MAZOWIECKIE
249.	PL005003585813 KARMELA	TATYS MARIUSZ GOŁOCIN	1996	14	104 684 U	4 826	3 308	DOLNOŚLĄSKIE
250.	PL005000640256 BELLA 36	SŁAWIŃSKI STEFAN LECHOWO	1994	12	104 578 U	4 988	3 556	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
251.	PL005003055187 ZORZA	GR DOLATA SŁAWOMIR WALERIANÓW	1998	12	104 557 U	4 078	3 252	WIELKOPOLSKIE
252.	PL005005312103 SROKA 8	GR TOMCZAK HUBERT RDUTÓW NOWY	1996	12	104 537 U	3 701	3 335	WIELKOPOLSKIE
253.	PL005106309330 MARTHA	SK GOLEJEWKO SP. Z O.O. CHOJNO	2004	8	104 463 N	4 711	3 573	WIELKOPOLSKIE
254.	NL361649760 GONNIE 27	OHZ LUBIANA SP. Z O.O. NADARZYN	2002	9	104 404 P	4 844	3 550	ZACHODNIOPOMORSKIE
255.	PL005100169640 SARCELLE /974	PIETRUSZYŃSKI ADAM LACHOWO	2003	9	104 386 N	3 591	3 434	PODLASKIE
256.	PL005008749838 CZATA 11	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	2002	10	104 349 N	4 310	3 590	LUBUSKIE
257.	PL005004837676 GALA	AUGUSTYNIAK LESZEK DOBIESZEWICZKI	1999	14	104 334 P	3 933	3 182	KUJAWSKO-POMORSKIE
258.	PL005010998125 ŻYRAFA	GRH KIERZEK MARIA I JÓZEF MALCZEWO	2000	9	104 304 U	3 359	3 421	WIELKOPOLSKIE
259.	PL005057035586 CERA	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2003	8	104 212 U	3 304	2 970	KUJAWSKO-POMORSKIE
260.	PL005004529656 CAŁA	GR KAZUŚ JAKUB GROBLA	1992	12	104 189 U	4 311	3 417	WIELKOPOLSKIE
261.	PL005003612014 MEWA	GR KOMOROWO SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	1994	6	104 178 U	3 406	3 382	KUJAWSKO-POMORSKIE
262.	DE1302450412 DODA	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2004	8	104 167 N	4 521	3 635	KUJAWSKO-POMORSKIE
263.	PL005005622288 SOWA	HR STRZELCE SP. Z O.O. BOROWO	2000	10	104 162 U	4 791	3 417	WIELKOPOLSKIE
264.	PL005062152766 SANTA	MATYSIAK MIECZYŚLAW I RENATA PUSZCZYKÓWIEC	2000	12	104 127 N	3 634	3 270	WIELKOPOLSKIE
265.	PL005071416194 AGATA	OHZ „GARZYN” SP. Z O.O. GÓRZNO	2003	9	104 113 N	4 248	3 686	WIELKOPOLSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
266.	PL005007226521 ALTJE 37	ŁYNKO KAZIMIERZ BOGUSŁAW MAZEWO	1995	13	104 095 U	5 205	3 581	PODLASKIE
267.	PL005000967285 TĘCZA 14	POLICHT PAWEŁ NOWA WIEŚ	1999	11	104 082 U	3 820	3 050	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
268.	PL005074061070 ADRIA 1	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	2003	9	104 033 N	3 204	3 412	LUBUSKIE
269.	PL005005119115 MALINA 1	GR KLIMCZYK RYSZARD PORĘBA	1992	12	104 027 U	4 380	3 495	ŚLĄSKIE
270.	PL005005561747 ZEBRA	GR PRZYDROŻNY JANUSZ ZAMYSŁÓW	2000	11	103 915 U	4 406	3 543	LUBUSKIE
271.	PL005010156686 ANGORA	FOLEK JAN KOBIELICE	1999	13	103 904 N	4 208	3 335	ŚLĄSKIE
272.	PL005036967771 TANNY 49	GR CEBER S.C. KOTLA	2000	11	103 894 U	4 208	3 512	DOLNOŚLĄSKIE
273.	DE0346538723 HELMTRUD	GR DOBROWOLSKA GRAŻYNA LEŚMIERZ	2002	10	103 864 N	4 238	3 251	ŁÓDZKIE
274.	PL005063691141 NN6	HENDRIPOL SP. Z O.O. KAWĘCIN	2004	9	103 816 N	4 246	3 530	KUJAWSKO-POMORSKIE
275.	PL005008327487 FRYZA 3	KONWERSKI BENEDYKT BACZE	1999	11	103 803 U	3 955	3 259	MAZOWIECKIE
276.	PL005009171911 DERKJE 345	KOWALEWSKI WOJCIECH SREBROWO	1997	11	103 746 U	3 652	3 434	PODLASKIE
277.	PL005000793761 ŁAGODNA 18	MICHAŁSKI JERZY LIPINA	1993	15	103 726 U	4 263	3 547	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
278.	DE0346983946 RIESA	MATYSIAK MIECZYŚLAW I RENATA PUSZCZYKÓWIEC	2003	10	103 631 N	4 342	3 420	WIELKOPOLSKIE
279.	PL005001228644 ŁATA 18	MARCHAJ TOMASZ IGR STOGI	1998	14	103 592 U	4 890	3 574	POMORSKIE
280.	PL005008087350 STELLA 51	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. OSIĘCINY	2001	10	103 580 U	3 874	3 076	KUJAWSKO-POMORSKIE
281.	PL005004869677 LAGUNA	CICHACCY DARIUSZ I ELŻBIETA NIEWIERZ	1999	11	103 538 U	4 307	3 510	KUJAWSKO-POMORSKIE
282.	PL005100169671 SCJENCE /1034	PIETRUSZYŃSKI ADAM STRADUNY	2003	9	103 537 N	3 251	3 230	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
283.	PL005007589855 MISIA	NOWIK ALEKSANDER NOWA WOLA	1996	16	103 453 N	4 883	3 528	PODLASKIE
284.	PL005007078120 WARKA	GOSK PAWEŁ ZARĘBY SKÓRKI	2000	12	103 404 P	4 477	3 050	PODLASKIE
285.	PL005011556669 JANTSJE	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. KAMIENIEC ZĄBKOWICKI	2002	8	103 400 U	4 198	3 443	DOLNOŚLĄSKIE
286.	PL005005421652 MAGORA 28	GR OWCZARSKI PIOTR DĘBOWIERZCHY	2002	11	103 396 N	4 560	3 588	LUBELSKIE
287.	PL005011508842 MALINA	MALEJ WIEŚLAW SOLNICA	1995	13	103 393 U	3 929	3 029	POMORSKIE
288.	PL005003038197 RENETA 9	KRAMARSKI JAN KOLONIA CHOSZCZEWO	1999	14	103 359 N	4 765	3 835	ŁÓDZKIE
289.	PL005107244968 AMANA	NENEMAN ROBERT WEŁNICA	2005	7	103 355 P	4 258	3 400	WIELKOPOLSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
290.	PL005003483805 POLANKA	MRÓZ KLAUDIUSZ ROZMIERKA	2000	12	103 353 N	5 137	3 597	OPOLSKIE
291.	PL005010470508 WATA	RSP OLSZEWKA OLSZEWKA	2002	10	103 314 N	4 071	3 368	KUJAWSKO-POMORSKIE
292.	NL321435042 AFKE 90	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. LUBCZA	2001	9	103 313 U	3 978	3 172	ŚWIĘTOKRZYSKIE
293.	PL005005563291 KATAPULTA	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O. JĘDRZYCHOWICE	1992	14	103 184 U	4 065	3 065	LUBUSKIE
294.	PL005009275329 BIANKA 27	SK BIELIN SP. Z O.O. KAMIONKA	2001	8	103 117 U	3 908	3 434	ZACHODNIOPOMORSKIE
295.	PL005005435529 BIAŁA 2	GR OSIŃSKI PIOTR KOSUTY	1998	12	103 103 U	3 670	3 279	LUBELSKIE
296.	PL005010184542 MIKA	NIEWIAROWSKI PAWEŁ SZPAKOWO	1998	9	103 066 U	3 545	3 164	PODLASKIE
297.	PL005010619464 PERŁA 3	KAPŁON JÓZEF MARIANKA	2002	10	103 048 U	4 184	3 442	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
298.	PL005011656505 LAMA 1	WAWRZYŃCZAK JERZY STUPSK	2001	11	103 027 N	4 945	3 709	MAZOWIECKIE
299.	PL005118747380 GDANKA 76	OHZ KAMIENIEC ZĄBKOWICKI SP. Z O.O. STARCZÓW	2005	8	102 989 N	3 862	3 275	DOLNOŚLĄSKIE
300.	PL005007177137 MALINA	CHOIŃSKI KAROL CHOJANE PAWŁOWIĘTA	1999	13	102 897 N	4 270	3 468	PODLASKIE
301.	PL005011188761 MIŁA	KROLL ADAM I ELŻBIETA GROCHOLIN	2002	11	102 884 N	5 350	3 457	KUJAWSKO-POMORSKIE
302.	PL005007595665 KALINA	MOCZULSKI BOGDAN MIERZYNÓWKA	2001	11	102 835 N	4 329	3 322	PODLASKIE
303.	PL005003385178 RÓŻA 11	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	1999	11	102 736 U	3 688	3 442	LUBUSKIE
304.	PL005047324591 GIZABELA 2	KR KIETRZ SP. Z O.O. KROTOSZYN	2001	11	102 726 N	4 160	3 421	OPOLSKIE
305.	PL005070255305 KAMILA 33	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. CHOTEL	2003	9	102 694 N	4 231	3 194	KUJAWSKO-POMORSKIE
306.	PL005002948015 DORA	KANDULSKA ELŻBIETA BORZYSŁAW	1998	9	102 662 U	3 798	3 501	WIELKOPOLSKIE
307.	DE0346305951 MONA	GR ROSTKOWSKI MARIUSZ MILEWO ŁOSIE	2002	10	102 588 N	4 278	3 806	MAZOWIECKIE
308.	PL005054753087 BERMA 34	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĄBRÓWKA	2003	9	102 586 N	3 560	3 067	ŁÓDZKIE
309.	PL005070353728 ŁAGUNKA 26	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	2003	8	102 581 U	3 252	3 303	LUBUSKIE
310.	PL005007665214 MIŁA	WNOROWSKI MIECZYŚLAW NOWE GARBOWO	2000	12	102 443 N	3 780	3 340	PODLASKIE
311.	DE0346412400 MALVE	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2002	10	102 329 N	4 687	3 500	KUJAWSKO-POMORSKIE
312.	PL000563888022 DORA 10/3	KANDULSKA ELŻBIETA BORZYSŁAW	1986	7	102 327 U	3 967	3 477	WIELKOPOLSKIE
313.	PL005053974414 WERDA III	MZ STARY JAWORÓW – MILIKOWICE MILIKOWICE	2003	9	102 310 N	3 397	3 192	DOLNOŚLĄSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
314.	DE0345433311 LOCKY	MLEKOLAND SP. Z O.O. PRZECZA	2000	11	102 260 U	4 060	3 088	OPOLSKIE
315.	PL005007972152 GEERTJE 135	PIECHOCIŃSKI ANTONI STARE BOŻEJEWÓ	1995	10	102 244 U	4 499	3 630	PODLASKIE
316.	PL005007951188 PIĘKNA 6	SPYTEK MIROSŁAW I MARIANNA WOLĘCIN	1998	12	102 208 U	4 732	3 618	KUJAWSKO-POMORSKIE
317.	PL005117498443 BORÓWKA	OHZ „GARZYN” SP. Z O.O. GÓRZNO	2005	8	102 202 N	4 078	3 393	WIELKOPOLSKIE
318.	PL005009265658 MUKA	OHZ LUBIANA SP. Z O.O. NADARZYN	2001	9	102 181 U	4 445	3 413	ZACHODNIOPOMORSKIE
319.	PL005059569157 GRAŻYNA	GR BERNAD LESZEK PAWŁOWO	2000	11	102 179 U	3 443	3 127	WIELKOPOLSKIE
320.	PL005011624474 BUJNA 2	GR CHOROMAŃSKI JAN SYPNIEWO	2001	10	102 029 N	4 071	3 183	MAZOWIECKIE
321.	PL005004474659 NOWA 2	GRH OTŁOWSKI ROBERT TŁUCZNICE	1998	13	101 988 P	3 743	3 447	MAZOWIECKIE
322.	PL005007224275 MIŁA	KARWOWSKI ROBERT MIKUTY	1997	13	101 974 U	4 650	3 447	PODLASKIE
323.	PL005005297288 CERA	IZ PIB PAWŁOWICE PAWŁOWICE	1990	12	101 912 U	4 668	3 518	WIELKOPOLSKIE
324.	DE0346166534 GIZELA	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. CHOTEL	2001	10	101 830 P	3 859	3 330	KUJAWSKO-POMORSKIE
325.	PL005075798319 MAJA II	GR KAROLEW SP. Z O.O. KAROLEW	2003	9	101 800 P	3 441	3 349	WIELKOPOLSKIE
326.	PL005103581180 ULA	OHZ OSIEK SP. Z O.O. WIEPRZ	2004	8	101 797 N	4 041	3 044	ŚLĄSKIE
327.	PL005011084797 KORA	PODOLSKI EUGENIUSZ MARGONIN	2001	11	101 777 N	4 336	3 237	WIELKOPOLSKIE
328.	PL005007198484 SABA	TYMIŃSKI ZDZIŚŁAW WARELE FILIPOWICZE	1998	11	101 754 U	3 907	3 022	PODLASKIE
329.	PL005008016497 SOWA	ROSZKOWSKI PIOTR PERKI LACHY	2000	11	101 675 U	3 467	3 030	PODLASKIE
330.	PL005011076624 LIZZIE	IZ PIB Z-D DOŚW. PAWŁOWICE PAWŁOWICE	2002	11	101 658 N	3 924	3 426	WIELKOPOLSKIE
331.	PL005032052232 BRITANA	GUZEL ADAM SZPAKOWO	2004	9	101 612 N	3 099	3 140	PODLASKIE
332.	PL005001293956 ŁAPKA 10	AGRO-POLEN SP. Z O.O. CHOCIWEL	2000	9	101 553 U	3 900	2 976	DOLNOŚLĄSKIE
333.	DE1302081993 SURMA	GR „KOMOROWO” SP. Z O.O. SOBIESIERZNO	2003	8	101 541 U	3 930	3 310	KUJAWSKO-POMORSKIE
334.	PL005003644671 FIGLARA 15	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O. POLANOWICE	1999	9	101 540 U	3 625	3 209	KUJAWSKO-POMORSKIE
335.	PL005007723549 SEKWANA	BRZYSKO-ROL SP. Z O.O. BRZYSKORZYSTEWKO	1999	11	101 536 U	4 589	3 462	KUJAWSKO-POMORSKIE
336.	PL005099804973 KOMETA	PNIEWSKI MARCIN MOSZCZONNE	2004	9	101 524 N	4 173	3 066	KUJAWSKO-POMORSKIE
337.	PL005011312357 FIRANA 29	ZDIZ-PIB KOŁBACZ DĘBINA	2001	10	101 513 U	3 553	3 066	ZACHODNIOPOMORSKIE
338.	PL005054530640 SÓJKA 144	GR DOBROWOLSKA GRAŻYNA LEŚMIERZ	2004	9	101 499 N	3 887	3 278	ŁÓDZKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
339.	PL005105001556 AMEBA	MALINOWSKI STANISŁAW CZYŻEW RUŚ WIEŚ	2004	8	101 444 N	3 662	3 175	PODLASKIE
340.	PL005007689852 WIERZBA 6	KOSIŃSKI EDWARD GRĄDY	1998	12	101 381 U	4 035	3 041	PODLASKIE
341.	PL005004593305 NOWA 2	GR RÓŻYCKI JAN DZBANKI	1999	12	101 377 U	4 481	3 193	ŁÓDZKIE
342.	PL005075799101 SARNA	GR JACEK BOROWCZYK CELESTYNÓW	2003	10	101 371 N	3 487	3 092	WIELKOPOLSKIE
343.	PL005007967653 KAMA 17	KALINOWSKI ROMAN JAWORY KLEPACZE	2000	12	101 305 N	3 525	3 039	PODLASKIE
344.	PL005106478418 RENATA	MAZUREK ELŻBIETA OSTROBUDKI	2004	8	101 267 N	4 435	3 767	WIELKOPOLSKIE
345.	PL005004279988 GERDA	SK NOWE JANKOWICE SP. Z O.O. SZARNOŚ	1993	10	101 259 U	4 107	3 061	KUJAWSKO-POMORSKIE
346.	NL277088019 CORRIE	GR PRZYDROŻNY JANUSZ ZAMYŚŁÓW	2000	9	101 253 U	3 989	3 362	LUBUSKIE
347.	PL005035004672 MEDUZA 1	GR CHOROMAŃSKI PIOTR ZARĘBY CHOROMANY	2001	11	101 244 N	3 371	3 037	MAZOWIECKIE
348.	PL005010336088 MIĘKKA	GR SOLIWODZKI ANDRZEJ MCHÓWKO	2001	10	101 226 P	4 322	3 543	MAZOWIECKIE
349.	PL005005038201 JAWA 45	SZCZYGIELSKA MONIKA ZABRUZDY KOLONIA	2000	12	101 192 N	4 371	3 127	MAZOWIECKIE
350.	PL005003212252 DINA 116	GERO DAIRY BORZĘCIN	2001	11	101 182 P	3 653	3 349	DOLNOŚLĄSKIE
351.	PL005011551411 GIZULA	RSP WIEŚNICA WIEŚNICA	2002	10	101 176 N	3 521	2 904	DOLNOŚLĄSKIE
352.	PL005010717610 MALWA 4	BOBIŃSKI TADEUSZ ROGOWO	2002	11	101 136 N	4 197	3 499	MAZOWIECKIE
353.	SK611497448 CINDY	OHZ LUBIANA SP. Z O.O. NADARZYN	2003	10	101 063 N	4 396	3 153	ZACHODNIOPOMORSKIE
354.	PL005112968897 SKIBA	PR DŁUGIE STARE SP. Z O.O. WILKOWICE	2005	8	101 052 N	3 992	3 264	WIELKOPOLSKIE
355.	PL005081379205 KELIA II	GR CEBER S.C. KOTLA	2004	8	101 034 N	3 162	3 385	DOLNOŚLĄSKIE
356.	PL005009960881 MAJA 3	LIPIŃSKI WOJCIECH TARGOWO	2002	10	101 022 N	4 283	3 465	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
357.	PL005103585348 BETTJE	OHZ OSIEK SP. Z O.O. WIEPRZ	2004	8	100 998 N	3 757	3 181	ŚLĄSKIE
358.	PL000065607647 BYSTROCHA	GAJDA ZDZIŚLAW TRYNCZA	1982	16	100 966 U	4 104	1 986	PODKARPACKIE
359.	PL005098785747 BONTJE 2	KR SZESTNO SP. Z O.O. LEMBRUK	2004	8	100 898 N	3 753	2 987	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
360.	DE0345933712 HETKA	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. JARANTOWICE	2001	9	100 879 U	4 025	3 188	KUJAWSKO-POMORSKIE
361.	PL005005666053 SROKA 18	STOLA ZBIGNIEW PRZEWŁOKA	1997	13	100 817 U	3 992	3 196	POMORSKIE
362.	PL005011328532 TĘCZA 16	POLICHT PAWEŁ NOWA WIEŚ	2002	10	100 814 N	4 143	3 246	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
363.	PL005057700457 SALAMI 107	SK DOBRZYŃIEWO SP. Z O.O. MROZOWO	2003	9	100 774 N	4 474	3 295	KUJAWSKO-POMORSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
364.	PL005058419842 GRANULA	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O. JĘDRZYCHOWICE	2000	10	100 773 U	3 960	3 537	LUBUSKIE
365.	PL005005297134 NOWA	MAĆKOWSKI WOJCIECH I DANUTA SPŁAWIE	1999	11	100 741 U	4 221	3 375	WIELKOPOLSKIE
366.	PL005007983875 FOKA	KOMAR MAREK POŚWIĘTNE	2001	11	100 731 N	3 314	2 921	PODLASKIE
367.	PL005104475969 ISA 2	RKS BADECZ BADECZ I	2003	9	100 709 N	4 079	3 636	WIELKOPOLSKIE
368.	PL005007724829 MIRAGE	BRZYSKO-ROL SP. Z O.O. GÓRKI DĄBSKIE	1999	10	100 706 U	4 361	3 323	KUJAWSKO-POMORSKIE
369.	PL005010855091 BUKOWINA	KACZMARCZYK MICHAŁ NACZĘŚLAWICE	2002	9	100 692 U	4 390	3 192	OPOLSKIE
370.	PL005065872180 OKA	DANKO HR SP. Z O.O. CHORYŃ CHORYŃ	2003	9	100 685 N	3 997	3 393	WIELKOPOLSKIE
371.	PL005017488148 WILMA 1	ZAWISTOWSKI KRZYSZTOF ŁUBNICE KRUSZE	2000	11	100 663 U	4 852	3 483	PODLASKIE
372.	PL005003842015 ANGA	DANKO HR SP. Z O.O. CHORYŃ CHORYŃ	2002	10	100 660 N	3 765	3 090	WIELKOPOLSKIE
373.	PL005064600340 AGATA	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O. JĘDRZYCHOWICE	2003	9	100 637 N	4 207	3 552	LUBUSKIE
374.	PL005009438847 LEANNE	CISŁO DARIUSZ TEREBIŃ	2001	11	100 617 N	3 632	3 250	LUBELSKIE
375.	PL005100049355 RAZÓWKA 2	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	2004	9	100 583 N	3 239	3 269	LUBUSKIE
376.	PL005057732646 ALEJA 1	SAS-WISŁOCKA DOMINIKA LISIANKI	2001	11	100 538 N	4 796	3 730	KUJAWSKO-POMORSKIE
377.	PL005075467994 AZA	HZZ „ŻOŁĘDNICA” SP. Z O.O. GOLINA WIELKA	2003	9	100 486 N	4 311	3 537	WIELKOPOLSKIE
378.	PL005002246104 JAGODA 6	ŁUKASIK LESZEK DŁUŻYNA	1996	11	100 390 U	3 644	3 122	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
379.	PL005000919277 SARNA A	KOBIELA MAREK SUCHOLASKI	2000	11	100 354 U	4 285	3 241	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
380.	PL005007176611 KAMILA 1	NOWICKI JERZY CHOJANE SIEROCIĘTA	1999	12	100 340 U	3 984	3 101	PODLASKIE
381.	PL005004799370 MUZIA 2	GR JAMIOŁKOWSKI PIOTR MICHAŁOWO-WRÓBLE	2001	10	100 332 U	3 752	3 130	MAZOWIECKIE
382.	PL005004445451 SŁAWA 6	NIESTĘPSKI MAREK BOBINO GRZYBKI	1999	9	100 322 U	4 916	3 331	MAZOWIECKIE
383.	PL005004851399 NIDA 1	GR GROCHOWALSKA-HEIN BOŻENA KIEŁPINY	1998	10	100 310 U	4 163	3 240	KUJAWSKO-POMORSKIE
384.	PL005011138001 KLARA	GR MIĘDZYCHÓD SP. Z O.O. MIĘDZYCHÓD	2002	11	100 274 N	3 780	3 088	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
385.	PL000027878482 ŁASA	GR KLIMCZYK RYSZARD PORĘBA	1986	13	100 251 U	3 937	2 539	ŚLĄSKIE
386.	PL005064430831 PIEN 1	SPÓŁKA ROLNA KALSK SP. Z O.O. KALSK	2000	11	100 246 P	4 090	3 509	LUBUSKIE
387.	PL005112895353 DURKA	HZZ „ŻOŁĘDNICA” SP. Z O.O. ZAKRZEWO	2005	8	100 223 N	3 658	3 177	WIELKOPOLSKIE

Lp.	Krowa cow	Właściciel krowy Miejscowość cow owner localisation	Rok ur. birth year	Wydajność życiowa krowy lifetime production				Województwo voivodship
				lata oceny MR years	mleko kg milk	tłuszcz kg fat	białko kg protein	
388.	PL000081862655 LALKA 1	KUJAWSKI WALDEMAR BĘDZIN	1973	16	100 217 U	3 986	541	ZACHODNIOPOMORSKIE
389.	PL005010727404 SYLWIA	GR ZYGMUNT MIROŚLAW SARBINOWO	2002	11	100 213 N	3 858	3 397	WIELKOPOLSKIE
390.	PL005058418784 EDERIA	GR PRZYDROŻNY JANUSZ ZAMYŚLÓW	2001	11	100 210 N	3 748	3 227	LUBUSKIE
391.	PL005001361976 BASTA	Z.D.I.Z.PIB SP. Z O.O. CHORZELÓW	1995	17	100 169 U	4 608	3 496	PODKARPACKIE
392.	PL005008259368 TAMARA 14	SANO SP. Z O.O. OSTROWITE	2001	8	100 157 U	3 886	2 985	WIELKOPOLSKIE
393.	PL005007433493 LIZA 6	CICHACCY DARIUSZ I ELŻBIETA NIEWIERZ	2002	11	100 077 N	4 163	3 553	KUJAWSKO-POMORSKIE
394.	PL000071192309 -	SULEJ IWONA TRZEBIESZÓW	1978	13	100 006 U	4 169	3 149	LUBELSKIE

W powyższej tabeli prezentowane są wszystkie krowy, które w ciągu swojego życia wyprodukowały ponad 100 000 kg mleka, niezależnie od roku, w którym to nastąpiło. Llitery pod wydajnością krowy oznaczają odpowiednio:

P – wydajność poprawniona w 2014 w stosunku do 2013;

U – wydajność krow ubitych przed 2014;

N – wydajność krow które po raz pierwszy przekroczyły 100 000

Tabela nr 33. Zestawienie wyróżniających się stad według najwyższej przeciętnej wydajności kg tłuszczu + białka, według ras.

Top herds ranked by cumulative yield of fat + protein in kg, by breeds

Lp	Właściciel stada/obory owner	Lokalizacja stada/obory Miejscowość Województwo herd localisation	Przeciętna liczba krow avr. cows no		Przeciętna wydajność / average yield					
			w rasie in breed	ogółem in total	kg mleka milk	tłuszcz fat		białko protein		tłuszcz + białko fat+protein
						kg	%	kg	%	
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ										
1	GR POHL MACIEJ R*	KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	96,9	99,7	14 148	606	4,28	460	3,25	1 066
2	KANDULSKA ELŻBIETA	BORZYSŁAW WIELKOPOLSKIE	30,0	30,0	12 150	582	4,79	441	3,63	1 023
3	NENEMAN ROBERT	WEŁNICA WIELKOPOLSKIE	72,1	72,1	13 091	564	4,31	431	3,29	995
4	MAZUREK ELŻBIETA	OSTROBUDKI WIELKOPOLSKIE	27,2	27,2	13 698	510	3,72	455	3,32	965
5	GR KOKOCIŃSKI JERZY	SNOWIDOWO WIELKOPOLSKIE	25,2	25,2	12 595	519	4,12	425	3,37	944
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ										
1	KONTNY KRYSZTIAN JÓZEF	LEŚNIK OPOLSKIE	39,6	43,2	10 527	507	4,82	374	3,55	881
2	CHRZĄSZCZ MARCIN	MIONÓW OPOLSKIE	32,6	40,0	10 604	479	4,52	368	3,47	847
3	MYDLARZ MACIEJ	INWAŁD MAŁOPOLSKIE	22,9	25,0	9 132	424	4,64	323	3,54	747

Lp	Właściciel stada/obory owner	Lokalizacja stada/obory Miejscowość Województwo herd localisation	Przeciętna liczba krów avr. cows no		Przeciętna wydajność / average yield					
			w rasie in breed	ogółem in total	kg mleka milk	tłuszcz fat		białko protein		tłuszcz + białko fat+protein
						kg	%	kg	%	
4	KARA TEODOR URSZULA	MOCHÓW OPOLSKIE	46,6	47,6	9 701	402	4,14	338	3,48	740
5	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA OPOLSKIE	295,3	328,5	10 052	404	4,02	332	3,30	736
RASA SIMENTALSKA										
1	PUCHAŁSKI ANDRZEJ	NAGÓRKI KUJAWSKO-POMORSKIE	8,5	9,7	10 550	433	4,10	352	3,34	785
2	GR ŻARÓW KRYSZYNA	BANDRÓW NARODOWY PODKARPACKIE	20,6	22,2	7 839	319	4,07	286	3,65	605
3	PROAGRO SP. Z O.O.	KOSINOWO DOLNOŚLĄSKIE	140,4	146,2	7 745	328	4,24	270	3,48	598
4	GR STĄCZEK JERZY	JACMIERZ PODKARPACKIE	51,6	65,3	8 063	315	3,91	281	3,49	596
5	GR MROCZKA JERZY	NOWOTANIEC PODKARPACKIE	15,9	16,9	7 343	308	4,19	272	3,71	580
RASA POLSKA CZERWONA										
1	GUBAŁA WOJCIECH	MARUSZYNA MAŁOPOLSKIE	7,0	7,0	5 919	289	4,88	194	3,28	483
2	SOLARCZYK EDWARD	CZARNY DUNAJEC MAŁOPOLSKIE	9,3	9,9	5 824	258	4,43	203	3,49	461
3	BARTOSZEK KRZYSZTOF	MARUSZYNA MAŁOPOLSKIE	7,4	7,4	5 787	269	4,64	187	3,23	456
4	SOLARCZYK JAN	WRÓBLÓWKA MAŁOPOLSKIE	11,6	11,6	5 685	259	4,55	196	3,44	455
5	LACH STEFAN	JODŁOWNIK MAŁOPOLSKIE	8,6	8,6	5 195	263	5,06	182	3,50	445
RASA JERSEY										
1	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. R*	MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	129,4	129,4	7 687	405	5,27	303	3,94	708
2	SK IWNO SP. Z O.O.	WIKTOROWO WIELKOPOLSKIE	205,3	213,2	6 554	337	5,14	260	3,96	597
3	SŁODKOWICZ WIKTOR I TERESA	PIOTRKÓW TRYBUNALSKI ŁÓDZKIE	14,2	17,0	5 160	288	5,59	211	4,08	499
4	STRZELECKI GRZEGORZ R*	KONIEC KUJAWSKO-POMORSKIE	9,8	13,8	3 424	182	5,30	133	3,87	315
5	GR LANGOS PIOTR	WRÓBLIK KRÓLEWSKI PODKARPACKIE	5,9	9,7	3 108	174	5,60	118	3,80	292
RASA MONTBELIARDE										
1	ZABIEREK KAROL	CIENIN ZABORNY WIELKOPOLSKIE	15,8	20,7	7 547	357	4,73	267	3,54	624
2	MONTAGRO SP. Z O.O.	WIERZBICA LUBELSKIE	302,7	304,7	8 425	303	3,60	303	3,59	606
3	ZIELIŃSKI ROBERT GR	LUBICHOWO POMORSKIE	29,1	31,6	7 569	314	4,15	266	3,52	580
4	W.P.R. „ROLGO” S.C.	STUCHOWO ZACHODNIOPOMORSKIE	212,0	232,8	7 585	301	3,97	265	3,49	566
5	GR KAŻMIERCZAK PAWEŁ	SOKOŁOWO WIELKOPOLSKIE	6,7	13,3	7 671	296	3,86	253	3,30	549
RASA BIAŁOGRZBIETA										
1	GR MAKAREWICZ WOJCIECH	TEREBELA LUBELSKIE	28,1	35,6	6 290	252	4,00	219	3,48	471

Lp	Właściciel stada/obory owner	Lokalizacja stada/obory Miejscowość Województwo herd localisation	Przeciętna liczba krów avr. cows no		Przeciętna wydajność / average yield					
			w rasie in breed	ogółem in total	kg mleka milk	tłuszcz fat		białko protein		tłuszcz + białko fat+protein
						kg	%	kg	%	
2	RYBAŁT DAWID	DUBAŚNO PODLASKIE	17,7	29,8	5 241	215	4,10	169	3,22	384
3	JABŁOŃSKA MARIOLA I LESZEK	JESIONOWIEC WARMIŃSKO-MAZURSKIE	14,9	21,9	5 366	196	3,66	174	3,24	370
4	WŁODARCZYK SŁAWOMIR	GOŁĄB LUBELSKIE	15,7	29,2	4 293	205	4,77	149	3,48	354
5	KLUGOWSKI HENRYK	CHEŁMONIEC KUJAWSKO-POMORSKIE	7,8	14,6	4 663	196	4,20	149	3,20	345
RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA										
1	GR TRĄŁKA STANISŁAW	BRZĘZINY PODKARPACKIE	8,4	16,1	8 075	394	4,88	272	3,37	666
2	FEDKO PAWEŁ	PRZYDONICA MAŁOPOLSKIE	6,0	9,0	6 725	375	5,57	231	3,43	606
3	SZUMAŃSKA DOROTA	NOWE RYBIE MAŁOPOLSKIE	10,0	18,1	7 821	330	4,22	257	3,29	587
4	KSIĄŻEK KRYSZYNA	JORDANÓW MAŁOPOLSKIE	13,3	13,3	6 596	273	4,14	220	3,34	493
5	KĘPA TADEUSZ	SŁOWIKOWA MAŁOPOLSKIE	9,0	10,0	5 858	284	4,84	200	3,41	484
RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA										
1	PARUCH KRZYSZTOF GR	RZEPCZYNO ZACHODNIOPOMORSKIE	17,4	21,0	6 426	261	4,06	216	3,36	477
2	NOWAK PIOTR	ŁAPSZE NIŻNE MAŁOPOLSKIE	5,2	7,4	5 874	290	4,93	187	3,19	477
3	POKOJSKI JAN	RYBNO KOLONIA WARMIŃSKO-MAZURSKIE	15,1	29,8	6 179	258	4,18	207	3,35	465
4	GAJOS JANUSZ	KOL.STAROŚCIN LUBELSKIE	14,0	22,2	6 068	263	4,33	196	3,23	459
5	PIĘTA ADAM	MAŁYSZYCE MAŁOPOLSKIE	6,8	7,9	5 881	259	4,40	196	3,34	455
RASA BROWN SWISS										
1	MARCINIAK LESZEK	STYPIN WIELKOPOLSKIE	6,4	146,3	10 862	431	3,97	383	3,53	814
2	GR SKUP JANUSZ	SKUPIE MAZOWIECKIE	8,4	67,2	8 326	366	4,39	306	3,68	672
3	KOCIELNIK GRZEGORZ	KSAWERYNÓW LUBELSKIE	6,2	97,3	8 672	339	3,91	299	3,45	638
4	GR WYSOCKI DARIUSZ	SIARZEWO KUJAWSKO-POMORSKIE	7,0	44,6	7 603	337	4,43	279	3,67	616
5	GR JAN KURPIEWSKI R*	WITOSŁAW WIELKOPOLSKIE	4,0	91,9	7 218	340	4,71	269	3,73	609
RASA SZWEDZKA CZERWONA										
1	KR SZESTNO SP. Z O.O.	LEMBRUK WARMIŃSKO-MAZURSKIE	4,2	1 083,1	10464	422	4,03	355	3,39	777
2	PR-P „DĘBOWO” SP. Z O.O. R*	DĘBOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	4,3	134,7	8 823	364	4,12	307	3,48	671
3	PITUŁA JAROSŁAW I JOLANTA	DOBIESZEWO KUJAWSKO-POMORSKIE	7,9	51,0	8 560	340	3,97	310	3,62	650
4	DUSZAK L.I.T.	OGRÓDEK MAZOWIECKIE	7,0	212,4	8 385	333	3,97	309	3,69	642
5	SOWIŃSKI HENRYK	GAJÓWKA WIEŚ ŁÓDZKIE	10,7	64,8	7 624	349	4,58	260	3,41	609

Lp	Właściciel stada/obory owner	Lokalizacja stada/obory Miejscowość Województwo herd localisation	Przeciętna liczba krów avr. cows no		Przeciętna wydajność / average yield					
			w rasie in breed	ogółem in total	kg mleka milk	tłuszcz fat		białko protein		tłuszcz + białko fat+protein
						kg	%	kg	%	
RASA NORWESKA CZERWONA										
1	GR ANDRZEJ CHRUPEK R*	SZARUTY MAZOWIECKIE	6,3	25,9	8 046	309	3,84	277	3,44	586
2	ŻABECKI ROMAN	RAKUTOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	47,3	66,2	6 589	293	4,45	237	3,59	530
3	ZABŁOCKI RYSZARD	KUCZKOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	4,6	29,3	6 422	281	4,38	235	3,66	516

W powyższym zestawieniu prezentowane są obory, które spełniają następujące kryteria:

1. udział krów danej rasy powyżej 50% przeciętnej liczby krów ocenianych w roku w stadzie i jednocześnie:

a) liczba krów przeciętnie ocenianych w roku w danej rasie od 5,0 dla ras: HO, RW, SM, JE, MO

b) liczba krów przeciętnie ocenianych w roku w danej rasie od 4,0 dla ras: RP, BG, ZR i ZB

2. dla ras BS, SR, NR, prezentowane są obory, w których przeciętnie w roku ocenianych było co najmniej 4,0 krowy bez wymogu min. 50,01% udziału danej rasy w liczbie krów w oborze

R*- oznacza obory, które wyraziły zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedawanego mleka z kompletną informacją za cały 2013 r

Tabela nr 34. Zestawienie krów o najwyższej wydajności sumy kg tłuszczu + białka w laktacji 305-dniowej, według ras

The best cows by cumulative yield of fat + protein, in 305 days lactation period, by breeds.

Lp	Właściciel Miejscowość / woj. owner / localisation	Krowa cow	Ojciec krowy sire	Laktacja dni doju lact. No./DIM	Mleko kg milk	Suma kg tłuszczu i białka fat+protein	Tłuszcz fat		Białko protein	
							kg	%	kg	%
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ										
1	NENEMAN ROBERT WEŁNICA WIELKOPOLSKIE	PL-005154871810 BIZA	FR-3556862004 SIAMOIS	III 305	17 893	1 523	981	5,48	542	3,03
2	GR SZLASKI KAZIMIERZ TRZEBIESZÓW I LUBELSKIE	PL-005262277764 ELIZA	US-62030793 LOGAN	II 305	19 830	1 451	734	3,70	717	3,62
3	GRH ŻYDOWO SP. Z O.O. ŻYDOWO WIELKOPOLSKIE	PL-005171381972 KRĘPA 2	FR-2941260084 VALJEAN	III 305	14 442	1 446	945	6,54	501	3,47
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ										
1	SMIECH ANDRZEJ KÓZKI OPOLSKIE	PL-005188697189 BABA	PL-005141681422 CLERMONT	III 305	13 695	1 220	788	5,76	432	3,16
2	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. BIEDRZYCHOWICE OPOLSKIE	PL-005167500806 KALIOPA	FR-5645214193 VIKAN	IV 305	16 137	1 203	660	4,09	543	3,37
3	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O. BIEDRZYCHOWICE OPOLSKIE	PL-005205482545 SŁUGA	FR-2923746988 BREIZH	III 305	15 806	1 179	681	4,31	498	3,15
RASA SIMENTALSKA										
1	ZDIZ-PIB KOŁBACZ DĘBINA ZACHODNIOPOMORSKIE	PL-005184900887 MARKIZA 105	PL-000609006253 HUMID	III 305	13 491	1 052	596	4,42	456	3,38
2	KR SZESTNO SP. Z O.O. LEMBRUK WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005149311161 TARA 3	DE-0933418056 RIFURT	IV 305	15 159	1 033	562	3,71	471	3,11

Lp	Właściciel Miejscowość / woj. owner / localisation	Krowa cow	Ojciec krowy sire	Laktacja dni doju lact. No./DIM	Mleko kg milk	Suma kg tłuszczu i białka fat+protein	Tłuszcz fat		Białko protein	
							kg	%	kg	%
3	SPÓŁDZIELNIA „ADOROL” ADOLFWO RADWANKI WIELKOPOLSKIE	PL-005205657356 GREAFIN 1	DE-0935029870 VEITAL	II 305	12 282	1 029	607	4,94	422	3,44
RASA POLSKA CZERWONA										
1	PILCH JACEK P.G.R. DARGOŚŁAW ZACHODNIOPOMORSKIE	PL-005094895396 LAZURA 20	PL-000607007633 CZAR	V 305	7 102	684	425	5,99	259	3,64
2	BOROWSKI HUBERT OBLĘGOREK ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005215150076 MARKA	PL-005140905635 PLATONEK	III 305	8 412	645	371	4,41	274	3,25
3	TATARCZUK ZBIGNIEW BOĆKI PODLASKIE	PL-005017002283 DŻERSEJKA		IX 305	7 844	620	333	4,24	287	3,66
RASA JERSEY										
1	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005122460022 JABŁONNA 3	US-111103085 MECCA	V 305	10 581	951	573	5,42	378	3,58
2	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL-005249009470 KAMELIA 62	US-111023978 ACTION	II 305	10 065	938	552	5,48	386	3,83
3	WNOROWSKI KAMIL WNORY PAŻOCHY PODLASKIE	PL-005217616945 BRUDA 1	DK-301820 Q LAF	II 305	8 590	936	543	6,32	393	4,57
RASA MONTBELIARDE										
1	MONTAGRO SP. Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL-005161434589 CERA	FR-3898002577 OLLIA	IV 305	14 443	1 049	512	3,55	537	3,72
2	NAD BARYCZĄ SP. Z O.O. KAMIEŃ GÓROWSKI DOLNOŚLĄSKIE	PL-005279725647 RYGA 2	FR-3923041892 SEXY	II 305	12 487	1 040	600	4,81	440	3,53
3	WILGOS STANISŁAW KOL. ŁUSZCZÓW LUBELSKIE	PL-005144114767 CYMKA	FR-8822152623 NIKKLAS	IV 305	11 296	1 029	607	5,38	422	3,74
RASA BIAŁOGRZBIETA										
1	JUST PIOTR JEDNACZEWO PODLASKIE	PL-005091037126 KOZA		VIII 305	9 632	698	401	4,16	297	3,08
2	TOPCZEWSKI KAMIL POŚWIĘTNE PODLASKIE	PL-005102983497 PERŁA		VII 305	8 251	655	388	4,71	267	3,23
3	LASZUK KRZYSZTOF ŁUKOWCE LUBELSKIE	PL-005198292046 BIAŁOWIEŻA		III 305	8 254	640	342	4,14	298	3,62
RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA										
1	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL-005185472642 LAPKA 110	PL-000607040198 AKAR	II 305	14 084	983	536	3,81	447	3,17
2	WIENCIERZ ROMAN BUDZISKA ŚLĄSKIE	PL-005095327704 ANIA		VI 305	10 333	840	475	4,60	365	3,53

Lp	Właściciel Miejscowość / woj. owner / localisation	Krowa cow	Ojciec krowy sire	Laktacja dni doju lact. No./DIM	Mleko kg milk	Suma kg tłuszczu i białka fat+protein	Tłuszcz fat		Białko protein	
							kg	%	kg	%
3	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL-005185470921 ISETTE 69	PL-000600902995 ALLAN	III 305	11 439	812	440	3,85	372	3,25
RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA										
1	JANIKOWSKI SŁAWOMIR GR CZAPIEWICE POMORSKIE	PL-005079243433 CZARNA		VIII 305	11 240	808	446	3,97	362	3,22
2	WANDACHOWICZ RYSZARD WYSZOBÓR ZACHODNIOPOMORSKIE	PL-005161513482 ROGATA 12	PL-000600334601 FABIAN	IV 305	10 836	768	401	3,70	367	3,39
3	DOMBROWSKI ANDRZEJ KOSZELEWY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	PL-005136632040 RÓŻA		VI 305	10 662	757	395	3,71	362	3,39
RASA BROWN SWISS										
1	GR BARTKOWIAK ROBERT WIECANOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005208128679 WENDY 1	DE-0939764930 JJ 1	IV 305	11 555	890	490	4,24	400	3,46
2	POPLAWSKI JERZY ŁĘCZYCA LUBELSKIE	DE-0942451337 KALA	DE-0939128009 PLATIN	III 305	10 682	887	488	4,57	399	3,73
3	SPÓŁKA ROLNICZA JUCHO- WO JUCHOWO ZACHODNIOPOMORSKIE	DE-0941664002 LOLA	DE-0930827372 ERLKOENIG	III 305	9 977	854	528	5,29	326	3,27
RASA SZWEDZKA CZERWONA										
1	GR WONIEŚĆ SP. Z O.O. JEZIERZYCE WIELKOPOLSKIE	SE-0280650500 BALLA	SE-91310 SPERRINGE	V 305	12 470	1 090	642	5,14	448	3,59
2	GR KRAWCZAK PIOTR WŁOSZANOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005211903096 LOTTA	SE-91904 FORSGARD	II 305	11 416	1 036	651	5,71	385	3,37
3	KR SZESTNO SP. Z O.O. LEMBRUK WARMIŃSKO-MAZURSKIE	SE-0113180395 SANDRA	SE-91678 K LENS	IV 305	13 429	1 025	587	4,37	438	3,26
RASA NORWESKA CZERWONA										
1	GR OWCZARSKI PIOTR DĘBOWIERZCHY LUBELSKIE	PL-005216970383 MAGORA	NO-10225 SALTE	II 305	9 624	875	517	5,37	358	3,72
2	GR SZLASKI KAZIMIERZ TRZEBIESZÓW I LUBELSKIE	PL-005254351151 HELGA 15	NO-10526 STORREMMMA	I 305	9 293	762	399	4,29	363	3,90
3	GR BARTKOWIAK ROBERT WIECANOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	PL-005274238074 ULSA 1	NO-10177 BRAUT	II 305	10 412	720	401	3,85	319	3,06

DZIAŁ HODOWLI BYDŁA MLECZNEGO

WYKONANIE ZADAŃ HODOWLANYCH

WYKONANIE ZADAŃ HODOWLANYCH w OKRESIE od 01.01.2014 do 31.12.2014

Podstawowym zadaniem Działu Hodowli Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka jest prowadzenie ksiąg dla bydła hodowlanego ras mlecznych.

Zadania hodowlane w ramach prowadzenia ksiąg dla bydła hodowlanego wykonywane są przez selekcjonerów bydła mlecznego i specjalistów ds. dokumentacji hodowlanej. Należą do nich:

1. Wpis krów i cieliczek do części wstępnej i głównej księgi oraz wyznaczanie minimalnych progów indeksu selekcyjnego i wpis krów do rozdziału Elita. PFHBiPM prowadzi księgi w formie elektronicznej dla następujących ras bydła mlecznego:
 - polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej (kod HO) i odmiany czerwono-białej (kod RW),
 - polskiej czerwonej (kod RP) i mieszańców z europejskim bydłem czerwonym (kod RE), z wyłączeniem czerwonego bydła norweskiego (kod NR) i czerwonego bydła szwedzkiego (kod SR)
 - simentalskiej (kod SM),
 - jersey (kod JE),
 - montbeliarde (kod MO),
 - polskiej czerwono-białej (kod ZR),
 - polskiej czarno-białej (kod ZB),
 - brown swiss (kod BS),
 - szwedzkiej czerwonej (kod SR).
2. Wpis buhajów ras mlecznych do ksiąg w formie elektronicznej;
3. Wydawanie hodowcom zaświadczeń potwierdzających dokonanie wpisu;
4. Wydawanie świadectw rodowodowych i świadectw potwierdzających pochodzenie dla wprowadzanych do obrotu:
 - zwierząt (jałówki hodowlane, jałowice cielne, krowy do dalszego chowu, buhajki i buhaje hodowlane),
 - nasienia,
 - zarodków lub komórek jajowych;
5. Opiniowanie programów oceny i selekcji buhajów tworzonych przez spółki inseminacyjne oraz udział w ich realizacji:
 - komisyjny wybór ojców buhajów i matek buhajów,
 - kwalifikacja buhajków z indywidualnych kojarzeń,
 - ocena i selekcja buhajów przeznaczonych do testowania;
6. Udział w realizacji programu hodowlanego ochrony zasobów genetycznych bydła ras polskiej czerwonej, polskiej czerwono-białej i polskiej czarno-białej.
7. Kwalifikowanie zwierząt na wystawy regionalne i krajowe.

1. Wpis cieliczek i krów do ksiąg dla bydła hodowlanego ras mlecznych – podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich
- (Dz. U. Nr 133, poz. 921, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 oraz z 2009 r. Nr 223, poz. 1775);
- Regulaminy wpisu do ksiąg bydła hodowlanego ras mlecznych oraz programy hodowlane są w całości zamieszczone na stronie www.pfhb.pl. Przytaczamy fragmenty regulaminów mówiące o zasadach wpisu cieliczek i krów:

Zasady wpisu cieliczek ras mlecznych do ksiąg hodowlanych

W Polsce do ksiąg hodowlanych wpisywane są cieliczki urodzone od 1 stycznia 2008 roku w oborach objętych oceną wartości użytkowej.

W 2014 roku pracownicy Działu Hodowli zarejestrowali w księgach bydła hodowlanego ras mlecznych **261 962** cieliczki.

Cieliczki wpisywane do ksiąg muszą spełniać podane w tabeli 1 warunki:

Tabela 1.

Księga	Rasa	Pochodzenie
Część Wstępna Księgi	I polska holsztyńsko-fryzyjska odmiany barwne: HO i RW oraz RP, SM, JE, MO, BS i SR	1. odpowiada standardowi hodowlanemu (w przypadku zwierząt posiadających pochodzenie po matce), 2. przy znanym obustronnym pochodzeniu posiada udział min. 75% genotypu danej rasy, dla której prowadzona jest księga lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego lub min. 75% genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego i ras: ZR lub ZB. 3. w księdze dla rasy SR akceptuje się udział rasy ayshire, czerwonej norweskiej oraz duńskiej czerwonej. Maksymalny udział genów odmiany barwnej czerwono-białej bydła holsztyńsko-fryzyjskiego nie może przekraczać 12,5%.
	II polska czerwono-biała (ZR)	1. pochodzi po rodzicach wpisanych do księgi dla rasy ZR i posiada max 37,5% genów holsztyńsko-fryzyjskich
	III polska czarno-biała (ZB)	1. pochodzi po rodzicach wpisanych do księgi dla rasy ZB posiada max 37,5% genów holsztyńsko-fryzyjskich
Część Główna Księgi	I. polska holsztyńsko-fryzyjska odmiany barwne: HO i RW oraz RP, SM, JE, MO, BS i SR	1. posiada dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi danej rasy lub zagranicznych ksiąg lub prowadzonych dotychczasowych ksiąg hodowlanych dla rasy czarno-białej i czerwono-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego i ras: ZR lub ZB; 2. posiada udział min. 93,75% genotypu danej rasy lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego i ras: ZR lub ZB, 3. w przypadku rasy SM dopuszcza się udział min. 87,5% genotypu rasy SM przy udziale: • max. do 12,5% genów odmiany RW, • max. do 6,25% genów innych ras. 4. w przypadku rasy SR posiada 87,5% genotypu rasy SR. W księdze tej rasy akceptuje się udział rasy ayshire, norweskiej czerwonej oraz duńskiej czerwonej. Maksymalny udział genów odmiany barwnej czerwono-białej bydła holsztyńsko-fryzyjskiego nie może przekraczać 12,5%.

Księga	Rasa	Pochodzenie
Część Główna Księgi	II. polska czerwono-biała (ZR)	1. posiada dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi rasy polskiej czerwono-białej lub pochodzi po rodzicach wpisanych do księgi rasy ZR i dziadkach wpisanych do ksiąg hodowlanych dla rasy czerwono-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego; 2. posiada min. 87,5% genotypu rasy polskiej czerwono-białej lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego, w tym max. 37,5 genów holsztyńsko-fryzyjskich. Pozostałe 12,5% mogą stanowić wyłącznie rasy simentaliska lub montbeliarde.
	III. polska czarno-biała (ZB)	1. posiada dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi rasy polskiej czarno-białej lub pochodzi po rodzicach wpisanych do księgi ZB i dziadkach wpisanych do ksiąg hodowlanych dla rasy czarno-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego; 2. posiada min. 87,5% genotypu rasy polskiej czarno-białej lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego, w tym max. 37,5% genów holsztyńsko-fryzyjskich.

Zasady wpisu krów ras mlecznych do ksiąg hodowlanych

1. Krowy wpisywane do księgi hodowlanej muszą być poddane ocenie wartości użytkowej.
2. Krowy można wpisywać do księgi hodowlanej od momentu zarejestrowania ich w systemie informatycznym Symlek.
3. Ocenę pokroju krowy pierwiastki wpisywanej do rozdziału Elita dokonuje się między 15 a 300 dniem po wycieleniu, a u krów w II lub III laktacji, w czasie trwania laktacji od 15 dnia po wycieleniu.
4. Krowy przy wpisie do księgi muszą spełniać podane w tabeli 2 warunki:

Tabela 2.

Księga	Rasa	Pochodzenie
Część Wstępna Księgi	I. polska holsztyńsko-fryzyjska odmiany barwne: HO i RW oraz RP, SM, JE, MO, BS i SR	1. odpowiada standardowi hodowlanemu (w przypadku zwierząt bez pochodzenia), 2. przy znanym obustronnym pochodzeniu posiada udział min. 75% genotypu danej rasy dla której prowadzona jest księga lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego lub min. 37,5% genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego i ras: ZR lub ZB. 3. w księdze dla rasy SR akceptuje się udział rasy ayshire, norweskiej czerwonej oraz duńskiej czerwonej. Maksymalny udział genów odmiany barwnej czerwono-białej bydła holsztyńsko-fryzyjskiego nie może przekraczać 12,5%.
	II. polska czerwono-biała (ZR)	1. odpowiada standardowi hodowlanemu (w przypadku zwierząt bez pochodzenia), 2. pochodzi po rodzicach wpisanych do księgi ZR lub przy znanym pochodzeniu posiada umaszczenie charakterystyczne dla wzorca oraz min. 75% genotypu rasy polskiej czerwono-białej lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego, w tym max. 37,5% genów holsztyńsko-fryzyjskich. Pozostałe 25% mogą stanowić wyłącznie rasy simentaliska lub montbeliarde.
	III. polska czarno-biała (ZB)	1. odpowiada standardowi hodowlanemu (w przypadku zwierząt bez pochodzenia), 2. pochodzi po rodzicach wpisanych do księgi ZB lub przy znanym pochodzeniu posiada umaszczenie charakterystyczne dla wzorca rasy polskiej czarno-białej oraz min. 75% genotypu rasy polskiej czarno-białej lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego, w tym max. 37,5% genów holsztyńsko-fryzyjskich.

Część Główna Księgi	I. polska holsztyńsko-fryzjska odmiany barwne: HO i RW oraz RP, SM, JE, MO, BS i SR	- posiada dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi danej rasy lub zagranicznych ksiąg lub prowadzonych dotychczasowych ksiąg hodowlanych dla rasy czarno-białej i czerwono-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzjskiego lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzjskiego i ras: ZR lub ZB; - posiada udział min. 93,75% genotypu danej rasy lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzjskiego lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzjskiego i ras: ZR lub ZB, - w przypadku rasy SM dopuszcza się udział min. 87,5% genotypu rasy SM przy udziale: - max. do 12,5% genów odmiany RW, - max. do 6,25% genów innych ras. - w przypadku rasy SR posiada 87,5% genotypu rasy SR. W księdze tej rasy akceptuje się udział rasy a yshire, norweskiej czerwonej oraz duńskiej czerwonej. Maksymalny udział genów odmiany barwnej czerwono-białej bydła holsztyńsko-fryzjskiego nie może przekraczać 12,5%
	II. polska czerwono-biała (ZR)	- posiada dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi rasy polskiej czerwono-białej lub pochodzi po rodzicach wpisanych do księgi ZR i dziadkach wpisanych do ksiąg hodowlanych dla rasy czerwono-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzjskiego; - posiada min. 87,5% genotypu rasy polskiej czerwono-białej lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzjskiego, w tym max. 37,5% genów holsztyńsko-fryzjskich. Pozostałe 12,5% mogą stanowić wyłącznie rasy simentaliska lub montbeliarde.
	III. polska czarno-biała (ZB)	- posiada dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi rasy polskiej czarno-białej lub pochodzi po rodzicach wpisanych do księgi ZB i dziadkach wpisanych do ksiąg hodowlanych dla rasy czarno-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzjskiego; - posiada min. 87,5% genotypu rasy polskiej czarno-białej lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzjskiego, w tym max. 37% genów holsztyńsko-fryzjskich.
Rozdział Elita	IV. polska holsztyńsko-fryzjska odmiany barwne: HO i RW oraz RP i SM.	- została wpisana do części Głównej księgi, - uzyskała wynik oceny ogólnej typu i budowy – min. 80 pkt., - uzyskała wynik oceny za wymię – min. 80 pkt., - dodatkowo dla rasy SM uzyskała wynik oceny za umięśnienie – min. 80 pkt.

W okresie od 1.01.2014 r. do 31.12.2014 r. pracownicy Działu Hodowli wpisali do ksiąg dla bydła hodowlanego ras mlecznych **59 156** krów, w tym **2 035** krów do rozdziału Elita otwartego w części głównej księgi, przeznaczonego dla krów z wysoką wartością hodowlaną, charakteryzujących się dobrą budową ogólną oraz dobrym wymieniem.

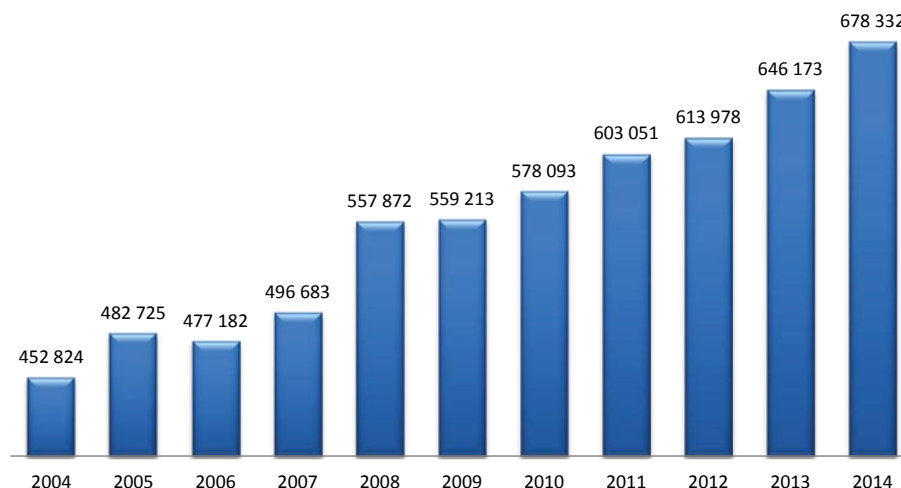
Krowy – kandydatki do wpisu do rozdziału Elita zostały wybrane w 2014 roku po uzyskaniu oceny wartości hodowlanej w grudniu 2013 r. oraz w kwietniu, sierpniu i grudniu 2014 roku. Tabela 3 prezentuje minimalne progi indeksu kandydatek do rozdziału Elita dla poszczególnych ras. Od sezonu 2014.1, czyli od wprowadzenia indeksu PF dla krów rasy PHF obu odmian barwnych, poziom indeksu PF stał się podstawowym kryterium wyboru zarówno do rozdziału Elita jak i matek buhajów. Ponieważ zarówno wybór matek buhajów, jak i wpis krów do rozdziału Elita obejmuje pierwszy kwartał roku 2015 r., w tabeli nie zostały uwzględnione informacje dotyczące oceny grudniowej tj. sezonu 2014.3.

Tabela 3.

Rasa	WARTOŚĆ INDEKSU		
	Sezon 2013.3 indeks produkcyjny [kg]	Sezon 2014.1	Sezon 2014.2
PHF – HO	75	indeks PF 117,0	indeks PF 119,0
PHF – RW	35	indeks PF 110,0	indeks PF 110,0
RP	15	indeks produkcyjny 15	indeks produkcyjny 15
SM	35	indeks produkcyjny 35	indeks produkcyjny 35

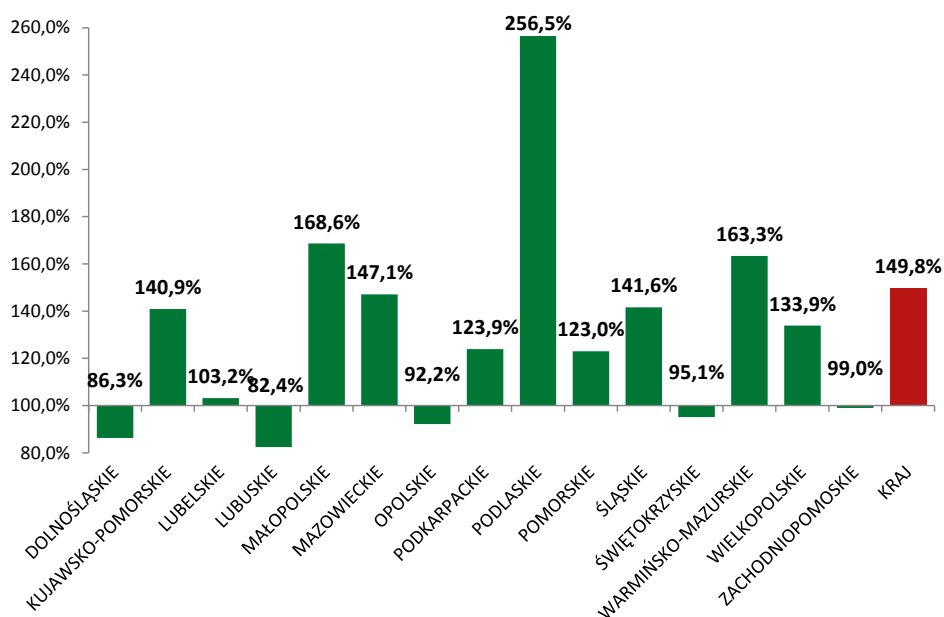
Stan krów wpisanych do ksiąg bydła hodowlanego ras mlecznych na dzień 31.12.2014 r. wyniósł **678 332** sztuk, co w stosunku do pogłowia objętego oceną wartości użytkowej (**739 638**) stanowiło **91,7 %**. Poniższy wykres prezentuje jak zmieniał się stan wpisów do ksiąg w latach 2004-2014.

Wykres 1. Stan krów wpisanych do ksiąg w latach 2004 – 2014

Liczba krów zarejestrowanych w księgach hodowlanych (Wykres 1) jest odzwierciedleniem stanu populacji objętej oceną użyteczności. Od 2004 roku, z niewielkim spadkiem w 2006 roku, zauważalny jest systematyczny wzrost liczby krów wpisanych do ksiąg spowodowany głównie wzrostem ocenianego pogłowia. W ciągu ostatnich 10 lat dynamika w tym zakresie wyniosła w kraju niemal 150%, jednakże rozwój ksiąg w poszczególnych województwach jest jednakowy. Jego zróżnicowanie obrazuje Wykres 2.

Wykres 2. Dynamika stanów krów wpisanych do ksiąg według województw (rok 2014 do roku 2004)

Poniższa mapa Polski przedstawia stan krów wpisanych do ksiąg bydła hodowanego ras mlecznych w poszczególnych województwach na koniec 2014 roku. Natomiast szczegółowe dane dotyczące stanów krów wpisanych do ksiąg z podziałem na rasy i województwa znajdują się w Tabeli 4

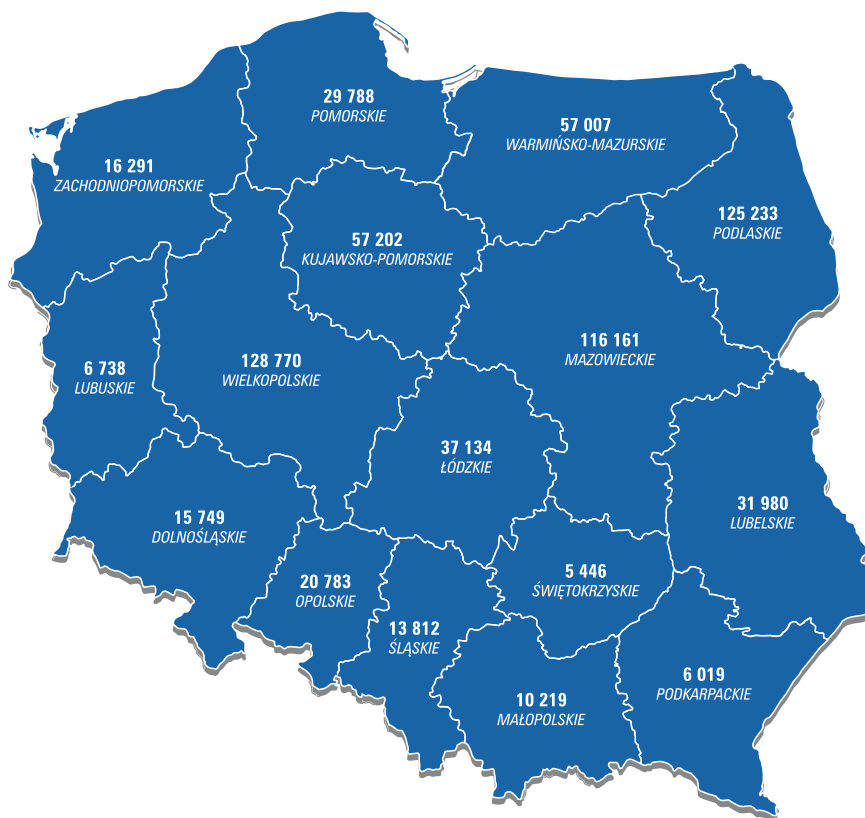

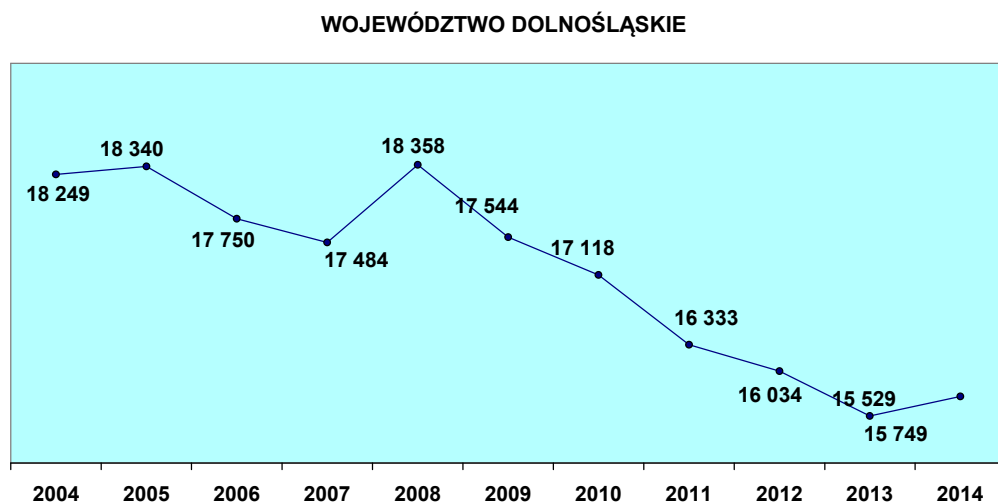
Tabela 4. Stan krów wpisanych do ksiąg bydła hodowlanego na dzień 31 grudnia 2014 r. z podziałem na rasy i województwa

Województwo	PHF		SM	RP	JE	MO	ZB	ZR	BS	SR	BG*	razem
	HO	RW										
Dolnośląskie	13 019	1 817	165	30	11	136	53	514	1	3	0	15 749
Kujawsko-pomorskie	55 577	739	610	45	60	52	47	4	11	51	6	57 202
Lubelskie	29 336	999	655	27	17	565	183	6	40	5	147	31 980
Lubuskie	6 478	77	108	12	5	48	5	0	0	0	5	6 738
Łódzkie	36 016	740	191	14	67	55	10	0	22	19	0	37 134
Małopolskie	3 852	1 347	212	1 908	13	10	136	2 741	0	0	0	10 219
Mazowieckie	110 663	3 890	858	113	169	319	27	3	31	17	71	116 161
Opolskie	16 298	4 235	85	1	6	22	38	95	0	3	0	20 783
Podkarpackie	1 916	446	3 436	68	17	4	71	61	0	0	0	6 019
Podlaskie	118 017	5 370	912	225	49	158	280	74	34	22	92	125 233
Pomorskie	28 743	369	270	13	23	57	302	0	5	6	0	29 788
Śląskie	12 613	977	39	69	30	0	16	66	2	0	0	13 812
Świętokrzyskie	4 936	200	106	33	138	7	20	6	0	0	0	5 446
Warmińsko-mazurskie	53 733	1 316	900	199	35	61	649	0	8	18	88	57 007
Wielkopolskie	125 414	1 459	1 005	2	335	516	0	1	15	23	0	128 770
Zachodniopomorskie	14 746	175	416	13	20	627	181	0	113	0	0	16 291
RAZEM KRAJ:	631 357	24 156	9 968	2 772	995	2 637	2 018	3 571	282	167	409	678 332

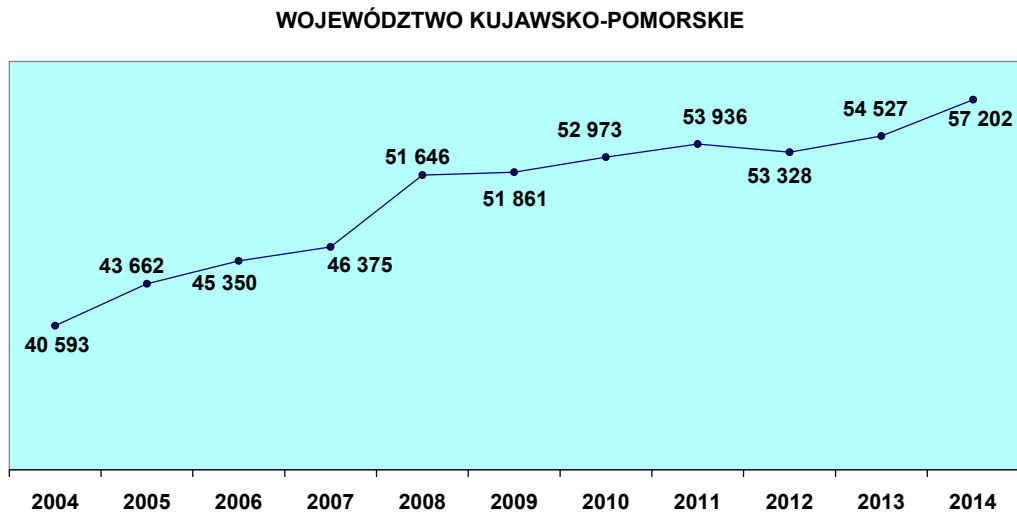
* księgę hodowlaną dla rasy białogrzbietej (BG) prowadzi Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Poniższe wykresy (3-19) przedstawiają zmiany stanów rocznych dla liczby krów wpisanych do ksiąg ras mlecznych na terenie poszczególnych województw na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat tj. w latach 2004-2014.

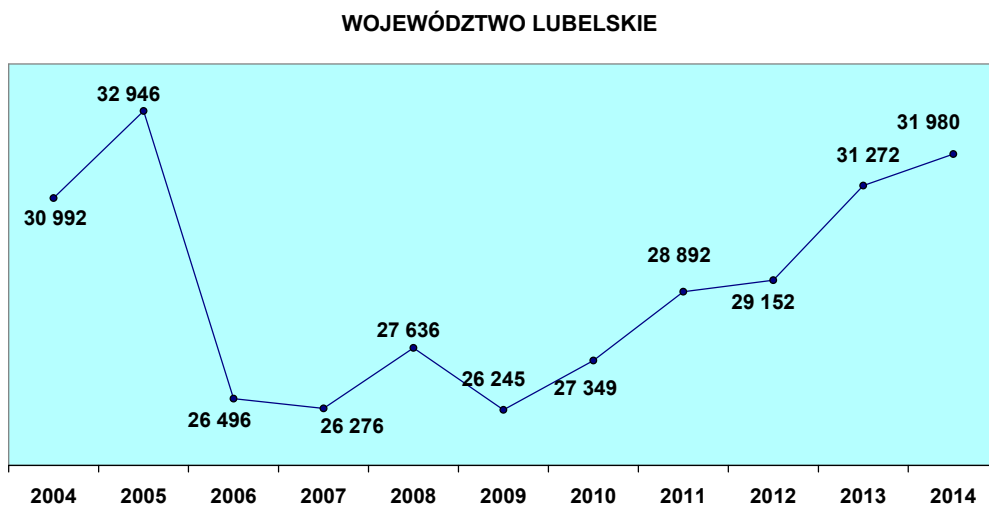
Wykres 3

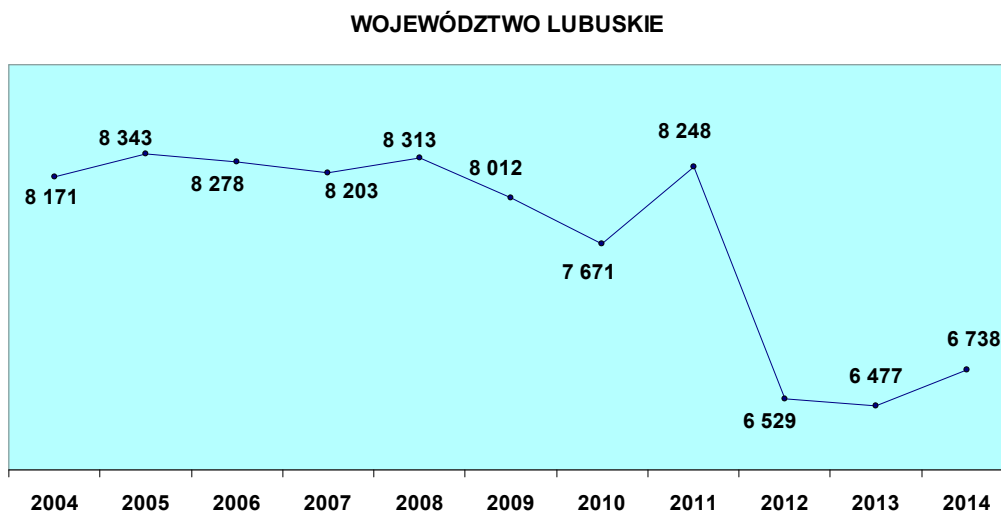
Wykres 4.

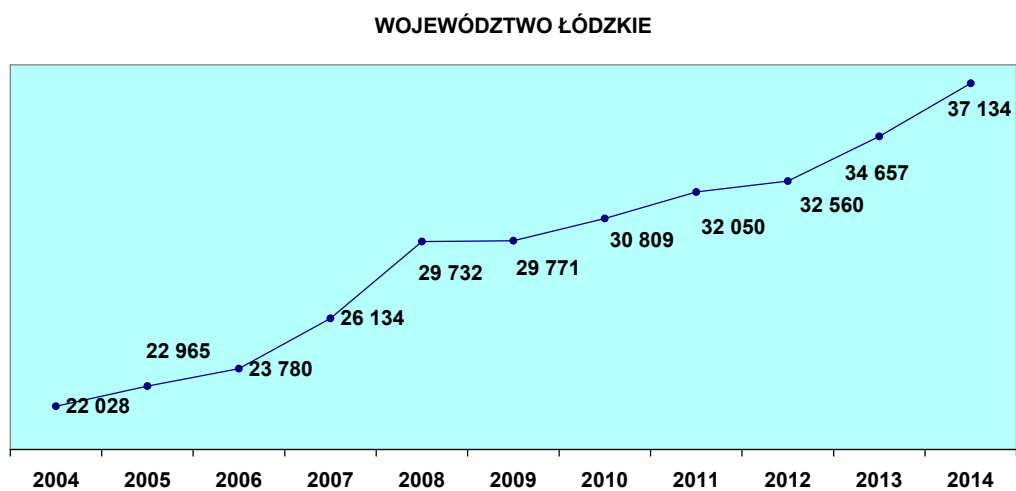
Wykres 5.

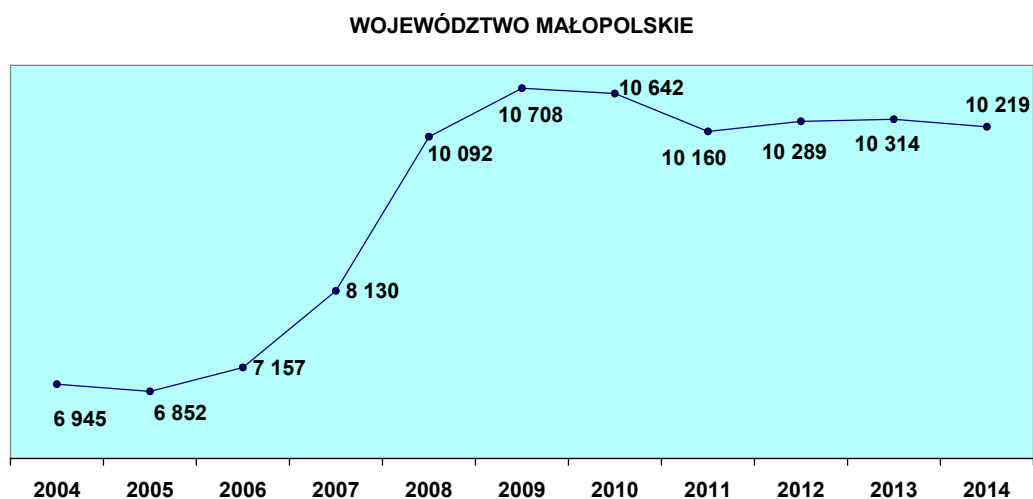
Wykres 6.

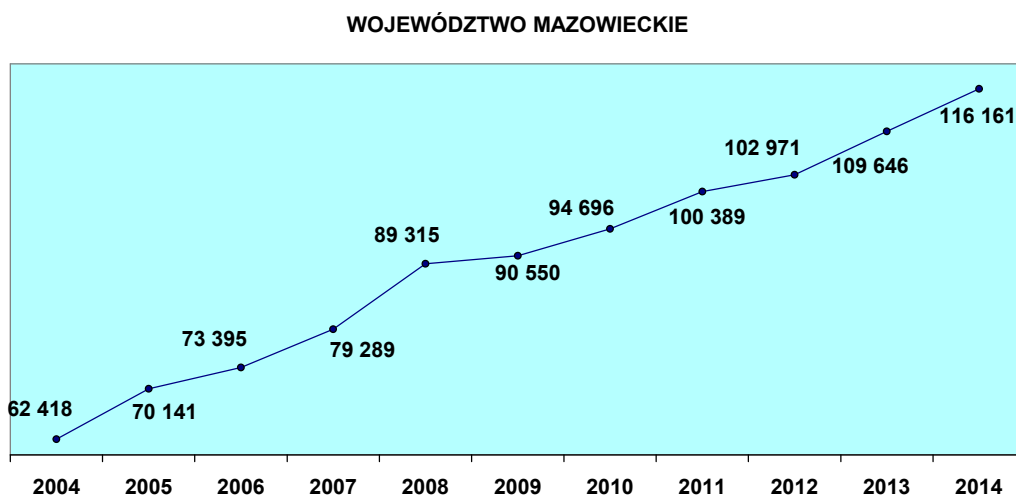
Wykres 7.

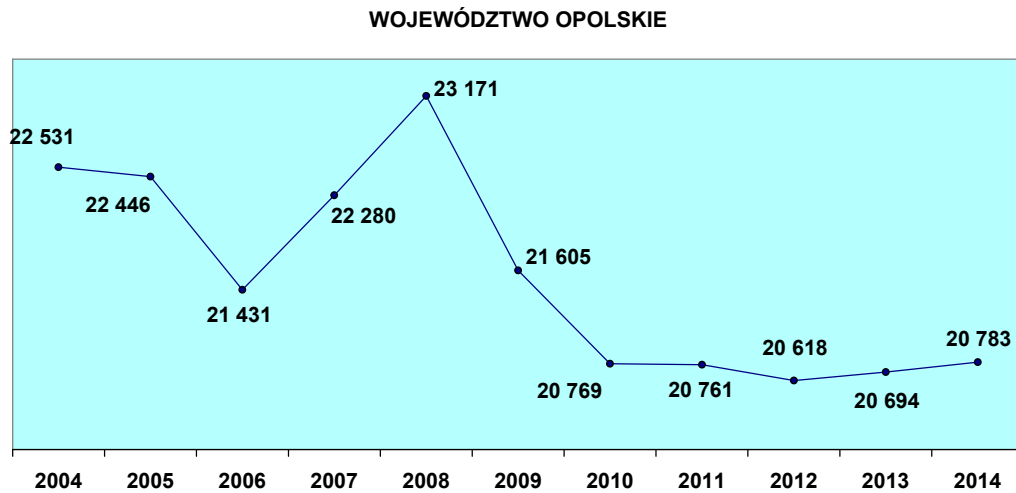
Wykres 8.

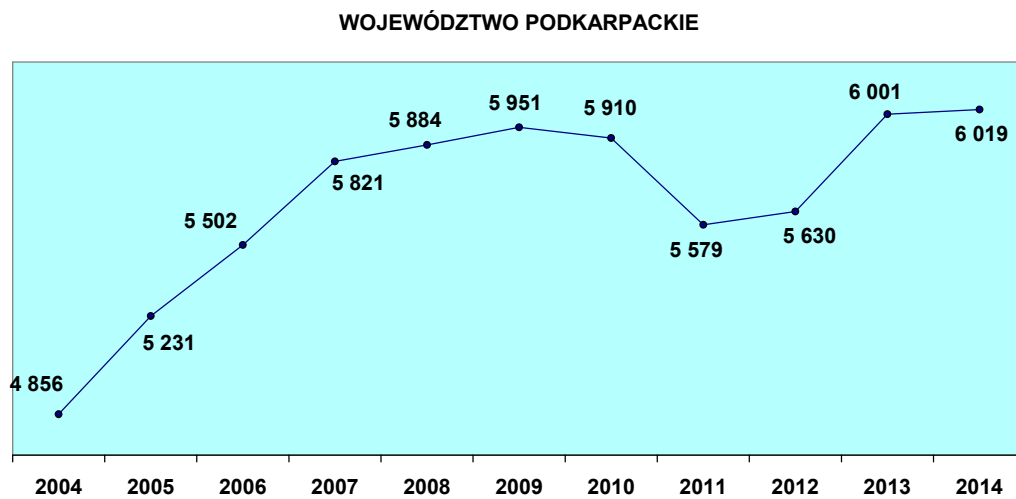
Wykres 9.

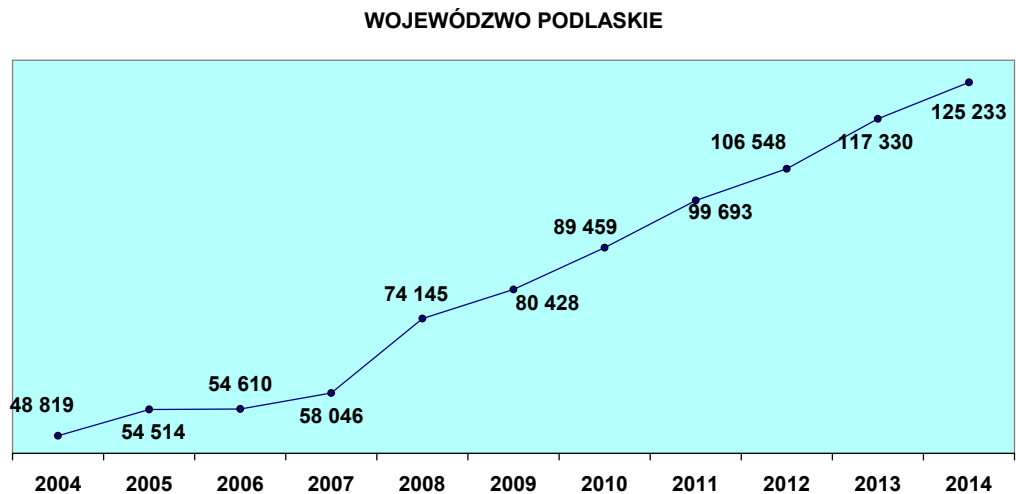
Wykres 10.

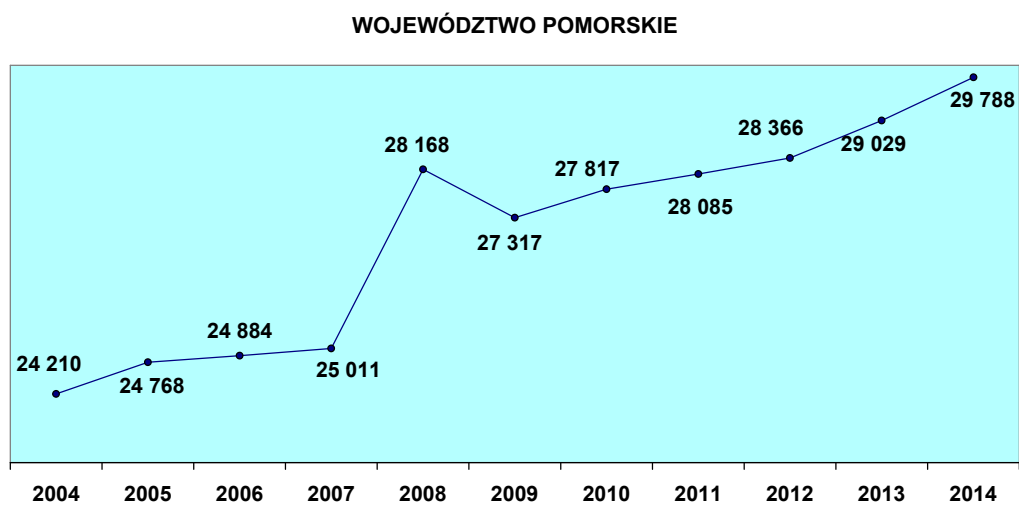
Wykres 11.

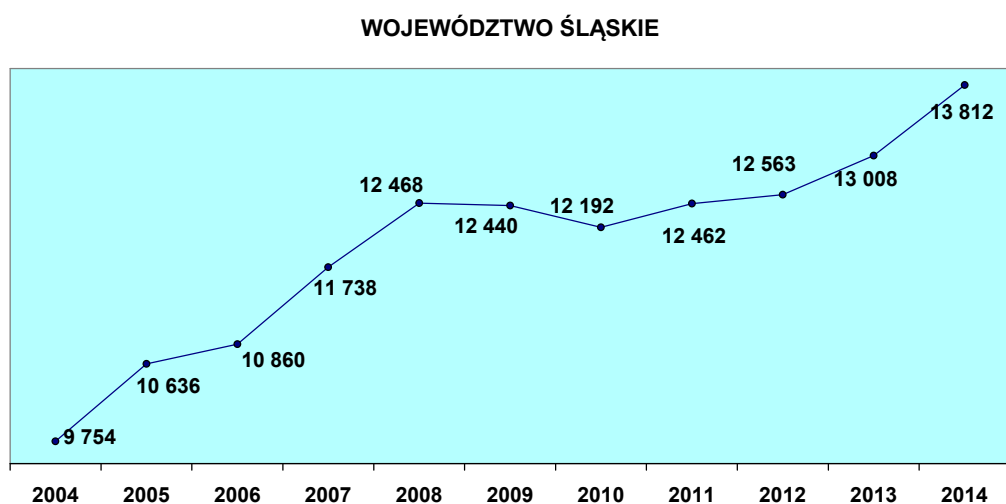
Wykres 12.

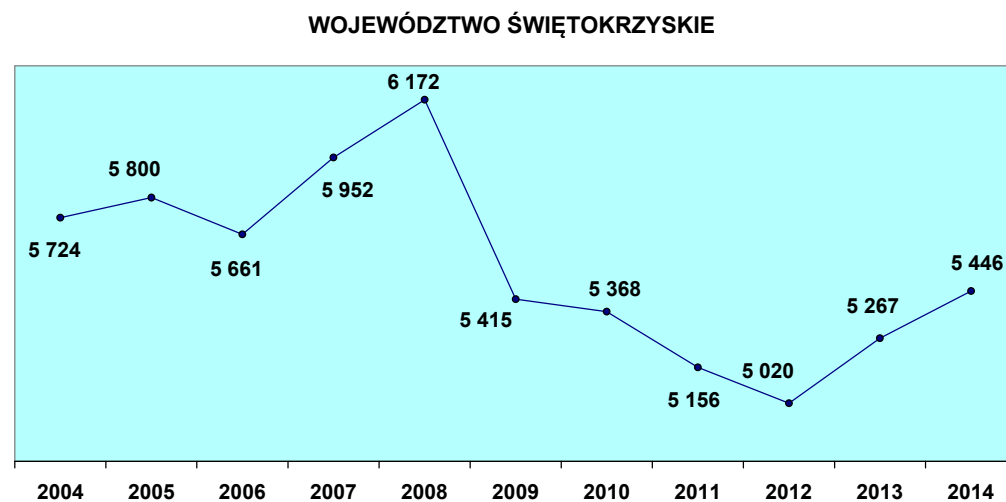
Wykres 13.

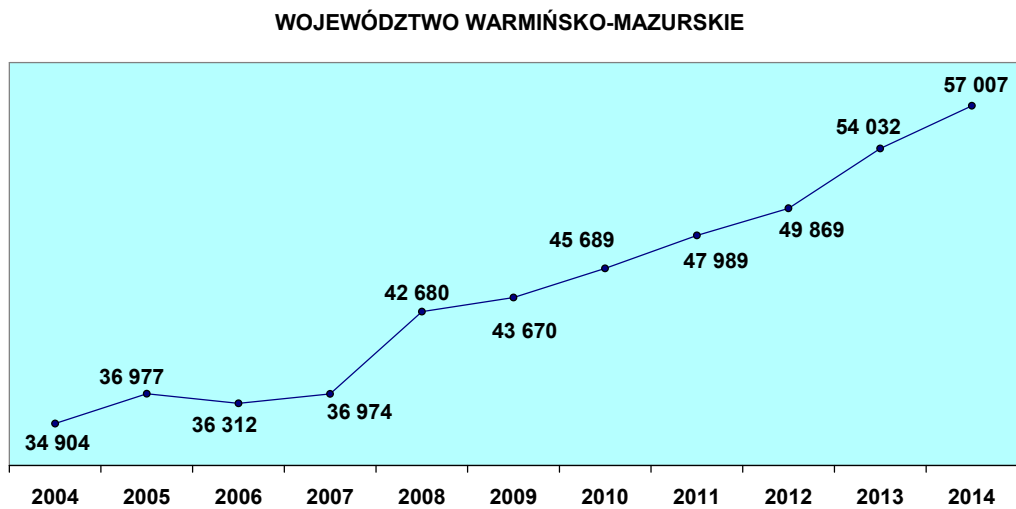
Wykres 14.

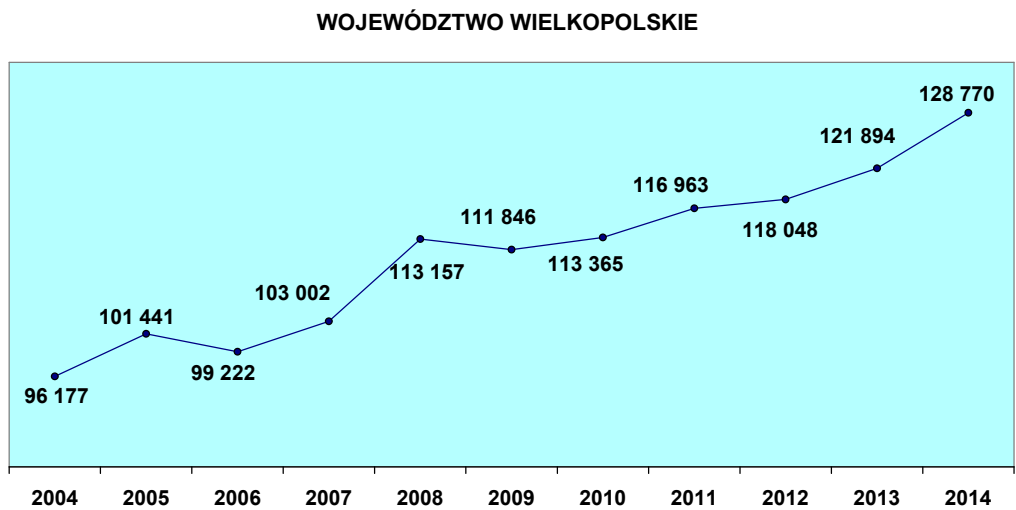
Wykres 15.

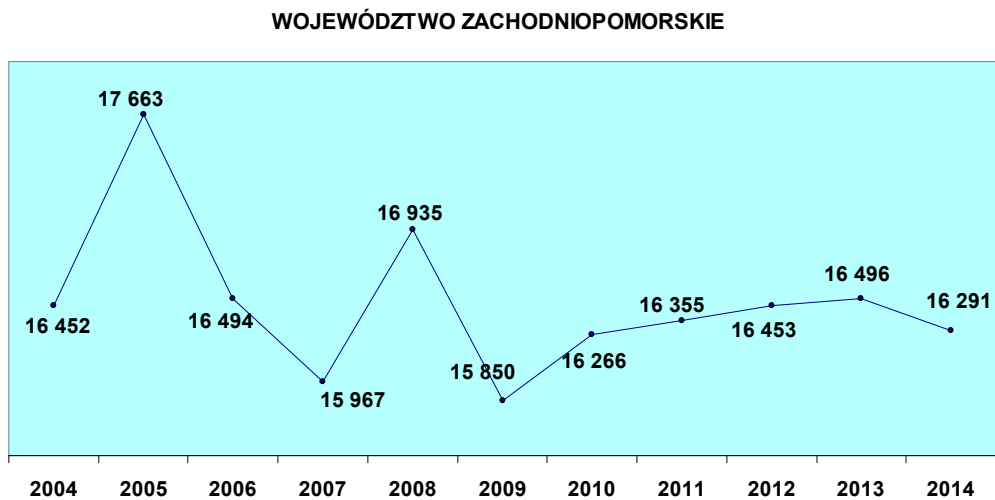
Wykres 16.

Wykres 17.

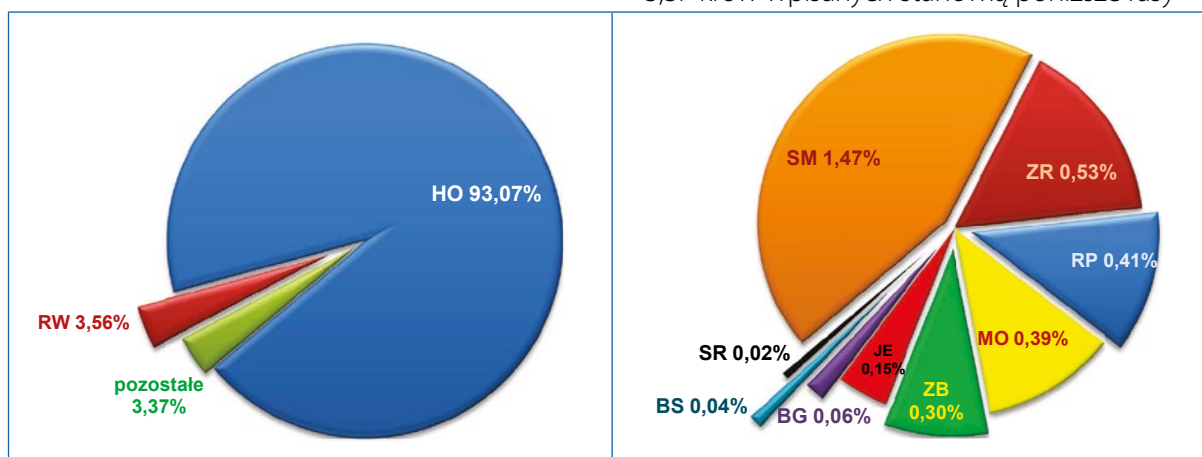

Wykres 18.

Wykres 19. Struktura rasowa krów wpisanych do ksiąg w 2014 roku

3,37 krów wpisanych stanowią poniższe rasy

W naszym kraju ponad 96,63% krów wpisanych do ksiąg stanowią zwierzęta rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej i czerwono-białej, co jest odzwierciedleniem struktury rasowej populacji ocenianej. Wśród pozostałych ras najliczniejsza jest rasa simentalaska (1,47%), a następna w kolejności rasa polska czerwono-biała (0,53%), polska czerwona (0,41%), montbeliarde (0,39%), polska czarno-biała (0,30%), jersey (0,15%), białogrzbieta (0,06%), brown swiss (0,04%) i szwedzka czerwona (0,02%). Dynamika rozwoju ksiąg hodowlanych dla krów poszczególnych ras, prezentowana w Tabeli 5 dla większości utrzymała tendencję wzrostową. W roku 2014 stosunkowo najwyższy wzrost liczby krów wpisanych do ksiąg nastąpił w rasach o mniej licznych populacjach: brown swiss i montbeliarde. Natomiast w rasach jersey, polskiej czarno-białej i polskiej czerwonej zmniejszyła się liczba sztuk zarejestrowanych w księgach.

Tabela 5. Dynamika rozwoju ksiąg hodowlanych dla poszczególnych ras krów

Rasa	Stan w księgach na 31.12.2013	Stan w księgach na 31.12.2014	2014/2013 w %
PHF – HO	601 920	631 357	104,9
PHF – RW	21 978	24 156	109,9
SM	9 781	9 968	101,9
ZR	3 506	3 571	101,8
RP	2 796	2 772	99,1
MO	2 355	2 637	111,9
ZB	2 042	2 018	98,8
JE	1 031	995	96,5
BS	221	282	127,6
SR	156	167	107,0
BG	387	409	105,6
Ogółem	646 173	678 332	104,9

2. Wpis buhajów do ksiąg dla bydła hodowanego ras mlecznych

– ogólne warunki wpisu:

- do ksiąg wpisywane są buhaje, których obustronne pochodzenie zostało potwierdzone wynikiem badania markerów genetycznych DNA lub grup krwi;
- **buhaj wpisywany do księgi musi być zakwalifikowany przez prowadzącego księgę.**

Od 15 października 2014 roku uległ zmianie regulamin wpisu do ksiąg rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej, zgodnie z którym buhajki tej rasy mogą być wpisane do księgi po kwalifikacji, bezpośrednio po potwierdzeniu ich pochodzenia wynikiem badania markerów genetycznych DNA lub grup krwi. Selekcja dla tych buhajów może być nadal wykonywana dobrowolnie, na wniosek hodowcy lub właściciela zwierzęcia.

– szczegółowe warunki wpisu zawiera tabela 6

Tabela 6. Szczegółowe warunki wpisu buhajów do ksiąg

Księga	Rasa	Pochodzenie
Część Wstępna księgi	I. polska czerwono-biała (ZR)	• charakteryzują się umaszczeniem i budową typową dla bydła polskiego czerwono-białego i odpowiadają wzorcowi rasowemu; • posiadają udział min. 87,5% genów rasy polskiej czerwono-białej lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego, przy czym maksymalny udział genów holsztyńsko-fryzyjskich nie może przekraczać 25%, a udział genów rasy simentalskiej lub montbeliarde jest nie większy niż 12,5%; • pochodzą po rodzicach wpisanych lub nie wpisanych do księgi rasy polskiej czerwono-białej lub dotychczasowych ksiąg hodowlanych dla rasy czerwono-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego; • uzyskały wynik oceny ogólnej typu i budowy – min. 75 punktów; • uzyskały wynik oceny za umięśnienie – min. 75 punktów.
Część Wstępna księgi	II. Polska czarno-biała (ZB)	• charakteryzują się umaszczeniem i budową typową dla bydła polskiego czarno-białego i odpowiadają wzorcowi rasowemu; • posiadają udział min. 87,5% genów rasy polskiej czarno-białej lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego, przy czym maksymalny udział genów holsztyńsko-fryzyjskich nie może przekraczać 25%; • pochodzą po rodzicach wpisanych lub nie wpisanych do księgi rasy polskiej czarno-białej lub dotychczasowych ksiąg hodowlanych dla rasy czarno-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego; • uzyskały wynik oceny ogólnej typu i budowy – min. 75 punktów; • uzyskały wynik oceny za umięśnienie – min. 75 punktów.
Część Główna księgi	I. polska holsztyńsko-fryzyjska odmiany barwne: HO i RW oraz RP, SM, JE i MO.	• posiadają dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi danej rasy lub zagranicznych ksiąg lub prowadzonych dotychczas ksiąg hodowlanych dla rasy czarno-białej i czerwono-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego; • posiadają udział min. 93,75% genów danej rasy lub genów odmian barwnych czarno-białej i czerwono-białej bydła holsztyńsko-fryzyjskiego. • W przypadku rasy SM dopuszcza się udział min. 87,5% genotypu rasy SM przy udziale: – max. do 12,5% genów odmiany RW, – max. do 6,25% genów innych ras; • uzyskały wynik oceny ogólnej typu i budowy min. 75 punktów (nie dotyczy rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej obu odmian barwnych)

Część Główna księgi	II. polska czerwono-biała (ZR)	• posiadają dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi rasy polskiej czerwono-białej lub dotychczasowych ksiąg hodowlanych dla rasy czerwono-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego; • posiadają udział min. 93,75% genów rasy polskiej czerwono-białej lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego, przy czym maksymalny udział genów holsztyńsko-fryzyjskich nie może przekraczać 25%, a udział genów rasy simentalskiej lub montbeliarde jest nie większy niż 6,25%; • uzyskały wynik oceny ogólnej typu i budowy – min. 75 pkt., • uzyskały wynik oceny za umięśnienie – min. 75 pkt.
Część Główna księgi	III. polska czarno-biała (ZB)	• posiadają dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi rasy polskiej czarno-białej lub dotychczasowych ksiąg hodowlanych dla rasy czarno-białej lub odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego; • posiadają udział min. 93,75% genów rasy polskiej czarno-białej lub genów odmian barwnych bydła holsztyńsko-fryzyjskiego, przy czym maksymalny udział genów holsztyńsko-fryzyjskich nie może przekraczać 25%; • uzyskały wynik oceny ogólnej typu i budowy – min. 75 punktów; • uzyskały wynik oceny za umięśnienie – min 75 punktów.
	IV. brown swiss (BS)	• posiadają dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi rasy brown swiss lub zagranicznych ksiąg rasy brown swiss; • posiadają udział min. 93,75% genotypu rasy brown swiss; • uzyskały wynik oceny ogólnej typu i budowy – min. 75 pkt.; • uzyskały wynik oceny za umięśnienie – min. 75 pkt.
	V. szwedzka czerwona (SR)	• posiadają dwa pokolenia przodków wpisanych do księgi rasy szwedzkiej czerwonej lub zagranicznych ksiąg rasy szwedzkiej czerwonej, • posiadają udział min. 87,5% genotypu rasy szwedzkiej czerwonej, W księdze dla tej rasy akceptuje się udział rasy ayrshire, norweskiej czerwonej oraz duńskiej czerwonej. Maksymalny udział genów odmiany barwnej czerwono-białej bydła holsztyńsko-fryzyjskiego nie może przekraczać 12,5%; • uzyskały wynik oceny ogólnej typu i budowy – min. 75 pkt.

W okresie od 1.01.2014 r. do 31.12.2014 r. zostało zarejestrowanych w księgach dla bydła hodowlanego ras mlecznych **2 405** buhajów i buhajków hodowlanych. W tabeli 7 przedstawiono liczbę buhajów i buhajków wpisanych do ksiąg.

Tabela 7. Wpis buhajów i buhajków do ksiąg w 2014 r.

RASA									
PHF- HO	PHF- RW	SM	RP	JE	MO	ZR	ZB	BS	SR
2 063	263	34	13	1	11	11	9	0	0

3. Zaświadczenia potwierdzające dokonanie wpisu do ksiąg dla bydła hodowlanego ras mlecznych

Zgodnie z zapisami Ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, prowadzący księgi na wniosek hodowcy lub właściciela zwierzęcia wydaje „Zaświadczenie potwierdzające wpis do ksiąg”. W 2014 roku PFHBiPM wydała **1 778** zaświadczeń potwierdzających wpis krów i buhajów do ksiąg bydła hodowlanego ras mlecznych.

4. Świadectwa rodowodowe

Zgodnie z zapisami Ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich z dnia 29 czerwca 2007 roku (Dz. U. z 2007 r. Nr 133 poz. 921 art. 26) zwierzęta hodowlane, nasienie zwierząt hodowlanych, ich komórki jajowe i zarodki wprowadzane do obrotu, zaopatruje się w świadectwa rodowodowe. Do wydawania świadectw rodowodowych jest uprawniona Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka jako podmiot prowadzący księgi bydła hodowlanego ras mlecznych. Zakres szczegółowych informacji o zwierzętach hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła oraz ich nasienia, komórek jajowych i zarodków określa Decyzja Komisji nr 2005/379/WE z dnia 17 maja 2005 r. Świadectwa na wniosek hodowcy/właściciela wystawiają Biura Regionalne Działu Hodowli PFHBiPM. Zawarte w świadectwie dane rodowodowe, aktualne wartości hodowlane zwierzęcia i jego przodków, wydajności laktacyjne, ocena typu i budowy oraz informacje o pokryciu samic przedstawione są w czytelnej formie i zalaminowane w celu zabezpieczenia przed zniszczeniem lub sfalszowaniem. Wymóg zaopatrywania w świadectwa rodowodowe dotyczy również czystorasowych zwierząt hodowlanych i pochodzącego od nich materiału biologicznego, zakupionych za granicą z krajów członkowskich Unii Europejskiej.

W 2014 roku Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka wydała na wnioski hodowców lub posiadaczy wprowadzanych do obrotu zwierząt i materiału biologicznego ogółem **7 896** świadectw rodowodowych/potwierdzających pochodzenie.

5. Współpraca ze spółkami inseminacyjnymi w zakresie realizacji programów oceny i selekcji buhajów

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka opiniuje i koordynuje programy oceny i selekcji buhajów spółek inseminacyjnych oraz współuczestniczy w poszczególnych etapach ich realizacji, takich jak wybór ojców buhajów oraz matek buhajów, kwalifikacja buhajków z indywidualnych kojarzeń, selekcja i ocena buhajów przeznaczonych do testowania. Programy oceny i selekcji buhajów realizują obecnie cztery krajowe spółki unasieniania oraz Przedsiębiorstwo Handlowe „Konrad”. Z uwagi na ogromne znaczenie selekcji genomowej i możliwość użycia w inseminacji buhajów ocenionych genomowo, podmioty realizujące programy oceny i selekcji buhajów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej stopniowo ujmują elementy genomiki w swych programach.

Jednakże, od sezonu 2013.3 wstępnym kryterium wyboru krów kandydatek na matki buhajów była odpowiednio wysoka wartość indeksu produkcyjnego uzupełniona o ustalony poziom indeksu IKW- indeks krowy własny lub IKR- indeks krowy rodowodowy. Indeksy IKW i IKR, wykorzystywane były w selekcji krów kandydatek na matki buhajów i matek buhajów rasy PHF odmiany HO i RW. Natomiast od początku sezonu 2014.1, czyli od wprowadzenia indeksu PF dla krów tej rasy, jedynym kryterium wyboru kandydatek na matki buhajów jest indeks PF. W 2014 roku po sezonach wyceny 2013.3, 2014.1 oraz 2014.2 spośród krów z krajowej listy kandydatek, selekcjonerzy PFHBiPM dokonali komisyjnego przeglądu **2 146** kandydatek na matki buhajów. Stan matek buhajów po zakończeniu przeglądu w sezonie 2014.2 prezentuje Tabela 8.

Tabela 8. Stan matek buhajów według ras w sezonie 2014.2

Spółka	PHF HO	PHF RW	SM	RP	ZR	ZB	Razem
SHiUZ Bydgoszcz	407	20	7	–	–	2	436
MCHiRZ Łowicz	354	–	–	–	–	–	354
MCB Krasne	–	117	66	21	11	10	225
WCHiRZ Tulce	335	–	–	–	–	–	335
PH Konrad	137	2	–	–	–	–	139
Razem	1 233	139	73	21	11	12	1 489

W okresie od 01.01.2014 do 31.12.2014 spółki inseminacyjne wytestowały łącznie **262** buhajów w rasie polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmian HO i RW.

Po każdej wycenie wartości hodowlanej, na podstawie informacji ze spółek inseminacyjnych o buhajach, których nasienie będzie wykorzystywane w sztucznej inseminacji, PFHBiPM sporządza krajową listę buhajów. Jest ona zamieszczana na stronie www.pfhb.pl. Buhaje rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej na liście są uszeregowane według obowiązującego indeksu selekcyjnego PF.

Polski indeks selekcyjny dla rasy PHF – Produkcja i Funkcjonalność (PF)

Obowiązujący od 2007 roku dla buhajów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej indeks selekcyjny PF, po szeregu analiz, został w 2014 roku zmodyfikowany i dostosowany do aktualnych potrzeb hodowców. Zmiany, które w indeksie pojawiły się od sezonu 2014.1 dotyczyły w porównaniu z poprzednią jego formułą zmniejszenia wag podindeksów: produkcyjnego z 50% do 40% oraz pokrojowego z 30% na 25%, natomiast waga podindeksu płodności wzrosła z 10% do 15% ponadto została wprowadzona nowo oceniana cecha – długowieczność z 10% udziałem w indeksie. Bez zmian – z udziałem 10% w nowym indeksie PF – pozostała wartość hodowlana dla zawartości komórek somatycznych. Formuła obecnego indeksu PF wygląda następująco:

$$\text{PF} = 0,4 * \text{PI_PROD} + 0,25 * \text{PI_POKR} + 0,15 * \text{PI_PŁOD} + 0,1 * \text{WH_KSOM} + 0,1 * \text{WH_DŁ}$$

gdzie:

- PI_PROD – podindeks produkcyjny
- PI_POKR – podindeks pokrojowy
- PI_PŁOD – podindeks płodności
- WH_KSOM – wartość hodowlana dla laktacyjnej zawartości komórek somatycznych
- WH_DŁUG – wartość hodowlana dla długowieczności

Podindeks produkcyjny (PI_PROD) składa się z sumy wartości hodowlanej dla wydajności tłuszczu [kg] i podwojonej wartości hodowlanej dla wydajności białka (kg). Przed utworzeniem tego podindeksu wartości wchodzące w jego skład zestandaryzowano na średnią 100 i odchylenie standardowe 10, przyjmując jako bazę średnią wartość hodowlaną buhajów urodzonych w latach 2004-2006, posiadających co najmniej 20 córek w 10 oborach.

Podindeks ogólny pokroju (PI_POKR) został utworzony z następujących podindeksów cząstkowych z podanymi niżej wagami dla każdego z nich:

1. podindeks wymienia 50%
2. podindeks nóg i racic 30%
3. podindeks siły mleczności 10%

4. podindeks ramy ciała 10%

Poszczególne podindeksy cząstkowe dla cech pokroju są obliczane z wykorzystaniem szacowanych wartości hodowlanych dla cech liniowych oceny typu i budowy i sformułowano je w następujący sposób:

Podindeks ramy ciała:

– ustawienie zadu	40%
– wysokość w krzyżu	25%
– szerokość zadu	20%
– szerokość klatki piersiowej	15%

Podindeks siły mleczności:

– charakter mleczny	50%
– szerokość klatki piersiowej	25%
– głębokość tułowia	15%
– wysokość w krzyżu	10%

Podindeks wymienia:

– położenie wymienia	35%
– zawieszenie przednie	18%
– zawieszenie tylne	15%
– więzadło środkowe	10%
– ustawienie strzyków tylnych	6%
– długość strzyków	3%

Podindeks nóg i racic:

– przekątna racicy	45%
– ustawienie nóg widok z tyłu	35%
– ustawienie nóg widok z boku	20%
– szerokość wymienia	10%
– ustawienie strzyków przednich	3%

Podindeks płodności (PI_PŁOD) – na wartość tego podindeksu mają wpływ cztery oszacowane wartości hodowlane dla cech płodności z przyjętymi wagami:

wskaźnik niepowtarzalności unasienienia do 56 dnia po pierwszym zabiegu inseminacji jałówek (NPJ)	70%
wskaźnik niepowtarzalności unasienienia do 56 dnia po pierwszym zabiegu inseminacji krów po pierwszym ocieleniu (NPK)	10%
długość przestoju poporodowego (PP) czyli odstęp czasu od pierwszego ocielenia do pierwszego zabiegu unasieniania.	10%
długość okresu międzyciążowego (OMC) czyli odstęp czasu od pierwszego ocielenia do ponownego zacielenia	10%

Wartość hodowlana dla długowieczności

Długowieczność zdefiniowano jako różnicę w dniach między datą ubycia dla krów wybrakowanych lub ostatniego odnotowanego próbnego udoju dla krów żyjących a datą pierwszego wycielenia. Jako bazę przyjęto średnią wartość hodowlaną buhajów urodzonych w latach 2004-2006, które uzyskały powtarzalność oceny co najmniej 50%. Warunkiem uznania i publikacji wartości hodowlanych dla długowieczności jest powtarzalność oceny nie mniejsza niż 20%.

$$WH_DŁUG = 100 - 0,5 \cdot (WH \text{ ojca} - 100) + 0,25 \cdot (WH \text{ matczynej dziadka} - 100)$$

Wartość hodowlana dla komórek somatycznych (WH_KSOM) – jest szacowana metodą TDM na podstawie zawartości komórek somatycznych w mleku pobranym podczas poszczególnych próbnich udojów w trzech pierwszych laktacjach. Wyższe od 100 wartości hodowlane buhaja oznaczają, że buhaj poprawia tę cechę u swoich córek.

Od sezonu 2014.1 obliczany jest i stosowany w pracach hodowlanych **indeks PF dla krów**. Jego formuła jest taka sama jak w indeksie PF dla buhajów. Informacje o wartościach indeksu PF i jego podindeksach dla krów w swoim stadzie hodowca może znaleźć między innymi na raporcie wynikowym RW-7 zawierającym wyniki oceny wartości hodowlanej krów.

WARTO WIEDZIEĆ!

Od sezonu oceny 2014.2 można w naszym kraju stosować w inseminacji nasienie buhajów ocenionych genomowo. Hodowcy z niecierpliwością czekali na ten dzień, kiedy ocena genomowa zostanie uznana za oficjalną. Ocena genomowa dwukrotnie skraca odstęp międzypokoleniowy, daje możliwość zwiększenia ostrości selekcji samców i samic, a także zdecydowanie zwiększa znaczenie samic w programie hodowlanym, ponieważ ich wartości hodowlane oszacowane na podstawie genomu są na tym samym poziomie wiarygodności oraz dla tych samych cech co dla samców. Jest to niezwykle ważne ponieważ dotychczas dokładność selekcji buhajów była nieporównywalnie większa w stosunku do samic. Aby hodowcy w Polsce mogli w pełni korzystać z tego rewolucyjnego narzędzia pracy hodowlanej, pod kierunkiem wybitnych specjalistów z dziedziny hodowli i genetyki bydła został opracowany nowy krajowy program hodowlany dla rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej, uwzględniający selekcję genomową. Jego głównym celem jest uzyskanie maksymalnego postępu genetycznego na drodze selekcji w oparciu o indeks PF, przy zachowaniu zmienności genetycznej w populacji, co gwarantuje hodowcom największą rentowność ich stad.

6. Udział w realizacji programów ochrony zasobów genetycznych bydła rasy polskiej czerwonej, polskiej czerwono-białej i polskiej czarno-białej

Działając w porozumieniu z Instytutem Zootechniki, nadzorującym i koordynującym program ochrony zasobów genetycznych bydła rasy polskiej czerwonej oraz rasy polskiej czerwono-białej i polskiej czarno-białej, PFHBiPM jako prowadzący księgi dla tych ras jest odpowiedzialna za:

- wydawanie hodowcom rodowodów krów zgłaszanych do uczestnictwa w programie oraz przekazywanie ich do Instytutu Zootechniki;
- wykonywanie w stadach objętych programem następujących prac hodowlanych:
 - typowanie buhajów do udziału w programie,
 - typowanie krów na matki buhajów,
 - tworzenie planu kojarzeń na bieżący rok z uwzględnieniem podziału krów na grupy genetyczne,
- podejmowanie działań na rzecz promocji i rozwoju chronionych populacji bydła rasy polskiej czerwonej oraz polskiej czerwono-białej i czarno-białej.

Tabela 9. Ilość stad i zwierząt uczestniczących w programie ochrony zasobów genetycznych w 2014 r *

Rasa	Ilość stad w programie	Ilość zwierząt w programie
RP	255	2288
ZR	361	3025
ZB	156	1603

(*dane ze strony internetowej www.izoo.krakow.pl)*Krowy rasy polskiej czerwonej na pastwisku.*

7. Udział w organizowaniu wystaw i pokazów bydła

Podczas organizowania wystaw i pokazów bydła mlecznego Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka jest odpowiedzialna za:

- tworzenie regulaminów wystaw,
- przygotowanie danych o zwierzętach do katalogu,
- wyznaczanie komisji sędziowskiej,
- kwalifikowanie zwierząt,
- koordynowanie działań podczas wystawy wspólnie z organizatorami.

VIII OGÓLNOPOLSKA WYSTAWA BYDŁA HODOWLANEGO W SZEPIETOWIE, 28-29 CZERWCA 2014 r.

W dniach 28-29 czerwca 2014 roku na terenie Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepletowie odbyła się na VIII Ogólnopolska Wystawa Bydła Hodowlanego. W wystawie wzięło udział 55 hodowców bydła mlecznego z całej Polski, którzy zaprezentowali swój dorobek hodowlany w postaci 147 zwierząt. Na czele trzyosobowej Komisji Sędziowskiej stał sędzia główny Marcus Mock z Niemiec, a asystowali mu pracownicy Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka Roman Januszewski i Mirosław Anackowski. Sędziowie ocenili 97 krów i 60 jałowic, podzielone na odpowiednie grupy laktacyjne i rasowych. Spośród ocenianych zwierząt 15 zostało nagrodzonych tytułem czempiona i 15 tytułem wicczempiona. Przyznane zostały także trzy honorowe tytuły superczempiona VIII Ogólnopolskiej Wystawy Bydła Hodowlanego w Szepletowie, a otrzymały je:

- w grupie jałowic: Gina 13, jałowica w wieku 16-18 miesięcy rasy PHF odmiany czarno-białe, nr PL-00530910494-7, o numerze katalogowym 72, wyhodowana w Ośrodku Hodowli Zarodowej Osięciny Sp. z o.o.
- grupie krów: Fregata Osa 1 ET o numerze PL-00527874192-1, krowa w II laktacji rasy PHF odmiany czarno-białej o numerze katalogowym 220, wyhodowana w Ośrodku Hodowli zarodowej Osięciny Sp. z o.o.
- spośród krów ras simentalskiej, jersey i polskiej czerwonej tytuł superczempiona został przyznany krowie rasy jersey MIMOZA 74 nr PL-00526880355-4 i numerze katalogowym 324 wyhodowanej w Stadninie Koni w Michałowie Sp. z o.o.

Jałowica GINA 13 o numerze PL-00530910494-7 (WINDBROOK x MR BURNS) wyhodowana w Ośrodku Hodowli Zarodowej Osięciny Sp. z o.o., Superczempion na VIII OWBH w Szepletowie

Krowa FREGATA OSA 1 o numerze PL-00527874192-1 (BOGART x ZESTY) wyhodowana w Ośrodku Hodowli Zarodowej Osiecinie Sp. z o.o., Superczempion na VIII OWBH w Szepietowie

Krowa rasy jersey MIMOZA 74 nr PL-00526880355-4 (GANGES x FUTURE) wyhodowana w Stadninie Koni w Michałowie Sp. z o.o. Superczempion na VIII OWBH w Szepietowie

Czempiony VIII OWBH w Szepietowie

Kategoria wystawowa	Nr kat.	Numer rejestracyjny	Właściciel
Jałowice w wieku 10-11 mies. rasy PHF HO	7	PL-00529566424-1	Przedsiębiorstwo Rolniczo-Hodowlane „Gałopol” Sp. z o.o.
Jałowice w wieku 12-13 mies. rasy PHF HO	25	PL-00530915563-5	SK Dobrzyniewo Sp. z o.o.
Jałowice w wieku 14-15 mies. rasy PHF HO	66	PL-00530911533-2	OHZ Dębówka Sp. z o.o.
Jałowice w wieku 16-18 mies. rasy PHF HO	72	PL-00530910494-7	OHZ Osięciny Sp. z o.o.
Jałowice w wieku 19-21 mies. rasy PHF HO	114	PL-00528337348-3	OHZ Dębówka Sp. z o.o.
Jałowice i w wieku 22-24 mies. rasy PHF HO	120	PL-00525363408-8	Łukasz Majkowski, Jarzyły
Jałowice w wieku 22-24 mies. rasy PHF RW	129	PL-00530383899-2	OHZ Głogówek Sp. z o.o.
Krowy rasy PHF HO w I laktacji	162	PL-00526704277-0	OHZ Osięciny Sp. z o.o.
Krowy rasy PHF HO w II laktacji	220	PL-00527874192-1	OHZ Osięciny Sp. z o.o.
Krowy rasy PHF HO w III i dalszych laktacjach	267	PL-00521348012-0	OHZ Osięciny Sp. z o.o.
Krowy rasy PHF RW	378	PL-00527476494-8	SK Prudnik Sp. z o.o.
Krowy rasy polskiej czerwonej	320	PL-00509484077-8	GR Józef Król, Męcina
Krowy rasy jersey	324	PL-00526880355-4	SK Michałów Sp. z o.o.
Krowy rasy simentalskiej	334	PL-00518295269-7	ZD IZ PIB Odrzechowa Sp. z o.o.
Krowy rasy białogrzbieter	346	PL-00521169550-2	Głazewski Tadeusz, Jesionowice

Wicczempiony VIII OWBH w Szepietowie

Kategoria wystawowa	Nr kat.	Numer rejestracyjny	Właściciel
Jałowice w wieku 10-11 mies. rasy PHF HO	6	PL-00526362801-5	GR Produkcja Mleka Świeżak Elżbieta, Poszewka
Jałowice w wieku 12-13 mies. rasy PHF HO	21	PL-00530641795-8	OHZ Osięciny Sp. z o.o.
Jałowice w wieku 14-15 mies. rasy PHF HO	50	PL-00532062460-8	Kulesza Jan, Jabłoń Dąbrowa
Jałowice w wieku 16-18 mies. rasy PHF HO	81	PL-00525366477-1	SK Dobrzyniewo, Sp. z o.o.
Jałowice w wieku 19-21 mies. rasy PHF HO	108	PL-00524313334-8	Przedsiębiorstwo Rolniczo-Hodowlane „Gałopol” Sp. z o.o.
Jałowice w wieku 22-24 mies. rasy PHF HO	379	PL-00527910994-2	Tomaszewski Bogusław, Przasnysz
Jałowice w wieku 22-24 mies. rasy PHF RW	134	PL-00530383948-7	OHZ Głogówek Sp. z o.o.
Krowy rasy PHF HO w I laktacji	160	PL-00530878779-0	GR Miedzichód Sp. z o.o.
Krowy rasy PHF HO w II laktacji	238	PL-00526402020-7	OHZ Garzyn Sp. z o.o.
Krowy rasy PHF HO w III i dalszych laktacjach	257	PL-00521052250-2	OHZ Garzyn Sp. z o.o.
Krowy rasy PHF RW	305	PL-00526553081-1	OHZ Głogówek Sp. z o.o.
Krowy rasy polskiej czerwonej	314	PL-00518475125-0	Kuc Czesław, Podtopień
Krowy rasy jersey	321	PL-00526880271-7	SK Michałów, Sp. z o.o.
Krowy rasy simentalskiej	338	PL-00517980925-6	GR Wais Andrzej, Klimkówka
Krowy rasy białogrzbieter	352	PL-00511682391-8	Falkowski Stanisław Piotr, Filipy

KONTAKT

ul. Żurawia 22, 00-515 WARSZAWA

tel. +48 22 5023323, 5023349; fax +48 22 502 33 24

e-mail: pfhb@pfhb.pl**DYREKTOR ds. HODOWLI**

Teresa Piechowska

tel. 661 808 001

e-mail: t.piechowska@pfhb.pl**KIEROWNIK DZIAŁU HODOWLI BYDŁA**

Anna Siekierska

tel. 661 808 005

e-mail: a.siekierska@pfhb.pl

SELEKCJONERZY	terytorialny zakres działania - województwo	bezpośredni numer telefonu
Mirosław Anaczkowski	pomorskie, warmińsko-mazurskie	661 808 006
Krzysztof Gałązka	łódzkie,	661 808 009
Grażyna Jendrysiak-Lipietta	dolnośląskie, opolskie, śląskie	661 808 010
Mieczysław Kopiczko	podlaskie	661 808 003
Krzystian Korytkowski	kujawsko-pomorskie	661 808 004
Piotr Kowol	podkarpackie, małopolskie, świętokrzyskie	661 808 011
Paweł Ruchała	małopolskie	691 808 043
Janusz Tercjak	mazowieckie	661 808 015
Agnieszka Nowosielska	mazowieckie	661 808 002
Sławomir Piejaś	pomorskie, zachodnio-pomorskie	661 808 007
Paweł Przybylak	lubuskie, wielkopolskie	661 808 016
Irena Trojanowska	lubelskie	661 808 012

BREEDING TASKS PERFORMING from 1.01.2014 to 31.12.2014

The Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers in Warsaw has been keeping herd books for breeding dairy cattle from July 1, 2004. The Cattle Breeding Department of PFCBDF has been established to carry out the essential projects. This Department consists of dairy cattle qualifiers and specialists of breeding documents. In the connection with herd book keeping the following action is carried out:

1. Registration of heifers, cows and bulls in preliminary and main part of herd book in numeric version of electronic computer database,

The Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers in Warsaw is keeping the herd book for the following dairy breeds of cattle in Poland:

- Holstein and Red Holstein,
- Simmental,
- Jersey,
- Red Polish,
- Montbeliarde,
- Polish Black and White,
- Polish Red and White,
- Brown Swiss,
- Swedish Red.

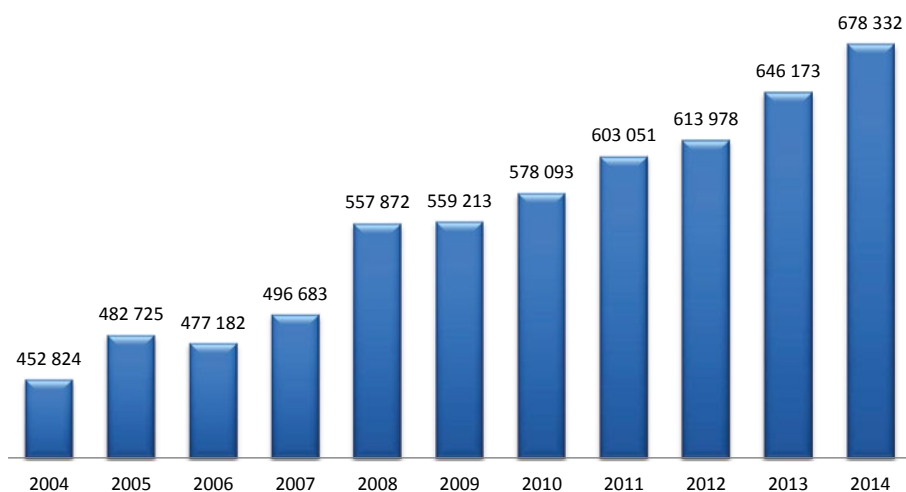
PFCBDF is also responsible for appointing of the minimal thresholds of selection index for cows which are registered in Elite chapter.

2. Issuance of the certificates confirming the registration of dairy cattle in herd book,
3. Issuance of the official pedigree certificates for pure-bred breeding animals of the bovine species, their semen, ova and embryos,
4. Issuance of the certificates confirming the parentage of breeding animals in domestic trade,
5. Co-operation with AI stations in Poland in order of realization the stud bulls selection programs,
6. Participation in the realization of the conservation breeding program of the genetic recourses for the breeds: Red Polish, Polish Black and White and Polish Red and White,
7. Approval of animals for shows and exhibitions.

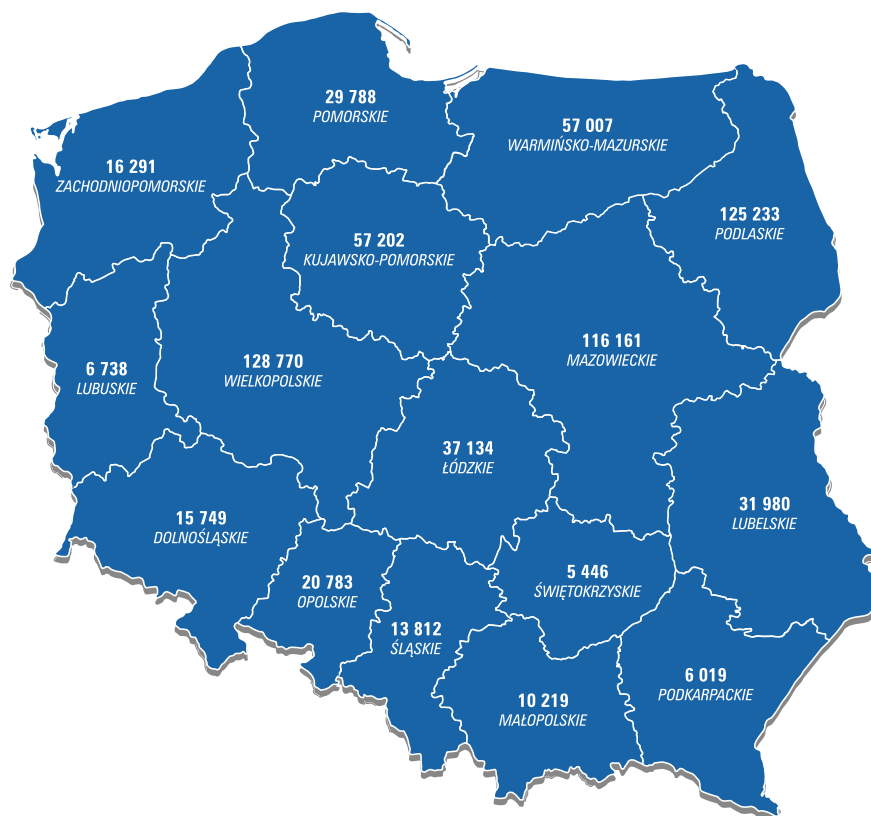
Within the time period between 1.01.2014 and 31.12.2014 the following number of dairy cattle was registered in herd book:

- heifers born in recorded herds: 261.962;
- cows: 59.156 including 2.035 cows recorded in the Elite chapter established for the cows with high breeding value and at least good plus (GP) body score and at least good plus (GP) udder, in the main section of the book;
- stud bulls: 2.406 both for AI stations and natural service.

The number of cows registered in the herd books for dairy cattle as of the day of 31.12.2014 in Poland was **678.332**, being 91,7% of recorded cows. The changes in the number of cows registered in the herd books in the years 2004 – 2014 are illustrated in the table below.

The map of Poland below presents the number of cows registered in herd books as of the day of 31.12.2014 in individual voivodships:

Nowadays, cattle breeders in Poland may take full advantage of new breeding tools, such as breeding genomic selection. This is possible due to a new national breeding program of the Polish Holstein-Friesian breed that was developed in 2014, under the direction of genetics and cattle breeding specialists. Its main objective is to maximize the genetic progress through selection based on the index PF while simultaneously maintaining the genetic variation in the population. It is aimed at ensuring

the greatest economic viability of flocks to farmers. The Polish total merit index, referred to as PF, has been changed as well.

The Polish total merit index called PF "Production and Functionality" was introduced in June 2007 to rank the Holstein bulls both HO and RW. After 7 years of running this TMI the Breeding Committee of the Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers decided to change the formula of PF. In the new PF index weights for particular traits was changed and the breeding value for longevity was added. Now PF takes into account five groups of traits.

Currently, a new index is estimated for all domestic and foreign Holstein bulls, with daughters evaluated in Poland for all index components. For bulls without daughters evaluated in Poland PF index is calculated based on EBVs estimated by INTERBULL Center.

The new PF index is also apply for Holsteins cows, being from April 2014 the only selection criterion.

The new formula of PF is as follows:

$$PF = 0.4 * PI_PROD + 0.25 * PI_POKR + 0.15 * PI_PŁOD + 0.1 * WH_KSOM + 0.1 * WH_DŁUG$$

- PI_PROD – Production Index
 - PI_POKR – Conformation index
 - PI_PŁOD – Fertility index
 - WH_KSOM – Breeding Value for Somatic Cell Score – WH_DŁUG – Breeding Value for Longevity
- (more information on website www.pfhb.pl)

FREGATA OSA 1 ET PL-00527874192-1 (BOGART x ZESTY) Super Champion
on VIII All-Poland Dairy Show in Szepietowo 28-29.06 2014

WYDZIAŁ OCENY TYPU I BUDOWY BYDŁA MLECZNEGO

OCENA TYPU I BUDOWY KRÓW MLECZNYCH

OCENA TYPU I BUDOWY KRÓW MLECZNYCH

Wydział Oceny Typu i Budowy Bydła Mlecznego PFHBiPM zajmuje się:

- prowadzeniem oceny typu i budowy krów pierwiastek,
- opracowaniem i modyfikacją metodyki /regulaminu/ oceny typu i budowy bydła ras mlecznych z uwzględnieniem systemu informatycznego,
- prowadzeniem specjalistycznych szkoleń,
- przeprowadzaniem oceny typu i budowy krów ras mlecznych na życzenie hodowcy lub innego podmiotu.

Podstawowym zadaniem wydziału jest prowadzenie oceny typu i budowy krów pierwiastek ras mlecznych po buhajach testowych oraz ich rówieśnic. Zadanie to jest realizowane przez klasyfikatorów wchodzących w skład Wydziału Oceny Typu i Budowy. Dane z oceny typu i budowy krów pierwiastek stanowią podstawę szacowania wartości hodowlanej buhajów pod względem cech pokroju i stanowią obok cech produkcyjnych i funkcjonalnych grupę cech, dla których prowadzona jest krajowa oraz międzynarodowa ocena wartości hodowlanej.

Ponadto, wyniki oceny typu i budowy krów mlecznych wykorzystywane są do:

- wyboru krów na matki buhajów,
- planowania kojarzeń i prowadzenia selekcji w stadach hodowlanych,
- oceny bydła na wystawach hodowlanych,

Ocena typu i budowy dostarcza ważnego narzędzia do zarządzania stadem, które pomaga hodowcom w doskonaleniu budowy krów. W tym celu wykorzystuje się obiektywną selekcję naturalnych zdolności i predyspozycji krowy do większej produkcji mleka i wydłużania okresu użytkowania. Zgodnie z założeniami hodowlanymi system klasyfikacji pokrojowej ma na celu wybór krów z optymalną sprawnością do produkcji tj. krów łatwych w obsłudze, bardziej odpornych na urazy lub zachorowania, bezproblemowych i tańszych w utrzymaniu.

Obecnie ocenę typu i budowy przeprowadza się:

- u krów pierwiastek w okresie między 15 a 300 dniem po wycieleniu,
- u krów w dalszych laktacjach w czasie trwania laktacji od 15 dnia po wycieleniu.

Pełna ocena typu i budowy obejmuje ocenę liniową oraz ogólną polegającą na ocenie partii funkcjonalnych krowy.

Liniowe (szczegółowe) cechy pokroju stanowią podstawę nowoczesnego systemu klasyfikacji pokrojowej. Klasyfikacja liniowa opiera się na pomiarach (ocenie) indywidualnych cech pokroju. Skala ocen ma charakter liniowy i mieści się w przedziale od 1 do 9 pkt, a jej wartości skrajne odpowiadają ekstremom biologicznym cech. W przypadku wysokości w krzyżu oraz obwodu klatki piersiowej wynik oceny podany jest w centymetrach. Informacje z oceny liniowej są wykorzystywane do tworzenia podindeksu pokrojowego PI_POKR w ogólnym indeksie selekcyjnym PF (Produkcja i Funkcjonalność).

System oceny w Polsce obejmuje obecnie ocenę następujących cech liniowych dla bydła w typie użytkowym mlecznym (rasy PHF-HO, PHF-RW, RP, JE):

1. Wysokość w krzyżu – WK (cm)
2. Głębokość tułowia – GT
3. Szerokość klatki piersiowej – SK
4. Ustawienie zadu – ZU
5. Szerokość zadu – ZS

6. Postawa nóg tylnych-widok z boku –NB
7. Kąt racicy – RA
8. Postawa nóg tylnych-widok z tyłu – NT
9. Struktura kostna – NS (*nowa cecha od kwietnia 2012r. – gromadzenie wyników*)
10. Zawieszenie przednie wymienia – ZP
11. Zawieszenie tylne wymienia – ZT
12. Więzadło środkowe wymienia – WW
13. Położenie wymienia – PW
14. Szerokość wymienia – SW
15. Ustawienie strzyków przednich – SP
16. Długość strzyków – SD
17. Ustawienie strzyków tylnych – ST
18. Charakter mleczny – CM
19. Kondycja – KO
20. Lokomocja – LO
21. Umięśnienie przodu – UP (*tylko rasa RP*)
22. Umięśnienie zadu – UZ (*tylko rasa RP*)

W przypadku bydła w typie użytkowym mięsno-mlecznym oceniane są wszystkie cechy liniowe z wyjątkiem charakteru mlecznego, struktury kostnej oraz kondycji. Dodatkowo oceną objęte są cztery cechy uwzględniające specyfikę tych ras tj. obwód klatki piersiowej, grubość strzyków oraz umięśnienie przodu i zadu.

Ocena ogólna w zależności od typu użytkowego i rasy bazuje obecnie na następujących kategoriach opisowych (w procentach udział w ocenie końcowej ogólnej):

1. Typ użytkowy mleczny:
 - a. rasy mleczne z wyłączeniem rasy polskiej czerwonej.

1. rama ciała – 15%
2. siła mleczności – 20%
3. nogi i racice – 25%
4. wymię – 40%

- b. rasa polska czerwona

1. kaliber i pojemność – 15%
2. typ i budowa – 20%
3. nogi i racice – 20%
4. wymię – 45%

2. Typ użytkowy mięsno-mleczny:

1. kaliber – 20%
2. typ i budowa – 15%
3. nogi i racice – 10%
4. wymię – 30%
5. umięśnienie – 25%

Ocena każdej kategorii jest wyrażona w skali od 50 do 97 pkt. Suma punktów poszczególnych kategorii po uwzględnieniu ich wag stanowi ogólną ocenę końcową zwierzęcia. Przy punktacji obowiązuje zasada, że zwierzęciu o lepszej budowie odpowiada większa liczba punktów. Oceny ogólne są dla hodowcy informacjami, które może natychmiast wykorzystać do selekcji w stadzie. Na ocenę końcową mają wpływ również różnego rodzaju wady, których ewentualne występowanie należy uwzględnić. W zależności od numeru laktacji w której przeprowadzona jest ocena typu i budowy, maksymalna punktacja za ocenę ogólną może wynosić:

- I laktacja – 89 pkt.
- II laktacja – 92 pkt.
- III laktacja – 95 pkt.
- IV i dalsze laktacje – 97 pkt.

W 2014 roku realizując zadanie dotowane przez MRiRW w zakresie oceny typu i budowy bydła ras mlecznych grupa klasyfikatorów PFHBiPM oceniła 60 274 szt. pierwiastek.

Liczbę pierwiastek ocenionych wg ras, województw, RO przedstawia tabela 1.

Tabela 1.

Województwa Region Oceny	LICZBA OCENIONYCH KRÓW						
	PIERWIASTKI			USŁUGA			OGÓŁEM
	Testowe	Remontowe	Ogółem	I laktacja	II laktacja	III i dalsze laktacje	
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ (94,71%)							
Lubelskie	961	1 222	2 183	123	–	1	2 307
Łódzkie	1 662	2 161	3 823	–	34	27	3 884
Małopolskie	196	300	496	–	–	18	514
Mazowieckie	3 330	4 772	8 102	2	–	4	8 108
Podkarpackie	157	121	278	–	–	–	278
Podlaskie	3 197	4 993	8 190	–	3	3	8 196
Świętokrzyskie	71	218	289	–	–	–	289
RO PARZNIEW	9 574	13 787	23 361	125	37	53	23 576
Dolnośląskie	271	1 200	1 471	–	–	–	1471
Lubuskie	135	597	732	–	–	–	732
Opolskie	416	1 117	1 533	895	220	13	2661
Śląskie	369	847	1 216	174	30	7	1427
Wielkopolskie	5 205	10 789	15 994	360	803	492	17 649
RO POZNAŃ	6 396	14 550	20 946	1 429	1 053	512	23 940
Kujawsko-Pomorskie	1 920	3 258	5 178	412	577	409	6 576
Pomorskie	684	1 793	2 477	143	42	15	2 677
Warmińsko-Mazurskie	675	1 432	2 107	6	6	4	2 123
Zachodniopomorskie	978	2 163	3 141	–	97	116	3 354
RO BYDGOSZCZ	4 257	8 646	12 903	561	722	544	14 730
POLSKA	20 227	36 983	57 210	2 115	1 812	1 109	62 246
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO – FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ (4,02%)							
Lubelskie	19	57	76	–	–	–	76
Łódzkie	18	42	60	–	–	–	60
Małopolskie	111	58	169	–	–	–	169
Mazowieckie	75	184	259	–	–	–	259
Podkarpackie	27	15	42	–	–	–	42

Województwa Region Oceny	LICZBA OCENIONYCH KRÓW						
	PIERWIASTKI			USŁUGA			OGÓŁEM
	Testowe	Remontowe	Ogółem	I laktacja	II laktacja	III i dalsze laktacje	
Podlaskie	104	254	358	–	–	1	359
Świętokrzyskie	6	20	26	–	–	–	26
RO PARZNIEW	360	630	990	–	–	1	991
Dolnośląskie	70	145	215	–	–	–	215
Lubuskie	–	2	2	–	–	–	2
Opolskie	274	435	709	106	127	119	1 061
Śląskie	46	27	73	–	3	1	77
Wielkopolskie	12	83	95	–	–	–	95
RO POZNAŃ	402	692	1 094	106	130	120	1 450
Kujawsko-Pomorskie	23	29	52	14	14	15	95
Pomorskie	13	16	29	–	1	–	30
Warmińsko-Mazurskie	13	36	49	–	–	–	49
Zachodniopomorskie	15	15	30	–	–	–	30
RO BYDGOSZCZ	64	96	160	14	15	15	204
POLSKA	826	1 418	2 244	120	145	136	2 645
RASA SIMENTALSKA (0,87%)							
Podkarpackie	111	460	571	–	–	–	571
RO PARZNIEW	111	460	571	–	–	–	571
POLSKA	111	460	571	–	–	–	571
RASA POLSKA CZERWONA (0,38%)							
Małopolskie	–	244	244	–	–	–	244
Podkarpackie	–	5	5	–	–	–	5
RO PARZNIEW	–	249	249	–	–	–	249
POLSKA	–	249	249	–	–	–	249
RASA JERSEY (0,00%)							
Dolnośląskie	–	1	1	–	–	–	1
RO POZNAŃ	–	1	1	–	–	–	1
Świętokrzyskie	–	1	1	–	–	–	1
RO PARZNIEW	–	1	1	–	–	–	1
POLSKA	–	2	2	–	–	–	2
RASA POLSKA CZERWONO – BIAŁA (0,02%)							
Małopolskie	–	10	10	–	–	–	10
RO PARZNIEW	–	10	10	–	–	–	10
POLSKA	–	10	10	–	–	–	10
WSZYSTKIE RASY OGÓŁEM (100,00%)							
POLSKA	21 164	39 122	60 286	2 235	1 957	1 245	65 723

Relacja ocenionych krów pierwsiatek rówieśnic do pierwsiatek testowych (stosunek R/T) dla rasy PHF wyniosła 1,85.

Dane uwzględniające właścicieli ojców zawarte są w tabeli 2.

Tabela 2.**Liczba ocenionych pierwiastek z podziałem na właścicieli ojców w 2014 roku.**

WŁAŚCICIEL OJCA	LICZBA OCENIONYCH PIERWIASTEK		
	Testowe	Remontowe	Ogółem
SHIUZ sp. z o.o. Bydgoszcz	8 356	7 447	15 803
MCHIRZ sp. z o.o. Łowicz	5 618	5 085	10 703
WCHIRZ sp. z o.o. Poznań	5 353	6 926	12 279
MCB sp. z o.o. Krasne	1 602	1 050	2 652
P.H. Konrad	235	1	236
Pozostałe – krajowe	–	2 497	2 497
Pozostałe – import	–	18 351	18 351
RAZEM	21 164	41 357	62 521

Procentowy rozkład oceny ogólnej uwzględniający interpretację oceny pierwiastek ocenionych w 2014 roku, przedstawiają tabele: 3, 4 i 5. Krowy w I laktacji są oceniane w zakresie od oceny niedostatecznej do bardzo dobrej.

Tabela 3.**Zestawienie ocen ogólnych pierwiastek rasy PHF według interpretacji oceny (% udział).**

Interpretacja oceny					
Niedostateczna (ND)	Słaba (SL)	Dostateczna (DS)	Dość dobra (DD)	Dobra (DB)	Bardzo dobra (BD)
0,1	0,7	5,0	32,7	59,5	2,0

Tabela 4.**Zestawienie ocen ogólnych pierwiastek rasy simentalskiej według interpretacji oceny (% udział).**

Interpretacja oceny					
Niedostateczna (ND)	Słaba (SL)	Dostateczna (DS)	Dość dobra (DD)	Dobra (DB)	Bardzo dobra (BD)
0	0,2	2,1	37,5	59,0	1,2

Tabela 5.**Zestawienie ocen ogólnych pierwiastek rasy polskiej czerwonej według interpretacji oceny (% udział).**

Interpretacja oceny					
Niedostateczna (ND)	Słaba (SL)	Dostateczna (DS)	Dość dobra (DD)	Dobra (DB)	Bardzo dobra (BD)
0	3,2	6,8	44,2	45,8	0

Średnie wartości oceny za poszczególne kategorie oceny ogólnej oraz wysokości w krzyżu dla ras polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej, simentalskiej oraz polskiej czerwonej przedstawione są w tabelach 6, 7 i 8.

Tabela 6.**Średnie oceny pierwiastek rasy PHF za poszczególne kategorie oceny ogólnej.**

Rok	Kategoria oceny					
	Wysokość w krzyżu(cm)	Rama ciała	Siła mleczności	Nogi i racice	Wymię	Ogólna
2012	144,5	80,4	80,4	79,5	78,4	79,4
2013	145,1	80,9	80,5	79,6	78,8	79,7
2014	145,5	81,1	80,7	79,7	79,0	79,9

Tabela 7.**Średnie oceny pierwiastek rasy simentalskiej za poszczególne kategorie oceny ogólnej.**

Rok	Kategoria oceny						
	Wysokość w krzyżu(cm)	Kaliber	Typ i budowa	Nogi i racice	Wymię	Umięśnienie	Ogólna
2012	140,4	80,5	80,0	79,6	78,8	78,7	79,3
2013	141,4	81,1	80,5	78,7	79,4	79,0	79,8
2014	141,1	81,2	80,8	79,1	79,4	79,0	79,9

Tabela 8.**Średnie oceny pierwiastek rasy polskiej czerwonej za poszczególne kategorie oceny ogólnej.**

Rok	Kategoria oceny					
	Wysokość w krzyżu(cm)	Kaliber	Typ i budowa	Nogi i racice	Wymię	Ogólna
2012	132,7	79,0	79,0	80,4	76,9	78,3
2013	132,9	80,7	79,9	81,3	78,1	79,5
2014	133,3	79,7	79,0	80,8	77,0	78,6

Lokomocja jest cechą, która nabiera coraz większego znaczenia ze względu na tendencję wzrostową zmian systemu utrzymania zwierząt z uwięziowego na wolnostanowiskowy. Obecnie lokomocja jest cechą opcjonalną, ocenianą w stadach umożliwiającą jej ocenę. Procentowy udział krów z oceną lokomocji do wszystkich krów ocenionych w 2014 roku wynosi odpowiednio dla rasy PHF – 41%, dla rasy Simentalskiej – 33% oraz dla rasy polskiej czerwonej – 43%.

W 2014 roku na życzenie hodowców klasyfikatorzy przeprowadzili ocenę typu i budowy u 5 437 szt. krów mlecznych w tym 2 235 szt. w I laktacji, 1 957 szt. w II laktacji oraz 1 245 szt. w dalszych laktacjach. Najwyżej ocenione krowy wg oceny ogólnej przedstawia tabela 9.

Tabela 9.**Najwyżej ocenione krowy pod względem typu i budowy w 2014 roku.**

Nr krowy	Nazwa	Ocena			Ojciec krowy	Hodowca/właściciel (wojew.)
		klasa	ogólna pkt.	nr laktacji		
PL-005220692035	RITA 1	EX	92	3	GOLDWYN	KOWALEWSKI Wojciech – Srebrów (PL)
PL-005182435541	DIANA (RW)	EX	91	4	CLASSIC RED	ZALEWSKA Sławomira – Sikora (PL)
PL-005235745542	FLOKSA 27	EX	91	2	YANK	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005194130991	NEDA 33	EX	90	4	APTITUDE	OHZ DĘBOŁĘKA sp. z o.o. (ŁD)
PL-005194130700	NEWADA 56	EX	90	4	TUNEL	OHZ DĘBOŁĘKA sp. z o.o. (ŁD)
PL-005162332204	ZIMA 18	EX	90	4	BOLTON	GR MIĘDZYCHÓD sp. z o.o.(PM)
PL-005208724444	SYLWIA 25	EX	90	4	PAGEWIRE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005215786459	BRYZA 3	EX	90	3	ALTAMIC	GR MIĘDZYCHÓD sp. z o.o.(PM)
PL-005210522502	ADDISON	EX	90	3	JARDIN	OHZ „GARZYN” sp. z o.o. (WP)
PL-005294484802	BORUTA	EX	90	3	ONEDIN	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005265741989	PATA 42	EX	90	3	SANCHEZ	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005213480250	PUMA 10	EX	90	3	PAGEWIRE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005213480120	RAMA 54	EX	90	3	SHOTTLE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005213481233	STELLA 33	EX	90	3	DAMION	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005303991727	CHOJNA	EX	90	2	ALTAJAYZ	HZZ „ŻOŁĘDNICA” sp. z o.o. (WP)

Nr krowy	Nazwa	Ocena			Ojciec krowy	Hodowca/właściciel (wojew.)
		klasa	ogólna pkt.	nr laktacji		
PL-005299023976	GEB	EX	90	2	MATSON	HZZ „ŻOŁĘDNICA” sp. z o.o. (WP)
PL-005263524959	ZORA	EX	90	2	MANIFOLD	HZZ „ŻOŁĘDNICA” sp. z o.o. (WP)
PL-005298729541	BERTHA 5	EX	90	2	JEEVES	OHZ DĘBOŁĘKA sp. z o.o. (ŁD)
PL-005290505839	ALBERTJE 313	EX	90	2	SPIRIT	FORTUNE sp. z o.o. – Cieszymowo (PM)
PL-005254272302	EICHE 17	EX	90	2	MR MINISTER	GR MIĘDZYCHÓD sp. z o.o.(PM)
PL-005264020207	ADDISON	EX	90	2	ALTAROSS	OHZ „GARZYN” sp. z o.o. (WP)
PL-005296228299	INES	EX	90	2	JEEVES	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005235745108	BIGA 10	EX	90	2	ROSS	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005278741921	FREGATA OSA 1	EX	90	2	BOGART	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005213479797	HORNA 5	EX	90	2	MR BURNS	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005267043319	LARYSA 9	EX	90	2	ALTAIOTA	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005274528304	HILDA	EX	90	2	HOLMAN	PIETRUSZYŃSKI Adam – Straduny (WM)
PL-005274528694	ULMA	EX	90	2	OLYMPIC	PIETRUSZYŃSKI Adam – Straduny (WM)
PL-005265055772	HANKA	EX	90	2	GABOR	SK GOLEJEWKO sp. z o.o. (WP)
PL-005315532765	VEELA 172	EX	90	2	BEACON	ŻOCHOWSKI Stanisław – Kamińskie Wiktory (PL)
PL-005094950095	BZURA	BD	89	6	FEATURE	OHZ OSIEK sp. z o.o. (MP)
PL-005203270533	TWATDA 5	BD	89	3	SHOTTLE	MAJKOWSKI Łukasz – Jarzyły (MZ)
PL-005211433739	LUKA 23	BD	89	3	MILKSTAR	OHZ DĘBOŁĘKA sp. z o.o (ŁD)
DE-0536542314	INA	BD	89	3	ZENTALL	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005294485823	MALWA 50	BD	89	3	SHOTTLE	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005232549389	MIMOZA 42E	BD	89	3	ALTAESQUIRE	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005294485748	MORELA	BD	89	3	ALTAJAYZ	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005213481103	GENA	BD	89	3	JEEVES	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005220983454	LAMA 22	BD	89	3	SZORT	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005275490143	CERATA 20 (RW)	BD	89	3	ALTABAXTER	SK NOWE JANKOWICE sp. z o.o.(KP)
PL-005198282962	OLIMPIA	BD	89	3	ALTACALYPSO	SK RACOT sp. z o.o. (WP)
NL-569190048	ROLIE 52	BD	89	2	SAMUELO	BANACH Krzysztof – Kalinowo (PL)
PL-005256229502	ARA 5	BD	89	2	SHOTTLE	KOWALEWSKI Wojciech – Srebrów (PL)
PL-005278743789	LETYCJA OSA	BD	89	2	SUPER	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005278741716	LORA 22	BD	89	2	DECKER	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005278743710	LUCERNA 18	BD	89	2	MILLION	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005278742676	MEDUZA 60	BD	89	2	LIGHTNING	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005278742492	MISA 27	BD	89	2	SHOTTLE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005265741965	POGODA 92	BD	89	2	MILLION	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005296805414	OCIETE	BD	89	2	APPLAUSE	PIETRUSZYŃSKI Adam – Straduny (WM)
PL-005242817515	WAPNIA 27	BD	89	2	ALTAROSS	SK NOWE JANKOWICE sp. z o.o.(KP)
PL-005223004408	DALILA	BD	89	2	ALTAJAYZ	SK RACOT sp. z o.o. (WP)
PL-005315532284	VEELA 162	BD	89	2	JEEVES	ŻOCHOWSKI Stanisław – Kamińskie Wiktory (PL)
PL-005219755185	DENKA	BD	88	4	SATIRE	HZZ „ŻOŁĘDNICA” sp. z o.o. (WP)

Nr krowy	Nazwa	Ocena			Ojciec krowy	Hodowca/właściciel (wojew.)
		klasa	ogólna pkt.	nr laktacji		
PL-005200054709	NYNKE	BD	88	4	SETON	OHZ OSIEK sp. z o.o. (MP)
PL-005283986201	HABA 23	BD	88	3	MR MINISTER	FORTUNE sp. z o.o. – Cieszymowo (PM)
PL-005215786893	BIBA 27	BD	88	3	WILDMAN	GR MIĘDZYCHÓD sp. z o.o.(PM)
PL-005294485564	ELIDA	BD	88	3	ROMAR	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005220984833	CHERRY OSA	BD	88	3	JEEVES	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005220983423	DOCZKA 86	BD	88	3	PAGEWIRE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005199089799	FLAGA 7	BD	88	3	SIDNEY	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005215927845	RODA 7	BD	88	3	PAGEWIRE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005215927807	RYZA	BD	88	3	PAGEWIRE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005213480601	SALWA 14	BD	88	3	SHOTTLE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005220984635	SASZA OSA 1	BD	88	3	GOLDWYN	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005220984505	SYLWIA 30	BD	88	3	SHOTTLE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005213479049	TARA 31	BD	88	3	PAGEWIRE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005300033352	FELA 2	BD	88	3	JUSTICE	PONTUS Włodzimierz – Prejłowo (WM)
PL-005278490706	VEELA 124	BD	88	3	MILLION	ŻOCHOWSKI Stanisław – Kamińskie Wiktory (PL)
PL-005278490577	VEELA 134	BD	88	3	DOTSON	ŻOCHOWSKI Stanisław – Kamińskie Wiktory (PL)
FR-8128081039	FRANIA	BD	88	2	VOSAC MAN	BANACH Krzysztof – Kalinowo (PL)
PL-005263525468	GRETJE	BD	88	2	SUPER	HZZ „ŻOŁĘDNICA” sp. z o.o. (WP)
PL-005263524744	ŁUPKA	BD	88	2	FOCUS	HZZ „ŻOŁĘDNICA” sp. z o.o. (WP)
PL-005259071214	DALMATYKA	BD	88	2	ALTAIOTA	OHZ „GARZYN” sp. z o.o. (WP)
PL-005298729367	HELGA 88	BD	88	2	CASSANO	OHZ DĘBOŁĘKA sp. z o.o (ŁD)
PL-005232550231	HERA 11	BD	88	2	TOYSTORY	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005232548924	LISELOTTE	BD	88	2	TOYSTORY	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005232549365	ŁANIA	BD	88	2	VAUCLUSE	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005296227230	SEKWALIA 51	BD	88	2	HAMEL	OHZ MŚCICE sp. z o.o. (ZP)
PL-005269303459	WYDRA	BD	88	2	COLLY	OHZ OSIEK sp. z o.o. (MP)
PL-005278743420	ELKANA 10	BD	88	2	MILLION	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005267042800	HETKA 9	BD	88	2	LAUTHORITY	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005265741859	JOLENA	BD	88	2	BOLTON	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005220984765	LITERA 15	BD	88	2	SHOTTLE	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005278743482	LITERA 18	BD	88	2	MALPAS	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005278742225	NIEDA 30	BD	88	2	MILLION	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005267043029	PATA 44	BD	88	2	LAUTHORITY	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005265741705	STELLA 40	BD	88	2	BOGART	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005278742553	SUZI OSA	BD	88	2	GAVOR	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005267042770	SYLWIA 37	BD	88	2	LAUTHORITY	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005308496364	JANTE 3	BD	88	2	MANIFOLD	OLSZEWSKI Tadeusz – Glinki (PL)
PL-005274528984	GRONA	BD	88	2	SHOTTLE	PIETRUSZYŃSKI Adam – Straduny (WM)
PL-005274528557	NUFRA	BD	88	2	MR CC	PIETRUSZYŃSKI Adam – Straduny (WM)
PL-005296601061	SOFIA 2	BD	88	2	DOBERMAN	SK NOWE JANKOWICE sp. z o.o.(KP)

Nr krowy	Nazwa	Ocena			Ojciec krowy	Hodowca/właściciel (wojew.)
		klasa	ogólna pkt.	nr laktacji		
PL-005274764948	WERONA 75 (RW)	BD	88	2	VALET	SK PRUDNIK sp. z o.o. (OP)
PL-005240084209	KAWKA	BD	88	2	OLIVER	SK RACOT sp. z o.o. (WP)
PL-005308788094	HONORNA 17	BD	88	1	ALTAIOTA	GR MIĘDZYCHÓD sp. z o.o.(PM)
PL-005308787790	AMANDA 14	BD	88	1	PAGEWIRE	GR MIĘDZYCHÓD sp. z o.o.(PM)
PL-005246597437	RENIA 5	BD	88	1	ALTATOYOTA	GR MIĘDZYCHÓD sp. z o.o.(PM)
PL-005267044132	BRYZA 66 (RW)	BD	88	1	HVEZDA	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)
PL-005301849815	HETKA 10	BD	88	1	WINDBROOK	OHZ OSIĘCINY sp. z o.o. (KP)

KONTAKT:

ul. Żurawia 22, 00-515 WARSZAWA

tel. 22 5023343, e-mail:

KIEROWNIK WYDZIAŁU OCENY TYPU I BUDOWY BYDŁA MLECZNEGO

Roman Januszewski

tel. 505 107 237, e-mail:

KLASYFIKATORZY	Telefon	E-mail
Marek Solarek	505 107 235	m.solarek@pfhb.pl
Ireneusz Dybciak	696 779 370	i.dybciak@pfhb.pl
Czesław Kamiński	505 107 243	cz.kaminski@pfhb.pl
Tomasz Kostro	696 099 542	t.kostro@bialystok.pfhb.pl
Leszek Materna	505 107 242	l.materna@pfhb.pl
Eugeniusz Orzechowski	505 107 246	e.orzechowski@pfhb.pl
Grzegorz Przyjemski	505 107 245	g.przyjemski@pfhb.pl
Andrzej Tororński	505 107 240	a.toronski@pfhb.pl

RTA 1 PL-005220692035 EX – 92/ 3 lakt. ojciec: GOLDWYN hodowca: Wojciech Kowalewski – Srebrów